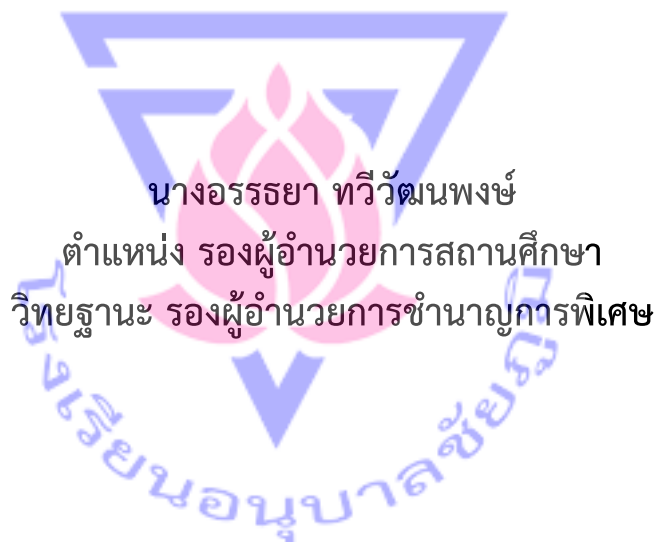

การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการ
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต
ของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

นางอรรชยา ทวีวัฒนพงษ์
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา
วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อเรื่อง	การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา
ผู้วิจัย	นางอรรธยา ทวีวัฒนพงษ์
โรงเรียน	โรงเรียนสุนทรวัฒนา
ปีที่พิมพ์	2564

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยใช้ในการประเมินตามรูปแบบซิปป (CIPP Model) ซึ่งเป็นแนวคิดของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินด้านบริบทของโครงการ 2) ประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ 3) ประเมินด้านกระบวนการของโครงการ 4) ประเมินด้านผลผลิตของโครงการ โดยแบ่งการประเมินเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 4.1) ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู 4.2) การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4.3) การพัฒนาทักษะชีวิต และ 4.4) ความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 4 คน ครู จำนวน 33 คน นักเรียน จำนวน 461 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการประเมิน

ผลการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านบริบท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านบริบท ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานตามโครงการจากผู้บริหารโรงเรียนเป็นอย่างดี รองลงมาคือ สภาวะแวดล้อมของโรงเรียนมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินโครงการ และวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนสอดคล้องกับวิธีการดำเนินงาน ตามลำดับ

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ปัญหาที่เกิดจากการดำเนินงานได้รับการแก้ไขจากผู้บริหารและที่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี รองลงมาคือ เน้นให้ผู้รับผิดชอบและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนและการดำเนินงานตามโครงการ และระบบการบริหารภายในโรงเรียนเอื้ออำนวยต่อการดำเนินโครงการ ตามลำดับ

3. ด้านกระบวนการ ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การดำเนินกิจกรรมโครงการตามแผนและขั้นตอนการดำเนินการที่กำหนดไว้ในโครงการ รองลงมาคือ เผยแพร่ผลการดำเนินงานให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องชุมชน และผู้ปกครองนักเรียนได้ทราบ และมีการพัฒนาครูและบุคลากรในโครงการอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ

4. ด้านผลผลิต ผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน และด้านหลักสูตรและ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ สรุปรายละเอียด ดังนี้

4.1 ด้านหลักสูตรและการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีหลักสูตรการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2 ด้านการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สนองการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งสามห่วง สองเงื่อนไข มาใช้บูรณาการในกระบวนการเรียนรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.3 ด้านการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ ด้านการวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

4.4 ด้านความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อผลการดำเนินโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ โครงการเน้นให้ครูนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน

Title: An Evaluation of the Development Project in Integrated Learning Management According to the Philosophy of Sufficiency Economy for Improving Life Skills of Students in Sunthornwattana School

Researcher: Mrs. Auttaya Taweewattanapong

Educational Institute: Sunthornwattana School

Publication Year: 2021

Abstract

An evaluation of the development project in integrated learning management according to the Philosophy of Sufficiency Economy for improving life skills of students at Sunthornwattana School under Chaiphum Primary Education Service Area Office 1 was conducted by using CIPP Model based on Stufflebeam's concept. The evaluation aimed 1) to evaluate the context of the project, 2) to evaluate the input of the project, 3) to evaluate the process of the project, and 4) to evaluate the product of the project, divided into four aspects, was that 4.1) curriculum and creating a learning activity of teachers, 4.2) the development of an integrated learning management plan according to the Philosophy of Sufficiency Economy 4.3) the development of life skills, and 4.4) the satisfaction of teachers and students with the target project operation. The target groups were 4 executives, 33 teachers, and 461 students. The tool used to collect data was the five-level rating scale questionnaire. Statistics for data analysis were percentage, average, and standard deviation.

Evaluation Results

The overall results of an evaluation of the development project in integrated learning management according to the Philosophy of Sufficiency Economy for improving life skills of students at Sunthornwattana School under Chaiphum Primary Education Service Area Office 1 were at a high level and passed the evaluation criteria on all fronts. Considering individual aspects, the first three orders ranged from high-average to low-average: the process, primary factor, and context. Details were as follows.

1. Context: the overall evaluation in the project's context was at a high level when considering the first three orders from high-average to low-average, which were the director's superb encouragement in operating the project, followed by the school's environment, which was excellently proper and conducive to project

operation and the correspondence between the clear objectives of the project and operating methods, respectively.

2. Input: the evaluation of the project's primary factor was at a good level. Considering the individual aspects, the highest average item was the excellent solutions generated by the director and involved persons on the problems that emerged in the operation along with emphasizing people who were responsible and involved to participate in making-decision on planning and project execution, whilst the lowest mean item was a school's internal administration system, supporting the project operation, sequentially.

3. Process: the evaluation of the project's process was good. When considering individual aspects, the first three orders ranged from high-average to low-average: the activity operation following the regulatory plans and procedures of the project, followed by the dissemination of the operating results to community-and-guardians-related organizations, and continuously developing the teachers and staff in the project, respectively.

4. Product: the evaluation of the project's products was overall good. When considering individual aspects, the first three orders ranged from high-average to low-average: developing an integrated learning activity plan according to the Philosophy of Sufficiency Economy, followed by developing the student's life skills as well as the curriculum and creating a learning activity. Summarized details were as follows.

4.1 The curriculum and creating a learning activity: the evaluation of creating an integrated learning activity was good. The highest average item, considering individual aspects, was the participation of the students in creating the learning activity, which integrated the Philosophy of Sufficiency Economy, while the lowest average item was using the learning curriculum according to the Philosophy of Sufficiency Economy, respectively.

4.2 The development of an integrated learning management plan according to the Philosophy of Sufficiency Economy: the overall evaluation was good. The highest average, considering individual aspects, was responding to utilizing the Philosophy of Sufficiency Economy in three dimensions in which two conditions were employed in the learning process. The lowest average was the objectives of learning corresponding with the Basic Education Core Curriculum.

4.3 The development of the student's life skills: The evaluation was at a good level; considering individual aspects, the highest average item was building positive relationships with others, while the lowest average was analysis, decision, and solving problems creatively.

4.4 The satisfaction of teachers and students on the project

operation: the overall evaluation was good. The highest average item, considering individual aspects, was the engagement of involved persons in the project operation, whilst the lowest average was the project emphasizing the teacher's application of the Sufficiency Economy Philosophy to create the learning management evidently.

กิตติกรรมประกาศ

การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากบุคคลหลายฝ่ายที่ไม่อาจนำมากล่าวได้หมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิทยากรที่ให้ความรู้และคณะครูโรงเรียนสุนทรวัฒนาได้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล ซึ่งทำให้การประเมินโครงการในครั้งนี้สามารถดำเนินไปได้ด้วยดี บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร.เทิดศักดิ์ สุพันธ์ คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ผศ.ดร.สุนันท์ สีพาย อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ดร.สุรัตน์ ขวัญบุญจันทร์ อาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ดร.สมพร หวานเสร็จ อาจารย์และที่ปรึกษาฝ่ายการศึกษาพิเศษ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น อดีตผู้อำนวยการเชี่ยวชาญศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง และดร.บุญยฤทธิ์ ปิยะศรี ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบให้ข้อคิดให้คำปรึกษา ในการแก้ไขเครื่องมือในการประเมินครั้งนี้ เป็นอย่างดียิ่ง

สุดท้าย ขอขอบคุณครอบครัว เพื่อนร่วมงานที่เป็นพลังผลักดัน เป็นกำลังใจและให้คำปรึกษาตลอดมา ขอขอบคุณท่านอื่น ๆ ซึ่งไม่สามารถเอ่ยนามได้ในที่นี่ที่มีส่วนในการประเมินโครงการในครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงมีนี้ ขอมอบแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

อรรธยา ทวีวัฒนพงษ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ.....	7
ขอบเขตของการประเมิน.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	44
การสอนแบบบูรณาการ.....	56
ทักษะชีวิต.....	75
ความพึงพอใจ.....	90
บริษัทโรงเรียนสุนทรวัฒนา.....	93
โครงการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	96
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	108
กรอบแนวคิดของการประเมิน.....	129
3 วิธีดำเนินการประเมินโครงการ.....	132
แหล่งข้อมูล.....	132
รูปแบบการประเมินโครงการ.....	134
ขอบเขตการประเมินโครงการ.....	135
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	138
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	139
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	143
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	144
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	145

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	148
ตอนที่ 1 ผลการประเมินด้านบริบท (Context).....	149
ตอนที่ 2 ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input).....	152
ตอนที่ 3 ผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process).....	156
ตอนที่ 4 ผลการประเมินด้านผลผลิต (Product).....	159
5 สรุปผลการประเมิน และข้อเสนอแนะ	179
สรุปผลการประเมิน	179
อภิปรายผล	181
ข้อเสนอแนะ.....	187
บรรณานุกรม	188
ภาคผนวก	200
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้วิจัย	201
ภาคผนวก ข คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	203
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	226
ภาคผนวก ง หนังสือราชการ.....	244
ภาคผนวก จ ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้.....	284
ภาคผนวก ฉ การเผยแพร่ออนไลน์	315
ภาคผนวก ช ภาพกิจกรรม	322
ประวัติผู้ประเมิน.....	330

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ลักษณะของการประเมินโครงการ.....	40
2	พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวังตามองค์ประกอบทักษะชีวิต ระดับประถมศึกษา จำแนกตามรายชั้นปี.....	87
3	จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการประเมินโครงการ.....	133
4	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินโครงการ.....	134
5	ขอบเขตในการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา.....	135
6	การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย.....	143
7	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	148
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา โดยภาพรวม.....	149
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านบริบท (Context).....	150
10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input).....	153
11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านกระบวนการ (Process).....	156
12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านผลผลิต โดยรวม.....	159
13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	160

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	162
15	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยรวม.....	164
16	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น.....	165
17	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านการวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์.....	168
18	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียด.....	170
19	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น.....	172
20	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา.....	175
21	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ในด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) และด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process).....	204

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
22	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ค่าอำนาจจำแนก และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	210
23	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ค่าอำนาจจำแนก และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	214
24	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน.....	217
25	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ค่าอำนาจจำแนก และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อผลการดำเนินโครงการพัฒนาการ.....	223

สารบัญภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	แนวคิดการประเมินของ Tyler	29
2	แนวคิดการประเมินของ Cronbach	31
3	รูปแบบการประเมินโครงสร้างของ Alkin	33
4	แนวคิดการประเมินของ Welch	33
5	รูปแบบการประเมินของ Stake	35
6	รูปแบบการประเมินความไม่สอดคล้องของ Provus.....	37
7	โมเดลพื้นฐานของ Stufflebeam แบบซิปป์ (CIPP Model)	38
8	ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทการประเมินและการตัดสินใจตามรูปการณื ประเมินแบบซิปป์	39
9	หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	48
10	ขั้นตอนการดำเนินการตามแนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษา	55
11	การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	73
12	กรอบแนวคิดการประเมินโครงการ	131
13	ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	142

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

วิสัยทัศน์ของแผนการศึกษาชาติ 2560 – 2579 กำหนดไว้ว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา 4 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทวิถีชีวิตของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ 3) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) เพื่อนำประเทศก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามจุดหมายวิสัยทัศน์ และแนวคิดการจัดการศึกษาดังกล่าว แผนการศึกษาแห่งชาติ จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการศึกษา 6 ยุทธศาสตร์หลัก ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี สำหรับยุทธศาสตร์ที่มีแนวทางพัฒนาที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคน และเป็นหน้าที่หลักของสถานศึกษา คือ ยุทธศาสตร์ที่ 3 ซึ่งว่าด้วยการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เป้าหมายสำคัญที่กำหนดไว้และเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้แก่ 1) ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย และทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 2) คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ 3) สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน 4) แหล่งเรียนรู้ สื่อ ตำราเรียน นวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้มีคุณภาพและมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลา และสถานที่ 5) ระบบและกลไกการวัด การติดตามและประเมินผลมีประสิทธิภาพ และยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป้าหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ 1) คนทุกช่วงวัยมีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ 2) หลักสูตร แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คุณธรรม จริยธรรม และการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ 3) การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 22 ได้กล่าวถึงแนวการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ประกอบกับมาตรา 24

การจัดกระบวนการเรียนรู้จะต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กรอบการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ใน ทุกวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มาตรา 30 กล่าวว่าให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ครูผู้สอนมีความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มบทบาทของตนเองในฐานะนักวิจัยเพื่อศึกษาและพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สถานศึกษาควรต้องพัฒนากระบวนการสอนให้มีประสิทธิภาพโดยการส่งเสริมให้ผู้สอนได้ศึกษาค้นคว้า ฝึกอบรม นิเทศการสอน การศึกษาดูงาน หากครูเป็นผู้ที่มีความรู้ เป็นคนเก่ง เสียสละ ตั้งใจทำงานเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนก็จะทำให้ผู้เรียนเป็นคนฉลาดและเก่งมีศักยภาพและมีความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลกได้ การที่ครูจะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ครูจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจและพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2548)

การพัฒนาบุคลากรเป็นสิ่งจำเป็นต่อการปฏิรูปการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีศักยภาพสูง เป็นคน เก่ง ดี มีความสุข กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาควบคู่กันไป เพราะเป็นส่วนสำคัญที่แสดงถึงความสามารถของครู (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543) ซึ่งครูจะต้องมีกระบวนการพัฒนาอาชีพของตนเองอย่างมีระบบ อาศัยหลักวิชาในการพัฒนาและศึกษาค้นคว้าอย่างกว้างขวางรอบด้านเพื่อให้มีความรู้ใหม่ ๆ หรือใช้นวัตกรรมนำไปสู่การแก้ปัญหาและพัฒนางานในหน้าที่ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล (สุรวาท ทองบุ, 2545) ดังนั้นครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมที่สนองความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (เกษม วัฒนชัย, 2545) ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครูผู้สอนต้องพัฒนาการสอน โดยรู้จักการนำกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายมาใช้ เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนโดยประยุกต์ให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับเขาว่าปัญญาความรู้ด้านต่าง ๆ ทุกด้านของผู้เรียน การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ของครูจะช่วยให้เกิดศักยภาพของการพัฒนาตนเองของผู้เรียน ซึ่งนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อีกทั้งการบริหารจัดการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ นั้น ผู้บริหารสถานศึกษานับว่ามีบทบาทมาก โดยถือเป็นหน้าที่หลักที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันสมัยทันเหตุการณ์โดยการฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นระยะ ๆ การนิเทศ แลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบตัวต่อตัว และการประเมินผลการปฏิบัติงาน

จากการศึกษาสภาพปัญหาการศึกษาของประเทศไทยที่ผ่านมาสรุปได้ว่า คุณภาพและมาตรฐานของการจัดการศึกษาค่อนข้างต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของอีกหลายประเทศในระดับเดียวกัน ส่งผลให้ผู้เรียนซึ่งถือว่าเป็นผลผลิต (Output) ของระบบการศึกษามีคุณภาพต่ำ โดยเฉพาะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรต่ำ ขาดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา และคอมพิวเตอร์ ขาดการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น การใฝ่รู้ใฝ่เรียน การคิด การวิเคราะห์และใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา ความมีระเบียบวินัย และความซื่อสัตย์ ดังจะเห็นได้จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) สภาพดังกล่าวมีสาเหตุมาจาก 1. ปัญหาด้านปัจจัย (Input) ได้แก่ หลักสูตรการศึกษาที่ขาดความเหมาะสมไม่สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของผู้เรียน และไม่สนองต่อความต้องการของสังคม ครูมีปัญหาด้านคุณภาพการสอน และมีข้อจำกัดอยู่มากเพราะขาดระบบการส่งเสริมและพัฒนาที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ การบริหารจัดการศึกษาขาดเอกภาพด้านนโยบายและมาตรฐานการศึกษานอกจากนี้สถานศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการบริหารและจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และไม่สามารถระดมทรัพยากรในชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 2. ปัญหาด้านกระบวนการ (Process) ได้แก่ ครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ผู้เรียนไม่ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาขาดทักษะการบริหารจัดการและไม่ได้นำกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษามาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการบริหารและจัดการศึกษา 3. ปัญหาด้านผลผลิต (Output) เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพทางการศึกษา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ต่ำ ส่วนหนึ่ง เป็นผลมาจากปัจจัยและกระบวนการผลิตที่ด้อยคุณภาพ และมีข้อบกพร่อง รวมถึงการวัดผลและประเมินผลที่ไม่ได้มาตรฐาน (สุรินทร์ ภูสิงห์, 2552) ดังนั้นครูจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ครูจึงต้องศึกษาหาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีจากนักการศึกษาหลายท่าน มีแนวคิดทฤษฎีการจัดการเรียนรู้แนวทางหนึ่งที่สรุปไว้ว่า การเรียนการสอนแบบบูรณาการ เป็นกระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงเนื้อหาวิชาเข้าด้วยกัน โดยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยปฏิบัติจริง ซึ่งครูเป็นผู้ชี้แนะแนวทางให้กับผู้เรียน และประสบการณ์ต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างสมดุลทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และทักษะ และสามารถแก้ปัญหาที่ประสบในชีวิตประจำวันได้ (อมรรัตน์ สุนย์กลาง, 2544)

ช่วงทศวรรษที่ผ่านมา แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้รับการยอมรับจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน และได้มีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางการดำเนินงานโดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นกรอบแนวคิดในการวางแผนพัฒนาประเทศ โดยได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของประเทศตั้งแต่ฉบับที่ 8 - 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ปรับประยุกต์แล้วจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545 - 2559) ขึ้นโดยนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดแผน โดยยึด

หลักการที่ว่า “คน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545ก) มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มุ่งพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน นอกจากนี้ โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ได้จัดพิมพ์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แล้วนำไปเผยแพร่ใน 135 ประเทศ (สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย, 2550) เพื่อให้ประเทศต่าง ๆ ได้มีโอกาสรับรู้แนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงอย่างกว้างขวาง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ นโยบายด้านการศึกษารัฐบาล กำหนดให้มีการเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้ มุ่งมั่นที่จะขยายโอกาสทางการศึกษาของประชาชนให้กว้างขวางและทั่วถึง โดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ เสริมสร้างความตระหนักในคุณค่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีชีวิตประชาธิปไตย พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันทางศาสนา และสถาบันการศึกษา การจัดการศึกษาจะเน้นการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่ การศึกษา สถานศึกษา และท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชน และภาคเอกชน เพื่อให้ การศึกษา สร้างคน และสร้างความรู้สู่สังคม คุณธรรม คุณภาพ สมรรถภาพ และประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้นำนโยบายดังกล่าวมากำหนดเป็นนโยบาย โดยเฉพาะการเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งยึดคุณธรรมนำความรู้ สร้างความตระหนักสำนึกในคุณค่าของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีชีวิตประชาธิปไตย พัฒนาคน โดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน และสถาบันทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะเน้นเรื่องของเศรษฐศาสตร์และการดำรงชีวิตของประชาชนเป็นหลัก แต่เมื่อศึกษาหลักสำคัญแล้วจะพบว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงนำกรอบแนวคิดของปรัชญาทางการศึกษาหลายปรัชญามานบูรณาการกันอย่างสมดุลและเหมาะสม เพื่อกำหนดเป็นแนวทางพื้นฐาน กรอบแนวคิดของปรัชญาดังกล่าวสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการจัดการศึกษาของประเทศไทย ปัจจุบันได้อย่างสอดคล้อง โดยให้ความสำคัญกับ “คน” และ “พื้นที่” เป็นศูนย์กลางในการพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545ก) และมีหลักดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่ ความพอประมาณ คือความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน สังคม ความพร้อมของสถานศึกษา และความสามารถและความถนัดของผู้เรียน หลักความมีเหตุผล คือการปลูกฝัง ให้เกิดกระบวนการทางวิทยาศาสตร์กับผู้เกี่ยวข้อง ให้เป็นคนมีเหตุผล คือทำกิจกรรมด้วยความรู้ ความเข้าใจถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำ โดยคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง รู้จักเชื่อมโยงกระบวนการจากจุดเริ่มต้นสู่ผลลัพธ์ และปฏิบัติบนพื้นฐานของความรู้และประสบการณ์ส่งเสริมการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ ให้มีการเรียนรู้ตลอดเวลา การมีภูมิคุ้มกันในตัวเองคือ เน้นหลักการพึ่งตนเอง เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งที่ควบคุมไม่ได้ทั้งที่มาจากภายในและภายนอกประเทศ มีวิสัยทัศน์และพยากรณ์อนาคตอย่างมีหลักการและเหตุผลและการดำเนินการจะประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายได้นั้น จำเป็นต้องมีเงื่อนไขประกอบ 2 อย่าง คือ การมีความรู้เกี่ยวกับหลักวิชาการ การจัดการศึกษาต้องให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างสอดคล้องสมดุลและบูรณาการ

ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ ด้านวิทยาศาสตร์และสังคม และด้านคุณธรรม มีความรอบคอบ รู้จักประยุกต์ และเชื่อมโยงความรู้ด้านต่าง ๆ เพื่อการวางแผนก่อนตัดสินใจนำไปปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอน การมีคุณธรรมด้านจิตใจ และด้านการกระทำหรือแนวทางในการดำเนินชีวิต

การบูรณาการการจัดการศึกษากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มี 2 ลักษณะ คือ การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารและการจัดการศึกษา โดยให้ครอบคลุม ทั้ง 4 งานของโรงเรียน ได้แก่ งานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไปกับการบูรณาการในการเรียนการสอน ได้แก่ การบูรณาการในหลักสูตรสถานศึกษา ที่ประกอบด้วยกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้ง 8 กลุ่มสาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งการ บูรณาการในการจัดการเรียนการสอนของครู ไม่ว่าจะเป็นการบูรณาการในแบบส่วนใดก็ตาม การบริหารและจัดการจะต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับสภาพบริบทด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน และชุมชน และจำเป็นต้องให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ความสามารถในการบูรณาการความรู้สาขาต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างสมดุล เพื่อให้นักเรียนซึ่งเป็นผลผลิตทางการศึกษาเป็นผู้มีคุณลักษณะความพอเพียงตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือเป็นบุคคลที่มีความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ภายใต้เงื่อนไขการเป็นคนที่มีความรู้ คู่คุณธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ ฐิติมนทองพิมพ์ (2551) ที่ศึกษาสภาพการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้พบว่า สภาพการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 3 ด้านคือ ความพอประมาณ มีเหตุผล และความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี โดยในแต่ละด้านครอบคลุมทั้ง 4 องค์ประกอบ คือ การจัดทำแผนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อประกอบการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผลพบว่าสภาพการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ของครูโดยรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก เสนีย์ โตสุโขวงศ์ (2551) ได้ทำการศึกษาการประเมินโครงการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยบูรณาการการเรียนการสอนโดยใช้วิธีสตอรี่ไลน์ ผลการประเมินพบว่า ผลการประเมินสภาพความสำเร็จของการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนตามโครงการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยบูรณาการการเรียนการสอน โดยใช้วิธีสตอรี่ไลน์ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลการประเมินสภาพความสำเร็จของการพัฒนาพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูตามโครงการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยบูรณาการการเรียนการสอนโดยใช้วิธีสตอรี่ไลน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้สุรินทร์ ภูสิงห์ (2552) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษา โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำหรับเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบที่จะนำไปสู่ประสิทธิผลในการจัดการศึกษามีลักษณะดังนี้ 1) หลักการจัดต้องยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มียุทธศาสตร์ที่อยู่บนพื้นฐานการรู้จักตนเอง การช่วยเหลือตนเอง การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และการสร้างเครือข่าย หลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันในตัว ภายใต้เงื่อนไขการมีความรู้และคุณธรรม สอดคล้องกับภูมิสังคม และโรงเรียนต้องเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) 2) จุดมุ่งหมาย เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีมาตรฐาน มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลสู่การดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของผู้เรียน ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน 3) การจัดองค์การ ยึดหลัก การมีส่วนร่วม การเน้นการทำงานเป็นทีม 4) การดำเนินการ

มีดังนี้ การบริหารและจัดการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล และการประชาสัมพันธ์ และการสร้างเครือข่าย 5) ตัวชี้วัดความสำเร็จ ได้แก่ โครงสร้างการบริหาร แผนการปฏิบัติการ หลักสูตรสถานศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวนแหล่งเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และรายงานการประเมินตนเอง 6) การนำรูปแบบไปใช้โรงเรียน มียุทธศาสตร์ ขั้นตอนวิธีการอย่างเป็นระบบ ดำเนินการตามขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมการ ขั้นดำเนินการ ขั้นติดตาม แนะนำและขั้นประเมินผล รายงานผลและขยายผล 7) เงื่อนไขความสำเร็จได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน ครู และนักเรียนต้องมีความรู้ ตระหนักและเห็นความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารและจัดการศึกษา โดยมีประโยชน์สูงสุดที่นักเรียน และให้ความสำคัญกับชุมชน

จะเห็นได้ว่า “เศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 ได้ทรงมีพระราชดำริชี้แนะแนวทางที่ควรดำรงอยู่และปฏิบัติตนแก่พสกนิกรชาวไทยมานานกว่า 40 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐยังคงยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการพัฒนาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาคน ซึ่งเป็นภารกิจหลักของหน่วยงานทางการศึกษา จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนานักเรียนหรือเยาวชนของชาติ ให้มีพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน พื้นฐานดังกล่าว คือ ทักษะชีวิต ซึ่งผู้ศึกษาเห็นว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนหรือเยาวชนในสังคมปัจจุบันที่เต็มไปด้วยความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอยู่เสมอ จนอาจหลงลืมตัวตนของตนเองและขาดความพร้อมสำหรับทักษะการดำเนินชีวิตในอนาคต การพัฒนาทักษะชีวิตให้กับผู้เรียนในช่วงวัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการพัฒนาคนให้มีประสิทธิภาพ ทั้งประสิทธิภาพด้านความสามารถที่แสดงจากภายใน ซึ่งเป็นความสามารถทางปัญญา และการใช้ทักษะชีวิต ได้แก่ ความสามารถในการจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง และระหว่างตนเองกับผู้อื่น เช่น การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การจัดการกับความขัดแย้ง การจัดการกับความรู้สึกของตนเอง การควบคุมตนเอง การสร้างสัมพันธภาพ การปรับตัวซึ่งเป็นความสามารถที่เป็นนามธรรม และประสิทธิภาพด้านความสามารถที่แสดงออกภายนอก ซึ่งเป็นความสามารถทางทักษะชำนาญต่าง ๆ ที่เสริมให้บุคคลดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข สนุกสนาน เพลิดเพลิน เช่น การเล่นเกม การขับร้อง การเล่นดนตรี การแสดงนาฏศิลป์ การสร้างงานศิลปะ การเล่นกีฬา การประดิษฐ์ การประกอบอาหาร การออกแบบ ตลอดจนการเรียน การทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นต้น ดังนั้น การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่พัฒนาหรือเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิตเป็นภูมิคุ้มกันให้รอดปลอดภัยในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงและเตรียมพร้อมสำหรับปรับตัวในการดำเนินชีวิตในอนาคต จึงเป็นหน้าที่สำคัญยิ่งของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559)

ผู้ศึกษาค้นคว้า ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยาลัยฐานะ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสุนทรวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ในฐานะรับผิดชอบงานฝ่ายวิชาการของโรงเรียน ได้ศึกษานโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สภาพปัญหาและความต้องการร่วมกับคณะครูจึงได้ตระหนักและเห็นความสำคัญที่จะต้องพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณภาพทางวิชาการและมีทักษะชีวิตด้วยการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน จึงมีความสนใจที่จะดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ตลอดจนประเมินโครงการเพื่อต้องการทราบว่าบริบทหรือสภาพแวดล้อมใดบ้างที่เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินโครงการ ศึกษาปัจจัยเบื้องต้นที่ส่งผลการดำเนินโครงการ ประเมินกระบวนการและผลผลิตของโครงการว่ามีความเหมาะสมและบรรลุผลตามวัตถุประสงค์หรือไม่อย่างไร ทั้งนี้เพื่อนำผลของการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ด้านกระบวนการคิด รู้จักบูรณาการความรู้ความคิด สามารถสร้างผลงานและแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ ฝึกทักษะทางสังคม สามารถวางแผนและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ การฝึกภาวะความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดีรวมถึงการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วยการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติ อันจะเป็นการสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ตลอดจนมีข้อมูลในการเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อให้เยาวชนสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตลอดเวลา ที่สำคัญได้สนองนโยบายการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อประเมินด้านบริบทของโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา
2. เพื่อประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา
3. เพื่อประเมินด้านกระบวนการของโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา
4. เพื่อประเมินด้านผลผลิตของโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา โดยแบ่งการประเมินเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย

4.1 การประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูโรงเรียนสุนทรวัฒนา

4.2 การประเมินการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครูโรงเรียนสุนทรวัฒนา

4.3 การประเมินการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

4.4 การประเมินความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ขอบเขตของการประเมิน

1. ขอบเขตเนื้อหา

การประเมินครั้งนี้เป็นการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา โดยรูปแบบการประเมินแบบซิปป (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1971) ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Context) ประเมินบริบทหรือสภาพแวดล้อมของโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา เกี่ยวกับความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและนโยบายของโรงเรียน

1.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ (Input) ประเมินปัจจัยเบื้องต้นในการดำเนินงานที่ใช้ในโครงการ ได้แก่ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และสถานที่ มีความเพียงพอและเหมาะสมเพียงใด

1.3 ด้านกระบวนการ (Process) ประเมินกระบวนการดำเนินงานของโครงการ ได้แก่ วิธีการดำเนินโครงการให้ไปตามแผนที่กำหนดไว้ และวิธีการและขั้นตอนการดำเนินการ

1.4 ด้านผลผลิตที่ได้รับจากโครงการ (Product) ประเมินผลผลิตตามวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

2.1.1 ประชากรที่ใช้ในการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ปีการศึกษา 2564 ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียน จำนวนรวมทั้งสิ้น 803 คน ได้แก่

- 1) ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 4 คน
- 2) ครูผู้สอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนสุนทรวัฒนา จำนวน 33 คน ประกอบด้วย

- 2.1) ครูผู้สอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 คน
- 2.2) ครูผู้สอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 คน
- 2.3) ครูผู้สอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 13 คน

3) นักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 766 คน ประกอบด้วย

3.1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	จำนวน 229 คน
3.2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	จำนวน 253 คน
3.3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	จำนวน 284 คน

2.1.2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ปีการศึกษา 2564 จำนวน 37 คน ประกอบด้วย

1) ผู้บริหาร จำนวน 4 คน เนื่องจากผู้บริหารมีน้อยจึงใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มเป้าหมาย

2) ครูผู้สอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุนทรวัฒนา จำนวน 33 คน เนื่องจากครูมีน้อยจึงใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มเป้าหมาย

2.1.3. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ปีการศึกษา 2564 จำนวน 461 คน ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 461 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเคร็จซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) ดังนี้

ชั้นที่ 1 ประชากรที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุนทรวัฒนา จำนวน 766 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเคร็จซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) เป็น 461 คน

ชั้นที่ 2 จำแนกประชากรออกเป็นตามระดับชั้น ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ชั้นที่ 3 แบ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเคร็จซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ที่ได้ 461 คน ออกเป็น 3 กลุ่ม ตามระดับชั้น เพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม

ชั้นที่ 4 ใช้การสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อสุ่มตัวอย่างจากนักเรียนแต่ละระดับชั้นตามขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้จากชั้นที่ 3 รายละเอียดดังตารางที่ 4

4. ระยะเวลาการประเมิน

ปีการศึกษา 2564 ตั้งแต่ เดือนพฤษภาคม 2564 ถึง เดือนมีนาคม 2565

นิยามศัพท์เฉพาะ

โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา หมายถึง โครงการจัดกิจกรรมการพัฒนาครูให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันจะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีการพัฒนาทักษะชีวิตและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการที่มีการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยประยุกต์ใช้แบบชิปปี้ (CIPP Model) ซึ่งเป็นการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process) และด้านผลผลิต (Product)

1. การประเมินด้านบริบท (Context) หมายถึง การตรวจสอบสภาพการที่ทำให้ได้มาซึ่งโครงการ ได้แก่ ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบายเกี่ยวกับการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ของรัฐบาล หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนโยบายของโรงเรียน

2. การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) หมายถึง ความเพียงพอของทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ได้แก่ คน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ความรู้ความสามารถของคณะทำงาน การสนับสนุนของฝ่ายบริหารโรงเรียน และผู้ปกครองและความเหมาะสมของแผนปฏิบัติการโครงการ

3. การประเมินด้านกระบวนการ (Process) หมายถึง วิธีการดำเนินโครงการให้ไปตามแผนที่กำหนดไว้ในโครงการ วิธีการและขั้นตอนการดำเนินการตามขั้นตอนที่วางไว้ในโครงการ

4. การประเมินด้านผลผลิต (Product) หมายถึง ผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา โดยแบ่งการประเมินเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย การประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูโรงเรียนสุนทรวัฒนา การประเมินการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครูโรงเรียนสุนทรวัฒนา การประเมินการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา และการประเมินความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครูโรงเรียนสุนทรวัฒนา

ทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง ครอบครัว และสังคม โดยใช้ความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีในการจัดการกับปัญหาต่าง ๆ รอบตัว มีภูมิคุ้มกันชีวิตในสภาพสังคมปัจจุบัน และเตรียมความพร้อมสำหรับอนาคต กรอบการประเมินทักษะชีวิตของนักเรียน มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น หมายถึง การรู้จักความถนัดความสามารถ จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง เข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคล รู้จักตนเอง ยอมรับเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่น มีเป้าหมายในชีวิต และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

2. การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การแยกแยะข้อมูล ข่าวสาร ปัญหาและสถานการณ์รอบตัว วิพากษ์วิจารณ์ และประเมินสถานการณ์รอบตัวด้วยหลักเหตุผลและข้อมูลที่ถูกต้อง รับรู้ปัญหา สาเหตุของปัญหา หาทางเลือกและตัดสินใจ แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์

3. การจัดการกับอารมณ์และความเครียด หมายถึง ความเข้าใจและรู้เท่าทันภาวะอารมณ์ของบุคคล รู้สาเหตุของความเครียด รู้วิธีการควบคุมอารมณ์และความเครียด รู้วิธีผ่อนคลาย หลีกเลียงและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่จะก่อให้เกิดอารมณ์ที่ไม่พึงประสงค์ไปในทางที่ดี

4. การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น หมายถึง การเข้าใจมุมมอง อารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่น ใช้ภาษาพูดและภาษากายเพื่อสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตนเอง รับรู้ความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของผู้อื่น วางตัวได้ถูกต้องเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ ใช้การสื่อสารที่สร้างสัมพันธภาพที่ดี สร้างความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือท่าทีของบุคลากรในโรงเรียน และนักเรียนที่มีต่อโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

ครู หมายถึง ครูผู้สอนในระดับช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-ป.6) โรงเรียนสุนทรวัฒนา ปีการศึกษา 2564

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุนทรวัฒนา ปีการศึกษา 2564

กลุ่มเป้าหมาย หมายถึง กลุ่มบุคลากรในโรงเรียนที่ใช้ในการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน และครูผู้สอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุนทรวัฒนาจำนวน 33 คน

กลุ่มตัวอย่าง หมายถึง บางส่วนของประชากรที่ถูกเลือกมาเป็นตัวแทนของประชากรในการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุนทรวัฒนา จำนวน 461 คน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ประโยชน์ต่อสถานศึกษา

1.1 ผลที่ได้จากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการดำเนินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

1.2 โรงเรียนมีแนวทางในการพัฒนานักเรียนให้ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3 โรงเรียนมีแนวทางในการพัฒนาทักษะชีวิตให้นักเรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตลอดเวลา

2. ประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้อง

2.1 ผู้บริหาร

2.1.1 ผู้บริหารมีความพึงพอใจในการดำเนินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

2.1.2 ผู้บริหารสามารถใช้สารสนเทศในการพัฒนาจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีภูมิคุ้มกัน

2.1.3 ผู้บริหารมีข้อมูลในการวางแผนการดำเนินโครงการและเป็นแนวทางในการประเมินโครงการอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายกัน

2.2 ต่อครูผู้สอน

2.2.1 ครูมีความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมดำเนินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

2.2.2 ครูผู้รับผิดชอบโครงการและผู้เกี่ยวข้องนำผลการประเมินโครงการไปพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2.3 ครูสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ดียิ่งขึ้น

2.3 ต่อนักเรียน

2.3.1 นักเรียนมีทักษะการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3.2 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2.3.3 นักเรียนเป็นนักเรียนและลูกที่ดีของครูและพ่อแม่ และเป็นศิษย์ที่ดีของครู

2.4 ต่อผู้ปกครอง

2.4.1 ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

2.4.2 ผู้ปกครองไว้วางใจและศรัทธาต่อการดำเนินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

2.4.3 ผู้ปกครองมีความพึงพอใจที่นักเรียนมีทักษะชีวิตเพิ่มขึ้นและได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างจริงจังมากขึ้น

2.5 ต่อชุมชน

2.5.1 ชุมชนมีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

2.5.2 ชุมชนมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา และให้ความช่วยเหลือโรงเรียนมากขึ้น

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินครั้งนี้ เป็นการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ผู้ประเมินโครงการได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการซึ่งจะนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ
2. แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. การสอนแบบบูรณาการ
4. ทักษะชีวิต
5. ความพึงพอใจ
6. บริบทโรงเรียนสุนทรวัฒนา
7. โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
9. กรอบแนวคิดของการประเมิน

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ

1. ความหมายของการประเมินโครงการ

มีผู้ให้ความหมายของการประเมินโครงการไว้หลายท่านทั้งจากภายในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

เชาว์ อินโย (2543) ได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการพิจารณาตัดสินคุณค่าของวัตถุประสงค์ เหตุการณ์ หรือบุคคลว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใดโดยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวัดผล

สุวิมล ติรกานันท์ (2543) สรุปว่า การประเมินโครงการมีลักษณะที่สำคัญ คือ

1. การเก็บข้อมูลมาใช้ในการดำเนินงานตามโครงการในทุกรูปแบบ และทุกขั้นตอน
2. มีการเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์
3. มีการใช้ข้อมูลนั้นเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ
4. นำสารสนเทศที่ได้จากข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานให้มี

ประสิทธิภาพ

ธรรมพร แซ่กสิการ (2548) ได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการไว้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการทำให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งสามารถนำมาใช้ในการปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการดำเนินโครงการทั้งในปัจจุบันและอนาคต

อย่างไร หรือเป็นการค้นหาว่าผลของกิจกรรมที่วางไว้ในโครงการประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ หรือความมุ่งหมายของโครงการหรือไม่

Cronbach (1987; อ้างถึงใน สุวิมล ติรกานันท์, 2543) ให้ความหมายของการประเมินโครงการว่า เป็นการพิจารณาคุณค่าของสิ่งหนึ่ง ๆ ประกอบด้วยการจัดหาสารสนเทศเพื่อตัดสินใจคุณค่าของแผนงาน ผลผลิต กระบวนการ หรือการบรรลุวัตถุประสงค์ หรือการพิจารณาศักยภาพของทางเลือกต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

จากที่กล่าวถึงความหมายของการประเมินโครงการข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการประเมิน หมายถึง กระบวนการที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ซึ่งเกี่ยวข้องกับโครงการ เพื่อใช้เป็นองค์ประกอบการตัดสินใจถึงความถูกต้องหรือข้อผิดพลาดของโครงการตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดเอาไว้ และใช้เป็นตัวชี้แนะว่าโครงการได้บรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางเอาไว้

2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ

สมคิด พรหมจ้อย (2551) ได้ให้แนวคิดของการประเมินโครงการไว้ว่า การประเมินโครงการเป็นขั้นตอนสำคัญประการหนึ่งของการกำหนดโครงการ ซึ่งต้องปฏิบัติทั้งก่อนดำเนินการ ขณะดำเนินการและหลังการดำเนินงานของโครงการ

ศุภชัย สระพรหม (2554) ได้ให้แนวคิดของการประเมินโครงการไว้ว่า การประเมินโครงการมิใช่การประเมินเพื่อจับผิด แต่เป็นการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาโครงการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของโครงการที่กำหนดไว้

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การประเมินโครงการเป็นการประเมินเพื่อให้ได้ทราบถึงสาระสำคัญที่เป็นประโยชน์ของโครงการ เพื่อใช้ในการพัฒนาโครงการต่อ ๆ ไปในอนาคต

3. กระบวนการประเมินโครงการ

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544) ได้เสนอขั้นตอนของกระบวนการประเมินโครงการไว้ในลักษณะเดียวกัน คือ

1. ทำการศึกษาและวิเคราะห์โครงการที่จะทำการประเมิน ซึ่งมีความสำคัญมาก เพราะการได้รู้จักโครงการที่จะประเมินโครงการเท่าไร ก็สามารถเพิ่มโอกาสที่จะทำให้การประเมินตรงเป้าหมายมากยิ่งขึ้น ซึ่งผู้ประเมินควรจะได้ศึกษาโครงการในเรื่องต่าง ๆ ให้ละเอียด

2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการโดยมีลำดับขั้นตอน ซึ่งในการตั้งวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ มีดังนี้

- 2.1 ระบุบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

- 2.2 ระบุเรื่องราวหรือข่าวสารที่บุคคลหรือองค์กรเหล่านั้นต้องการได้จากการประเมินเพื่อประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการในแง่ต่าง ๆ

- 2.3 สรุปวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการนั้น ๆ

3. ออกแบบการประเมินโครงการ ซึ่งถือว่าเป็นขั้นตอนที่เป็นหัวใจสำคัญของการประเมินโครงการ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับธรรมชาติของโครงการที่จะทำการประเมิน

4. สร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลอันได้แก่ แบบทดสอบ แบบสอบถาม แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ เป็นต้น

5. รวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการประเมิน

6. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการที่เหมาะสม ซึ่งส่วนมากจะเป็นการคำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อเรื่อง (Content Analysis)

7. วางแผนการเขียนสรุปการประเมินและนำเสนอผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการสามารถสรุปได้ว่าการประเมินโครงการ จำเป็นต้องมีการจัดการหรือการดำเนินงานที่เป็นกระบวนการ เพื่อให้การดำเนินการประเมินนั้นได้เป็นไปตามแบบแผนที่ได้กำหนดไว้ และทำให้ได้ทราบถึงข้อผิดพลาด เพื่อพัฒนาโครงการในอนาคตให้เป็นไปตามแบบแผนอย่างมีประสิทธิภาพ

สมคิด พรหมจ้อย (2546) กล่าวว่า การประเมินโครงการ ถือว่าเป็นการวิจัยอีกรูปแบบหนึ่ง มีกระบวนการดำเนินการประเมิน ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. ประเมินอะไร : การวิเคราะห์โครงการที่มุ่งประเมิน
2. ทำไมจึงต้องประเมิน : หลักการและเหตุผลของการประเมิน
3. ประเมินเพื่ออะไร : กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน
4. มีแนวคิด ทฤษฎีอะไรบ้าง : ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและแนวทางการประเมิน
5. จะประเมินอย่างไร : การออกแบบการประเมิน
 - กำหนดรูปแบบการประเมิน
 - กำหนดประเภทของตัวแปร หรือข้อมูล หรือตัวชี้วัด
 - กำหนดแหล่งข้อมูล / ผู้ให้ข้อมูล
 - กำหนดเครื่องมือ / วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - กำหนดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล
 - กำหนดเกณฑ์การประเมิน
6. เครื่องมือที่จะใช้มีอะไรบ้าง : เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
7. จะเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการใดบ้าง : การเก็บรวบรวมข้อมูล
8. จะสรุปข้อมูลให้มีความหมายได้อย่างไร : การวิเคราะห์ข้อมูล
9. จะนำผลประเมินไปใช้อย่างไร : การเขียนรายงานผลการประเมิน

ในการดำเนินงานขั้นตอนที่ 1 ถึง 5 เมื่อเสร็จสิ้นถึงขั้นตอนที่ 5 ผลลัพธ์ของงานที่นักประเมินได้คือ เค้าโครงการประเมิน (Evaluation Proposal) หรือแผนการประเมินโครงการ ซึ่งอยู่ในสภาพพร้อมที่จะนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง

สำหรับรายละเอียดการดำเนินการประเมินโครงการในแต่ละขั้นตอน มีดังนี้

1. ประเมินอะไร : การวิเคราะห์โครงการที่มุ่งประเมินในส่วนนี้เป็นการบรรยายโครงการเพื่อให้เกิดความรู้เกี่ยวกับโครงการที่มุ่งประเมิน กล่าวคือ

โครงการ คือ กลุ่มของกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน มีความเป็นเอกเทศ และแต่ละกิจกรรมมีเป้าหมายอันเดียวกัน มีลักษณะที่เด่นชัด มีการกำหนดเวลาเริ่มต้นและเวลาสิ้นสุดโครงการ และมักจะเป็นงานพิเศษที่ต่างไปจากงานประจำ

1.1 ประโยชน์ของการวิเคราะห์โครงการที่มุ่งประเมิน คือ

การวิเคราะห์ / บรรยายโครงการที่มุ่งประเมินมีประโยชน์ที่สำคัญอย่างน้อย 4 ประการ คือ

- 1) ทำให้ผู้ประเมินรู้จักโครงการนั้น ๆ มากยิ่งขึ้น หรือรู้จักเป็นอย่างดีก่อนที่จะประเมิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่นักประเมินภายนอก
- 2) ทำให้มองเห็นกรอบแนวทางในการวางแผนประเมินโครงการ
- 3) เมื่อพบจุดเด่น จุดด้อย หรือความสำเร็จหรือความล้มเหลวของโครงการ นักประเมินจะสามารถอธิบายเหตุผลหรือสาเหตุได้อย่างคมชัดยิ่งขึ้น โดยวิเคราะห์เชื่อมโยงความสำเร็จความล้มเหลวนั้นกับสภาพการดำเนินงานโครงการ
- 4) จะเป็นประโยชน์ต่อการบรรยายโครงการไว้ในรายงานการประเมินในขั้นของการเขียนรายงานการประเมิน

1.2 การวิเคราะห์โครงการที่มุ่งประเมิน

เป็นการยากที่ผู้ประเมินจะสามารถประเมินโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยปราศจากความรู้เกี่ยวกับโครงการที่มุ่งประเมิน โดยข้อเท็จจริงและหลักการของการประเมินโครงการ ยิ่งผู้ประเมินมีความรอบรู้เกี่ยวกับโครงการที่มุ่งประเมินมากเท่าใด ก็ยังสามารถทำให้ประเมินโครงการนั้นได้อย่างถูกต้อง เชื่อถือได้ และเป็นที่ยอมรับกับคนทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ผู้ประเมินควรทำการศึกษาหรือบรรยายโครงการที่มุ่งประเมิน โดยการวิเคราะห์เอกสารโครงการและเอกสารที่เกี่ยวข้องตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ตามหัวข้อต่อไปนี้

- 1) โครงการมีความเป็นมาอย่างไร ใครทำ ทำไมจึงต้องทำโครงการนี้ ทำแล้วได้อะไร ตลอดจนหลักการและเหตุผลของโครงการ
- 2) ลักษณะของโครงการเป็นโครงการทดลองโครงการประจำ ที่ดำเนินการต่อเนื่องหรือโครงการพิเศษ เป็นต้น
- 3) วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการคืออะไร ชัดเจน ปฏิบัติ ประเมินได้หรือไม่
- 4) รูปแบบการบริหารโครงการเป็นอย่างไร ผู้บริหารโครงการมีใครบ้าง มีบุคลากรและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับโครงการหรือไม่
- 5) ทรัพยากรของโครงการมีอะไรบ้าง ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้สนับสนุนด้านงบประมาณ
- 6) มีกิจกรรมเนื้อหาสาระและขั้นตอนในการดำเนินโครงการอย่างไรบ้าง
- 7) โครงการเริ่มต้นและสิ้นสุดเมื่อใด
- 8) มีการกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินผลสำเร็จของโครงการหรือไม่ถ้ามีเกณฑ์เหล่านั้นคืออะไร
- 9) โครงการมีความเหมาะสมเพียงใดในเรื่องของความชัดเจน เป้าหมาย ผลงาน และความเป็นไปได้ของโครงการ

2. หลักการและเหตุผลของการประเมิน : ทำไมต้องประเมิน

ในขั้นตอนนี้ต้องกล่าวถึงความเป็นมาของโครงการ ตลอดจนความจำเป็นและความสำคัญของการประเมินผลโครงการนี้ รวมถึงผลดีของการประเมินโครงการ หรือผลเสีย ที่อาจเกิดขึ้น ถ้าไม่ได้ทำการประเมินโครงการ เป็นส่วนที่นำไปสู่การค้นคว้าเกี่ยวกับเหตุผลและความเป็นมาของโครงการที่จะถูกประเมินว่าทำไมต้องมีการประเมินเพื่อทราบความก้าวหน้าทราบผลของโครงการ

ปัญหาและอุปสรรคของโครงการ ฯลฯ ประเมินเพื่อใคร ผู้สนับสนุนโครงการ ผู้ดำเนินโครงการหรือผู้ที่เกี่ยวข้องและจะนำผลของการประเมินไปใช้ได้อย่างไร เพื่อปรับปรุง พัฒนาโครงการ บริหารตัดสินใจบุ หรือต่อโครงการ ฯลฯ

3. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน : ประเมินเพื่ออะไร

วัตถุประสงค์ของการประเมินเป็นกรอบหรือทิศทางให้ทราบว่า การประเมินครั้งนี้มุ่งศึกษา มุ่งประเมินในด้านใดบ้าง จะเป็นการควบคุมทิศทาง การเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด การประเมินโครงการ นั้นมุ่งให้ได้ข่าวสารหรือข้อมูลที่เชื่อถือได้ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้บริหารหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นการตั้งวัตถุประสงค์ของการประเมินจะต้องเขียนอย่างชัดเจนและให้ทิศทางในการประเมินต้องตรงกับความต้องการใช้ผลของการประเมินของผู้บริหารโครงการและผู้ที่เกี่ยวข้องเฉพาะเจาะจงวัดได้ ประเมินได้ เป็นปรนัย และเป็นที่ยอมรับของผู้ที่ถูกประเมิน

ในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน บ่อยครั้งที่ได้ใช้แบบจำลองของการประเมินเป็นกรอบในการกำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมิน ตัวอย่างกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน เช่น

- 1) เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ
- 2) เพื่อประเมินการบริหารโครงการ
- 3) เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินงานของโครงการ
- 4) เพื่อประเมินผลการดำเนินงานและผลกระทบของโครงการ

4. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและแนวทางการประเมิน : มีแนวคิด ทฤษฎีอะไรบ้าง

เป็นการศึกษาถึงแนวคิด หลักการ ทฤษฎี แนวทางในการประเมิน แบบจำลอง การประเมินรูปแบบต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นกรอบในการประเมิน ตลอดจนศึกษากรณีตัวอย่างงานประเมิน ที่ทำการประเมินโครงการที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน ซึ่งจะทำให้ให้นักประเมินโดยเฉพาะ นักประเมินมือใหม่เห็นแนวทางในการดำเนินงานประเมินได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

5. การออกแบบการประเมิน : จะประเมินได้อย่างไร

ในขั้นนี้เป็นการกำหนดกรอบแนวทางการประเมินในรายละเอียดว่าตัวแปรหรือข้อมูลที่ต้องการศึกษาว่ามีข้อมูลด้านใดบ้าง จะสุ่มตัวอย่างอย่างไร เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งใด มีแนวทางการวัดอย่างไร และจะวัดด้วยเครื่องมือประเภทใด จะนำข้อมูลมาวิเคราะห์อย่างไร และจะตัดสินใจผลการประเมินด้วยเกณฑ์อะไร

6. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน : เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินมีอะไรบ้าง

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินมีหรือยัง จะใช้เครื่องมือที่มีอยู่แล้ว หรือจะต้องสร้างขึ้นใหม่ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะต้องสร้างให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการประเมิน ข้อความควรเฉพาะเจาะจง เป็นปรนัย ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ทดลองใช้และตรวจสอบคุณภาพขั้นพื้นฐานของเครื่องมือ เช่น ดัชนีความเที่ยง ความตรง ความยาก ฯลฯ ก่อนที่จะนำเครื่องมือไปใช้จริง เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินอาจเป็นแบบสอบถาม แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ แบบเจนนับ แบบวิเคราะห์และแบบทดสอบ เป็นต้น

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล : จะมีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการใด

ในขั้นนี้จะนำไปสู่ความชัดเจนในวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ จะทำให้ทราบว่าอะไรคือแหล่งของข้อมูลที่ต้องการ จะต้องเก็บข้อมูลที่ไหน เมื่อไร จากใคร เวลาใด และจะใช้เทคนิควิธีใดในการเก็บรวบรวมข้อมูลจึงจะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดสมบูรณ์ และถูกต้อง ตรงกับความเป็นจริง ในการปฏิบัติผู้ประเมินไม่จำเป็นต้องอาศัยวิธีการใดวิธีการหนึ่งเท่านั้นในการเก็บรวบรวมข้อมูลอาจจะเลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธี ที่ตอบสนองสภาพการดำเนินงานโครงการที่รับผิดชอบได้เป็นอย่างดีที่ผู้ประเมินอาจเลือกใช้ หรือคิดค้นวิธีการใหม่ได้ตลอดเวลา ตัวอย่างวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่น่าสนใจและน่าจะสอดคล้องกับธรรมชาติของการประเมินโครงการ ได้แก่ การวิเคราะห์ผลงาน การสอบถาม การสัมภาษณ์ การทดสอบความสามารถในการปฏิบัติงาน การประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถานการณ์จำลอง การอภิปรายการใช้เทคนิคเดลฟาย การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การนับ การวัด เป็นต้น

8. การวิเคราะห์ข้อมูล : จะสรุปข้อมูลให้มีความหมายได้อย่างไร

กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลปกติจะไม่ใช้วิธีการที่ยุ่งยาก ซับซ้อนมากนัก อาจใช้วิธีการทางสถิติบ้างตามความจำเป็น เช่น ถ้าเป็นข้อมูลเชิงปริมาณสามารถนำมาวิเคราะห์โดยสถิติต่าง ๆ เช่น การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อัตราส่วน ร้อยละ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ t-test F-test เป็นต้น ข้อควรระวังในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ จะใช้สถิติใดต้องตรวจสอบว่าข้อมูลเป็นไปตามข้อตกลงหรือไม่ ส่วนข้อมูลที่ไม่ใช่ปริมาณนั้น สามารถวิเคราะห์ได้โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อเรื่อง (Content Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นการเปรียบเทียบข้อมูลกับเกณฑ์ หากผลการเปรียบเทียบสอดคล้องกัน หรือผ่านเกณฑ์ หรือแตกต่างกันอย่างชัดเจน การตัดสินใจคุณค่าก็อาจทำได้โดยตรงไปตรงมา แต่ถ้าเป็นข้อมูลที่มีลักษณะกำกวมก้ำกึ่งการตัดสินใจคุณค่าจะยากลำบากมากขึ้น และในกรณีดังกล่าว อาจต้องดูข้อมูลสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ประกอบด้วย

9. การรายงานผลการประเมิน : จะนำผลประเมินไปใช้ได้อย่างไร

เป้าหมายปลายทางของการประเมินโครงการ คือ การนำข้อมูลผลการประเมินไปใช้ เพื่อการวินิจฉัย สั่งการ ตัดสินใจในการปรับปรุงและพัฒนางานโครงการ นับว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด ดังนั้นในขั้นตอนนี้ผู้ประเมินจะต้องจัดทำรายงานการประเมินเพื่อนำเสนอให้ผู้บริหารได้ใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ รายงานการประเมินสามารถทำได้ 2 ลักษณะ คือ รายงานสรุปผลสำหรับผู้บริหาร เป็นรายงานการสรุปผลการประเมินที่สั้นที่สุด กะทัดรัด ปกติ มีความยาว 1-3 หน้า ให้สารสนเทศที่ใช้ประกอบการตัดสินใจสำหรับผู้บริหารได้ ลักษณะของรายงานประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ วัตถุประสงค์ในการประเมินผลการประเมินและข้อเสนอแนะ สำหรับรายงานผลการประเมินฉบับสมบูรณ์ทั่วไปจะมีรายละเอียดที่ชัดเจน ครอบคลุมวัตถุประสงค์ ขอบเขตของการประเมิน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิธีการประเมิน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการประเมิน และข้อเสนอแนะ

สิริภรณ์ อรัญวารี (2557) ได้กล่าวถึงกระบวนการประเมินโครงการว่าการประเมินโครงการใด ๆ จะต้องมีการดำเนินงานที่เป็นกระบวนการ มีการวางแผนไว้อย่างเป็นขั้นตอนเพื่อให้ได้การ

ประเมินที่เป็นข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจ และทำให้ทราบว่าโครงการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์และเกิดผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า กระบวนการประเมินโครงการเป็นขั้นตอนของการดำเนินการประเมินโครงการซึ่งต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์โครงการที่จะนำมาประเมิน กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการประเมินโครงการ ออกแบบการประเมิน สร้างเครื่องมือ รวบรวมข้อมูล การสรุปรายงาน ทำให้ทราบว่าโครงการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือมีข้อผิดพลาดเพื่อพัฒนาโครงการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ประโยชน์ของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญในการวางแผนและการบริหารจัดการโครงการ มีนักวิชาการได้กล่าวถึงประโยชน์ของการประเมินโครงการไว้หลายท่าน ดังนี้

สมคิด พรหมจ้อย (2542) สรุปประโยชน์ของการประเมินไว้ ดังนี้

1. ช่วยให้ได้ข้อมูลและสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนและโครงการตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินโครงการ ตลอดจนการตรวจสอบความเป็นไปได้ในการจัดกิจกรรม
2. ช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน (กรณีประเมินก่อนดำเนินโครงการ)
3. ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานโครงการ
4. ช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จ และความล้มเหลวของโครงการเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ และวินิจฉัยว่าจะดำเนินโครงการในช่วงต่อไปหรือไม่ จะยกเลิกหรือขยายการดำเนินงานโครงการต่อไป
5. ช่วยให้ได้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการว่าเป็นอย่างไร คำนึงค่ากับการลงทุนหรือไม่
6. เป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานโครงการ เพราะการประเมินโครงการด้วยตนเองจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบผลการดำเนินงานจุดเด่น จุดด้อย และนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556) กล่าวว่า ประเด็นที่สนับสนุนเหตุผลของการประเมินโครงการ สามารถชี้ให้เห็นประโยชน์ของการประเมินโครงการต่างๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. การประเมินเป็นเครื่องมือของการรับรองคุณภาพในการให้บริการ ถึงแม้จะไม่สามารถประกันผลสัมฤทธิ์ขั้นสูงสุดของโครงการได้ แต่ก็สามารถจะรับรองคุณภาพของการให้บริการในระดับหนึ่งได้ ด้วยเหตุนี้ องค์กรที่เป็นเจ้าของโครงการต่างๆ จำนวนมากจึงเห็นความจำเป็นที่ต้องใช้วิธีประเมินโครงการเพื่อเป็นที่ยอมรับและเป็นที่น่าเชื่อถือจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจากประชาชนทั่วไปด้วย

2. การประเมินช่วยให้ผู้สนับสนุนด้านเงินลงทุนรับทราบปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานของโครงการ โดยอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์จากสภาพการณ์ที่เป็นจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการที่จัดขึ้นเพื่อการกุศล เช่น โครงการอาหารกลางวันสำหรับเด็กนักเรียนที่ด้อยโอกาสจาก

ประเมินโครงการดังกล่าว ย่อมทำให้ทราบว่า ทูทที่ได้รับการสนับสนุนจากโครงการนี้มีจำนวนเพียงพอ หรือไม่ เด็กนักเรียนที่เข้ารับการบริการจากโครงการประเภทนี้มีความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจในด้านใดบ้าง ทั้งนี้เพื่อจะได้หาทางปรับปรุงหรือแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

3. การประเมินช่วยให้ได้ข้อมูลซึ่งเป็นสารสนเทศที่มีคุณค่าสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ หน่วยงานที่ต้องพิจารณาจัดสรรเงินทุนเพื่อให้การสนับสนุนโครงการ เช่น สำนักงบประมาณแผ่นดิน เป็นต้น จะเห็นได้ว่า ก่อนที่จะมีการอนุมัติงบประมาณให้แก่โครงการใด ๆ ทางสำนักงบประมาณแผ่นดินก็มักจะขอข้อมูลสารสนเทศที่เป็นผลการประเมินจากหน่วยงาน ซึ่งจัดทำโครงการเหล่านั้นไปประกอบการพิจารณาด้วยเสมอ ทั้งนี้เพื่อให้การจัดสรรเงินงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ลดคำวิพากษ์วิจารณ์ และสอดคล้องกับความต้องการที่เป็นจริง

4. การประเมินช่วยชี้ให้เห็นความสำคัญของแต่ละโครงการตามลำดับก่อนหลัง โดยสามารถจะทราบได้ว่า โครงการใดมีความจำเป็นเร่งด่วนกว่ากัน ทั้งนี้เพื่อช่วยแก้ปัญหาในการคัดเลือกโครงการ ตลอดจนช่วยลดความกดดันจากอำนาจทางการเมือง อันเนื่องมาจากโครงการมีจำนวนมาก (ทั้งจากการขยายโครงการและโครงการที่ต่อเนื่อง) แต่เงินทุนสนับสนุนมีจำนวนจำกัด ดังนั้นการประเมินโครงการต่างๆ อย่างมีระบบและครบทุกขั้นตอนจะทำให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่น่าเชื่อถือ ซึ่งจะช่วยให้มั่นใจได้ว่า โครงการใดควรได้รับการพิจารณาให้การสนับสนุนก่อน และโครงการใดควรจะให้การสนับสนุนในลำดับถัดไป เป็นต้น

5. การประเมินช่วยให้ได้ข้อมูลป้อนกลับจากผู้รับบริการ ข้อมูลประเภทนี้ทำให้ทราบถึงข้อจำกัดและปัญหาต่างๆ ในการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาปรับปรุงโครงการ ตลอดจนเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้และผู้รับบริการ

6. การประเมินช่วยให้ทราบถึงผลผลิตของโครงการ ทั้งในด้านที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ควบคู่กันไป ถึงแม้ว่าการดำเนินโครงการต่างๆ ล้วนมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ผลผลิตที่พึงประสงค์เป็นหลัก แต่ในความเป็นจริงแล้ว ก็อาจจะมีผลผลิตบางส่วนที่ไม่พึงประสงค์เกิดตามมาด้วย

วิระยุทธ ชาตะกาญจน์ (2557) ได้สรุปประโยชน์ของการประเมินโครงการไว้ดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้ได้ข้อมูลและสารสนเทศต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนงานและโครงการ ตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็นในการดำเนินงานโครงการ ตลอดจน เป็นการตรวจสอบความเป็นไปได้ของการจัดกิจกรรมต่างๆ

2. ช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน

3. ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการ

4. ช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จ และความล้มเหลวของโครงการ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจและวินิจฉัยว่าจะดำเนินโครงการในช่วงต่อไปหรือไม่ จะยกเลิกหรือขยายการดำเนินโครงการต่อไปอย่างไร

5. ช่วยให้ได้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามโครงการว่าเป็นอย่างไร คุ่มค่ากับการลงทุนหรือไม่

6. เป็นแรงจูงใจให้กับผู้ปฏิบัติงานตามโครงการ เพราะการประเมินโครงการด้วยตนเองจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบผลการปฏิบัติงาน จุดเด่น จุดด้อย และนำผลไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

Anderson & Ball (1985; อ้างถึงใน รัตนะ บัวสนธิ, 2560) ได้อธิบายบทบาทและประโยชน์ของการประเมินโครงการในด้านวัตถุประสงค์ต่างๆ ไว้ 6 ประการ คือ

1. เพื่อช่วยในการตัดสินใจนำโครงการไปใช้ ซึ่งได้แก่ การประเมินว่า โครงการที่จัดทำขึ้นนั้น มีความจำเป็นมากน้อย หรือมีความสมเหตุสมผลหรือไม่ มีความเป็นไปได้หรือคุ้มค่ากับเงินทุน ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เพียงไร โครงการเป็นที่ต้องการสำหรับกลุ่มเป้าหมายหรือจะได้รับการสนับสนุนแค่ไหน รวมทั้งขนาดและขอบเขตการนำโครงการไปใช้กว้าง หรือแคบ เป็นต้น ข้อมูลจากการประเมิน เหล่านี้จะช่วยในการนำมาประมวลสรุปตัดสินใจ สำหรับผู้บริหารหรือแหล่งทุนที่จะตัดสินใจอนุมัติ การนำโครงการดังกล่าวไปดำเนินการใช้ต่อไป

2. เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการโดยต่อเนื่องต่อไป หรือการขยายโครงการและการรับรองโครงการ ซึ่งได้แก่ การประเมินภายหลังจากโครงการได้ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้ว (ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้) เป็นการประเมินเพื่อจะรู้ว่า โครงการดังกล่าวยังมีความจำเป็น ต้องจัดให้มีอยู่อีกต่อไปหรือไม่ ผลที่ได้จากการดำเนินโครงการได้รับผลตอบแทนคุ้มค่ากับทุนที่สูญเสียไปมากน้อยเพียงใด และโครงการที่ดำเนินการไปนั้น ก่อให้เกิดผลข้างเคียง (Side Effects) ทั้งทางบวกและทางลบหรือไม่

3. เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงการ ซึ่งเป็นการประเมินเมื่อโครงการได้มีการนำไปดำเนินการใช้ระยะหนึ่ง หรือเป็นการประเมินในช่วงการดำเนินโครงการ ทั้งนี้ โดยทำการประเมิน เพื่อที่จะปรับปรุงส่วนต่างๆ ของโครงการอันได้แก่

3.1 วัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อที่จะรู้ว่า วัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้นั้น เมื่อมีการดำเนินโครงการไปชั่วขณะหนึ่ง มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ หรือได้รับการยอมรับสนับสนุนร่วมมือจากกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด

3.2 เนื้อหาของโครงการ เป็นการพิจารณาว่าเนื้อหาสาระหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในโครงการมีความครอบคลุมเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ ลำดับขั้นตอนของกิจกรรมเป็นไปตามลำดับที่จะเอื้อต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการเพียงไร นอกจากนั้น ก็ยังพิจารณาอีกว่า เนื้อหาสาระของโครงการดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับภูมิหลัง หรือพื้นเพเดิมของกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการจากโครงการมากน้อยเพียงใด

3.3 วิธีการดำเนินโครงการ โดยพิจารณาว่า โครงการที่กำลังดำเนินการอยู่นั้น มีกลุ่มเป้าหมายร่วมโครงการเป็นจำนวนเท่าไร ครบหรือไม่ครบตามที่กำหนดไว้ โครงการมีผู้ร่วมงานเพียงพอหรือไม่เท่าไร โครงการมีการดำเนินงานหรือดำเนินกิจกรรมเป็นอย่างไร กลุ่มเป้าหมายผู้ร่วมโครงการได้รับการเสริมแรงหรือการสร้างแรงจูงใจอย่างไร เป็นต้น

3.4 สภาวะแวดล้อมของโครงการ หมายถึง การพิจารณาเกี่ยวกับนโยบายทางการเมืองหรือทางการบริหารของผู้บริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการว่าให้การสนับสนุนการดำเนินโครงการหรือไม่ อย่างไร สัมพันธภาพระหว่างผู้ร่วมงานในโครงการมีลักษณะ

เช่นไร ชัดแย้งกันหรือไม่ เป็นอุปสรรคต่อการที่จะดำเนินการต่อไปเพียงใด ทรัพยากรสนับสนุนอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินโครงการมีเพียงพอมากน้อยเพียงใด ตลอดจนกระทั่งการยอมรับหรือให้การสนับสนุนและการต่อต้านของสาธารณะที่มีต่อโครงการเป็นไปในทิศทางใด เป็นต้น

4. เพื่อที่จะได้รับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการให้ความสนับสนุนโครงการจากแหล่งต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ การพิจารณาความสนับสนุนโครงการสาธารณชน การเมือง แหล่งเงินทุน รวมทั้งนักวิชาชีพอื่น ๆ โดยต้องการรู้ว่า แหล่งดังกล่าวนี้มีแหล่งใดบ้างให้การสนับสนุนโครงการอย่างแท้จริง เมื่อมีการดำเนินโครงการอยู่ในขณะนั้น

5. เพื่อที่จะได้รับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการขัดขวางต่อต้านโครงการจากแหล่งต่าง ๆ ในทางตรงกันข้ามกับวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการในข้อที่สี่ นอกจากเราจะต้องการรู้ถึงแหล่งที่ให้การสนับสนุนโครงการแล้ว ในการดำเนินโครงการใด ๆ ก็ตาม บางครั้งโครงการดังกล่าวนั้นก็ได้รับการขัดขวางต่อต้าน ทำให้การดำเนินโครงการไม่อาจเป็นไปได้โดยสะดวก และวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้ว่าจะไม่ได้รับการตอบสนอง ดังนั้น การรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อ พิจารณาว่าแหล่งใดบ้างที่ขัดขวางโครงการจึงเป็นสิ่งจำเป็น ทั้งนี้เพื่อจะได้หาทางแก้ไขปรับปรุงให้ ดำเนินโครงการให้มีความเป็นไปได้โดยสะดวกต่อไป

6. เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการพื้นฐานต่างๆ ซึ่งหมายถึง การได้รับความรู้ความเข้าใจในพื้นที่อื่นที่นอกเหนือจากความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการที่ทำการประเมิน แต่ทว่ายังมีผลต่อโครงการ ได้แก่ พื้นฐานด้านการศึกษา ด้านจิตวิทยา ด้านสังคมวิทยา และด้านเศรษฐกิจ เป็นต้น

จากประโยชน์ของการประเมินโครงการดังกล่าว สรุปได้ว่า การประเมินผลโครงการก่อให้เกิดประโยชน์ดังนี้ การประเมินโครงการจะช่วยให้การกำหนดวัตถุประสงค์และมาตรฐานการดำเนินงานมีความชัดเจนขึ้น ช่วยให้การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างคุ้มค่า ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณค่าสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางแก้ไขและปรับปรุงโครงการให้เหมาะสมและใช้ในการตัดสินใจดำเนินการ

5. ประเภทของการประเมินโครงการ

ประเภทของการประเมินมีหลายประเภท สามารถแบ่งได้ตามเกณฑ์ต่างๆ ที่กำหนดขึ้นตามแต่ว่าจะใช้เกณฑ์ใดเป็นหลักในการแบ่ง โดย ธีรศักดิ์ อุ่นอารมย์เลิศ (2556) ได้แบ่งประเภทของการประเมินไว้ 9 ประเภท ดังต่อไปนี้

1. แบ่งตามจุดมุ่งหมายของการประเมิน แบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้

1.1 การประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) เป็นการประเมินโครงการขณะที่โครงการเริ่มดำเนินการหรือกำลังดำเนินการเพื่อให้ได้รับสารสนเทศเพื่อนำไปสู่การเตรียมความพร้อมหรือปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินโครงการเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

1.2 การประเมินสรุปผลรวม (Summative Evaluation) เป็นการประเมินโครงการในระยะเวลาโครงการสิ้นสุดวงจรของโครงการเพื่อสรุปตัดสินความสำเร็จหรือความล้มเหลวของ โครงการ เพื่อนำไปสู่การยุติหรือขยายผลโครงการต่อไปเป็นงานประจำ (Routine Work)

2. แบ่งตามหลักยึดในการประเมิน แบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้

2.1 การประเมินที่อิงวัตถุประสงค์(Goal - Based Evaluation) เป็นการประเมินผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งไว้

2.2 การประเมินที่ไม่อิงวัตถุประสงค์ (Goal - Free Evaluation) เป็นการประเมินโครงการที่นอกเหนือจากวัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งไว้ ทำให้การประเมินมีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

3. แบ่งตามลำดับเวลาที่ประเมิน แบ่งได้ 5 ประเภท ดังนี้

3.1 การประเมินก่อนเริ่มโครงการ (Preliminary Evaluation, Pre-Implementation Evaluation) ได้แก่ การศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility study) และความ ต้องการจำเป็นเร่งด่วน (Needs Assessment) และความพร้อมของปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) หรืออาจจะเรียกรวมๆ กันว่าการวิเคราะห์โครงการ (Project Analysis/Project Appraisal)

3.2 การประเมินระหว่างการดำเนินงาน (Formative, Implementation, On-going, Process Evaluation) ได้แก่ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแผนงาน/โครงการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

3.3 การประเมินหลังการดำเนินงาน (Summative Evaluation) ได้แก่ การสรุปผลตามวัตถุประสงค์ ความสำเร็จล้มเหลว การขยายหรือยุติโครงการ

3.4 การประเมินเพื่อการติดตามผล (Follow - up Evaluation) ได้แก่ การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) และการประเมินผลลัพธ์ (Outcome Evaluation) เป็นต้น

3.5 การประเมินงานประเมิน (Meta Evaluation) หรือการประเมินอภิมาน ซึ่งเป็นการประเมินคุณภาพของรายงานประเมินอีกครั้งหนึ่ง สามารถประเมินได้ทั้งโครงการเดียวหรือหลายๆโครงการพร้อมกัน ซึ่งเป็นการประเมินเพื่อการตรวจสอบความถูกต้อง คุณภาพ และความเหมาะสมของงานประเมิน ซึ่งนิยามประเมินใน 4 มาตรฐานดังนี้

3.5.1 มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์ (Utility Standards)

3.5.2 มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards)

3.5.3 มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards)

3.5.4 มาตรฐานด้านความถูกต้อง (Accuracy Standards)

4. แบ่งตามลักษณะของกิจกรรมที่ต้องการประเมิน แบ่งได้ 6 ประเภท ดังนี้

4.1 การประเมินองค์การ (Organization Evaluation) ได้แก่ การประเมินประสิทธิภาพหรือประสิทธิผลในการดำเนินงานขององค์การ เช่น การประเมินคุณภาพการศึกษา การประเมินบุคลากร การประเมินผลสัมฤทธิ์ขององค์การ เป็นต้น

4.2 การประเมินการวางแผน (Planning Evaluation) ได้แก่ การประเมินความเหมาะสมของการวางแผนในแต่ละระดับของการดำเนินงาน หรือประเมินความเหมาะสมของแผนการดำเนินงาน

4.3 การประเมินนโยบาย (Policy Evaluation) ได้แก่ การประเมินผลความเหมาะสมในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

4.4 การประเมินแผนงาน (Program Evaluation) ได้แก่ การประเมินแผนงานของหน่วยงานซึ่งมีโครงการหลายๆ โครงการอยู่ภายใต้แผนงาน

4.5 การประเมินโครงการ (Project Evaluation) ได้แก่ การประเมินโครงการแต่ละโครงการซึ่งอยู่ภายใต้แผนงานหรืออาจจะเป็นโครงการหลักสูตรก็ได้

4.6 การประเมินกิจกรรม (Activity Evaluation) ได้แก่ การประเมินกิจกรรมที่จัดขึ้นอาจจะอยู่ภายใต้โครงการหรือไม่อยู่ในโครงการก็ได้

5. แบ่งตามลักษณะรูปแบบการประเมิน แบ่งได้ 6 ประเภท ดังนี้

5.1 รูปแบบการประเมินเน้นวัตถุประสงค์ (Objective-based Model) โดยนักประเมินกลุ่มนี้มีแนวคิดว่าการประเมินคุณค่าของสิ่งใดก็ตามก็ต้องประเมินที่ผลผลิตหรือผลลัพธ์ของการดำเนินงานว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ นักประเมินกลุ่มนี้ ได้แก่ Tyler Cronbach และ Kiripatick เป็นต้น

5.2 รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่า (Judgmental Evaluation Model) โดยที่นักประเมินกลุ่มนี้มีแนวความคิดว่าการประเมินใดก็ตามเพื่อประเมินผลแล้วจะต้องมีความตัดสินคุณค่าโดยนักประเมิน ถ้านักประเมินไม่ได้ตัดสินคุณค่าก็ถือว่ายังคงทำหน้าที่ไม่สมบูรณ์ นักประเมินกลุ่มนี้ ได้แก่ Stake Provus และ Seriven เป็นต้น

5.3 รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจ โดยที่นักประเมินกลุ่มนี้มีแนวความคิดว่าการประเมินควรเป็นไปเพื่อให้ได้สารสนเทศแก่ผู้บริหารในการตัดสินใจ และกำหนดเกณฑ์การตัดสินความสำเร็จของโครงการภายใต้สภาพแวดล้อมของสิ่งที่ประเมิน นักประเมินกลุ่มนี้ได้แก่ Stufflebeam Alkin และ New Tyler เป็นต้น

5.4 รูปแบบการประเมินที่มุ่งเน้นสัมฤทธิ์ผลขององค์การ (Results - Oriented Evaluation Model) โดยที่นักประเมินกลุ่มนี้มีแนวความคิดว่าการประเมินความสำเร็จ ควรประเมินผลลัพธ์การดำเนินงานทุกมิติที่สนับสนุนความสำเร็จซึ่งกันและกันของแต่ละงานต่างๆ แล้ว นำไปสู่การ บรรลุเป้าหมายขององค์การในภาพใหญ่ โดยมุ่งเน้นการประเมินผลตัวชี้วัดความสำเร็จ (Key Performance Indicators: KPI) ของการปฏิบัติงาน โดยการประเมินผลจะมีความสัมพันธ์กับการ วางแผนปฏิบัติงานขององค์การ รูปแบบการประเมินกลุ่มนี้ได้แก่ รูปแบบการประเมินองค์การแบบสมดุล(Balanced Scorecard) การบริหารแบบมุ่งเน้นผลงาน (Result - Based Management) และการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ (Management by Objective) เป็นต้น

5.5 รูปแบบการประเมินอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship Model) เป็นรูปแบบการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยมองว่าผู้เชี่ยวชาญมีความสามารถในการวิพากษ์วิจารณ์สิ่งที่ประเมินจากประสบการณ์ เป็นการใช้อรรถาภิธานในการบรรยายคุณภาพของสิ่งที่ศึกษา (Descriptive Aspect) และตีความหมายของสิ่งที่ศึกษา (Interpretive Aspect) ออกมาในเชิงประจักษ์ตามการรับรู้ของผู้เชี่ยวชาญและตัดสินคุณค่าของสิ่งนั้น เพื่อให้ข้อเสนอแนะมุมมองที่เป็นประโยชน์สำหรับ ผู้ปฏิบัติงานโครงการ ได้แก่ แนวคิดการประเมินของไอส์เนอร์ (Elliot W.Eisner)

5.6 รูปแบบการประเมินแบบสร้างสรรค์นิยมแบบตอบสนอง (Responsive Constructivist Evaluation Model Approach) ซึ่งเป็น การ ประเมิน ทางเลือก (Alternative Evaluation) ที่เป็นมโนทัศน์การประเมิน (Concept) หรือมุมมอง (Approach) มากกว่าการเป็น

รูปแบบ (Model) หรือเป็นการประเมินที่เน้นการประเมินเพื่อตอบสนองผู้ที่ต้องการใช้สารสนเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาและการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงมากกว่าการประเมินเพื่อการตัดสินคุณค่าการประเมินเชิงสร้างสรรค์นิยมแบบตอบสนอง (Responsive Constructivism Evaluation) โดยกระบวนการการประเมินที่นักประเมินอาชีพมีความเป็นกัลยาณมิตรที่พร้อมดำเนินการประเมินร่วมกันกับนักประเมินของชุมชนเพื่อการไปสู่เป้าหมายร่วมกัน ได้แก่ การประเมินแบบมีส่วนร่วม การประเมินแบบอิงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การประเมินแบบเสริมสร้างพลังอำนาจและการประเมินแผนที่มีผลลัพธ์ เป็นต้น

6. แบ่งตามวิธีการประเมิน แบ่งได้ 3 ประเภท ดังนี้

6.1 วิธีการประเมินเชิงระบบ (Systematic Approach) การประเมินแนวทางนี้ เชื่อในหลักการของปฏิฐานนิยม/ประจักษ์นิยม (Positivism Empiricism) โดยการประเมินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ โดยมองว่าคุณค่าของแต่ละสิ่งมีเพียงคุณค่าเดียว (Single Merit Worth Value) จะต้องได้ข้อมูลจากวิธีการเชิงปริมาณ ซึ่งสามารถวัดออกเป็นตัวเลขซึ่งมีความเป็นวัตถุวิสัยสูง (Objectivity) อาศัยหลักการทางวิทยาศาสตร์อย่างเคร่งครัด โดยปราศจากอคติส่วนบุคคล โดยจะทำให้ได้ทราบคุณค่าที่แท้จริงโดยปราศจากค่านิยม (Value Free) เข้ามาปะปนด้วย

6.2 วิธีการประเมินเชิงธรรมชาติ (Naturalistic Approach) การประเมินตามแนวทางนี้เชื่อในหลักการของการตีความและการสร้างความรู้ (Interpretivism (Constructivism) โดยการมุ่งแสวงหาความรู้คุณค่าจากปรัชญาปรากฏการณ์นิยม (Phenomenology) หรือการได้ข้อเท็จจริงต้องมาจากการตีความ (Interpretative) โดยมองว่าความจริงเป็นสิ่งที่ซ่อนเร้นไม่ปรากฏชัดเจน นักประเมินจะสามารถเข้าถึงความจริงได้ด้วยการเข้าไปสัมผัส หรือมีส่วนร่วมในปรากฏการณ์ ในเชิงลึกมีความยืดหยุ่นสูง แล้วสรุปข้อเท็จจริงจากการตีความปรากฏการณ์โดยเชื่อมโยงจากข้อค้นพบต่างๆ แล้วสรุปออกเป็นคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน มองว่าคุณค่าของแต่ละสิ่งมีได้มากกว่าหนึ่งคุณค่า (Multiple Merit Worth/Value)

6.3 วิธีการประเมินเชิงผสมผสาน (Mixed Method Approach) การประเมินแนวทางนี้เชื่อในหลักการของปฏิบัตินิยมและประโยชน์นิยม (Pragmatism utilitarianism) โดยมองว่าการประเมินที่มีคุณค่าจะต้องนำสารสนเทศของการประเมินไปใช้ประโยชน์ได้จริง โดยใช้ทั้งวิธีการเชิงระบบเพื่อให้เกิดความเป็นปรนัยวิสัย และวิธีการเชิงธรรมชาติเพื่อให้เกิดการเข้าใจ ปรากฏการณ์อย่างลุ่มลึกเพื่อการนำไปสู่การใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

7. แบ่งตามความระดับของการประเมิน แบ่งได้ 3 ประเภท ดังนี้

7.1 การประเมินเทียม (Pseudo Evaluation) เป็นการประเมินที่ให้ข้อค้นพบที่ไม่สมบูรณ์เนื่องจากมักได้รับแรงกดดันจากทางการเมืองหรือกลุ่มผลประโยชน์บางกลุ่ม โดยพยายามทำให้ผลการประเมินตรงตามความต้องการของกลุ่มการเมืองบางกลุ่มเพื่อสร้างความชอบธรรม โดยอาศัยหลักการทางวิชาการเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ แล้วดำเนินนโยบายตามที่ได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้ ทำให้ผลที่ได้บิดเบือนจากความเป็นจริง ซึ่งศิริชัย กาญจนวาสี ได้อธิบายการประเมินเทียมว่ามีวัตถุประสงค์ 2 ประการ ได้แก่ 1) การประเมินเพื่อการโฆษณา ซึ่งเป็นการประเมินที่ใช้วิธีการประเมินที่ไม่เหมาะสม โดยมีเป้าหมายที่จะแสดงเป้าหมายที่เป็นจุดเด่น เปิดเผยความสำเร็จที่เกินความเป็นจริง เพื่อใช้ผลสำหรับการโฆษณาชวนเชื่อ 2) การประเมินเพื่อการเมือง เป็นการประเมินที่ควบคุม

โดยนักการเมือง ซึ่งใช้อิทธิพลต่อผู้ประเมินและกระบวนการประเมิน ได้ข้อมูลบางส่วนหรือข้อมูลที่บิดเบือนอันนำไปสู่ข้อสรุปตามทิศทางที่นักการเมืองต้องการ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2554)

7.2 การประเมินเชิงทั้งประเมิน (Quad - Evaluation Studies) เป็นการประเมินที่ให้ความเชื่อมั่นในบางครั้งว่าเป็นการประเมินที่มีคุณค่าภายในและคุณค่าภายนอกอย่างแท้จริง แต่บางครั้งก็มีแนวทางที่ค่อนข้างบกพร่องในการที่ระบุคุณค่าภายในและคุณค่าภายนอก ทำให้ไม่เกิดความมั่นใจในการผลการประเมินว่ามีอคติเข้ามาปะปนด้วยหรือไม่ ได้แก่ การประเมินโดยเน้นการใช้คำถาม การประเมินที่เน้นวิธีการประเมิน

7.3 การประเมินที่แท้จริง (True Evaluation) เป็นความพยายามหาหนทางที่ทำให้ผลการประเมินไม่เกิดอคติถึงความลำเอียงเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือในประสิทธิภาพการประเมิน โดยเน้นถึงการประเมินเพื่อการปรับปรุงและแสดงความรับผิดชอบและรับผิดชอบ การประเมินที่เน้นความพึงพอใจของผู้รับบริการ การประเมินเพื่อให้การรับรองหรือรับรองวิทยฐานะ การประเมินที่ตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การประเมินที่เน้นการสร้างองค์ความรู้ การประเมินแบบประชาธิปไตย การประเมินที่เน้นการนำไปใช้ประโยชน์ เป็นต้น

8. แบ่งตามลักษณะหรือบทบาทของนักประเมิน แบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้

8.1 นักประเมินภายนอก (External Evaluator) เป็นบุคคลภายนอกของหน่วยงานหรือโครงการเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องหรือนักประเมินมืออาชีพ (Professional) หรือผู้เชี่ยวชาญ (Experts) การประเมินโดยกลุ่มบุคคลภายนอกจะมุ่งเน้นในด้านการสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับความเป็นวัตถุวิสัย (Objectivity) หรือมีหลักวิธีวิทยา (Methodology) และความเป็นกลางในกระบวนการประเมิน เหมาะสมสำหรับการประเมินเพื่อตัดสินคุณค่า แต่มีข้อจำกัดในด้านการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินโครงการอย่างแท้จริง

8.2 นักประเมินภายใน (Internal Evaluator) เป็นบุคลากรภายในองค์กรหรือโครงการนั้นๆ เป็นผู้ประเมินผลโครงการที่ตนเองรับผิดชอบ โดยจะเข้าร่วมในกระบวนการประเมิน นับตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผนจนกระทั่งการเผยแพร่และใช้ผลของการประเมิน จะทราบข้อมูลที่แท้จริงของการดำเนินโครงการเพราะสัมผัสใกล้ชิดคุ้นเคยกับโครงการโดยตรง และยอมรับผลการประเมินเพื่อการเปลี่ยนแปลงเหมาะสมสำหรับการประเมินความก้าวหน้ามากกว่า แต่มีข้อจำกัดคือ การตัดสินคุณค่าของโครงการอาจจะเกิดความลำเอียง (Bias) หรือการตัดสินเกี่ยวกับโครงการแบบมีอคติวิสัย (Subjectivity) ได้

9. แบ่งตามขอบข่ายของการประเมิน แบ่งได้ 6 ประเภท ดังนี้

9.1 การประเมินสื่อการสอน วัสดุ และอุปกรณ์/นวัตกรรมทางการศึกษาและนวัตกรรมการพัฒนาสังคม (Material & Innovation Evaluation) เป็นการประเมินสิ่งประดิษฐ์ที่ถูกคิดค้นขึ้นเพื่อใช้แก้ปัญหา ทั้งในรูปที่วัตถุหรือวิธีการ ได้แก่ การประเมินนวัตกรรมทางการศึกษาหรือนวัตกรรมทางสังคม ทั้งที่เป็นกระบวนการและผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์

9.2 การประเมินการเรียนรู้/สัมฤทธิ์ผลทางการเรียน (Learning Evaluation) เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ที่เกิดจากการจัดกระบวนการเรียนรู้หรือการจัดประสบการณ์ให้แก่กลุ่มผู้เรียน ผู้เข้ารับการอบรม หรือกลุ่มเป้าหมาย

9.3 การประเมินการปฏิบัติงาน (Performance Evaluation) เป็นการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในหน่วยงาน หรือองค์การรัฐและเอกชน เช่น การประเมินประสิทธิภาพการสอนของครู การประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน อาจจะใช้การประเมินจากหลายฝ่ายร่วมกัน การประเมิน 90 องศา 180 องศา หรือ 360 องศา เป็นต้น เพื่อการปรับปรุงการปฏิบัติงานและเพื่อการสร้างการจูงใจหรือผลตอบแทนการปฏิบัติงาน

9.4 การประเมินหลักสูตร (Curriculum Evaluation) เป็นการประเมินหลักสูตรที่จัดการเรียนรู้ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว หรือหลักสูตรฝึกอบรมต่างๆ ในด้านของขั้นตอนการริเริ่มจัดทำ การนำไปใช้และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรและตลอดจนการปรับปรุงหลักสูตร เป็นต้น

9.5 การประเมินโครงการและแผนงาน (Project Program Evaluation) เป็นการประเมินโครงการทำงานการศึกษาหรือโครงการทำงานการพัฒนาในระดับต่างๆ เพื่อสะท้อนการบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ พันธกิจของหน่วยงานและองค์การ

9.6 การประเมินองค์การ (Organization Evaluation) เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์หรือผลการดำเนินงานตามเป้าหมายและยุทธศาสตร์ขององค์การ ทั้งที่เป็นองค์การแสวงหากำไรและองค์การที่ไม่แสวงหากำไร โดยนำผลการประเมินมาพัฒนาองค์การ รวมทั้งการประเมินเพื่อขอรับรางวัลต่างๆ หรือขอรับรองมาตรฐาน เช่น ISO มาตรฐานวิชาชีพต่างๆ การจัดอันดับหรือการประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานที่เป็นสถานศึกษา

กล่าวโดยสรุปคือ ประเภทของการประเมินมีหลายประเภท แล้วแต่จะใช้เกณฑ์ใดเป็นหลักในการแบ่งการประเมิน ซึ่งเกณฑ์แต่ละประเภทจะมีวิธีการประเมินตั้งแต่ก่อนเริ่มโครงการ จนถึงสิ้นสุดโครงการ หรือบางประเภทก็แบ่งได้ไม่ครอบคลุมตามแต่ว่าจะเน้นตรงจุดใดมากจุดใดน้อย โดยการประเมินก่อนดำเนินงานจะใช้การประเมินด้านบริบทและการประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินระหว่างการทำงานจะใช้การประเมินด้านกระบวนการ ส่วนการประเมินหลังการทำงานจะใช้ การประเมินด้านผลผลิตและการประเมินผลลัพธ์

6. รูปแบบการประเมินโครงการ

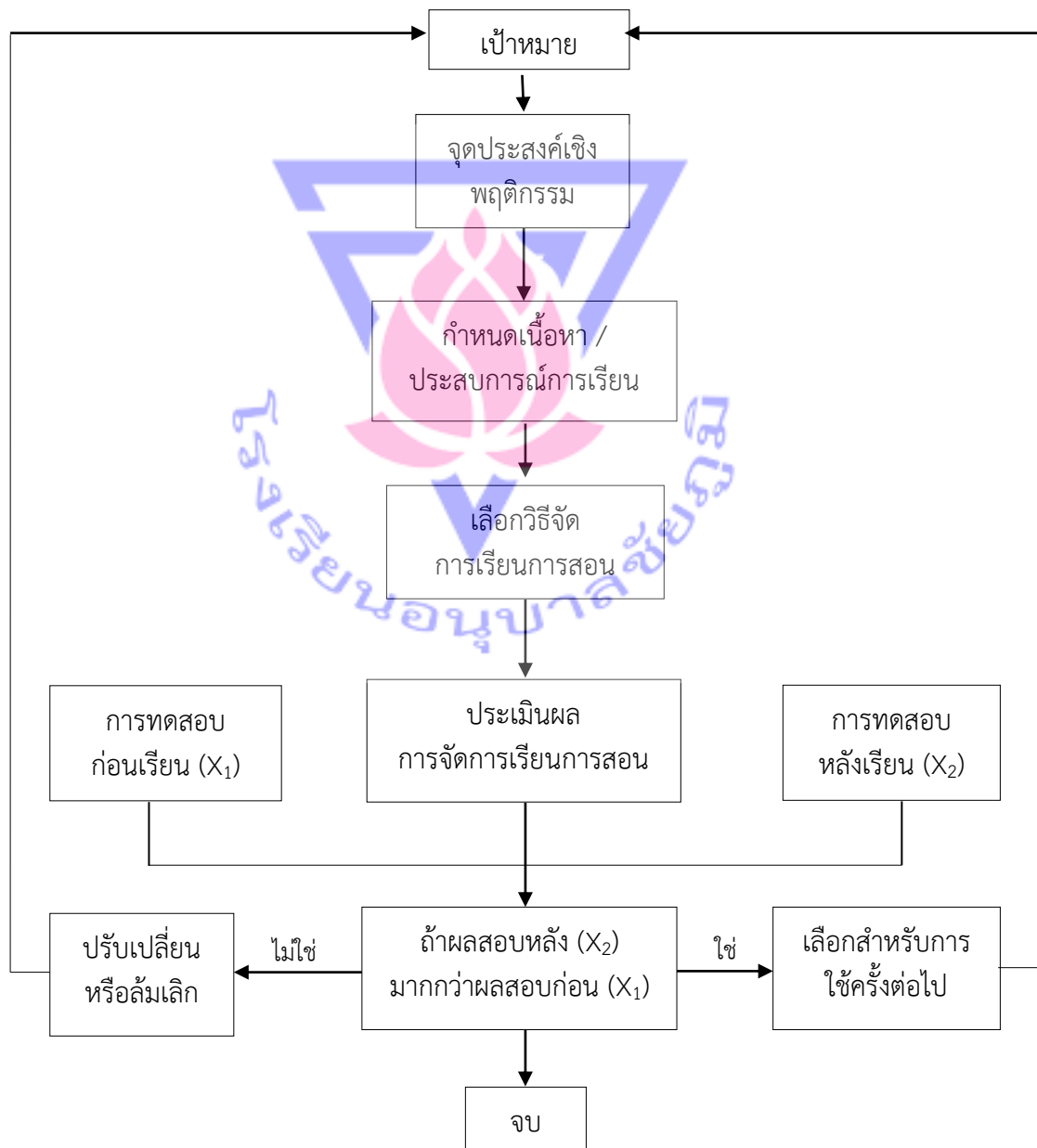
มีผู้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินโครงการไว้มากมายหลายแบบแต่ละแบบมีความคิด ทฤษฎี เหตุผลและวิธีการประเมินที่มีผู้นิยมสนับสนุนนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการประเมิน ดังนี้

6.1 รูปแบบการประเมินของ Tyler (1942; อ้างถึงใน เซาว์ อินโย, 2553) Tyler มีความเห็นว่า จุดมุ่งหมายของการประเมิน นั้นคือ

1) เพื่อตัดสินใจว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่ตั้งไว้ในรูปของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมนั้นประสบความสำเร็จหรือไม่ ส่วนใดที่ประสบผลสำเร็จก็อาจจะเก็บไว้ใช้ต่อไป แต่ส่วนที่ไม่ประสบผลสำเร็จก็จะได้ปรับปรุงแก้ไขต่อไป

2) เพื่อประเมินความก้าวหน้าทางการศึกษาของกลุ่มประชากรขนาดใหญ่เพื่อให้สาธารณชนได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ในอันที่จะช่วยเข้าใจปัญหาและความต้องการทางการศึกษาได้เพื่อใช้ข้อมูลนั้นเป็นแนวทางที่จะปรับปรุงนโยบายทางการศึกษาที่คนส่วนใหญ่เห็นด้วยได้

แนวคิดการประเมินของ Tyler เป็นแนวคิดการประเมินระดับชั้นเรียนมุ่งเน้นที่ การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่เป็นผลมาจากการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจะมีส่วนช่วยอย่างมากในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การประเมินตามแนวคิดของ Tyler จึงหมายถึง การเปรียบเทียบสิ่งที่ผู้เรียนสามารถกระทำได้จริง หลังจากที่ได้จากการเรียนการสอนแล้วกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งได้กำหนดไว้ก่อน ที่จะจัดการเรียนการสอน รูปแบบของการประเมินของ Tyler เป็นรูปแบบการประเมินที่ไม่ซับซ้อนและมี จุดเน้นที่การประเมินผลการเรียนการสอนเป็นหลัก จุดอ่อนก็คือ มุ่งเน้นที่วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ทำให้การประเมินขาดสารสนเทศในด้านอื่น ๆ Tyler ได้เสนอรูปแบบการประเมินดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แนวคิดการประเมินของ Tyler

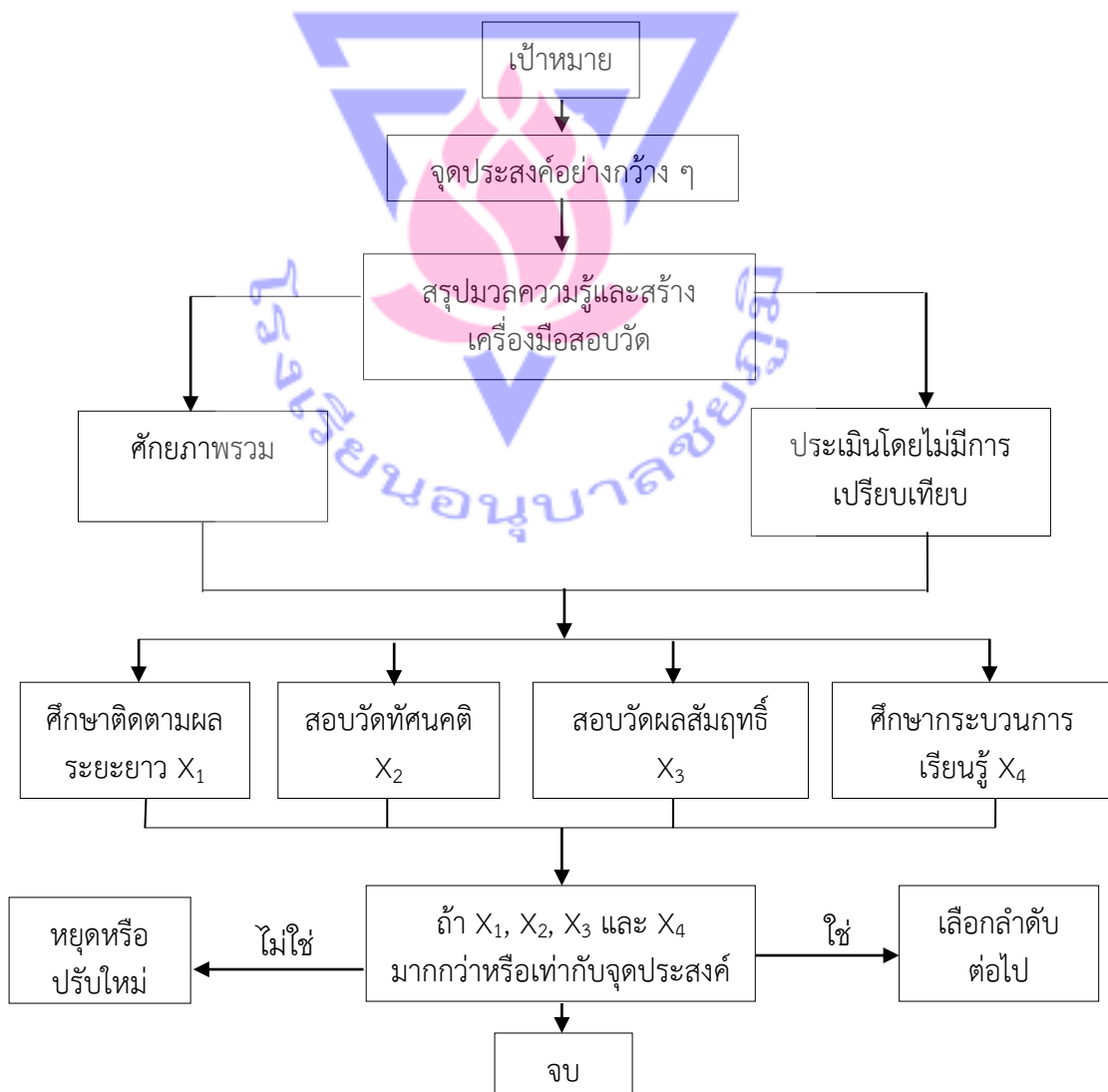
การประเมินโครงการตามแนวคิดของ Tyler เป็นการประเมินผลการเรียนการสอนเพื่อตรวจสอบว่า ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้หรือไม่ ผู้ประเมินจะกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมจากเป้าหมายของการเรียนการสอนที่ต้องการ แล้วจึงดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามเนื้อหาและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ก่อนดำเนินการจัดการเรียนการสอนมีการสอบก่อนเรียน หลังจากดำเนินการจัดการเรียนการสอนแล้วจึงสอบหลังเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการสอบก่อนเรียนและหลังเรียนควรเป็นเครื่องมือชนิดเดียวกันหรือเครื่องมือที่ใช้แทนกันได้ (ถ้าเป็นแบบทดสอบ เรียกว่า แบบทดสอบคู่ขนาน) นำผลการสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาเปรียบเทียบกัน ถ้าผลการสอบหลังเรียนมากกว่าก่อนเรียนแสดงว่าผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ก็จะเก็บจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมไว้ใช้ครั้งต่อไปและเลือกจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมลำดับต่อไปมาจัดการเรียนการสอนเมื่อจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมหลาย ๆ ข้อบรรลุก็แสดงว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ประสบความสำเร็จในการดำเนินการจัดการเรียนการสอน แต่ถ้าผลการสอบหลังเรียนเท่ากันหรือน้อยกว่าก่อนเรียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมจะถูกยกเลิกหรือปรับปรุงใหม่ ทั้งนี้ผู้ประเมินจะต้องพิจารณาให้ละเอียดรอบคอบ การพิจารณาจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ควรพิจารณาในประเด็นต่าง ๆ ต่อไปนี้

- 1) สอดคล้องกับเป้าหมายหรือไม่ ถ้าไม่สอดคล้องก็ปรับให้สอดคล้อง
- 2) ถ้าตั้งเกณฑ์สูงเกินไปควรปรับปรุงให้ต่ำลงมา
- 3) แคบเกินไปหรือไม่ ถ้าแคบก็ขยายให้กว้างขึ้น

6.2 รูปแบบการประเมินของ Cronbach (1963; อ้างถึงใน เซาว์ อินโย, 2553)

Cronbach ได้พัฒนาแบบจำลองขึ้นใน ค.ศ.1963 เป็นแบบจำลองแก้ไขขอบกว้างของ Tyler เรียกแบบจำลองสร้างขึ้นมาว่า “Cronbach’s Goal & Side Effect Attainment Model” โครงการตามแนวคิดของ Cronbach หมายถึง กิจกรรมใด ๆ ก็ได้ เช่น กิจกรรมการเรียนการสอนแนวทางหรือข้อเสนอแนะให้คนส่วนใหญ่ปฏิบัติ ตลอดจนการทดสอบการศึกษาอื่น ๆ (รัตนะ บัวสนธ์, 2540) การประเมินโครงการควรมีการประเมินหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะประเมินผลการเรียนการสอนควรมีบุคคลอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ในการประเมินโครงการ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนควรกำหนดจุดมุ่งหมายอย่างกว้าง ๆ หรือทั่ว ๆ ไป ไม่ควรกำหนดจุดประสงค์ที่เฉพาะเอง เพราะจะทำให้ผู้เรียนสนใจเฉพาะพฤติกรรมการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้เท่านั้นและไม่ให้ความสนใจเรื่องอื่น ๆ (Side Effect) ของโครงการด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูลก็ควรเก็บอย่างรอบด้านมากกว่าที่จะเก็บข้อมูลเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่ง เช่น ข้อมูลทางด้านความรู้ ทักษะคิด กระบวนการเรียนรู้ เป็นต้น การประเมินจะเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย และไม่มีหลักการใดจะครอบคลุมได้ว่าจะยึดถือกิจกรรมใดบ้างในทุก ๆ สถานการณ์ (สำราญ มีแจ้ง, 2544) การสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพียงอย่างเดียวจะไม่เพียงพอในการประเมินผล ควรสอบวัดความรู้ความสามารถทั่ว ๆ ไปของผู้เรียนด้วยข้อสอบที่ใช้วัดความรู้ความสามารถของผู้เรียนไม่ควรให้ผู้เรียนรู้คำตอบ ไม่แนะนำแนวทางในการสอบข้อสอบที่ดีควรมีความเป็นเอกพันธ์โดยมีลักษณะเนื้อหาเดียวกัน เมื่อทดสอบแล้วครั้งต่อไปควรออกข้อสอบใหม่ การเปรียบเทียบผลการสอบจากข้อสอบชุดเดียวกันแต่ต่างเวลาทำไม่ได้ ดังนั้นการเปรียบเทียบจึงควรมีข้อสอบหลาย ๆ ชุดจากเนื้อหาเดียวกัน

Cronbach ให้ความสำคัญกับข้อสอบแต่ละข้อมากกว่าคะแนนรวม การพิจารณาผล การสอบแต่ละข้อจะทำให้ปรับปรุงการเรียนการสอนได้ ดังนั้น การประเมินตามแนวคิดของ Cronbach เป็นการประเมินความก้าวหน้าและการประเมินสรุปโดยมีความเชื่อว่าการประเมินไม่ใช่ การทดสอบก่อนการสิ้นสุดโครงการแต่เพียงอย่างเดียว โดย Cronbach มีความเห็นเพิ่มเติมว่า หน้าที่ ที่สำคัญประการหนึ่งของการประเมินผลการเรียนการสอนก็คือ การค้นหาข้อบกพร่องของโครงการ เพื่อจะได้หาแนวทางปรับปรุงแก้ไขกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ นักประเมินจะต้อง รวบรวมข้อมูลของรายวิชาในโครงการเพื่อให้ได้ข้อมูลสิ่งที่จะต้องการพัฒนาในรายวิชานั้น ๆ แล้ว นำมาปรับปรุงการเรียนการสอนในรายวิชานั้น ๆ ให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งข้อมูลจะต้องได้มาจากความเข้าใจ อย่างลึกซึ้งของกระบวนการเรียนการสอน การเปรียบเทียบหรือการยึดเกณฑ์เพื่อประเมินผู้เรียน Cronbach สนับสนุนให้ใช้วิธีศึกษาภาพรวมเฉพาะตัวผู้เรียนและไม่แนะนำให้ใช้วิธีการเปรียบเทียบ ระหว่างผู้เรียน รูปแบบการประเมินของ Cronbach ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แนวคิดการประเมินของ Cronbach

การประเมินโครงการตามแนวคิดของCronbachเมื่อผู้ประเมินได้ศึกษาเป้าหมายทางการศึกษาแล้วจะกำหนดจุดประสงค์อย่างกว้าง ๆ ไม่เฉพาะเจาะจง แล้วจึงสู่มวลความรู้ที่จะสอนขึ้นมา เพื่อสร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับมวลความรู้ที่สู่มขึ้นมาได้หลังจากนั้นจึงทำการประเมินผู้เรียนโดยเน้นเฉพาะบุคคลไม่นำไปเปรียบเทียบกับบุคคลหรือบุคคลอื่น ๆ การประเมินผู้เรียนตามแนวคิดของ Cronbach ไม่ใช่สอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่เพียงอย่างเดียวจะต้องมีการสอบวัดทัศนคติ ศึกษากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน การประเมินผู้เรียนทุก ๆ ด้านต้องมีการติดตามผลระยะยาวด้วย เมื่อผลการสอบวัดทั้ง 4 ด้านมากกว่าจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ก็ดำเนินการเลือกหรือเรียนจุดประสงค์ในลำดับถัดไปแต่ถ้าผลการสอบวัดน้อยกว่าจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ควรจะหยุดหรือปรับเปลี่ยนจุดประสงค์ใหม่ ๆ

6.3 รูปแบบการประเมินของ Alkin (1969; อ้างถึงใน เซาว์ อินโย, 2553)

Alkin ได้นำเสนอรูปแบบการประเมินที่เรียกว่า “Center for the Study Evaluation Approach” ขึ้นใน ค.ศ.1969 โดยให้นิยามการประเมิน หมายถึงกระบวนการที่จะได้มาซึ่งสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ การเลือกเฟ้นข่าวสารที่เหมาะสม การรวบรวมและวิเคราะห์ข่าวสารเพื่อรายงานข้อมูลสรุป เป็นประโยชน์ต่อผู้ทำการตัดสินใจในการเลือกหนทางต่าง ๆ ที่เป็นไปได้และแบ่งการประเมินออกเป็น 5 ด้าน ทั้ง 5 ด้านเป็นความพยายามที่จะจัดหาสารสนเทศโดยมีรายละเอียดดังนี้

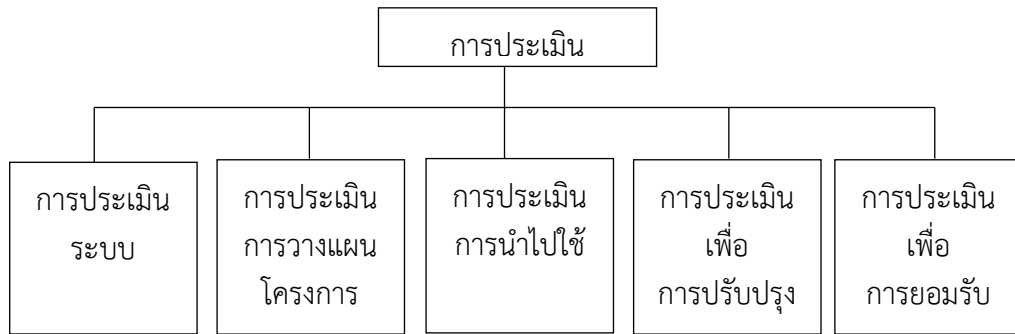
1) การประเมินสภาพระบบที่เป็นอยู่ (System Assessment) เป็นการประเมินที่จำเป็นในการให้ข่าวสาร เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับสถานะของระบบโดยนำข้อมูลมากำหนดขอบเขตของงานและวัตถุประสงค์ของโครงการ ให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการที่เป็นอยู่

2) การประเมินการจัดเตรียมโปรแกรม (Program Planning) เป็นการประเมินที่จำเป็นในการให้ข่าวสารเพื่อหาวิธีที่เหมาะสมในการวางแผนให้การดำเนินงานในโครงการนั้น ๆ ได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การประเมินการจัดเตรียมโปรแกรมจะทำการประเมินก่อนเริ่มโครงการ

3) การประเมินการนำไปใช้ (Program Implementation) เป็นการประเมินที่จำเป็นในการจัดหาข่าวสารเพื่อพิจารณาขั้นตอนการทำงานว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ หรือได้ดำเนินการไปตามขั้นตอนที่ควรจะเป็นเพียงใดเป็นการประเมินระหว่างดำเนินโครงการเพื่อกำกับติดตามงานให้เป็นไปตามแผน

4) การประเมินเพื่อปรับปรุงโปรแกรม (Program Improvement) เป็นการประเมินที่จำเป็นในการจัดหาข่าวสารในขณะที่โปรแกรมกำลังดำเนินอยู่เพื่อค้นหาวิธีต่าง ๆ หรือข้อเสนอแนะในการที่จะทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพสูงสุด

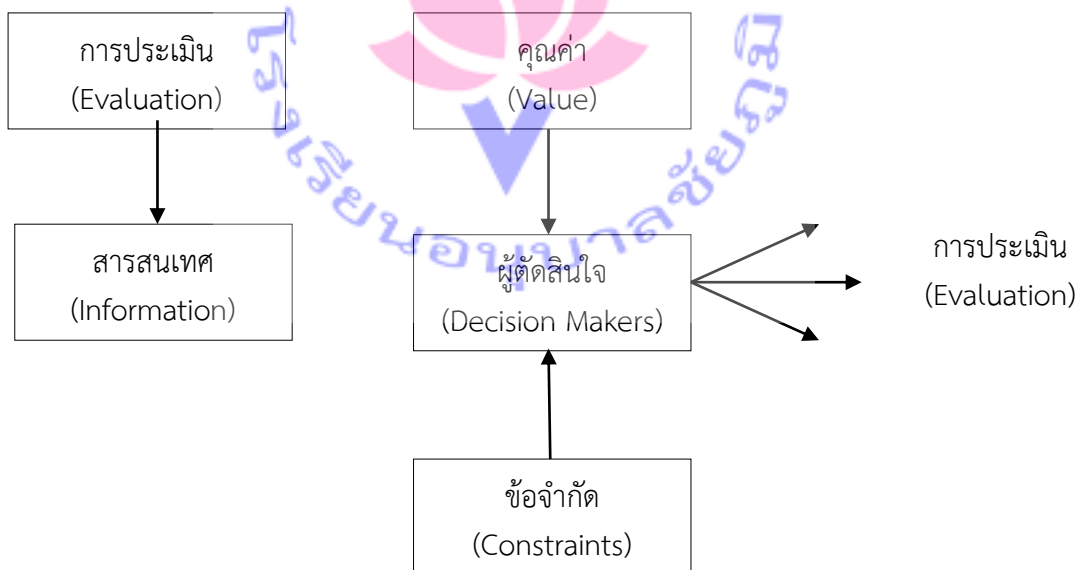
5) การประเมินการรับรองโปรแกรม (Program Certification) เป็นการประเมินที่จำเป็นในการจัดหาข่าวสารเพื่อให้ผู้ทำการตัดสินใจได้ใช้เกี่ยวกับคุณค่าของโปรแกรม เป็นการประเมินภายหลังการดำเนินงานตามโครงการโดยการตรวจสอบผลที่ได้กับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้ในการที่จะยุบ เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการในระยะเวลาต่อไป

ภาพที่ 3 รูปแบบการประเมินโครงสร้างของ Alkin

6.4 รูปแบบการประเมินของ Welch (1974; อ้างถึงใน เซาร์ อินโย, 2553)

Welch ได้ให้ความหมายของการประเมินว่าเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศ (Information) สำหรับผู้ตัดสินใจ (Evaluation is-an Information-Generating Process) กระบวนการเป็นกลุ่มของกิจกรรมทำให้ได้สารสนเทศ สารสนเทศที่ได้มานั้นผู้บริหารหรือเจ้าของโครงการจะนำมาใช้ตัดสินใจหาทางเลือกวิธีการดำเนินงานโครงการ แนวความคิดของ Welch ดังกล่าวสามารถนำเสนอเป็นแผนภาพที่ 4 ดังนี้

ภาพที่ 4 แนวคิดการประเมินของ Welch

ขั้นตอนและรายละเอียดที่สำคัญในการประเมินตามแนวคิดของ Welch สามารถสรุปได้
3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนและรายละเอียดที่สำคัญในการประเมินตามแนวคิดของ Welch

ขั้นตอนที่ 1	ขั้นตอนที่ 2	ขั้นตอนที่ 3
การเก็บรวบรวมข้อมูล	การจัดกระทำข้อมูล	การรายงานผล
แบบจำลอง	ลงรหัส	ข้อเขียน
เทคนิค	วิเคราะห์	ปากเปล่า
การจัดการ	สังเคราะห์	การติดตามผล

ขั้นตอนที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบจำลองหรือโมเดล (Model) การประเมินสิ่งใดก็ตามจะต้องมีการกำหนดกรอบความคิดหรือแนวทางการประเมินก่อน กรอบความคิดเรียกว่าแบบจำลอง ด้วยเหตุที่ว่า การประเมินผลเรื่องเดียวกัน ด้วยบุคคลคนละชุดกันก็อาจมีการตีความหมายแตกต่างกันไป ดังนั้น การกำหนดกรอบความคิดหรือแบบจำลองขึ้นมาก็จะทำให้เห็นว่าการประเมินจะต้องทำอะไรบ้าง

2. เทคนิควิธีนี้ นักประเมินเลือกใช้เทคนิควิธีการเก็บข้อมูลประเภทใดซึ่งการเก็บข้อมูลมีหลายประเภท เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม และวิธีการสุ่มผู้สอบและข้อสอบ (Matrix Sampling) นักประเมินต้องมีความรู้ในการใช้เทคนิควิธีในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นอย่างดีเพื่อจะได้สารสนเทศในการประเมินต่อไป

3. การจัดการ นักประเมินจะต้องมีการจัดเตรียมการด้านเวลา ตัวบุคคล และการเงินสำหรับการประเมิน ซึ่งอาจจัดการด้วยเทคนิค PERT (Program Planning Budget System) ซึ่งเป็นเทคนิคในการจัดการข้อมูลด้านค่าใช้จ่าย งบประมาณที่จะใช้ในการประเมิน

ขั้นตอนที่ 2 การจัดกระทำข้อมูล

1. การลงรหัสข้อมูล เป็นการแปลงข้อมูลดิบที่เก็บรวบรวมมาให้อยู่ในรูปของรหัสที่เป็นตัวเลข แล้วนำไปบันทึกเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อประมวลผลต่อไป

2. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลจะนำวิธีการทางสถิติมาใช้ปัจจุบันใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูล โปรแกรมที่ใช้กันมากคือ SPSS for Windows

3. การสังเคราะห์ เป็นการนำข้อมูลที่วิเคราะห์แล้วมาเรียบเรียงให้ได้ใจความสาระสำคัญเพื่อประมวลเป็นสารสนเทศต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผล

เป็นการนำข้อค้นพบที่ได้จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปเป็นสารสนเทศโดยการเขียนเป็นข้อความให้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าโครงการ และผู้ตัดสินใจ การนำเสนอสารสนเทศในการรายงานผลควรมีลักษณะกะทัดรัด สั้น ได้ใจความสำคัญ อ่านง่าย สื่อได้รวดเร็ว นอกจากนี้การรายงานผลอาจทำได้ด้วยวาจา ซึ่งทำให้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้ แต่จะไม่มีหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษร ดังนั้น ควรรายงานข้อค้นพบจากการประเมินทั้งสองรูปแบบ

6.5 รูปแบบการประเมินของ Stake (1967; อ้างถึงใน ชีรศักดิ์ อุ่นอารมย์เลิศ, 2556)

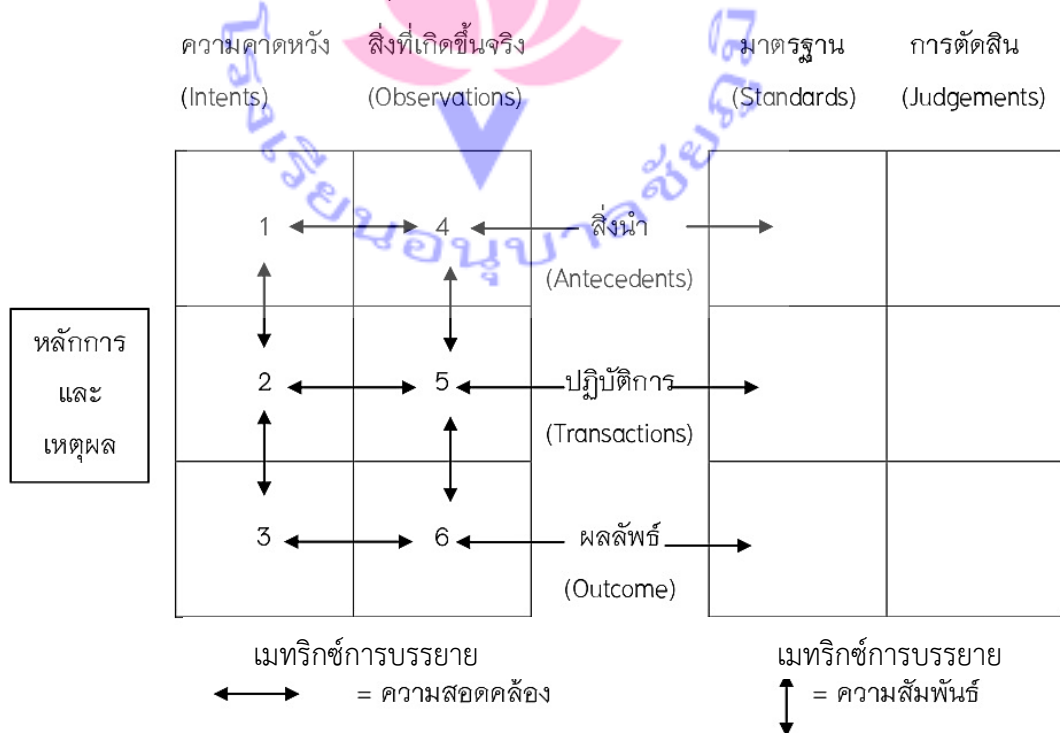
Stake ได้เสนอให้ใช้วิธีการศึกษาเฉพาะกรณี รวบรวมข้อมูลโดยเน้นการสังเกตและสัมภาษณ์ตามธรรมชาติ โดยใช้นักประเมินหลาย ๆ คน ทำการสังเกตผู้ที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ กลุ่ม ซึ่งเน้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวัง สิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อประเมินความสอดคล้องกับสภาพที่คาดหวัง กับสภาพที่เป็นจริงในองค์ประกอบ 3 ส่วนได้แก่

1) สิ่งนำ (Antecedents) ประกอบไปด้วย ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ คุณสมบัติของผู้เรียน คุณสมบัติของครู เนื้อหาวิชา ขอบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน การจัดการ ในด้านต่าง ๆ และความสัมพันธ์กับชุมชนรอบข้างของโครงการมีความสัมพันธ์กับกิจกรรมของ โครงการหรือไม่

2) การปฏิบัติการ (Transactions) ประกอบด้วยกระบวนการ ได้แก่ ความเหมาะสม ของการจัดกิจกรรมทุกประเภทเพื่อให้เกิดบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

3) ผลลัพธ์ (Outcome) ประกอบด้วย ผลผลิตที่เกิดขึ้นจากวัตถุประสงค์ของ โครงการอันได้แก่ ความรู้ คุณลักษณะ ทักษะการปฏิบัติ และผลกระทบ ซึ่งเป็นผลต่อเนื่องจาก ผลผลิต

ผู้ประเมินต้องตัดสินคุณค่าของสภาพที่เป็นจริงเหล่านั้นเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานซึ่งจะ เป็นเกณฑ์ที่ได้มาจากการเปรียบเทียบกับโครงการอื่น ๆ ที่เป็นประเภทเดียวกัน เพื่อนำมา เปรียบเทียบกัน และ จึงนำมาตัดสินคุณค่าโครงการ

ภาพที่ 5 รูปแบบการประเมินของ Stake

Stake เสนอวิธีการประเมินในรูปแบบเมทริกซ์ (Matrix) 2 ประเภทคือ เมทริกซ์บรรยาย และเมทริกซ์ตัดสินคุณค่า ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ในเมทริกซ์บรรยาย แบ่งออกเป็น 6 ช่อง คือ

ช่องที่ 1 หมายถึง ภาวะการณ์ที่คาดหวังว่าต้องมีอยู่ก่อนที่การดำเนินงานโครงการเกิดขึ้น โดยถือว่าเป็นภาวะการณ์ที่เอื้ออำนวยให้เกิดผลดังที่คาดหวังไว้

ช่องที่ 2 หมายถึง ภาวะการณ์ที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานตามความคาดหวังว่าจะ เป็นโครงการที่มีประสิทธิภาพ คือ ก่อให้เกิดผลตามที่มุ่งหมายไว้

ช่องที่ 3 หมายถึง ผลลัพธ์ที่คาดหวังว่าจะได้รับหลังจากการดำเนินงาน

ช่องที่ 4 หมายถึง ปัจจัยเบื้องต้นที่มีอยู่จริงก่อนที่จะเริ่มโครงการ

ช่องที่ 5 หมายถึง ภาวะการณ์ดำเนินงานตามที่สังเกตได้จริงจากโครงการ

ช่องที่ 6 หมายถึง ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง ๆ หลังจากที่โครงการจบลงแล้ว

ตั้งแต่ช่องที่ 1 ถึง 6 ผู้ประเมินจะต้องพิจารณา 2 แนว คือ ในแนวตั้งได้แก่ ช่อง 1 - 2 - 3 และ 4 - 5 - 6 ควรมีความสัมพันธ์กัน เพื่อดูว่าปัจจัยเบื้องต้นเอื้ออำนวยต่อภาวะการณ์หรือไม่ และในแนวนอนได้แก่ 1 - 4, 2 - 5 และ 3 - 6 ต้องมีความสอดคล้องกัน ทั้งนี้เพื่อต้องการตรวจสอบว่า ข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติจริงๆ ในแต่ละส่วนตามแนวตั้งนั้น มีความสอดคล้องกับสิ่งที่คาดหวังไว้หรือไม่ประการใด และต้องมีการปรับปรุงส่วนใดบ้าง

เมื่อพิจารณาทั้งในแนวตั้งและในแนวนอนแล้วพบว่า มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกัน แสดงว่าโครงการนั้นเป็นโครงการที่บรรลุผลตามที่คาดหวังเอาไว้

2. ในเมทริกซ์ตัดสินคุณค่า จำเป็นต้องใช้เกณฑ์มาตรฐาน เพื่อพิจารณาข้อมูลที่ได้จาก เมทริกซ์บรรยายเกณฑ์มาตรฐานนี้อาจมีอยู่ก่อนแล้ว หรือตั้งขึ้นใหม่ในคณะกรรมการ หรือ ผู้รับผิดชอบโครงการก็ได้ สำหรับที่มาของการตัดสินใจควรให้ผู้ประเมินมีบทบาทด้วย คือ ต้องสรุป ออกมาให้ได้ว่า โครงการการศึกษามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรือต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงที่ จุดใด หรือมีปัจจัยอะไรเป็นตัวเกื้อหนุน หรือเป็นอุปสรรคต่อโครงการบ้าง

แนวคิดของ Stake แตกต่างไปจากแนวคิดคนอื่นๆ ตรงที่ ถ้าพบว่าผลลัพธ์ยังไม่มี คุณภาพ ไม่ได้หมายความว่า การวางแผนไม่ดี หรือหลักสูตรไม่ดี แต่อาจจะบกพร่องที่องค์ประกอบ อื่นๆ เช่น การจัดเวลา สภาพแวดล้อม ผู้สอน ผู้บริหาร ผู้เรียน หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ก็ได้

6.6 รูปแบบการประเมินโครงการของ Provus (1971; อ้างถึงใน วีระยุทธ ชาตะกาญจน์, 2557)

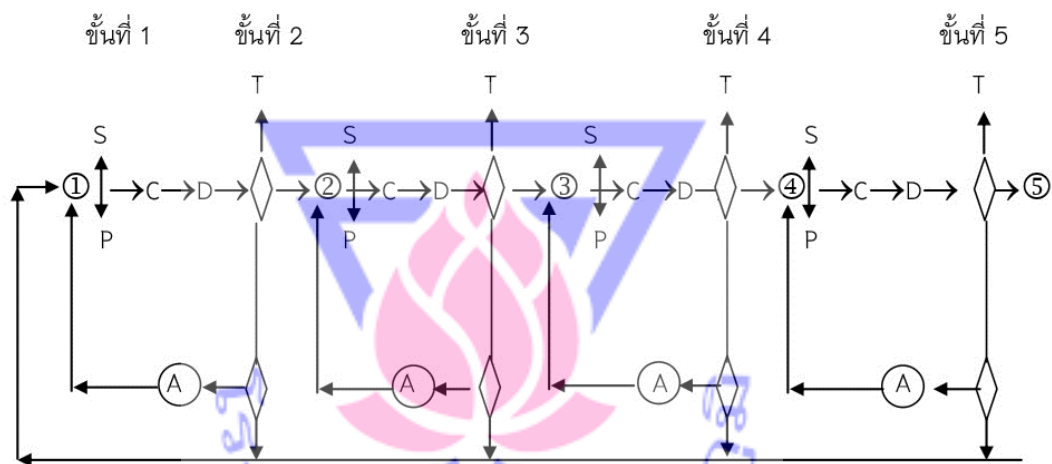
Provus ได้ให้ความหมายของการประเมินไว้ว่า เป็นการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติกับ มาตรฐาน เพื่อเป็นการค้นหาความไม่สอดคล้องระหว่างความคาดหวังกับผลการปฏิบัติงานของ แผนงาน เขาอธิบายว่ามีความไม่สอดคล้องกัน 5 ชนิด ที่สามารถศึกษาได้จากการใช้แผนงาน คือ ความไม่สอดคล้องที่สัมพันธ์กับขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การออกแบบโครงการ คือ การกำหนดปัจจัยที่ทำให้เกิดการดำเนินงาน กำหนดภาวะการณ์ดำเนินงาน และกำหนดผลที่คาดหวังจะได้รับจากการดำเนินงาน

ขั้นที่ 2 การเตรียมพร้อมเป็นการนำปัจจัยที่ทำให้เกิดการดำเนินงานเข้าสู่ ภาวะการณ์

- ขั้นที่ 3 การดำเนินงานตามแผน
- ขั้นที่ 4 ผลผลิตที่เกิดจากโครงการ
- ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและกำไร

ตามรูปแบบนี้ การประเมินต้องทำโดยผู้ประเมินคนหนึ่งที่วางมาตรฐานตามความคาดหวังของโครงการเอาไว้ ต่อจากนั้นคนประเมินต้องดำเนินไปโดยการหาข้อมูลใหม่และทำการตัดสินใจ โดยใช้มาตรฐานที่วางไว้เป็นเกณฑ์ เป็นรูปแบบที่ช่วยให้หาข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ในทุกขั้นตอนของการประเมินดังกล่าวข้างต้น และตลอดโครงการอย่างต่อเนื่อง ดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 รูปแบบการประเมินความไม่สอดคล้องของ Provus

S หมายถึง มาตรฐาน (Standard)

T หมายถึง ยกเลิก (Terminate)

P หมายถึง การดำเนินการ (Program performance)

A หมายถึง การเปลี่ยนแปลง (Alteration)

C หมายถึง เปรียบเทียบ (Compare) (Alteration เกี่ยวกับ P หรือ S)

D หมายถึง สารสนเทศที่แสดงความไม่สอดคล้อง (Discrepancy information)

การประเมินในแต่ละขั้นตอน ถ้าหากพบข้อบกพร่องก็แก้ไขปรับปรุงในขั้นตอนนั้น ๆ ด้วยวิธีการแก้ปัญหา (Problem solving) ประกอบด้วยการถามตนเอง เพื่อให้ได้คำตอบว่าทำไมจึงเกิดข้อบกพร่องนั้นๆ มีอะไรเป็นสาเหตุ และมีวิธีการใดสามารถแก้ไขข้อบกพร่องที่มาจากสาเหตุนั้น สำหรับขั้นตอนในการแก้ปัญหามีดังนี้

คำถาม
(Q)

เกณฑ์
(C)

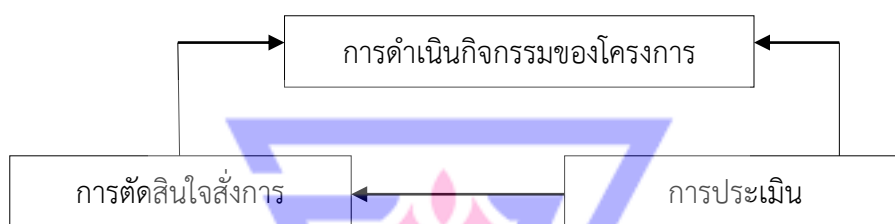
ข้อมูลที่ตอบคำถาม
(I)

การตัดสินใจ
(D)

เมื่อผู้ประเมินทำการประเมินถึงขั้นที่ 5 แล้ว ถ้าจะดำเนินงานหรือเริ่มวงจรใหม่ ก็ต้องทำการออกแบบใหม่ โดยปรับปรุงให้สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์การลงทุน ซึ่งตั้งอยู่บนรากฐานของปัจจัยเบื้องต้นใหม่

6.7 รูปแบบการประเมินของ Stufflebeam (1971; อ้างถึงใน เซาร์ อินโย, 2553)

Daniel L. Stufflebeam ได้นำเสนอรูปแบบการประเมินที่เรียกว่า CIPP Model โดยให้นิยามการประเมิน หมายถึง กระบวนการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้สารสนเทศที่มีประโยชน์ ในการนำไปใช้เป็นทางเลือกในการประกอบการตัดสินใจ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องไว้ใช้ในการตัดสินใจ ผู้ทำการประเมินจะรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร

ภาพที่ 7 โมเดลพื้นฐานของ Stufflebeam แบบซีพีพี (CIPP Model)

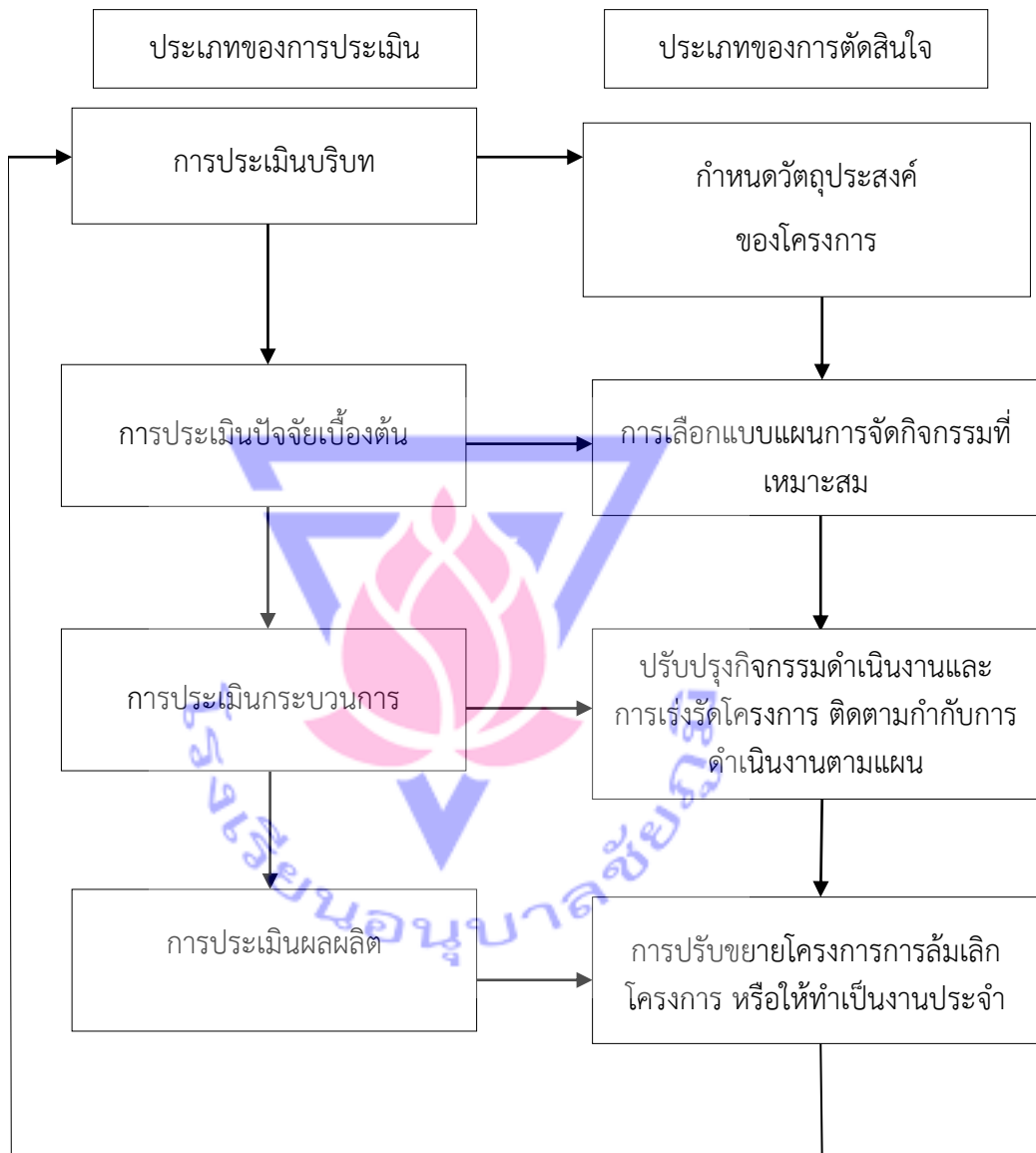
จะประเมิน 4 ด้าน ดังนี้

1) การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดโครงการ เป็นสิ่งที่อยู่ภายนอกโครงการแต่มีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของโครงการ และเป็นการพิจารณาความจำเป็นที่ต้องจัดทำโครงการดังกล่าว ได้แก่ ความต้องการของชุมชนและกลุ่มเป้าหมายของโครงการ จำนวนประชากร สภาพเศรษฐกิจและปัญหาของชุมชน ตลอดจนนโยบายของหน่วยงานระดับบนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ตัดสินใจวางแผน กำหนดนโยบาย กำหนดเป้าหมาย และกำหนดจุดมุ่งหมายของโครงการได้อย่างเหมาะสมต่อไป

2) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินทรัพยากรที่จำเป็นที่จะนำมาใช้ในการดำเนินโครงการว่ามีความเป็นไปได้มีความเหมาะสมและความเพียงพอหรือไม่ ทรัพยากรที่จำเป็นได้แก่ งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลา กลุ่มเป้าหมาย เทคโนโลยีและแผนการดำเนินงาน การประเมินปัจจัยนำเข้านำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจหาวิธีดำเนินงานโครงการให้บรรลุเป้าหมาย

3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินการบริหารโครงการ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ การนำปัจจัยนำเข้าของโครงการมาใช้เหมาะสมกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการสารสนเทศต่าง ๆ จะถูกวิเคราะห์ รวบรวม และนำเสนอผู้ดำเนินโครงการ และมีความบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นขณะดำเนินโครงการไว้เป็นหลักฐานการประเมินกระบวนการมีประโยชน์ในการค้นหาจุดเด่นหรือจุดด้อยของโครงการเพื่อนำไปใช้การพัฒนา แก้ไข ปรับปรุงการดำเนินโครงการต่อไปให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลที่ได้จากโครงการว่าเป็นตามวัตถุประสงค์หรือไม่ คำนวณค่าเพียงใด โดยนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้

ภาพที่ 8 ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทการประเมินและการตัดสินใจตามรูปแบบการประเมินแบบซิปป

จากรูปแบบการประเมินที่ได้กล่าวไปข้างต้นนั้น มีการประเมินหลากหลายรูปแบบ เช่น 1) รูปแบบการประเมินของ Tyler 2) รูปแบบการประเมินของ Cronbach 3) รูปแบบการประเมินของ Alkin 4) รูปแบบการประเมินของ Welch 5) รูปแบบการประเมินของ Stake 6) รูปแบบการประเมินโครงการของ Provus 7) รูปแบบการประเมินของ Stufflebeam ซึ่งจะมีรายละเอียดในรูปแบบการประเมินแตกต่างกันออกไปในการเลือกดำเนินการโครงการต่าง ๆ สำหรับการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะ

ชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนาครั้งนี้ ผู้ประเมินได้เลือกรูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของ Stufflebeam ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการประเมินเนื่องจากรูปแบบการประเมินแบบชิปปี้สามารถวิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยของโครงการได้อย่างชัดเจนและสามารถปรับปรุงแก้ไขโครงการได้อย่างรวดเร็ว และมีความสะดวก เข้าใจง่ายในการประเมินสามารถใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการดำเนินการโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสุนทรวัฒนาต่อไป

6. ลักษณะของการประเมินโครงการตามแบบชิปปี้ (CIPP Model)

Stufflebeam (1971) ได้กล่าวถึงลักษณะของการประเมินโครงการดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ลักษณะของการประเมินโครงการ

รายการ	การประเมินสภาพแวดล้อม	การประเมินปัจจัยเบื้องต้น	การประเมินกระบวนการ	การประเมินผลผลิต
วัตถุประสงค์ วิธีการ	เพื่อระบุสภาพแวดล้อมขององค์การ ระบุกลุ่มประชากรเป้าหมาย และ ประเมินความต้องการ ระบุโอกาสที่จะสนองความต้องการ วินิจฉัยปัญหาที่ก่อให้เกิดความจำเป็นตัดสินใจว่าวัตถุประสงค์ที่นำเสนอสนองความจำเป็นที่ประเมินได้อย่างเพียงพอหรือไม่ใช้วิธีวิเคราะห์ระบบสำรวจวิเคราะห์เอกสาร สดับรับฟังความเห็น สัมภาษณ์ แบบทดสอบเพื่อวินิจฉัยและเทคนิคเดลฟาย	เพื่อระบุและประเมินความสามารถของระบบ ทางเลือก กลวิธีที่ใช้ งบประมาณ ตารางการปฏิบัติการทำ รายงานและวิเคราะห์ทรัพยากรมนุษย์และวัตถุประสงค์ (ครู เครื่องมือ) กลวิธีในการแก้ปัญหาแบบวิธีการเพื่อให้เกิดความสอดคล้อง เป็นไปได้และประหยัดใช้วิธีการ เช่น คั่นคว่ำ เอกสาร เยี่ยมชม โครงการที่เป็นตัวอย่าง	เพื่อระบุหรือทำนายจุดอ่อนในแบบวิธีการหรือดำเนินการให้ข้อมูลในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ บันทึกและตัดสินใจ ความเหมาะสม วินิจฉัยเกี่ยวกับขั้นตอนและกิจกรรม โดยการกำกับ อุปสรรคในกระบวนการของกิจกรรมที่เกิดขึ้นและตื่นตัวต่ออุปสรรคที่ไม่สามารถคาดคะเนล่วงหน้าโดยการหาข้อมูลที่กำหนดไว้เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการโดยการมีปฏิสัมพันธ์และสังเกตอย่างต่อเนื่องในกิจกรรมของผู้อยู่ในโครงการ	เพื่อรวบรวมค่าบรรยายและการตัดสินใจผลผลิตและเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์และข้อมูล สภาพแวดล้อม ตัวป้อนกระบวนการและตีคุณค่าโดยระบุเกณฑ์ที่ได้โดยรวบรวมการตัดสินใจผลผลิตจากผู้เกี่ยวข้องและวิเคราะห์โครงการ ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ (ความพึงพอใจของผู้เรียน ประโยชน์ที่ได้รับ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	การประเมินสภาพแวดล้อม	การประเมินปัจจัยเบื้องต้น	การประเมินกระบวนการ	การประเมินผลผลิต
ความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในกระบวนการเปลี่ยนแปลง	เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับพื้นที่ที่จะให้บริการ จุดหมาย (goal) ที่เกี่ยวข้อง การสนองความจำเป็นและโอกาส วัตถุประสงค์ที่แก้ปัญหา วางแผน ความเปลี่ยนแปลงที่จำเป็นและเพื่อที่มีฐานข้อมูลในการตัดสินใจที่ได้	เพื่อเลือกแหล่งสนับสนุนกลวิธี แก้ปัญหาและแบบวิธีการดำเนินการ กำหนดโครงสร้าง กิจกรรมการเปลี่ยนแปลงและได้ข้อมูลพื้นฐาน ดำเนินงาน	เพื่อการดำเนินการ และปรับปรุงแบบกระบวนการของโครงการผลในการควบคุมกระบวนการ และให้มีอนุทินใช้ ติความผลที่ได้รับในภายหลัง	เพื่อตัดสินใจว่าจะดำเนินการโครงการต่อไป หรือเลิกปรับ กำหนดจุดเน้นของกิจกรรมการเปลี่ยนแปลงใหม่ และแจ้งชัด (ทั้งผลที่ตั้งใจและผลที่ไม่ได้ตั้งใจ ผลบวก ผลลบ)

สำหรับการประเมินผลผลิต ได้สรุปแนวคิดของ Donald L.Kirpatrick (1975; อ้างถึงใน สมคิด พรหมจ้อย, 2546) ซึ่งให้ความเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลว่าเป็นสิ่งจำเป็น เพราะการประเมินผล จะช่วยทำให้ผู้ประเมินได้รู้ว่า

1. การฝึกอบรมนั้นให้อะไรแก่หน่วยงานบ้าง
2. ควรจะยุติโครงการชั่วคราวก่อน หรือควรดำเนินการต่อไปเรื่อย ๆ
3. เราจะปรับปรุง หรือพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมนั้นให้ดีขึ้นได้อย่างไร

ในการประเมินผลโปรแกรมการฝึกอบรมนั้น Donald L.Kirpatrick (1975; อ้างถึงใน สมคิด พรหมจ้อย, 2546) ได้เสนอว่า ควรจะได้ดำเนินการเป็น 4 ตอนด้วยกัน ดังนี้

1. การประเมินปฏิกิริยา (Reaction Evaluation)

การประเมินนี้ก็เพื่อที่จะต้องการรู้ว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับโครงการฝึกอบรม เช่น เห็นว่าหลักสูตรหรือเนื้อหาสาระวิชาถูกต้องตรงกับที่ต้องการ และสนใจหรือไม่ ชอบวิธีการสอบแบบไหน สัดส่วนของการบรรยาย และอภิปรายเป็นอย่างไร ดังนั้นเจ้าหน้าที่ผู้ประเมินจะเป็นผู้กำหนดว่าต้องการถามอะไร โดยจัดคำถามเพื่อวัดในสิ่งนั้น และในตอนท้ายควรมีคำถามที่เป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended question) เพื่อผู้ตอบจะได้เขียนแสดงความคิดเห็นได้ตรงกับที่ต้องการ

2. การประเมินการเรียนรู้ (Learning Evaluation)

การฝึกอบรมเป็นการสื่อความหมายที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้ในสิ่งที่ผู้สอนรู้ก็คือ เนื้อหาวิชาที่มีอยู่ในหลักสูตรการฝึกอบรมนั่นเอง การเรียนรู้ไม่แน่นอนเสมอไปว่าในความสัมพันธ์กับการที่ผู้เข้าฝึกอบรมเห็นว่าโครงการฝึกอบรมดี การที่ผู้เข้าฝึกอบรมเห็นว่า

การฝึกอบรมดีมีประโยชน์ มิใช่จะหมายถึงว่าเขาได้เรียนรู้เสมอไป เช่น ผู้สอนอาจสอนเก่งทั้งการพูดและการใช้เครื่องมือในการสอน แต่ถ้าวิเคราะห์ถึงเนื้อหาแล้วผู้ฟังหรือผู้เข้ารับการฝึกอบรมอาจจะไม่ได้เรียนรู้อะไรไปเลยก็ได้

การเรียนรู้นี้เป็นความรู้ที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับ เช่น หลักเกณฑ์ความจริงหรือเทคนิคต่าง ๆ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ เพราะฉะนั้น การเรียนรู้จึงไม่ใช่เป็นสิ่งประกันได้ว่าพฤติกรรมในการทำงานจะเป็นเช่นเดียวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้ไป ข้อเท็จจริงที่เห็นได้ชัดคือ ในการฝึกอบรมหลักมนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน เราอาจจะประทับใจผู้ที่เรียนเก่ง ตอบปัญหาของผู้สอนได้คล่องแคล่วถูกต้อง ซึ่งเราคิดว่าเมื่อจบหลักสูตรนี้ไปแล้วเขาคงจะทำงานได้ดี แต่เป็นไปได้ว่าเขาอาจจะประสบผลล้มเหลวในการทำงาน เพราะว่าพฤติกรรมของเขามีได้เป็นไปอย่างที่เขาเรียนรู้ การประเมินการเรียนรู้สามารถแยกเทคนิคและวิธีการในการประเมินตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้ ดังนี้

1. วัดความรู้ – ความคิด (Cognitive) ซึ่งเป็นการวัดความสามารถทางสมอง เช่น ความจำ ความเข้าใจ ความสามารถในการนำไปใช้ การวิเคราะห์ และสังเคราะห์เทคนิคและวิธีการที่ใช้ ก็จะเป็นแบบสอบข้อเขียนทั้งก่อนและหลังการสอน และการทำรายงาน

2. วัดความรู้สึกและอารมณ์ (Affective) เช่น ค่านิยมความสนใจ ทศคติ สมานิ เราสามารถใช้ได้หลายวิธีการ เช่น ใช้แบบทดสอบ การประเมินตนเอง การอภิปรายหลังการแสดงบทบาทสมมติ การวัดทางพฤติกรรม เช่น การเข้าห้องสมุด การเข้าห้องฝึกอบรม เป็นต้น

3. การประเมินพฤติกรรม (Psychomotor) เช่น ทักษะในการพูด การเขียน การปฏิบัติหรือการเคลื่อนไหวต่าง ๆ ก็อาจใช้การทดสอบการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล (Job Performance Test) เช่น หลังการฝึกอบรมแบบแนะนำ จึงให้ผู้เข้าฝึกอบรมมาปฏิบัติงานให้ดู

3. การประเมินพฤติกรรม (Behavior Evaluation)

การเรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ นั้นได้กล่าวมาแล้ว ไม่ใช่เป็นสิ่งชี้พฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมอาจจะเรียนรู้ในหลักเกณฑ์ เทคนิคต่าง ๆ แต่เมื่อกลับไปปฏิบัติงานก็ไม่สามารถนำหลักเกณฑ์ และเทคนิคที่ได้เรียนรู้มาไปประยุกต์ใช้ได้ ดังนั้นสิ่งที่น่าสนใจก็คือ เรื่องการสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้มาประยุกต์ใช้ให้เกิดพฤติกรรมตามที่เรียนรู้ การที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้นั้น Katz & Robert (1978) เห็นว่ามีข้อเงื่อนไขอยู่ 5 ประการ คือ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องพยายามปรับปรุงตนเอง ต้องรู้จักตนเองของตนเอง ต้องทำงานในสภาพแวดล้อมที่ช่วยในการเปลี่ยนแปลง ต้องมีผู้ที่สนใจและมีความชำนาญเป็นผู้ช่วยเหลือและต้องมีโอกาสที่จะทำตามความคิดที่เกิดขึ้นใหม่

การประเมินพฤติกรรมนี้ มีความยุ่งยากมากกว่าการประเมินปฏิบัติการและการเรียนรู้ ดังนั้น เทคนิคและวิธีการที่ใช้จึงมีความยากยิ่งตามไปด้วย สำหรับเทคนิคและวิธีการนี้มีผู้เสนอแนวคิดในการวัดผลพฤติกรรมปฏิบัติงาน ดังนี้

1. ใช้แนวความคิดการประเมินแบบก่อนและการฝึกอบรมคือ การวัดผลก่อนที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะได้รับการถ่ายทอดความรู้จากวิทยากร แล้วเก็บผลของการวัดเพื่อเปรียบเทียบกับ การวัดผลตอนสุดท้ายภายหลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรม ก็จะทราบความแตกต่างพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมว่าเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรหรือไม่ ซึ่งในกรณีนี้เราอาจใช้เทคนิคในการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาประเมินได้ในลักษณะของการสังเกต การสอบถาม และการทดสอบต่าง ๆ

2. การจัดตั้งมาตรฐานในการปฏิบัติงาน เพื่อประเมินว่าหลังจากได้เข้ารับการอบรมแล้วมีทักษะในการทำงานสูงหรือไม่ เช่น ในการพิมพ์ดีดอาจตั้งมาตรฐานในการพิมพ์ดีดของเสมียนได้ว่าจะต้องพิมพ์สัมผัสให้ได้นาทีละ 45 คำ เมื่อทำเสมียนมารับการฝึกอบรมแล้วนำผลการปฏิบัติงาน ไปเปรียบเทียบกับมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ต้องไว้ก็จะทราบว่าผลงานได้เพิ่มขึ้นหรือไม่ วิธีการกำหนดมาตรฐานสำหรับวัดผลงานนี้เหมาะสมที่สามารถวัดผลเป็นขั้นได้ เช่น ในเรื่องการผลิตงานเสมียน การจัดระเบียบงานสารบรรณ และงานค้นหาเอกสารต่าง ๆ เป็นต้น

3. ความเห็นในการปฏิบัติงานมาจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา กลุ่มบุคคลอื่นที่คุ้นเคยกับการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

4. การประเมินการปฏิบัติงานควรทำเมื่อพ้น 3 เดือนไปแล้ว

5. ควรใช้การเปรียบเทียบการปฏิบัติระหว่างกลุ่มที่มีได้รับการฝึกอบรม (Control Group) กับกลุ่มที่ผ่านการฝึกอบรมว่าการปฏิบัติงานของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันหรือไม่เพียงใด

4. การประเมินผลที่เกิดแก่องค์กรเป็นส่วนรวม (Results Evaluation)

การประเมินผลนี้เป็นการมองการฝึกอบรมในด้านของกิจกรรมทั้งหมด ซึ่งส่งมาถึงวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ โดยทั่ว ๆ ไปวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมในเรื่องผลการปฏิบัติงานมักเป็นไปในรูปของการลดต้นทุนการผลิต การลดการเข้าออกจากงาน การเพิ่มขวัญและกำลังใจแก่ผู้ทำงาน และอื่น ๆ ดังนั้นการประเมินผลที่เกิดแก่องค์กรเป็นส่วนรวม จึงทำได้ยากจำเป็นที่จะต้องพิจารณาการประเมินทั้ง 3 ขั้นตอน ดังที่กล่าวมาแล้ว

ความยากง่ายของการประเมินแบบนี้โดยทั่ว ๆ ไปแล้วขึ้นอยู่กับชนิดของโครงการฝึกอบรมถ้าเป็นโครงการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยการประเมินก็อาจจะทำได้ง่ายโดยการเปรียบเทียบจำนวนอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นแต่ถ้าเป็นการประเมินผลมนุษยสัมพันธ์ในการบริหารการประเมินก็ทำได้ยากยิ่งขึ้นต้องอาศัยข้อมูลจากการประเมินปฏิกริยาการเรียนรู้และพฤติกรรมและข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ เช่น รายงานการตรวจงานกรม กระทรวง การสอบถามจากผู้บังคับบัญชาขององค์กรนั้น ๆ พิจารณาด้านงบประมาณ เป็นต้น

จากแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับการประเมินโครงการที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นว่าในแต่ละทฤษฎีมีรูปแบบ ความเหมาะสมสำหรับการประเมินไม่เหมือนกัน ผู้รายงานมีความเห็นว่าการประเมินโครงการตามรูปแบบซีปปี้ (CIPP Model) ซึ่งทำการประเมินครอบคลุมด้านบริบท ปัจจัย กระบวนการ และผลผลิตของโครงการ จะทำให้ผู้ประเมินทราบผลของการจัดทำโครงการ นับตั้งแต่เริ่มต้นโครงการ การกำหนดกิจกรรม การดำเนินงานตามโครงการจนกระทั่งผลการปฏิบัติงานตามโครงการ และมีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา โดยทำการประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต ทั้งนี้ เพื่อที่จะได้นำข้อมูลและสารสนเทศในการประเมินทั้ง 4 ด้าน ดังกล่าวไปใช้ในพัฒนาการเรียนรู้อบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรได้ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางที่ควรดำรงอยู่และปฏิบัติตนแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 40 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง และยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นภูมิปัญญาของแผ่นดินไทย”

มีผู้ให้ความหมายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้หลายท่านดังนี้

ปรียานุช พิบูลสรารุช (2549) กล่าวว่า แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) เป็นแนวคิดและปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสแนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี ตั้งแต่เกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางแก้ไขปัญหาเพื่อให้สังคมไทยรอดพ้นจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจและเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางแก้ไขปัญหาเพื่อให้สังคมไทยรอดพ้นจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจและสังคม และเพื่อช่วยให้สังคมไทยสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของสังคม

สมพร เทพสิทธิ์า (2549) ระบุว่าเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริมีขอบเขตกว้างขวางกว่าเศรษฐกิจระบบทุนนิยม ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องวัตถุซึ่งเป็นรูปธรรม เช่น เงิน ทรัพย์สิน กำไร ไม่เกี่ยวกับเรื่องจิตใจซึ่งเป็นนามธรรม แต่เศรษฐกิจพอเพียงมีขอบเขตกว้างขวาง ครอบคลุมถึง 4 ด้าน คือ 1) มิติด้านเศรษฐกิจ 2) มิติด้านจิตใจ 3) มิติด้านสังคม และ 4) มิติด้านวัฒนธรรม สุรยุทธ์ จุลานนท์ (2549) ได้กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า เป็นแนวทางที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงชี้ให้เห็นถึงแนวทางการปฏิบัติตนที่ควรจะเป็นเพื่อให้สามารถดำรงชีพได้โดยที่ไม่เดือดร้อน ซึ่งที่จริงแล้วเป็นแนวทางที่มีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนไทย และสามารถนำไปใช้ได้ในทุกระดับ ในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับประเทศ

สุรีพร เอี้ยวถาวร (2550) ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวทางการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติตนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยซึ่งเป็นการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบกับการวางแผนการตัดสินใจและขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริตให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบเพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุสังคม สิ่งแวดล้อมวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

เกษม วัฒนชัย (2550) ได้กล่าวถึง เศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่าหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนสำหรับทุกประเทศในโลก โดยเฉพาะการสร้างเสริมความเข้มแข็งเพื่อรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากกระแสโลกาภิวัตน์

สุเมธ ตันติเวชกุล (2550) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึงเศรษฐกิจที่สามารถอุ้มชูตัวเอง (Relative Self – sufficiency) อยู่ได้โดยไม่ต้องเดือดร้อน โดยต้องสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของตนเองให้ดีเสียก่อน คือ ตั้งตัวให้มีความพอกินพอใช้ ไม่ใช่มุ่งหวังแต่จะสร้างความฟุ้งเฟ้อ สร้างความเจริญ

ดวงใจ อินทร์พรหม (2550) กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียงหมายถึง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ที่มีลักษณะมุ่งเน้นเศรษฐกิจสายกลาง หรือเศรษฐกิจแบบมัชฌิมาปฏิปทาที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับสังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม สามารถประยุกต์ใช้ได้ทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ทั้งนี้ต้องอาศัยความรู้และคุณธรรม

สุรยุทธ์ จุลานนท์ (2551) ได้กล่าวถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไว้ว่า เป็นแนวทางการปฏิบัติตนที่ควรจะเป็นเพื่อให้สามารถดำรงชีพได้โดยไม่ต้องเดือดร้อน ซึ่งที่แท้จริงแล้วก็เป็นแนวทางที่มีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนไทย สามารถนำไปใช้ได้ทุกระดับ เช่น ระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน ผู้นำ จนถึงระดับประเทศ

สรุปได้ว่า เศรษฐกิจพอเพียง คือ วิธีการดำเนินชีวิตอย่างไม่ประมาท โดยมีการประมาณตนเอง และรู้จักพึ่งตนเองโดยใช้ภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาศึกษาพัฒนาต่อยอดให้เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ และสามารถแก้ปัญหาให้กับตนเองและชุมชน มีการใช้จ่ายอย่างประหยัด รู้จักอดทน อดออม อดกลั้น พัฒนาตนเองให้มีความรู้ รู้จักใช้และรู้จักรักษาทรัพยากรธรรมชาติในสังคม และมีการพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสำนึกที่ดีต่อตนเองและสังคม ช่วยเหลือเกื้อกูลต่อบุคคลชุมชนทุกโอกาส

2. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จัดสัมมนาในระหว่างวันที่ 28-30 มิถุนายน พ.ศ. 2545 ณ โรงแรมเลกาซี ริเวอร์แคว จังหวัดกาญจนบุรี และได้ให้ผู้นำชุมชนจากทุกภาคของประเทศไทย ร่วมกันค้นหาความหมาย และให้นิยามเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในมุมมองของชุมชน จากประสบการณ์ของแต่ละคน ซึ่งอาจมีมุมมองที่แตกต่างกัน โดยสามารถสรุปและแบ่งแยก พร้อมทั้งอธิบายความหมายของหลักปรัชญาดังกล่าวได้เป็น 3 ระดับ ดังนี้ (กันตยา มานะกุล, 2550)

1. ระดับจิตสำนึก เกิดขึ้นจากการที่สมาชิกในชุมชนแต่ละคน ตระหนักถึงความสุขและความพอใจในการใช้ชีวิตอย่างพอดี (ความสันโดษ) และรู้สึกถึงความพอเพียง คือดำเนินชีวิต “อย่างสมถะ” ประกอบสัมมาอาชีพหาเลี้ยงตนเองได้อย่างถูกต้องไม่ให้อดอยากหรือโลภ แล้วตัดทวงหรือเบียดเบียนผู้อื่นจนเกินความจำเป็น แต่คิดเผื่อแผ่แบ่งปันไปยังสมาชิกคนอื่น ๆ ในชุมชนด้วย อย่างไรก็ตามแม้ว่าระดับความพอเพียงของแต่ละคนจะไม่เท่าเทียมกันแต่สมาชิกทุกคนที่ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เห็นสอดคล้องกันในการยึดมั่นหลัก 3 ประการคือ

1.1 การใช้ชีวิตบนพื้นฐานของการรู้จักตนเอง รู้จักพัฒนาตนเองด้วยความพยายามทำจิตใจให้ผ่องใส รวมทั้งมีความเจริญ และมีความเย็นในจิตใจอยู่เป็นประจำ อย่างต่อเนื่อง

1.2 การคิดพึ่งพาตนเอง และพึ่งพาซึ่งกันและกันในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ คือ เมื่อมีปัญหาจากการดำเนินชีวิต ก็ให้ใช้สติปัญญาไตร่ตรองหาสาเหตุของปัญหา และแก้ไขไปตามเหตุและปัจจัย ด้วยความสามารถและศักยภาพที่ตนเองมีอยู่ ก่อนที่จะคิดพึ่งผู้อื่นและมีการปรึกษาหารือถ้อยทีถ้อยอาศัยช่วยเหลือซึ่งกันและกันในชุมชน เป็นต้น

1.3 การใช้ชีวิตอย่างพอเพียง รู้จักลดละกิเลสและลดความต้องการของตนเองลง เพื่อให้เหลือแรงและเวลาในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตลอดจนทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมได้มากขึ้น

2. ระดับปฏิบัติ ชุมชนได้ระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมาย และสรุปเป็นแนวทางปฏิบัติได้เป็น 4 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 พึ่งตนเองได้ คือ ต้องพยายามพึ่งตนเองให้ได้ในระดับครัวเรือนก่อน ให้แต่ละครอบครัวมีการบริหารจัดการอย่างพอดี ประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย โดยสมาชิกแต่ละคนต้องรู้จักตนเอง เช่น รู้ข้อมูลรายรับ-รายจ่ายในครอบครัวของตนเองและสามารถรักษาระดับการใช้จ่ายของตนเองไม่ให้เกินหนี้ และสมาชิกต้องรู้จักดึงศักยภาพที่มีอยู่ในตนเองออกมาใช้ให้ได้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเฉพาะควรจะสามารถพึ่งตนเองในเรื่องของปัจจัยสี่ ให้ได้ในระดับหนึ่ง

ชั้นที่ 2 หลังจากที่สมาชิกพึ่งตนเองในด้านปัจจัยสี่ดังกล่าวข้างต้นแล้วสมาชิกทุกคนควรพัฒนาตนเองให้สามารถ “อยู่ได้อย่างพอเพียง” คือ ดำเนินชีวิตโดยยึดหลักทางสายกลาง มัชฌิมาปฏิปทาให้ตนเองอยู่ได้อย่างสมดุล คือ มีความสุขที่แท้จริง โดยไม่ให้รู้สึกขาดแคลนจนต้องเบียดเบียนตนเอง หรือดำเนินชีวิตอย่างเกินพอดีจนต้องเบียดเบียนผู้อื่นหรือเบียดเบียนสิ่งแวดล้อมแต่ให้ดำเนินชีวิตดังที่สมาชิกในภาคเหนือเรียกว่า ดำเนินชีวิตด้วย การทำเกษตรแบบ “แกงโฮะ” คือ ให้มุ่งทำเกษตรแบบพออยู่พอกิน ปลูกไว้กินเองก่อน หากเหลือ จึงขาย และขยายพันธุ์ รวมทั้งสนับสนุนให้มีการลงแขก เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกแทนการใช้เครื่องจักรเพื่อทุ่นแรง

ชั้นที่ 3 สมาชิกในชุมชนควร “อยู่ร่วมกันอย่างเอื้ออาทร” คือ มีความคิดที่จะแจกจ่ายแบ่งปันไปให้ผู้อื่น ซึ่งจะทำได้เพื่อและเกิดเป็นวัฒนธรรมที่ดี ที่จะช่วยลดความเห็นแก่ตัว และสร้างความพอเพียงให้เกิดขึ้นในจิตใจ เช่น ในการจัดทรัพยากรป่านั้น สมาชิกที่อาศัยอยู่บริเวณป่าจะมุ่งเก็บผลผลิตจากป่า เพื่อมาใช้ในการยังชีพให้พออยู่พอกิน เมื่อเหลือจึงค่อยแจกจ่ายออกไปด้วยวิธีให้ ไม่ใช่วิธีขาย ซึ่งเมื่อทำได้ดังนี้ ก็จะทำให้สมาชิกมีทรัพยากรใช้หมุนเวียนได้ตลอดทั้งปีอย่างพอเพียง เพราะเก็บไปเพื่อกิน ไม่ได้เก็บไปเพื่อขาย เพื่อเร่งหาเงิน ซึ่งการมีจิตใจที่แบ่งปันกันนี้จะเห็นพื้นฐานทำให้เกิดการรวมกลุ่มทางสังคม สร้างเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างสมาชิกต่อไป

ชั้นที่ 4 สมาชิกควร “อยู่ดียิ่งขึ้นด้วยการเรียนรู้” คือ ต้องรู้จักพัฒนาตนเอง โดยการเรียนรู้จากธรรมชาติ และประสบการณ์ในโลกกว้างด้วยตนเอง หรือจากการแลกเปลี่ยนร่วมกับผู้อื่นให้เกิดเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ที่ทุกคนช่วยกันพัฒนาชีวิตของตนเองและผู้อื่นร่วมกัน มีการสืบทอดและเรียนรู้ เพื่อพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น และพัฒนาให้เป็นสิ่งที่มั่นคง และยั่งยืนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้คุณธรรมและวัฒนธรรมเป็นตัวนำไม่ได้ใช้เงินเป็นตัวตั้ง

3. ระดับปฏิเวธ (ผลที่เกิดจากการปฏิบัติ) ความหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากประสบการณ์ที่แลกเปลี่ยนกันนั้น ครอบคลุมไปถึงผลการวัดจากการปฏิบัติตามหลักการข้างต้นด้วย กล่าวคือ สมาชิกในแต่ละชุมชนได้พัฒนาชีวิตตนเองให้ดีขึ้นโดยการเริ่มจากการพัฒนา

จิตใจให้เกิดความพอใจในทุกะดับของการดำเนินชีวิต ทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน และขยายไปถึงในระดับสังคม ดังนี้

3.1 ความพอใจในระดับครอบครัว คือ การที่สมาชิกในครอบครัวมีความเป็นอยู่ในลักษณะที่พึงพาตนเองได้อย่างมีความสุข ทั้งทางกายและทางใจ สามารถดำเนินชีวิตได้โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น รวมทั้งไม่เป็นหนี้สินของตนเองและครอบครัว แต่สามารถหาปัจจัย 4 มาเลี้ยงตนเองได้ โดยที่ยังมีเหลือเป็นส่วนออมของครอบครัวได้อีกด้วย

3.2 ความพอใจในระดับชุมชน เกิดขึ้นจากการที่สมาชิกจากแต่ละครอบครัวในชุมชนมีความพอใจในระดับครอบครัว ก่อนที่จะรู้จักรวมกลุ่มกันทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม เช่น บริหารจัดการปัจจัยต่าง ๆ เช่น ทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือศักยภาพของสมาชิกในท้องถิ่นที่มีอยู่ให้สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องและสมดุล เพื่อให้เกิดความเป็นอยู่ที่พอใจของชุมชนโดยรวมในที่สุด

3.3 ความพอใจในระดับสังคม เกิดขึ้นจากการรวมกลุ่มของชุมชนหลาย ๆ แห่งที่มีความพอใจ มาร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้ สืบทอดภูมิปัญญา และร่วมกันพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสร้างเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างชุมชนให้เกิดเป็นสังคมแห่งความพอใจในที่สุด

ปรียานุช พิบูลสรารุช (2550) กล่าวถึง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักพิจารณาอยู่ 4 ส่วน ดังนี้

1. กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นกรมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤต เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา

2. คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลางและการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

3. ค่านิยม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ พร้อม ๆ กัน ดังนี้

3.1 ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

3.2 ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

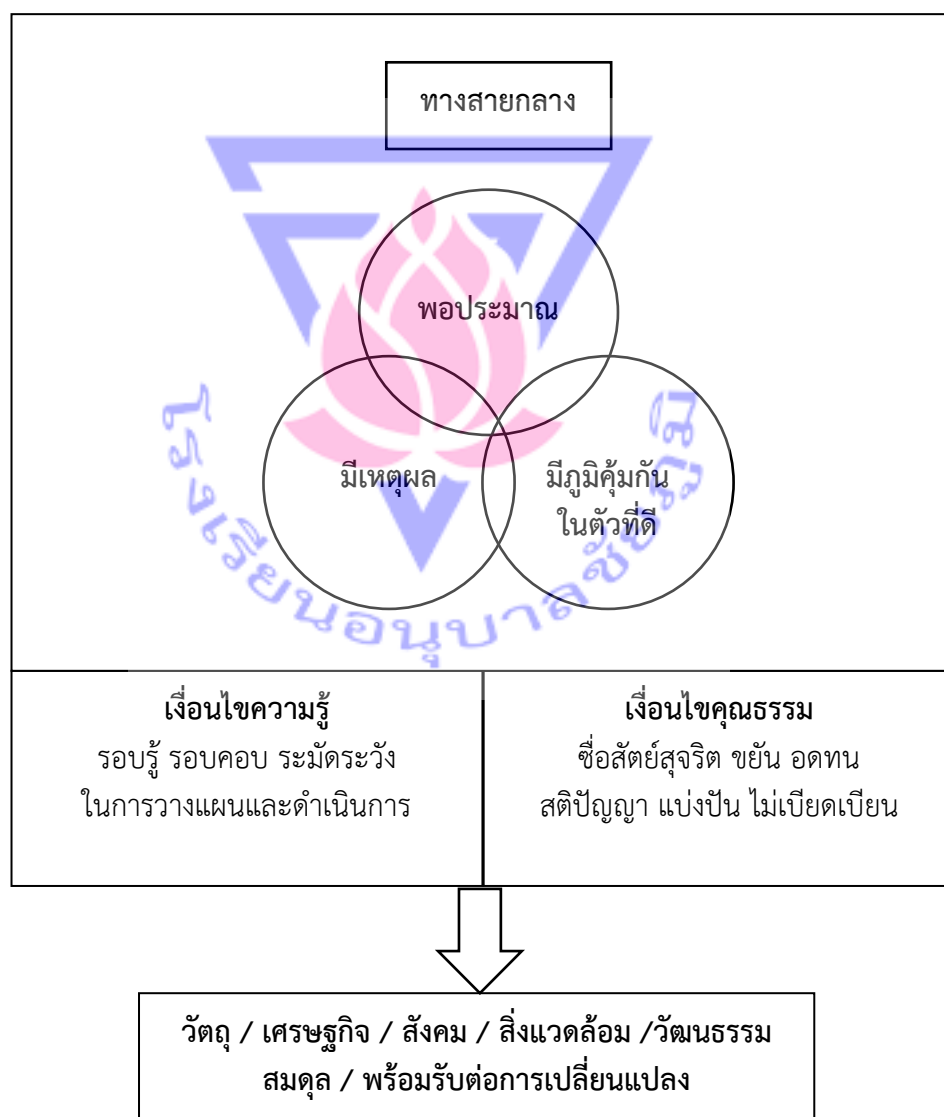
3.3 การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

4. เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องการอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

4.1 เจื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

4.2 เจื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

4.3 แนวทางปฏิบัติ/ ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี สรุปได้ดังภาพที่ 9

ภาพที่ 9 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากแผนภูมิสรุปได้ว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ยึดหลักทางสายกลางที่ชี้แนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัวไปจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง มีความพอเพียงและมีความพร้อมที่จะจัดการต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ซึ่งจะต้องอาศัยความรอบรู้ รอบคอบ และระมัดระวัง ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน เศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่เพียงการประหยัด แต่เป็นการดำเนินชีวิตอย่างสมดุลและยั่งยืน เพื่อให้สามารถอยู่ได้แม้ในโลกโลกาภิวัตน์ที่มีการแข่งขันสูง

สรุปได้ว่า แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ วิถีรู้ วิถีคิด และวิถีปฏิบัติเพื่อพัฒนาตนของทุกคน ทุกอาชีพ ทุกชุมชน เพื่อความอยู่ดีมีสุขร่วมกันของทุกคน เรียกคืนความดีงามที่เราเคยมีอยู่กลับมาและค้นหาทางเดินที่ถูกต้องกันใหม่ โดยการศึกษาให้มีความรู้จริงในสิ่งที่มีสิ่งที่ทำให้มีคุณธรรม คือ ความขยัน อดทน ซื่อสัตย์ สุจริต มีความรู้ ความคิด และการกระทำที่พอประมาณ พอดี มีเหตุผล มีการระวังตน ไม่ประมาท รู้จักระวังภัยในชีวิต การรู้ การคิด โดยสรุปแนวทางได้ ดังนี้

1. หลักการของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความพอประมาณ พอดี ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ผลกระทบทั้งจากภายนอกและภายใน

2. เป้าประสงค์ คือ ให้เกิดความสมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากภายนอกได้เป็นอย่างดี

3. เงื่อนไขโดย 1) จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตและให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม 2) ดำเนินชีวิตด้วยความอดทนมีความเพียร มีสติ และความรอบคอบ 3) จะต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน และดำเนินการทุกขั้นตอนรวดเร็วแต่เพียงอย่างเดียว เพราะผู้ที่มีอาชีพและฐานะเพียงพอที่จะพึ่งตนเองย่อมสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าและฐานะทางเศรษฐกิจที่สูงขึ้นไปตามลำดับต่อไปได้

สรุปว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียงหมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายในทั้งนี้ต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิต ด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

3. ความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้ให้ความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

1. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่มีความสำคัญยิ่งสำหรับการขจัดความยากจนและการลดความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ
2. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐานของการสร้างพลังอำนาจของชุมชนและการพัฒนาศักยภาพชุมชนให้เข้มแข็ง เพื่อเป็นฐานรากของการพัฒนาประเทศ
3. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงช่วยยกระดับความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กรต่าง ๆ ด้วยการสร้างข้อปฏิบัติในการดำเนินงานบนรากฐานของความพอเพียง
4. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะมีความสำคัญยิ่งต่อการปรับปรุงมาตรฐานของธรรมาภิบาลในการบริหารงานภาครัฐ
5. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายของชาติ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันต่อสถานการณ์ที่เข้ามากระทบโดยฉับพลัน และเพื่อปรับปรุงนโยบายต่างๆ ให้เหมาะสม
6. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงช่วยการพัฒนาคนให้พออยู่พอกินและอยู่ดีมีสุข พึ่งตนเองได้ระดับหนึ่ง มีศักยภาพ มีทางเลือก ทั้งด้านสุขภาพ ความรู้ ทักษะ อาชีพ เสรีภาพ
7. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงช่วยให้มนุษย์อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสันติสุข ไม่เบียดเบียน ไม่เอาเปรียบ แบ่งปัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีจิตเมตตา และจิตสาธารณะ

4. การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการศึกษาในสถานศึกษา

ดังที่กล่าวไว้ในตอนต้นแล้วว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวคิดที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยมาอย่างยาวนาน โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับการให้การศึกษาเป็นตัวขับเคลื่อนการพัฒนา ดังพระบรมราโชวาทที่พระราชทานแก่คณะครูและนักเรียนที่ได้รับพระราชทานรางวัลฯ เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ.2524 ความตอนหนึ่งว่า “...การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคล สังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วน ล้วนพอเหมาะกับทุกๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้ และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด...” (ปริยานุช พินุลสรารูธ, 2553)

กระทั่งประเทศไทยประสบกับภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในหลวงรัชกาลที่ 9 ได้มีกระแสพระราชดำรัส เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ.2540 ที่เกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง ความตอนหนึ่งว่า “การจะเป็นเช่นนั้นไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่เราพออยู่พอกินและมีเศรษฐกิจการเป็นอยู่อย่างพอมีพอกิน แบบพอมีพอกินหมายความว่า อิ่มชูตัวเองได้ ให้มีพอเพียงกับตนเอง” จากกระแสพระราชดำรัสดังกล่าวจะเห็นได้ว่าพระองค์ทรงชี้แนะแนวทางสำหรับการฟื้นฟูเศรษฐกิจในสภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจได้ทรงคุณค่ายิ่ง (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2561)

ด้วยความสำคัญแห่งกระแสพระราชดำรัสดังกล่าวนำไปสู่การกำหนดเป็นหลักการและนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศของรัฐ ดังปรากฏอยู่ในเอกสารสำคัญ เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 78 รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน บริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปเพื่อพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืน โดยต้องส่งเสริมการดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติในภาพรวมเป็นสำคัญ และมาตรา 83 รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการดำเนินการตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข และในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) ที่ยังคงนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวปฏิบัติควบคู่กับการพัฒนาแบบบูรณาการ เป็นองค์รวม ที่มีคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศที่สมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน ดังจะเห็นได้ชัดเจนจากพันธกิจของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ที่ระบุ สิ่งที่ต้องดำเนินการไว้ว่า เพื่อให้การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 มุ่งสู่ “สังคมอยู่เย็น เป็นสุขร่วมกัน” ภายใต้แนวปฏิบัติของ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เห็นควรกำหนดพันธกิจของ การพัฒนาประเทศ ดังนี้

1. พัฒนาคนให้มีคุณภาพ คุณธรรม นำความรอบรู้อย่างเท่าทัน
2. เสริมสร้างเศรษฐกิจให้มีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม
3. ดำรงความหลากหลายทางชีวภาพ และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม
4. พัฒนาระบบบริหารจัดการประเทศให้เกิดธรรมาภิบาล ภายใต้ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

กระทรวงศึกษาธิการ (2553) ในฐานะหน่วยงานหลักในการพัฒนาคนและสร้างเยาวชนให้มีคุณภาพของประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังที่ปรากฏในนโยบายของรัฐดังกล่าว โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนซึ่งเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 มุ่งเน้นนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาประเทศ จึงจัดทำยุทธศาสตร์เพื่อดำเนินโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่างๆ ฝึกการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปัน มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ค่านิยม และเอกลักษณ์ของความเป็นไทย โดยมีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการร่วมกันรับผิดชอบ เพื่อให้มี ความต่อเนื่องและยั่งยืนนำสู่วิถีชีวิตของประชาชน สามารถพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมได้ตามแนว พระราชดำรัสและนโยบายรัฐบาล รวมทั้งเป็นจุดเริ่มต้นของการผลักดันให้ประเทศไทยโดยรวมพัฒนาต่อไปอย่างเต็มศักยภาพ โดยใช้รูปแบบการจัดการศึกษابนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ซึ่งในการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น จะใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา สถาบันครอบครัว

ชุมชน สถาบันทางศาสนา ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างสมดุลและยั่งยืน

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดนโยบายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในทุกกระดับ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง สามารถนำแนวคิดและหลักปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการบริหารจัดการการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต อย่างพอเพียงและนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติในทุกกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการดำเนินชีวิตบนพื้นฐานของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง

วิสัยทัศน์

กระทรวงศึกษาธิการมุ่งพัฒนาสถานศึกษาในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลสู่การดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของผู้เรียน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

นโยบายหลัก 4 ประการ

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้หน่วยงานในสังกัดและในกำกับร่วมประสานความร่วมมือระหว่างกันในการดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาและกำหนดแผนการดำเนินงานหลักไว้ 4 ประการ

1. การสร้างความรู้ความเข้าใจ โดยการพัฒนามาตรฐานการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ ตลอดจนกิจกรรมส่งเสริมต่าง ๆ การพัฒนาบุคลากรเครือข่ายการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจ
2. การนำสู่การปฏิบัติ โดยนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนและการบริหารจัดการในสถานศึกษา
3. การประสานความร่วมมือและเชื่อมโยงเครือข่าย โดยการจัดทำฐานข้อมูลกลางเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
4. การติดตามประเมินผล โดยการพัฒนาตัวชี้วัดความพอเพียงของสถานศึกษา การติดตาม ผลงานในพื้นที่ การรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงาน การประเมินผล นักเรียน นักศึกษาและประชาชนที่รับบริการ ตลอดจนเชื่อมโยงผลงานของครู/ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จกับการประเมินวิทยฐานะ

ยุทธศาสตร์และแนวทางการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแนวทางการขับเคลื่อน

- 1.1 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยแนวทางการนำแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษา

1.2 จัดทำแนวทางการจัดการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนทุกระดับการศึกษา โดยสอดแทรกสาระเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาตามลำดับ โดยเริ่มให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้ระดับบุคคล และครอบครัว รู้จัก นำไปประยุกต์ใช้ นำไปขยายผลในครอบครัวและชุมชนเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศ

1.3 จัดทำแนวทางการจัดระบบบริหารจัดการของสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาบุคลากร

แนวทางการขับเคลื่อน

2.1 อบรมสัมมนาผู้บริหารการศึกษาให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 ฝึกอบรมและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย ให้สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการสู่การเรียนการสอนและการบริหารจัดการ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การขยายผลและพัฒนาเครือข่าย

แนวทางการขับเคลื่อน

3.1 ให้สถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างเข้าไปช่วยเหลือพัฒนาสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ 1 : 10 แห่งการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ

3.2 ให้มีระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และส่งเสริม สนับสนุน ประสานการดำเนินงานของเครือข่าย

3.3 จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศและเชื่อมโยงเครือข่ายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

แนวทางการขับเคลื่อน

4.1 เผยแพร่การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการศึกษา โดยจัดทำสื่อรูปแบบต่าง ๆ

4.2 เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ความก้าวหน้าของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนากระบวนการติดตามและประเมินผล

แนวทางการขับเคลื่อน

ในการติดตามและประเมินผล เพื่อทราบการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการและการพัฒนาเครือข่าย โดยมีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

5.1 จัดให้มีคณะกรรมการติดตามประเมินผลระดับกระทรวง ระดับภูมิภาคและระดับสถานศึกษา โดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานในภาพรวมระดับภูมิภาคและสถานศึกษา

5.2 กำหนดรูปแบบ แนวทาง เครื่องมือและคู่มือในการติดตามและประเมินผล

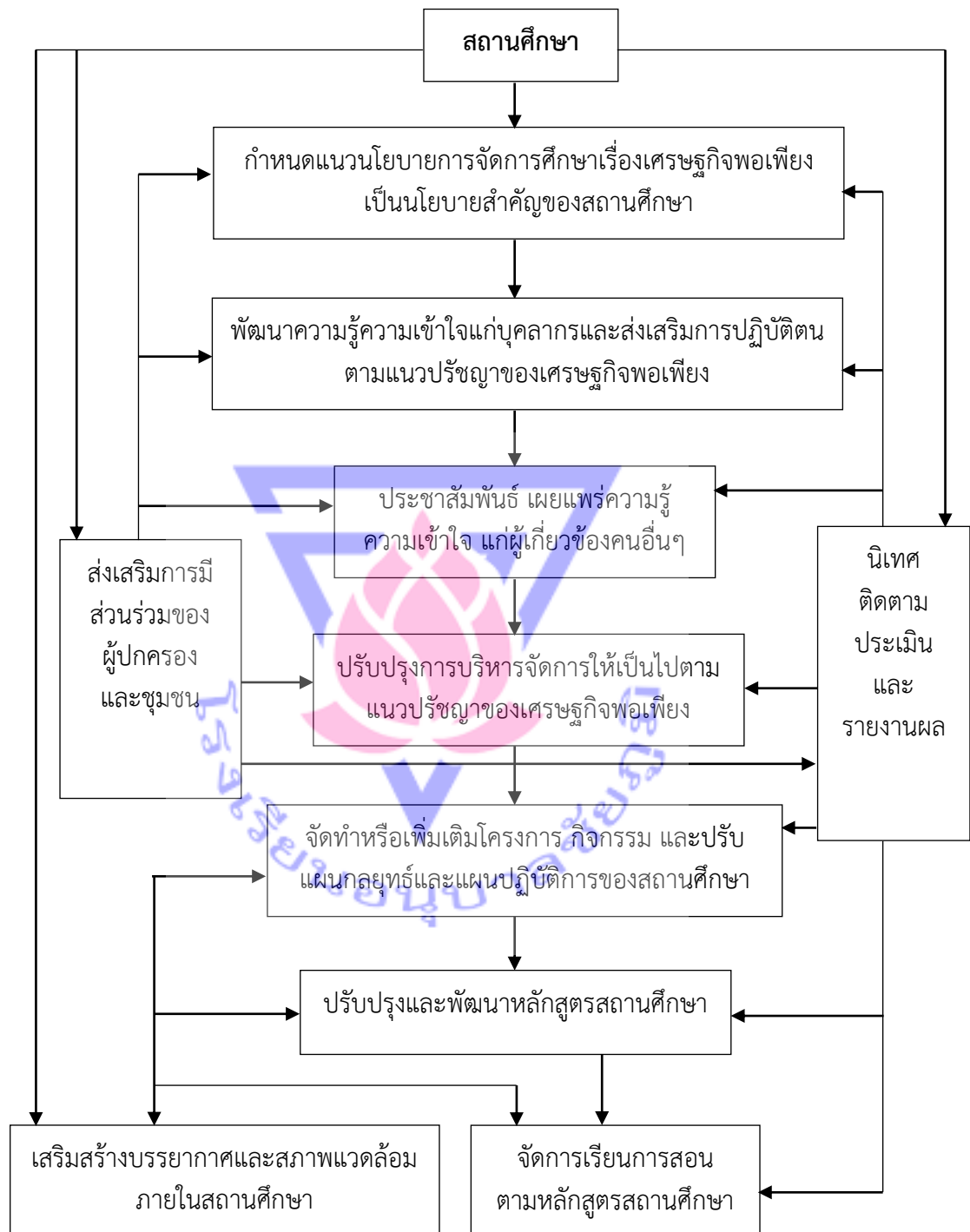
- 5.3 ดำเนินการติดตามประเมินผลและรายงานผล
6. ตัวชี้วัดความสำเร็จการติดตามประเมินผลได้กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จไว้ คือ
 - 6.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา
 - 6.2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
 - 6.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 - 6.4 ด้านการพัฒนาบุคลากร

สรุปได้ว่า การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่สถานศึกษานั้น เป็นการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาสู่สถานศึกษา โดยการพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษา โดยสอดแทรกสาระเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้สามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน นอกจากนี้ยังนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติในทุกฝ่ายงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

ขั้นตอนการดำเนินการตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษา

การดำเนินการตามแนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นนโยบายสำคัญของสถานศึกษา
2. พัฒนาความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรทั้งผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา และส่งเสริมให้ปฏิบัติตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ
4. ทบทวนหรือปรับปรุงโครงสร้างและพัฒนากิจการตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
5. จัดทำ ปรับปรุง หรือเพิ่มเติมโครงการ กิจกรรม และปรับแผน กลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา
6. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
7. จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของสถานศึกษา
8. เสริมสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
9. จัดระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินการ
10. ให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในขั้นตอนสำคัญทุกขั้นตอน การดำเนินการ ดังภาพที่ 10

ภาพที่ 10 ขั้นตอนการดำเนินการตามแนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษา

การสอนแบบบูรณาการ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ไม่ใช่สิ่งใหม่ แต่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมานานแล้ว ตั้งแต่ พ.ศ. 2476 โดย John Dewey ได้นำแนวความคิดของ Herbart ปราชญ์ชาวเยอรมันมาใช้และเผยแพร่มาจนปัจจุบัน ได้มีนักวิชาการหลายคน ให้แนวคิดและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ดังนี้

อรรถัย มูลคำ และคณะ (2544) ให้แนวคิด การสอนแบบบูรณาการเป็นการสอนที่สามารถเชื่อมโยงวิชาหนึ่งเข้ากับอีกวิชาอื่น ให้เหมาะสมกับธรรมชาติในการเรียนรู้ของมนุษย์ โดยมีเหตุผลเชื่อมโยงวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ดังนี้

1. ลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรซึ่งทำให้การเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ สัมพันธ์กันมากขึ้น

2. ช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนเข้ากับชีวิตจริงได้ และในทางกลับกันสามารถเชื่อมโยงชีวิตจริงกับสิ่งที่เรียน ช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ เชื่อมโยงระหว่างความคิดรวบยอดในศาสตร์ต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนรู้ได้อย่างมากมาย

3. การสอนแบบบูรณาการช่วยตอบสนองการเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา (Multiple Intelligences) ซึ่งสนองต่อความสามารถของผู้เรียนในหลายด้าน เช่น ภาษา คณิตศาสตร์ พื้นที่ ความคล่องของร่างกาย และการเคลื่อนไหว ดนตรี สังคมหรือมนุษย์สัมพันธ์ และความรู้ความเข้าใจตนเอง ซึ่งตอบสนองต่อความสามารถที่จะแสดงออก และตอบสนองทางอารมณ์ (Emotional Intelligences)

4. การสอนบูรณาการเป็นการสอนที่สอดคล้องกับทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียน โดยตัวของผู้เรียนเอง (Constructivism) ซึ่งกำลังได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางในวงการศึกษายุคปัจจุบัน

สำลี รักสุทธิ (2544) ให้แนวคิด การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ คือ การนำเอาเนื้อหาวิชาต่าง ๆ มาหลอมรวมเข้าด้วยกันหรือให้เชื่อมโยงหากันอาจเป็นการบูรณาการภายในวิชาเดียวกันหรือระหว่างวิชาก็ได้

สุวิทย์ มูลคำ และอรรถัย มูลคำ (2544) กำหนดแนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงศาสตร์ หรือเนื้อหาสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน มาผสมผสานเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดความรู้ที่มีความหมาย มีความหลากหลายสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน

กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ (2544) ให้แนวคิด การบูรณาการเป็นการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำกระบวนการเรียนรู้จากกลุ่มสาระเดียวกันหรือต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้มาบูรณาการ ในการจัดการเรียนการสอน

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ให้แนวคิด การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ ความคิด ทักษะ และ ประสบการณ์ที่มีความหมายหลากหลายและสัมพันธ์กันเป็นองค์รวมเพื่อให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ รู้แจ้ง รู้จริงในสิ่งที่ศึกษา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

ฉลาด จันทรสมบัติ (2551) กำหนดหลักการสอนบูรณาการ ดังนี้

1. เป็นการบูรณาการระหว่างความรู้และกระบวนการเรียนรู้
2. เป็นการบูรณาการระหว่างพัฒนาการทางความรู้และพัฒนาการทางจิตใจ
3. เป็นการบูรณาการระหว่างความรู้และการกระทำ
4. เป็นการบูรณาการระหว่างสิ่งที่เรียนในโรงเรียนกับสิ่งที่ป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน
5. เป็นการบูรณาการระหว่างวิชาต่าง ๆ

จากแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ผู้ศึกษาค้นคว้า สรุปแนวความคิดการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการได้ว่า เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการผสมผสานองค์ความรู้ในเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวันและเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

1. ความหมายของการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

การเรียนการสอนแบบบูรณาการ ได้มีผู้ให้ความหมาย ไว้ดังนี้

พระเทพเวที (2531) กล่าวว่า การศึกษาแบบบูรณาการ คือการจัดการศึกษาหรือการจัดหลักสูตรและการสอนโดยนำศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาผสมผสานให้เกิดความสมบูรณ์และทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ และการพัฒนาที่สมบูรณ์เป็นคนที่สมบูรณ์

สำนักงานประสานงานโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กรมการปกครอง (2540) ให้ความหมายของการสอนแบบบูรณาการ หมายถึง การเชื่อมโยงวิชาหนึ่งเข้ากับวิชาอื่น ๆ เช่น การเชื่อมโยงวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์และภาษาไทย ฯลฯ

วัฒนาพร รัชจับทุกซ์ (2548) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ หมายถึง การนำเอาศาสตร์ต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาผสมผสานกันเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการจึงเป็นการนำเอาความรู้สาขาต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันมาผสมผสานกัน การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการจะเน้นองค์รวมของเนื้อหาโดยตัวครู

อมรรัตน์ สุนย์กลาง (2544) ได้สรุปไว้ว่า การเรียนการสอนแบบบูรณาการ หมายถึง กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงเนื้อหาวิชาเข้าด้วยกัน โดยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยปฏิบัติจริง ซึ่งครูเป็นผู้ชี้แนะแนวทางให้กับผู้เรียน และประสบการณ์ต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างสมดุลทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และทักษะ และสามารถแก้ปัญหาที่ประสบชีวิตประจำวันได้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ให้ความหมายการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ คือการเรียนรู้ในลักษณะองค์รวม การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำกระบวนการเรียนรู้จากกลุ่มสาระเดียวกัน หรือต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้บูรณาการในการจัดการเรียนการสอน และเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่นคล่องตัว เอื้อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์เดิมเข้าสู่ห้องเรียนได้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541) ได้สรุป ความหมายของการสอนแบบบูรณาการไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยใช้ความรู้ความเข้าใจและทักษะในศาสตร์หรือวิชาต่าง ๆ มากกว่าหนึ่งวิชา ในการสอนรวมสาระ

การเรียนรู้หลาย ๆ ด้าน เพื่อเพิ่มพูนทักษะแก่ผู้เรียนโดยเชื่อมโยงศาสตร์หรือเนื้อหาของสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องมาผสมผสานเข้าด้วยกัน เพื่อให้เด็กเกิดความรู้ได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ในกิจกรรมที่กลุ่มผู้ร่วมศึกษาในฐานะครูผู้สอนและกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกัน โดยมีขั้นตอน 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดเรื่องที่จะสอน หมายถึง ขั้นที่ครูนำทางให้ผู้เรียนตระหนักถึงปัญหาที่ผู้เรียนประสบอยู่ และการตระหนักถึงเนื้อหาสาระสำคัญกำหนดชื่อเรื่องที่จะสอนกระตุ้นความสนใจเร้าใจให้นักเรียนอยากรู้

2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ หมายถึง การศึกษาจุดประสงค์ของเนื้อหาวิชาแกนกับเรื่องที่จะสอน วิชาการที่จะนำมาบูรณาการ และกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ในการสอนเรื่องนั้น ๆ เพื่อการวัดและประเมินผล

3. กำหนดเนื้อหาย่อย หมายถึง การนำเนื้อหาสาระสำคัญของเรื่องที่จะสอนมาแบ่งเป็นเนื้อหาย่อย ที่สัมพันธ์กันเพื่อให้สะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้แบบบูรณาการ

4. วางแผนการสอนหรือแผนการเรียนรู้ หมายถึง การกำหนดกรอบ แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่แนวคิด (Mind Mapping) การเตรียมตัวครูเกี่ยวกับการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน การเตรียมสื่อการสอน การเตรียมแหล่งเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมและจุดประสงค์การเรียนรู้แบบบูรณาการ

5. ปฏิบัติการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอนรวมทั้งการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ความสอดคล้องของการจัดกิจกรรมผลสำเร็จของการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ มีการบันทึกจุดเด่นจุดด้อยเพื่อการปรับปรุงพัฒนา

6. การวัดและประเมินผล หมายถึง การนำผลการเรียนการสอนมาวิเคราะห์ทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ความก้าวหน้า ด้านวิชาการ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาแผนการสอนแบบบูรณาการให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2544) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงเนื้อหาสาระหรือศาสตร์ของวิชา / กลุ่มวิชาต่าง ๆ ที่มีความหมายเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันผสมผสานเข้าด้วยกันเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย มีความหลากหลายและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

อรัญญา สุธาสิโนบล (2545) การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ หมายถึง การปฏิบัติงานของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาในการหลอมรวมสาระการเรียนรู้หลาย ๆ ด้านเพื่อเพิ่มพูนทักษะแก่ผู้เรียนได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ในกิจกรรมที่กลุ่มผู้ศึกษาในฐานะครูผู้สอนและกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกัน โดยมีขั้นตอน 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำ (Initiating the Unit) หมายถึง ขั้นที่ครูนำทางให้ผู้เรียนตระหนักถึงปัญหาที่ผู้เรียนประสบอยู่ ครูอาจมีวิธีเริ่มหน่วยได้หลายวิธี เช่น การจัดสภาพห้องเรียนให้ความสนใจในโอกาสพิเศษ และเหตุการณ์สำคัญที่เป็นการเริ่มหน่วยการเรียนนอกสถานที่ การศึกษานอกสถานที่ การเยี่ยมชมสถานที่ศึกษาปัญหาต่าง ๆ ในครอบครัวหรือโรงเรียนอาจนำมาใช้เป็นการเริ่มต้นหน่วย

การใช้สื่อต่าง ๆ ภาพยนตร์ สไลด์ เทปบันทึกเสียง เทปโทรทัศน์ การเล่าเรื่อง บทความหรือ บทประพันธ์นำมาใช้

2. ขั้นตอนปฏิบัติงาน (Point of Experience) หมายถึง ขั้นตอนที่ครูช่วยให้คำแนะนำการทำกิจกรรมมีการแบ่งกลุ่ม และหน้าที่ ในขั้นตอนนี้ ต้องอาศัยความสามารถของครูที่จะแนะนำกิจกรรม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถของตนที่ถนัดมากที่สุด กิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูล การอ่าน การรวบรวมวัสดุอุปกรณ์ การทัศนศึกษา การเขียนและการแปลจากการสัมภาษณ์ เป็นต้น

3. ขั้นกิจกรรมสรุป (Culmination Activities) หมายถึง ขั้นที่ครูเน้นการบูรณาการ (Integration) ผู้เรียนสรุปกิจกรรม เสนอผลงาน โดยมีครูเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ

4. ขั้นประเมินผล (Evaluation) หมายถึง ขั้นการประเมินผล ถือเป็นกระบวนการต่อเนื่องในทุกๆ การเรียนการสอน เป็นการวัดความรู้ ความเข้าใจ ก้าวหน้า ด้านวิชาการ เป็นการประเมินความสามารถในการทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม

Good (1959) ได้อธิบายถึงการเรียนการสอนแบบบูรณาการว่า คือสภาพการจัดองค์รวมความรู้ในวิชาต่าง ๆ มาเป็นหน่วยการเรียนรู้เดียวกัน โดยจัดให้สัมพันธ์กันด้วย การสอดแทรกในเนื้อหาวิชา หรือเป็นการจัดการเรียนการสอนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยให้มีวิธีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่ด้วยกันในรูปของโครงการหรือกิจกรรม ตัวอย่างเช่น สอนเรื่องคลองปานามา ก็จะประกอบด้วยวิชา ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ศิลปะ ภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์ รวมกันอยู่ในลักษณะที่เกี่ยวกับเรื่อง คลองปานามา

Blishen (1969) กล่าวว่า การเรียนการสอนแบบบูรณาการเป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมมือกันค้นคว้า หรือศึกษาในสิ่งที่สนใจ นักเรียนจะต้องร่วมมือกัน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ นักเรียนอาจจะเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อศึกษาเป็นรายบุคคลก็ได้ซึ่งลักษณะของหลักสูตรแบบบูรณาการประกอบด้วย

1. การจัดเวลาเรียนให้กับนักเรียนมากพอกับการเรียนรู้
2. การศึกษาหาความรู้อย่างเป็นอิสระ (Autonomous) ภายใต้การแนะนำของครู
3. การศึกษาเพื่อเสริมสร้าง (Remedial Education) ครูต้องใช้เวลาที่เหมาะสมเพื่อเสริมสร้างความรู้พื้นฐานให้กับนักเรียน

4. มีการตอบสนองความสนใจที่ต่างกันของนักเรียน (Special Interests)

องค์ประกอบการเรียนการสอนทั้ง 4 ประการนี้ ทำให้ครูค้นพบความสามารถและความสนใจของนักเรียนและเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะต่าง ๆ ของตนเองอย่างก้าวหน้า

จากรายละเอียดดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การเรียนการสอนแบบบูรณาการ หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ในลักษณะองค์รวม โดยนำกระบวนการเรียนรู้จากกลุ่มสาระเดียวกัน หรือต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้มาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่นคล่องตัว ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยปฏิบัติจริง โดยครูเป็นผู้ชี้แนะแนวทางให้กับผู้เรียน และประสบการณ์ต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างสมดุล ทั้งด้านความรู้ความเข้าใจ เจตคติ และทักษะ และสามารถแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

2. ลักษณะสำคัญของการบูรณาการ

การบูรณาการ เป็นองค์รวมเป็นการเชื่อมโยงสัมพันธ์สิ่งหนึ่งเข้ากับสิ่งหนึ่งอย่างสมดุล ซึ่งมีลักษณะสำคัญโดยรวม ดังที่ ออร์ทัย มูลค่า และคนอื่น ๆ (2543) กล่าวถึง คือ

1. เป็นการบูรณาการระหว่างความรู้ และกระบวนการเรียนรู้ เพราะปัจจุบันปริมาณของความรู้มีมากขึ้นทวีคูณ รวมทั้งมีความสลับซับซ้อนมากขึ้นตามลำดับ การเรียนการสอนด้วยวิธีการเดิม อาทิ การบอกเล่า การบรรยาย การท่องจำอาจไม่เพียงพอที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพได้ ผู้เรียนควรจะเป็นผู้สำรวจความสนใจของตนเองว่าในองค์ความรู้นั้นอะไรคือสิ่งที่ตนเองสนใจอย่างแท้จริง และตอบสนองความสนใจนั้นอย่างไร และด้วยกระบวนการเช่นไร

2. เป็นการบูรณาการระหว่างพัฒนาการทางความรู้และพัฒนาการทางจิตเจ้านั้นคือ ให้ความสำคัญแก่จิตพิสัย คือ เจตคติ ค่านิยม ความสนใจ และสุนทรียภาพแก่ผู้เรียนในการแสวงหาความรู้ด้วย ไม่ใช่เน้นแต่เพียงองค์ความรู้หรือพุทธิพิสัยเพียงอย่างเดียว

3. เป็นการบูรณาการระหว่างความรู้และการกระทำ มีความสำคัญและความสัมพันธ์เช่นเดียวกับข้อที่สองเพียงแต่เปลี่ยนจิตพิสัยเป็นทักษะพิสัยเท่านั้น

4. เป็นการบูรณาการระหว่างสิ่งที่เรียนในโรงเรียน กับสิ่งที่อยู่ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน คือ ตระหนักถึงความสำคัญแห่งคุณภาพชีวิตของผู้เรียนว่าเมื่อได้ผ่านกระบวนการเรียนการสอนตามหลักสูตรแล้วสิ่งที่เรียนที่สอนในห้องเรียนจะต้องมีความหมาย และมีคุณค่าต่อชีวิตของผู้เรียนอย่างแท้จริง

5. เป็นการบูรณาการระหว่างวิชาต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เจตคติและการกระทำที่เหมาะสมกับความต้องการและความสนใจกับผู้เรียนอย่างแท้จริง ตอบสนองต่อคุณค่าในการดำรงชีวิตของผู้เรียนแต่ละคน การบูรณาการความรู้ของวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อตอบสนองความต้องการ หรือเพื่อตอบปัญหาที่ผู้เรียนสนใจจึงเป็นขั้นตอนสำคัญที่ควรจะทำในขั้นตอนของการ บูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง

ธวัชชัย เปรมปรีดี (2542) ได้สรุปไว้ว่า ความสำคัญของการบูรณาการไว้ว่า การเรียนของผู้เรียนโดยธรรมชาติไม่มีการแยกความรู้เป็นวิชา ผู้เรียนแยกสิ่งที่รู้กับสิ่งที่ไม่รู้เท่านั้น ผู้เรียนจะเรียนรู้สิ่งที่เขาพบเห็นและเผชิญในชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ที่จะเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ด้วยวิธีการสำรวจและการค้นพบในการเรียนรู้เข้าต้องใช้ทักษะต่าง ๆ กันเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ เช่น การสังเกต การคาดการณ์ การตั้งสมมติฐาน การสืบค้น การสื่อความหมาย การแก้ปัญหาการตัดสินใจ และการลงมือปฏิบัติ เป็นต้น การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนต้องการเรียนรู้ให้มีความหลากหลายและน่าสนใจ ทำทหายความอยากรู้อยากเห็นเกิดความสงสัยใคร่หาคำตอบ การเรียนรู้จำเป็นต้องให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงและลงมือปฏิบัติจริงเขาจึงจะเกิดความตระหนักในคุณค่าของสิ่งที่เรียนและนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ดังนั้น จึงต้องมีการบูรณาการการเรียนรู้ทั้งด้าน พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัยเข้าด้วยกันเพื่อให้ผลของการเรียนรู้เป็นวิถีชีวิต

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544) ได้สรุปไว้ว่า ความจำเป็นทำไมจึงต้องเรียนรู้แบบบูรณาการไว้ว่า ศาสตร์ทุกอย่างไม่อาจแยกจากกันได้โดยเด็ดขาด เช่นเดียวกับวิถีชีวิตของคนจะต้องดำรงอยู่อย่างประสานกลมเกลียวเป็นองค์รวม การจัดให้เด็กฝึกทักษะ และการเรียนรู้เนื้อหาต่าง ๆ อย่างเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน จะทำให้การเรียนรู้มีสอดคล้องกับชีวิตจริง กล่าวคือ

1. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ทำให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้ความคิด ประสบการณ์ ความสามารถและทักษะต่าง ๆ ในเวลาเดียวกันก็จะทำให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจใน ลักษณะองค์รวม ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง เนื่องจากการเรียนรู้เป็นการเรียนใกล้กับ ชีวิตจริง

2. หลักสูตรและการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีประโยชน์ในการลดความซับซ้อนของ เนื้อหาต่าง ๆ ปัจจุบันความรู้และข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้การเรียนรู้แบบสัมพันธ์วิชา มีความสำคัญมากกว่า แต่ละวิชาต่างก็จะเพิ่มเนื้อหาวิชาของตนเข้าไป

3. การเรียนรู้แบบบูรณาการ สามารถตอบสนองความสามารถของผู้เรียนซึ่งมีหลาย ด้าน เช่น ภาษา คณิตศาสตร์ การมองพื้นที่ ความคล่องแคล่วของร่างกายและความเคลื่อนไหว ดนตรี สังคมศึกษา หรือมนุษย์สัมพันธ์และความรู้ความเข้าใจของตนเองซึ่งรวมเรียกว่า “พหุปัญญา” และ ตอบสนองต่อความสามารถที่จะแสดงออกและตอบสนองทางอารมณ์

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2548) ได้สรุปไว้ว่า ความสำคัญและสาเหตุที่ต้องบูรณาการ หลักสูตรการเรียนการสอนไว้ว่า

1. วิถีชีวิตจริงของคนเรามีเรื่องราวต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันไม่ได้แยก ออกจากกันเป็นเรื่อง ๆ แบบรายวิชา

2. ผู้เรียนจะเรียนได้ดีขึ้นและเรียนรู้ได้แบบมีความหมายเมื่อมีการบูรณาการเข้ากับ ชีวิตจริง โดยเรียนรู้จากสิ่งที่ใกล้ตัวและขยายกว้างไกลตัวออกไป

3. การขยายตัวของความรู้ในปัจจุบันมีเรื่องใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นมากมายจำเป็นต้องเฉพาะ สาระที่สำคัญในวิชาต่าง ๆ มาบูรณาการ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยใช้เวลาเท่าเดิม

4. ไม่มีหลักสูตรวิชาใดเพียงวิชาเดียวที่เป็นความรู้สำเร็จรูป และสามารถนำไปใช้ แก้ปัญหาทุกอย่างที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงได้

5. เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงกันหรือเกี่ยวข้องกัน ความนำมาเชื่อมโยงกันเพื่อให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย ลดความซ้ำซ้อนในเนื้อหาวิชา ลดเวลาและแบ่งเบาภาระครูผู้สอน

6. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ ความคิด ความสามารถ และทักษะที่หลากหลาย สุวิทย์ มูลคำ (2544) ได้สรุปว่า เหตุผลที่ต้องบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอน ไว้ดังนี้

1. เรื่องราวต่าง ๆ ที่เป็นวิถีชีวิตประจำวันของผู้เรียนต่างสอดคล้องสัมพันธ์กันไม่ได้ แยกส่วนออกจากกันเป็นเรื่อง ๆ แบบรายวิชาเรียน

2. ข้อค้นพบทางทฤษฎีการเรียนรู้และผลของการวิจัยทางการศึกษาต่างยืนยัน ตรงกันว่าผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีขึ้นและเรียนรู้ได้อย่างมีความหมายเมื่อมีการบูรณาการเข้ากับชีวิต

3. ปัจจุบันเป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสารไร้พรมแดนหรือยุคโลกาภิวัตน์ สรรพสัตว์ ทั้งหลายมีมากมายในโลกได้มีการจัดระบบที่ดีเชื่อมโยงกันกับเรื่องราวที่ค้นพบใหม่ ทุกคนมีสิทธิ เท่าเทียมกันในการแสวงหาสูงขึ้น สะดวกขึ้นฟังฟังผู้สอนน้อยลง ผู้สอนจึงจำเป็นต้องเลือกเฉพาะ สาระที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตที่ผู้เรียนต้องการโดยใช้เวลาเท่าเดิม

4. ไม่มีอายุวุฒิขณะนั้นใดก็ยังไม่มีการหลักสูตรวิชาใดเพียงวิชาเดียวสำเร็จรูปและ สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาทุกอย่างที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงได้

5. การเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงหรือเกี่ยวข้องกัน จะช่วยลดความซ้ำซ้อนของเนื้อ สดระยะเวลาเรียน ลดภาระงานผู้สอนผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมายมากขึ้น เรียกว่ามีแต่ได้กับได้

6. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแต่ละคนได้ใช้ความรู้ความคิด ความสามารถและทักษะที่หลากหลายในการเข้าร่วมกิจกรรม

ถวัลย์ มาศจรัส (2550) สรุปลักษณะที่สำคัญที่ต้องคำนึงถึงในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการคือ

1. เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
2. เน้นการปลูกฝังจิตสำนึก ค่านิยมและจริยธรรมที่ถูกต้อง
3. จัดประสบการณ์ตรงให้กับผู้เรียน
4. จัดบรรยากาศส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าคิด กล้าทำ
5. ให้ผู้เรียนได้ร่วมทำงานกลุ่ม

ลักษณะที่สำคัญของบูรณาการ คือ

1. เป็นการบูรณาการระหว่างความรู้ และกระบวนการเรียนรู้
2. เป็นการบูรณาการระหว่างความรู้ พัฒนาการความรู้ และ ทางด้านจิตใจ
3. เป็นการบูรณาการระหว่างความรู้ และปฏิบัติ
4. เป็นการบูรณาการระหว่างสิ่งที่อยู่ในห้องเรียน ความรู้และสิ่งที่อยู่ในชีวิตจริงเป็น

การบูรณาการระหว่างวิชาต่าง ๆ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ได้สรุปว่า ลักษณะสำคัญของการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นการจัดการเรียนการสอนในลักษณะบูรณาการหลายรูปแบบ ดังนี้

1. เป็นการบูรณาการระหว่างความรู้ และ กระบวนการเรียนรู้
2. เป็นการบูรณาการระหว่างพัฒนาการทางความรู้ และ พัฒนาการทางจิตใจ
3. เป็นการบูรณาการระหว่างความรู้ และ การกระทำ
4. เป็นการบูรณาการระหว่างสิ่งที่เรียนในโรงเรียน กับ สิ่งที่เป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน
5. บูรณาการระหว่างวิชาต่าง ๆ

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการไม่สามารถแยกองค์ความรู้ออกเป็นศาสตร์แต่ละวิชาได้ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบูรณาการความรู้ทุกศาสตร์เข้าเป็นองค์ความรู้เดียว

3. รูปแบบของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ดังนี้

อรรถัย มูลคำ และคนอื่น ๆ (2543) กล่าวไว้ว่า การบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนทำได้ 2 แบบ คือ

1. แบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary) ได้แก่การสร้างเรื่อง (Theme) ขึ้นมาแล้วนำความรู้วิชาต่าง ๆ มาโยงสัมพันธ์กับหัวเรื่องนั้น ซึ่งบางครั้งเราก็อาจเรียกวิธีบูรณาการแบบนี้ว่า สหวิทยาการแบบมีหัวข้อ (Thematic Interdisciplinary Studies) หรือการบูรณาการที่เน้นการนำไปใช้เป็นหลัก (Application – First Approach)

2. แบบสหวิทยาการ (Multidisciplinary) ได้แก่การนำเรื่องที่ต้องการจะจัดให้เกิดบูรณาการไปสอดแทรก (Infusion) ไว้ในวิชาต่าง ๆ ซึ่งบางครั้งเราก็อาจจะเรียกวิธีบูรณาการแบบนี้ได้ว่า การบูรณาการที่เน้นเนื้อหาวิชาเป็นหลัก

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ได้กล่าวถึงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการไว้ 5 รูปแบบ คือ

1. การบูรณาการภายในศาสตร์ เป็นการสอนแยกกลุ่มสาระเน้นธรรมชาติวิทยาแต่นำกระบวนการเรียนรู้จริยธรรมของกลุ่มสาระอื่นมาบูรณาการ เช่น การเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับน้ำ ครูใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์บูรณาการกับกระบวนการการขัดเกลาทางสังคม ทำให้เด็กเรียนรู้วิทยาศาสตร์โดยการปลูกฝังความรับผิดชอบในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติไปด้วย

2. การบูรณาการกลุ่มสาระคู่ขนาน เป็นการเชื่อมโยงเนื้อหาสาระ กระบวนการและคุณธรรมของ 2 กลุ่มสาระ เพื่อให้นักเรียนเชื่อมโยงวิชาหนึ่งไปยังอีกวิชาหนึ่งเพื่อความยืดหยุ่นในการเรียนรู้

3. การบูรณาการแบบสหวิทยาการ เป็นการออกแบบการเรียนรู้ในลักษณะองค์รวมเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่อาจใช้เวลา 2-3 วัน 2-3 สัปดาห์ หรือทั้งภาคเรียน หน่วยการเรียนรู้ลักษณะนี้จะยึดแก่นของเรื่องเชื่อมโยงกระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติของหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้จะสร้างพื้นฐานการเป็นมนุษย์ที่สมดุลทั้งสมองซีกซ้ายและสมองซีกขวาสามารถใช้แหล่งการเรียนรู้ได้หลากหลาย

4. วันแห่งบูรณาการ เป็นการบูรณาการที่กำหนดให้วันใดวันหนึ่งจัดการเรียนรู้เพื่อฝึกให้ผู้เรียนฝึกประสบการณ์ หรือค้นหาประเด็นความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และมีความ สามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม จุดเน้นอยู่ที่เป้าหมายของการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อาจเป็นโครงการฝึกปฏิบัติมาก ๆ

5. การบูรณาการอย่างสมบูรณ์ เป็นการบูรณาการแบบที่ใช้ชีวิตจริงของผู้เรียนเป็นตัวตั้งใช้สหวิทยาการและสร้างบรรยากาศ โดยเน้นระเบียบวิธีของศาสตร์หนึ่งศาสตร์ใด

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541) กล่าวถึงการเรียนการสอนแบบบูรณาการมี 2 ลักษณะ คือ การบูรณาการภายในวิชา และการบูรณาการระหว่างวิชาซึ่งการบูรณาการภายในวิชาเป็นการเชื่อมโยงการสอนระหว่างเนื้อหาวิชาในกลุ่มประสบการณ์หรือรายวิชาเดียวกัน ซึ่งโดยปกติครูผู้สอนในวิชาต่าง ๆ จะปฏิบัติอยู่แล้ว สำหรับการบูรณาการระหว่างวิชาเป็นการเชื่อมโยงการสอนระหว่างกลุ่มประสบการณ์ หรือระหว่างวิชาเข้าด้วยกัน โดยมุ่งที่หัวข้อเรื่อง หรือความคิดรวบยอด หรือปัญหาเป็นแกน

รูปแบบของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการมี 4 รูปแบบ คือ

1. การสอนบูรณาการแบบสอดแทรก (Infusion Instruction) การสอนแบบนี้ครูผู้สอนในวิชาหนึ่งสอดแทรกเนื้อหาของวิชาอื่น ๆ เข้าไปในการสอนของตน เป็นการวางแผนการสอนและสอนโดยครูเพียงคนเดียว

2. การสอนบูรณาการแบบขนาน (Parallel Instruction) การสอนตามรูปแบบนี้ครูตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปสอนวิชาต่างกัน ต่างคนต่างสอนแต่ต้องวางแผนการสอนร่วมกันโดยมุ่งสอนหัวข้อเรื่องความคิดรวบยอดปัญหาเดียวกัน (Theme/Concept/Problem) ระบุสิ่งที่จะสอนร่วมกันและ

ตัดสินใจร่วมกันว่าจะสอบหัวเรื่อง/ความคิดรวบยอด/ปัญหานั้น ๆ อย่างไรในวิชาของแต่ละคน งานหรือการบ้านที่มอบหมายให้นักเรียนทำจะแตกต่างกันในแต่ละวิชา แต่ทั้งหมดจะมีหัวเรื่อง/ความคิดรวบยอด/ปัญหาร่วมกัน

3. การสอนบูรณาการแบบสหวิทยาการ (Multidisciplinary Instruction) การสอนตามรูปแบบนี้คล้าย ๆ กับการสอนบูรณาการแบบขนาน (Parallel Instruction) กล่าวคือ ครูตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป สอนต่างวิชากันมุ่งสอนหัวเรื่อง/ความคิดรวบยอด/ปัญหาเดียวกัน ต่างคนต่างแยกกันสอนเป็นส่วนใหญ่ แต่มีการมอบหมายงานหรือโครงการ (Project) ร่วมกันซึ่งจะช่วยเชื่อมโยงสาขาวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ครูทุกคนต้องวางแผนร่วมกัน เพื่อที่จะระบุว่า จะสอนหัวเรื่อง/ความคิดรวบยอด/ปัญหานั้น ๆ ในแต่ละวิชาอย่างไร และวางแผนสร้างโครงการนั้นออกเป็นโครงการย่อย ๆ ให้นักเรียนปฏิบัติในแต่ละรายวิชาอย่างไร

4. การสอนบูรณาการแบบข้ามวิชาหรือคณะ (Trandisciplinary Instruction) การสอนตามรูปแบบนี้ ครูที่สอนวิชาต่าง ๆ จะร่วมกันสอนเป็นคณะหรือเป็นทีมร่วมกันวางแผนปรึกษาหารือ และกำหนดหัวเรื่อง/ความคิดรวบยอด/ปัญหาร่วมกัน และร่วมกันดำเนินการสอนนักเรียนกลุ่มเดียว

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2544) ได้กล่าวไว้ว่าการบูรณาการในกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นสามารถทำได้ 4 วิธี ดังนี้

1. การสอดแทรก (Infusion) โดยครูผู้สอนแต่ละวิชาสามารถสอดแทรกโจทย์ประเด็น หรือเนื้อหาวิชาอื่น ๆ ลงไปในวิชาของตน เช่น ครูที่สอนคณิตศาสตร์ อาจสอดแทรกโจทย์หรือประเด็นทางด้านสังคม วัฒนธรรม คุณธรรมจริยธรรมลงไปในการเรียนการสอนของตน

2. คู่ขนาน (Parallel) เป็นการวางแผนร่วมกันระหว่างครูสองคนหรือหลายคน ๆ คน ร่วมกัน เช่น มีโครงการจะทำหนังสือพิมพ์ประจำโรงเรียน ครูภาษาไทย ครูภาษาอังกฤษ ครูวิทยาศาสตร์ ครูภาษาอังกฤษ อาจจะมาวางแผนร่วมกันแต่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยังคงแยกย้ายกันสอนโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกันที่จะให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่การทำหนังสือพิมพ์ เช่น วิชาภาษาไทยเรียนเรื่องการเขียนข่าว การสรุปย่อความ วิชาวิทยาศาสตร์เรียนรู้เกี่ยวกับการค้นพบ หรือการค้นคว้าทดลองทางวิทยาศาสตร์ในชั้นเรียน แล้วเขียนเป็นรายงานข่าวเผยแพร่ ครูศิลปะให้เด็กทำงานอาร์ตเวิร์ก จัดทำหน้าหนังสือพิมพ์ให้สวยงามน่าอ่าน ด้านคณิตศาสตร์อาจจะคิดคำนวณต้นทุนการผลิตหนังสือพิมพ์ของโรงเรียน เป็นต้น

3. พหุวิทยาการ (Multidisciplinary) การสอนโดยบูรณาการลักษณะนี้จะไม่เป็นการสอนแยกรายเป็นวิชา ๆ แต่จะสอนรวมกันโดยอาศัยโครงเรื่องตามความสนใจและความเหมาะสมของผู้เรียนและชุมชนท้องถิ่น เช่น โรงเรียนพุทธเกษตร อำเภอบางบาล มีการเรียนการสอนแค่ 3-4 เรื่อง คือ นาข้าว เห็ด ปุ๋ย และเรียนรู้เรื่องการค้าขาย โรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนประจำนักเรียนต้องปลูกข้าวกินเองและสีข้าวกินเอง เพาะเห็ดขาย จากผลผลิตของโรงเรียนคือ ข้าวและเห็ด เป็นต้น โดยเด็กแต่ละระดับชั้นก็จะเรียนเนื้อหาที่ยากง่ายแตกต่างกันไป แต่เรียนในเรื่องเดียวกันและครูผู้สอนจะเข้ามาสอนและทำกิจกรรมร่วมกัน

4. ข้ามวิชา (Trandisciplinary) เป็นการบูรณาการในระดับที่สูงขึ้น สละความเป็น “วิชา” ของแต่ละศาสตร์ออกไปเป็นการเรียนโดยมีเค้าโครงหรือโจทย์ประเด็นปัญหาที่วางไว้ ผู้เรียน

จะเรียนรู้หรือแสวงหาแนวทางการแก้ปัญหาโดยผ่านกิจกรรมและการค้นคว้าศึกษาอย่างหลากหลาย และร่วมกันระหว่างหลักวิชาการต่าง ๆ เพื่อที่จะช่วยให้เข้าใจปัญหาที่ซับซ้อนขึ้น เช่น การเรียนโดย “ซูปตัว” ที่ผู้เรียนอาจฟังตัวศึกษาหรือติดตามเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นเวลายาวนานกระบวนการนี้จะต้องใช้ความรู้ความสามารถหลายด้าน โดยอาศัยพื้นฐานความรู้จากศาสตร์ต่าง ๆ ตามความจำเป็น เพื่อประโยชน์ต่อการสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ

จากรายละเอียดของรูปแบบการจัดการศึกษาในโรงเรียนแบบบูรณาการที่กล่าว สามารถสรุปได้ว่าการบูรณาการการจัดการศึกษากับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมี 2 ลักษณะ คือ การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารและการจัดการศึกษา โดยให้ครอบคลุมทั้ง 4 งานของโรงเรียน ได้แก่ งานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไปกับการบูรณาการในการเรียนการสอน ได้แก่ การบูรณาการในหลักสูตร สถานศึกษา ที่ประกอบด้วยกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้ง 8 กลุ่ม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมทั้ง การบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนของครู ไม่ว่าจะเป็นการบูรณาการในแบบส่วนใดก็ตาม การบริหารและจัดการจะต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับสภาพบริบทด้าน ต่าง ๆ ของโรงเรียนและชุมชน และจำเป็นต้องให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ความสามารถในการบูรณาการความรู้ สาขาต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างสมดุล เพื่อให้นักเรียนซึ่งเป็นผลผลิตทางการศึกษาเป็นผู้มีคุณลักษณะ ความพอเพียงตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือเป็นบุคคลที่มีความพอประมาณ มีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ภายใต้อิทธิพลของการเป็นคนมีความรู้คู่คุณธรรม

4. การจัดการกิจกรรมการสอนแบบบูรณาการ

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงลักษณะของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไว้ว่า เป็นการเชื่อมโยงวิชาการหรือศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งมีลักษณะ ใกล้เคียงกับชีวิตจริงมากขึ้น

1. การบูรณาการสอดแทรกการเรียนรู้แบบนี้ครูจะนำเนื้อหาของวิชาต่าง ๆ มา สอดแทรกในรายวิชาของตนเองเป็นการวางแผนการสอนและทำการสอนโดยครูเพียงคนเดียว

ข้อดี

1. ครูคนเดียวบริหารจัดการทั้งเนื้อหาวิชากิจกรรมการเรียนรู้และเวลาที่ใช้โดยสะดวก
2. ไม่มีผลกระทบกับครูผู้อื่นและการจัดตารางสอน

ข้อจำกัด

1. ครูคนเดียวอาจไม่มีความชำนาญในเนื้อหาวิชาบางเรื่อง
2. เนื้อหาวิชากิจกรรมการสอนที่จัดอาจซ้ำซ้อนกับของวิชาอื่น
3. เรียนรู้ที่จะมีงานมากเพราะทุกรายวิชาจะต้องมอบหมายงานให้

2. การบูรณาการแบบขนาน การเรียนรู้แบบนี้ครูตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปต่างคนต่างสอน วิชาของตนเองแต่จะมาร่วมกันวางแผน ตัดสินใจร่วมกันว่าจะจัดแผนการเรียนรู้และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมุ่งสอนในหัวเรื่องความคิดรวบยอด และปัญหาเดียวกันในส่วนหนึ่ง

ข้อดี

1. ครูผู้สอนแต่ละคนยังคงบริหารทั้งเนื้อหาและวิชา กิจกรรมการเรียนรู้เวลา

โดยสะดวก

2. ไม่มีผลกระทบต่อครูผู้สอนและการจัดตารางสอน

3. เนื้อหาวิชา กิจกรรมการสอนลดการซ้ำซ้อนลง ช่วยให้เกิดการทำงานร่วมกัน

ข้อจำกัด

1. มีครูยังคงรับภาระเนื้อหาวิชาที่ไม่ชำนาญ

2. ผู้เรียนยังมีภาระงานมากเพราะทุกวิชาจะต้องมอบหมายงานให้

3. การบูรณาการแบบสหวิทยาการ การเรียนรู้แบบนี้คล้ายกับการเรียนรู้แบบ

คู่ขนาน ครูตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปต่างคนต่างสอนวิชาของตน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเองเป็นส่วน
ใหญ่ มาวางแผนการสอนร่วมกันในการให้งานหรือโครงการที่มีหัวเรื่อง แนวคิดหรือความคิดรวบยอด
และปัญหาเดียวกัน

ข้อดี

1. สนับสนุนการทำงานร่วมกันของทั้งผู้สอนและผู้เรียน ลดความซ้ำซ้อนของ

กิจกรรม

2. ผู้สอนทุกคนและผู้เรียนมีเป้าหมายร่วมกันที่ชัดเจน

3. ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการนำความรู้ไปใช้กับงานอาชีพจริง

ข้อจำกัด

มีผลกระทบต่อการจัดตารางสอนและการจัดแผนการเรียน

1. การบูรณาการแบบข้ามวิชา การเรียนรู้แบบนี้ผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ
จะมาร่วมกันสอนเป็นคณะ ร่วมกันวางแผน กำหนดหัวเรื่อง ความคิดรวบยอดและปัญหาเดียวกัน

2. ผู้สอนต้องควบคุมกันให้ทันตามกำหนด

5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.1 การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านการศึกษาคควรมุ่งที่ตัวครูก่อน
เพราะครูเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้และปลูกฝังสิ่งต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน ดังที่

ปรียานุช พิบูลสรารุธ (2549) ได้สรุปไว้ว่า “ควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้ก่อน ครูก็จะได้เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กได้
ครูจะสอนให้เด็กรู้จักพอ ครูจะต้องรู้จักพอก่อน โดยอยู่อย่างพอเพียงและเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับเด็ก
มีสติในการเลือกรับข้อมูลต่าง ๆ รู้จักเลือกรับและรู้จักต่อยอดองค์ความรู้ที่มีอยู่หมั่นศึกษา เพิ่มพูน
ความรู้อย่างเป็นขั้นเป็นตอนไม่ก้าวกระโดด ในการเลือกรับข้อมูลนั้นต้องรู้จักพิจารณาและรู้จักแก้ไข
ปัญหา อย่างเป็นขั้นเป็นตอน ประเมินความรู้และสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา เตรียมพร้อมที่จะรับมือ
กับสภาพ และผลจากการเปลี่ยนแปลงในมิติต่าง ๆ ได้อย่างรอบคอบและระมัดระวัง” การทำให้เด็ก
รู้จักความพอเพียง ปลูกฝัง อบรม บ่มเพาะให้เด็กมีความสมดุลทางเศรษฐกิจสังคมสิ่งแวดล้อมและ
วัฒนธรรม โดยสอดแทรกปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร สาระเรียนรู้
ต่าง ๆ เพื่อสอนให้เด็กรู้จักการใช้ชีวิตได้อย่างสมดุลตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เห็น
คุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ รู้จักอยู่ร่วมกับผู้อื่น รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปันมีจิตสำนึกรักษ์
สิ่งแวดล้อม เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมและค่านิยมความเป็นไทย ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ รู้ว่า
ตนเองเป็นองค์ประกอบหนึ่งในสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของโลก การกระทำของตนย่อมมีผลและ

เชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมในโลกที่ตนเองเป็นสมาชิกอยู่ครูจะต้องรู้จักบูรณาการการเรียนการสอนให้เด็กและเยาวชนให้เห็นถึงความเชื่อมโยงในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม สังคมและเศรษฐกิจ ครูต้องใช้ความรู้ และ คุณธรรมเป็นปัจจัยในการจัดการเรียนรู้ เริ่มต้นและปลูกฝังโดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน เช่น กิจกรรมรักษาสีสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน การกำจัดขยะ การสำรวจทรัพยากรของชุมชน เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2540) ได้สรุปว่า ครูต้องเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงก่อน ต้องรู้จักการวิเคราะห์ปัญหา เข้าใจปัญหาที่เกิดจากการไม่พอเพียงโดยให้เด็กมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหานั้นพื้นฐานของความรู้และคุณธรรม ด้านคุณธรรมควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นในใจเด็กก่อน ครูต้องคิดหาวิธีที่จะสอดแทรกกิจกรรมการเรียนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในวิถีคิดและวิชาการต่าง ๆ จัดกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนได้ร่วมคิด ร่วมทำ รู้จักแบ่งหน้าที่ตามความสามารถของเด็ก กิจกรรมทั้งหมดเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย โดยสถานศึกษาควรให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสอดแทรกเข้าไปในกระบวนการเรียนรู้สอนให้เด็กพึ่งตนเองให้ได้ก่อน จนสามารถเป็นที่พึ่งของคนอื่นในสังคมต่อไปได้ แนวการจัดการเรียนรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ

1. ภาษาไทย สามารถนำแนวปรัชญามาฝึกเขียนเรียงความ คัดลายมือพระราชดำรัสเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. คณิตศาสตร์ ฝึกการค้าขาย ฝึกการทำบัญชีรายรับรายจ่ายต่าง ๆ บัญชีต้นทุน กำไร การออมเงิน
3. วิทยาศาสตร์ สามารถจัดกิจกรรมเกี่ยวกับความพอเพียงในการใช้ทรัพยากรการสร้างสมดุลของธรรมชาติ
4. สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การช่วยเหลือชุมชน คุณธรรม 8 ประการของกระทรวงศึกษาธิการ การสร้างจิตสำนึกในการรักษาท้องถิ่น
5. การงานอาชีพและเทคโนโลยี การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น การสร้างจิตสำนึกการใช้เทคโนโลยีอย่างประหยัด การประดิษฐ์สิ่งของ ของเล่นจากเศษวัสดุ นำไปจำหน่าย
6. ศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ การสร้างสรรค์งานศิลปะจากเศษวัสดุ
7. สุขศึกษาและพลศึกษา การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวเองด้วยการออกกำลังกาย การเล่นเกมแบบไทย ๆ
8. ภาษาต่างประเทศ การเรียนรู้คำศัพท์เกี่ยวกับความพอเพียง การเขียนเรื่องการกล่าวสุนทรพจน์ (Policy Speed) เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy)

แนวทางการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา สามารถจัดในลักษณะบูรณาการสอนระหว่างวิชา หรือทำโครงการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ สอดแทรกแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงได้ด้วย เช่น โครงการค้าขายได้ ความรู้สู่ความพอเพียงโดยฝึกการค้าขายสินค้าและบันทึกรายรับรายจ่าย ต้นทุนกำไร และบูรณาการ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ซึ่งนักเรียนควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.2 แนวทางการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานให้คนไทยใช้เป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติในการดำรงชีวิต เพื่อให้เกิดสมดุลในชีวิต ครอบครัว โรงเรียน ประเทศโดยตั้งสมมติฐานที่ว่าทุกสิ่งอนิจจัง ทุกสิ่งเปลี่ยนแปลง ทั้งปัจจัยที่เปลี่ยนแปลงมาจากภายนอกกับภายในประเทศ นอกโรงเรียนกับในโรงเรียน นอกครอบครัว และในครอบครัว ดังนี้

เกษม วัฒนชัย (2549) ได้ให้แนวทางการจัดการศึกษาว่า “เมื่อมีการเปลี่ยนแปลง จะมีผลกระทบ 4 ด้าน คือ ด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ผลกระทบทางวัตถุอาจจะหมายถึง ทางเศรษฐกิจทางการเงิน ผลกระทบทางสังคมให้นึกถึงความเข้มแข็งของโรงเรียนที่ไม่มีเด็กติดสารเสพติดเลย หมายถึง โรงเรียนที่มีคุณภาพของสังคมเข้มแข็ง หรือ พูดถึงครอบครัวครูที่ไม่มีหนี้ ก็หมายถึง ว่าสังคมครอบครัวเข้มแข็ง ส่วนผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมที่ชัดเจนก็คือ เรื่องความสะอาด ความมีวินัย และผลกระทบทางวัฒนธรรมคือวัฒนธรรมจากนอกประเทศที่เข้ามาทำลายวัฒนธรรมไทย จึงต้อง รักษาวัฒนธรรมของเราให้เข้มแข็ง”

สุชาติ นันทไชย (2548) ได้ให้แนวทางการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า “กระบวนการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนเป็นการเริ่มต้นวางรากฐานและเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ที่จะก้าวไปสู่การดำรงและพัฒนาชีวิตของเด็กและเยาวชนให้มีความมั่นคงและยั่งยืนโดยสมดุลสอดคล้องกลมกลืนกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทย” แนวทางการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถดำเนินการได้ ดังนี้

1. การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียนรู้ “มีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมทางโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้เรียนอย่างมีความสุข มุ่งเน้นการเรียนการสอนตามธรรมชาติให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงและปลูกฝังเรื่องความสะอาด ความมีวินัย เอื้อเพื่อพ่อแม่ มีความรักสามัคคี รวมทั้งการจัดให้โรงเรียนมีความร่มรื่น มีต้นไม้ แหล่งน้ำ บ่อน้ำ ไร่ฟูน ไร่ผลภาวะ” การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศ ในการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีความสอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ ดังต่อไปนี้

1.1 การจัดสภาพแวดล้อมทั่วไปทางกายภาพ ประกอบด้วยอาคารสถานที่ ห้องเรียนสถานที่อำนวยความสะดวกอื่น ๆ จัดให้มีความเป็นธรรมชาติที่ผสมกลมกลืนกับความทันสมัย และความเป็นไปได้ของท้องถิ่น อันเป็นแนวทางการปลูกฝังและส่งเสริมคุณลักษณะนิสัย ศรัทธาใน ค่านิยมความเหมาะสม กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม สุนทรียภาพ ความสะอาด ความมีระเบียบวินัย ซึ่งเป็นพื้นฐานการนำไปสู่ค่านิยม การรู้จักที่จะใฝ่หาความรู้เพื่อระวังรักษาและพัฒนาให้สิ่งแวดล้อมที่รักนั้นอยู่ในสภาพที่ดีไปยาวนาน

1.2 การสร้างบรรยากาศในการเรียน โดยการจัดบรรยากาศในการเรียนที่ดี มีความสุข สนุกสนาน ครูนักเรียนมีรอยยิ้มและเสียงหัวเราะ เป็นบรรยากาศที่ผ่อนคลายไม่ตึงเครียด จะนำไปสู่บรรยากาศของความรัก ความอบอุ่น ความศรัทธา ความไว้วางใจ ความเชื่อมั่น สร้างเสริมปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียนในชั้นเรียนด้วยหลักการได้รับการยอมรับ การยกย่องชมเชยการเปิดโอกาส มีส่วนร่วม ความสามัคคี ความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อกลุ่ม ความเอื้ออาทร ความซื่อสัตย์ ความ پاکเพียร ความอดทน และ ที่สำคัญยิ่ง คือ บรรยากาศที่ส่งเสริม

ปัญญาด้วยการกระตุ้นกระบวนการคิด การรับ/แลกเปลี่ยน/เลือกแนวทาง การตัดสินใจอย่างประนีประนอมในกลุ่มที่หลากหลาย การใช้เหตุผลแทนอารมณ์ การคำนึงถึงผลที่ติดตามมา การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีเช่นนี้ จะนำมาสู่การสร้างฐานนิสัยให้คุ้นเคยกับค่านิยมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. การจัดการเรียนการสอน การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่กระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียน สามารถดำเนินการได้ดังนี้

2.1 การจัดหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันได้แก่

2.1.1 ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

2.1.2 ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

2.1.3 การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นทั้งในอนาคตอันใกล้และไกล

2.1.4 ค่านิยมการมีความรู้คู่คุณธรรม

2.2 การจัดหน่วยการเรียนรู้สถานศึกษา สถานศึกษาสามารถบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ประกอบด้วย 3 ห่วง 2 เงื่อนไขเข้าไปในหน่วยการเรียนรู้ทุกชั้น และทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือจัดเป็นหน่วยการเรียนรู้เฉพาะเรื่อง เช่น หน่วยการเรียนรู้ “การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพิ่มไว้ในกลุ่มการพัฒนาผู้เรียนในทุกระดับชั้น แต่สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถี ภูมิปัญญา ประสพการณ์ และ วิถีชีวิตของนักเรียน โดยคำนึงถึงภูมิสังคมในแต่ละท้องถิ่นและนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นกรอบแนวคิดในการจัดกิจกรรมรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงการ ซึ่งเป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และอยู่บนพื้นฐานของการเรียนรู้สภาพจริงในท้องถิ่นอาจเป็นลักษณะ โครงการประเภทสำรวจรวบรวมข้อมูลหรือปัญหาที่มีอยู่ในชุมชน เช่น การสำรวจปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน โครงการประเภทการทดลอง เช่น การทำสบู่จากสมุนไพรไทย โครงการประเภทสิ่งประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้ หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละโครงการควรกระตุ้นให้นักเรียนนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นฐานในการคิดหรือเป็นหลักการพิจารณาเพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ในการปฏิบัติทั้งในลักษณะเป็นรายบุคคล กลุ่มเพื่อน กลุ่มครอบครัวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวสถานศึกษาควรประสานร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นและสังคมในทุกระดับในการจัดการเรียนรู้จากสภาพจริงที่เป็นอยู่ โดยการเรียนรู้อาจเกิดขึ้นจากการศึกษาแบบอย่างที่มีอยู่แล้วหรือเกิดจากการระดมความคิดร่วมกันระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกันพัฒนาโครงการต่าง ๆ ที่สอดคล้องเหมาะสมกับภูมิสังคมของโรงเรียน ชุมชน โดยเชื่อมโยงกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ควรเริ่มต้นจากการฝึกให้นักเรียนคิดเหตุผลของตนเองแลกเปลี่ยนการเรียนรู้และรับเหตุผลจากผู้อื่น กระบวนการคิดเชิงวิจารณ์ญาณ ซึ่งจะเป็นการปลูกฝังคุณลักษณะของการคิดวิวินิจฉัย

วิเคราะห์สถานการณ์ด้วยเหตุด้วยผล การรู้จักไตร่ตรอง ความรอบคอบ ความระมัดระวัง อันจะเป็นพื้นฐานนำไปสู่การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การปลูกฝังการรู้จักพึ่งพาตนเองในเบื้องต้นโดยอาศัยหลักการความรู้ควบคู่ไปกับคุณธรรมความซื่อสัตย์ ความเพียรและใช้ปัญญาในการพิจารณาสิ่งต่าง ๆ

2.3 การจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สร้างเสริมคุณธรรมเพื่อปลูกฝังและสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ลักษณะกิจกรรมควรเป็นกิจกรรมที่ปลูกเร้าให้ซึมซับกับลักษณะนิสัยของความพอเพียง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การคิดใคร่ครวญถึงผลที่เกิดจากการกระทำต่าง ๆ ความซื่อสัตย์ ความพากเพียรพยายาม ความอดทน ความรอบรู้ ความรอบคอบ ความระมัดระวัง ความรักในสิ่งแวดล้อมและท้องถิ่น ฯลฯ การสร้างเสริมคุณลักษณะดังกล่าวเป็นการสร้างพื้นฐานจิตใจให้คุ้นเคยกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนข้อมูลสารสนเทศ ควรมีทิศทางที่แน่นอนชัดเจนว่าต้องการพัฒนาความสามารถของเด็กในเรื่องที่เกี่ยวกับสารสนเทศจนถึงขั้นของการมีทักษะเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง และเป็นประโยชน์ต่อสังคมไทยโดยส่วนรวม เด็กไทยรวมถึงคนไทยทุกคนต้องได้รับการพัฒนา และ เรียนรู้ร่วมกันในการรู้จักเลือกข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และสามารถพัฒนาได้ตามสภาพบรรยากาศแวดล้อม ความพร้อมของสังคมไทยด้วยความพอดี มิใช่ลอกเลียนแบบรับเอามาใช้กับสังคมไทยอย่างไม่รู้เป้าหมายที่แท้จริงของวิทยาการนั้น ๆ แนวคิดการจัดการเรียนการสอนข้อมูลดังกล่าวเป็นหลักที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างชัดเจน ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนข้อมูลสารสนเทศเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนคุ้นเคยกับการรู้จักเลือก / รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์และพัฒนาให้เป็นวิธีที่ใช้กับวิถีชีวิตในสังคมไทยได้อย่างพอดี

3. การพัฒนาบุคลากร สามารถดำเนินการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการพัฒนาบุคลากรได้ ดังนี้

3.1 สร้างความเข้าใจหลักแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่ผู้บริหาร ครูบุคลากร ตลอดจนชุมชนด้วยการขอข้อมูลสารสนเทศ สื่อสิ่งพิมพ์ หรือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความรู้

3.2 สร้างเครือข่ายกับโรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นโรงเรียนนำร่องเพื่อนำไปสู่การพัฒนาบุคลากรและแนวทางการจัดการศึกษา

3.3 จัดการศึกษาตามโรงเรียนที่มีการจัดกิจกรรมโครงการตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.4 สถานศึกษาและชุมชนร่วมกันกำหนดคุณลักษณะสำคัญของผู้ที่ดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณลักษณะดังกล่าวกับผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียนและบุคลากร ตลอดจนสมาชิกในชุมชน

4. การบริหารจัดการ การดำเนินงานในการบริหารจัดการให้เป็นสถานศึกษา ที่ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถดำเนินงานได้ดังนี้

4.1 กำหนดแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในวิสัยทัศน์ของโรงเรียน

4.2 จัดตั้งคณะกรรมการโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนที่รับผิดชอบ การพิจารณาดำเนินการจัดการเรียนการสอนเศรษฐกิจพอเพียงในรูปแบบต่าง ๆ

4.3 สสำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหาของโรงเรียน และชุมชนเพื่อกำหนดเป็น แผนงานโครงการ และแผนปฏิบัติการภายใต้กรอบแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.4 กำหนดนโยบายให้มีการดำเนินกิจกรรมโครงการต่าง ๆ โดยให้ผู้ปกครอง ชุมชนและนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

4.5 สนับสนุน ติดตาม ประเมินผลและพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยเน้นความมั่นคง และยั่งยืน

4.6 ประชาสัมพันธ์แนวคิด และเผยแพร่ผลงานให้ผู้ปกครองและชุมชนได้รับ ทราบ และมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

4.7 แสวงหาความร่วมมือ ความช่วยเหลือจากหน่วยงานในชุมชนและหน่วยงาน อื่นทั้งภาครัฐและเอกชน จากแนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ในการจัด การศึกษา ผู้บริหารการศึกษาคือ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้นำที่ มีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายและการประชาสัมพันธ์กับหน่วยงานต่าง ๆ ทุกภาคส่วนใน การสนับสนุนในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาได้อย่าง เหมาะสม

ปรียานุช พิบูลสรารุช (2549) ได้เสนอการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน การจัดการเรียนรู้ ดังนี้

การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ต่าง ๆ บูรณาการเข้ากับสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น วิทยาศาสตร์เพื่อให้เกิดสมดุลทางสิ่งแวดล้อม บูรณาการ เข้ากับวิชาคณิตศาสตร์ในการสอนคำนวณที่มีความหมายในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง หรือบูรณาการ เข้ากับสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สุขศึกษาและพลศึกษา การงานอาชีพและเทคโนโลยีได้ ทั้งหมด นอกเหนือจากการสอนในสาระหลักแล้วยังมีวัตถุประสงค์ให้ทุกช่วงชั้นเข้าใจปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง และสามารถประยุกต์ใช้ได้ ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 เน้นให้เด็กพึ่งตนเองได้ หรือใช้ชีวิตพอเพียงระดับบุคคลและครอบครัว เช่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ช่วยเหลือคุณพ่อคุณแม่ล้างจานชาม เก็บขยะไปทิ้ง กวาดบ้าน จัดหนังสือ ไปเรียนเอง แบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน กินอาหารให้หมดจาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 วิเคราะห์รายจ่าย ของครอบครัว จะเป็นตารางรอกค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของครอบครัว คุณแม่ซื้ออะไรบ้าง คุณพ่อซื้อ อะไรบ้าง เด็กจะได้รู้ว่าพ่อแม่หาเงินมายากแค่ไหน เช่น ยาสีฟันหลอดละ 46 บาท จะต้องไม่เอามา ปีบเล่น จะต้องสอนให้เด็กเห็นคุณค่าของสิ่งของ ให้เด็กตระหนักถึงคุณค่าของเงินทอง จะได้ฝึกนิสัย ประหยัด ครอบครัวมีรายได้และรายจ่ายเท่าไร เด็กจะได้ฝึกจิตสำนึกและนิสัยพอเพียง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สอนให้เด็กรู้จักช่วยเหลือครอบครัวอย่างพอเพียงและรู้จักแบ่งปัน ช่วยเหลือ ผู้อื่นมีส่วนร่วมสร้างครอบครัวพอเพียง

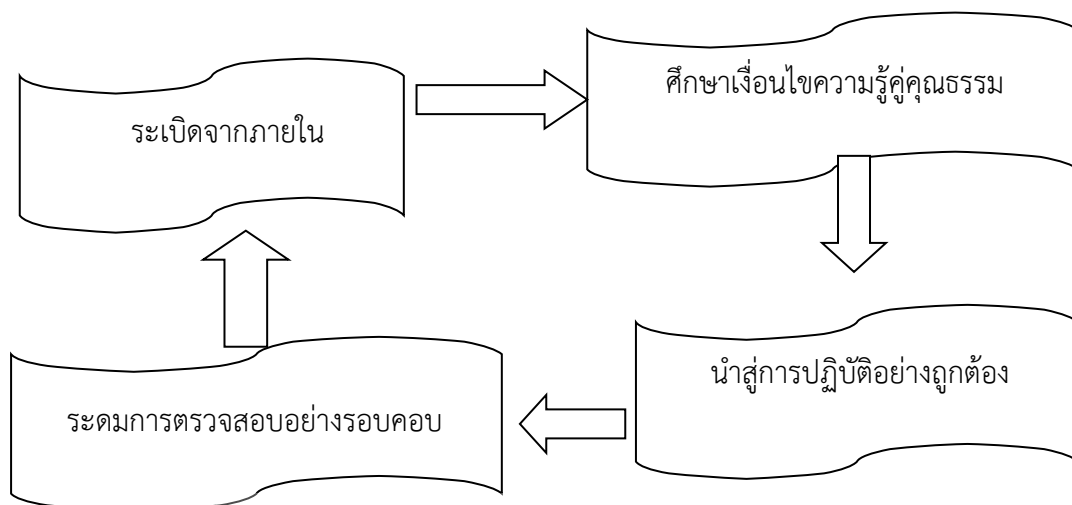
ช่วงชั้นที่ 2 ฝึกให้เด็กรู้จักประยุกต์ใช้หลักความพอเพียงในโรงเรียน สามารถ วิเคราะห์วางแผนและจัดทำบันทึกรายรับ – รายจ่ายของตนเองและครอบครัวอย่างมีประสิทธิภาพ มี ส่วนร่วมในการสร้างความพอเพียงระดับโรงเรียนและชุมชนใกล้เคียง โดยเริ่มจากการสำรวจทรัพยากร

ต่าง ๆ ในโรงเรียนและชุมชน มีส่วนร่วมในการดูแลบำรุงรักษาทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งด้านวัตถุ สิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญา วัฒนธรรม และรวบรวมองค์ความรู้ต่าง ๆ มาเป็นข้อมูลในการเรียนรู้วิถีชีวิตของชุมชน และเห็นคุณค่าของการชีวิตอย่างพอเพียง

ช่วงชั้นที่ 3 ประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับชุมชน มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน สามารถสำรวจและวิเคราะห์ความพอเพียงในระดับต่าง ๆ และในมิติต่าง ๆ ทั้งทางวัตถุ สังคมสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมในชุมชนใกล้ตัว เห็นคุณค่าของการใช้หลักพอเพียงในการจัดการชุมชน และในที่สุดแล้วสามารถนำหลักการพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของแต่ละคน จนนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่ความพอเพียงได้ในที่สุด

ช่วงชั้นที่ 4 เตรียมคนให้เป็นคนที่ต่อประเทศชาติสามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมได้ต้องเริ่มเข้าใจความพอเพียงระดับประเทศ และการพัฒนาประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ เช่น การวิเคราะห์สถานการณ์การค้าระหว่างประเทศ หรือ การศึกษาสถานการณ์สิ่งแวดล้อม สภาพปัญหาด้านสังคมเป็นอย่างไร แยกแยะหรือสามัคคี เป็นต้น การจัดการศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาสามารถดำเนินการได้ 2 ส่วน คือ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา และส่วนที่เป็นการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งในส่วนที่ 2 ยังประกอบด้วย การสอดแทรกสาระเศรษฐกิจพอเพียงในหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ในห้องเรียน และประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการจัดการศึกษา โดยเริ่มจากการไปค้นหากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มีคุณลักษณะ และการจัดการที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงคือ ความพอประมาณกับศักยภาพของผู้เรียน พอประมาณกับภูมิสังคมของโรงเรียนและชุมชน ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ความรู้อย่างรอบคอบ ระมัดระวัง เน้นให้เด็กคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันส่งเสริมให้เด็กทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความซื่อสัตย์ สุจริต ความรับผิดชอบ ไม่เอาเปรียบผู้อื่นมีวินัยมีสัมมาคารวะ ปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม สืบสานวัฒนธรรมไทย สถานศึกษาควรส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถนำไปปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ และนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการสู่การเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระของทุกระดับชั้นได้อย่างถูกต้อง ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ตลอดจนผู้บริหารสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อเกิดประโยชน์สูงสุด

5. หลักการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการดำเนินชีวิตแบบพึ่งตนเองอย่างมีความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเองผู้เรียนสามารถประยุกต์ความรู้ได้อย่างเหมาะสมภายใต้คุณธรรม ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความพากเพียรเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมกระบวนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วย ขั้นตอนการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ระเบิดจากภายใน ศึกษาเงื่อนไขความรู้คู่คุณธรรม นำสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้องพร้อมปกป้องสังคม และ ระดมการตรวจสอบอย่างรอบคอบและพัฒนา สามารถแสดงได้ ดังแผนภาพที่ 11 ศึกษาเงื่อนไขความรู้คู่คุณธรรมระเบิดจากภายในนำสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้องระดมการตรวจสอบอย่างรอบคอบ ดังภาพที่ 11

ภาพที่ 11 การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กระบวนการขั้นที่ 1 : การระดมจากภายใน

การระดมจากภายในเป็นการเสริมสร้างพลังผลักดันภายในจิตใจของผู้เรียน ที่มุ่งมั่นจะเรียนอย่างถูกต้องและรอบคอบ โดยพิจารณาจากความพอประมาณ ความมีเหตุผลและภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. จัดสภาพการณ์หรือส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักตนเองและสภาพแวดล้อม
2. สร้างความตระหนักในปัญหาที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาตามความพอเพียง ความมีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
3. สร้างความตระหนักในคุณค่าของสิ่งที่จะเรียนรู้
4. กำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ตามสภาพความพอเพียงอย่างมีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

กระบวนการขั้นที่ 2 : ศึกษาเงื่อนไขความรู้คู่คุณธรรม

การศึกษาในเงื่อนไขความรู้คู่คุณธรรม หมายถึง การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสวงหาองค์ความรู้จากการเรียนรู้ ความคิดของผู้อื่น หรือจากการลงมือปฏิบัติ หรือจากการพินิจพิจารณาอย่างไตร่ตรองโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นต่อส่วนรวมอย่างยั่งยืน แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. เรียนรู้จากความรู้ ความคิดของผู้อื่น
2. เรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเอง
3. เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างพินิจพิเคราะห์

กระบวนการขั้นที่ 3 : นำสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้อง พร้อมปกป้องสังคม

การนำสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้อง ปกป้องสังคม หมายถึง การส่งเสริมให้ผู้เรียนนำผลการเรียนรู้ไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง คำนึงต่อสังคมและส่วนรวม แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. วิเคราะห์ความจำเป็นของสิ่งที่เกี่ยวข้องหรือความต้องการ
2. ทบทวนความรู้ เลือกและปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคม

3. มีคุณธรรม อดทน ซื่อสัตย์ พากเพียร ให้งานสำเร็จ

กระบวนการขั้นที่ 4 : ระดมตรวจสอบอย่างรอบคอบและพัฒนา

ระดมตรวจสอบอย่างรอบคอบและพัฒนา หมายถึง การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีความเชื่อใจว่า ความรู้ทั้งหมดย่อมมีการเปลี่ยนแปลงหรือค้นพบใหม่ ๆ อยู่เสมอ ฉะนั้นการตรวจสอบความรู้จึงเป็นเรื่องที่สามารถกระทำได้ โดยการรับฟัง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดเห็นร่วมกันในการพิจารณา ตรวจสอบแก้ไขความรู้ให้ถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม เป็นที่เชื่อถือ สอดคล้องกับสถานการณ์และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. จัดสถานการณ์ให้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้
2. ส่งเสริมให้มีการนำเสนอผลงาน
3. วิเคราะห์ประเมินนำผลร่วมกัน
4. ปรับปรุงและเผยแพร่ผลงาน
5. ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 5.1 วิเคราะห์หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
 - 5.2 วิเคราะห์สาระ มาตรฐานการเรียนรู้
 - 5.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น
 - 5.4 จัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียง รายปี
 - 5.5 กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และสาระการเรียนรู้
 - 5.6 จัดทำหน่วยการเรียนรู้ บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง
 - 5.7 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
6. ขั้นตอนการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) มีขั้นตอน ดังนี้

1. การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ / แผนการเรียนรู้บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่เคร่งครัดในรูปแบบของการเขียนหน่วย / แผนการเรียนรู้ สามารถปรับใช้ได้ตามธรรมชาติของวิชา ระดับชั้น ตามบริบทของโรงเรียน แต่คงหัวข้อสำคัญไว้ได้แก่ 1) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 2) สาระการเรียนรู้ 3) กิจกรรมการเรียนรู้ 4) สื่อ / แหล่งการเรียนรู้ 5) การวัดและประเมินผล

2. การจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีขั้นตอน ดังนี้

2.1 เริ่มจากการกำหนดหน่วยการเรียนรู้ โดยศึกษาและเลือกมาตรฐานการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระและกำหนดขอบข่ายของเนื้อหาสาระที่จะเรียนแต่สามารถยืดหยุ่นได้ในแต่ละสถานศึกษา

2.2 วิเคราะห์เนื้อหาให้สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.4 เลือกสื่อและแหล่งการเรียนรู้ประกอบการจัดการเรียนการสอน

2.5 กำหนดเครื่องมือ วิธีการวัดและเกณฑ์การประเมินผลตลอดจนผลสัมฤทธิ์ที่ผู้เรียนได้รับ ได้แก่ 1) นักเรียนได้รับความรู้ที่ชัดเจน 2) นักเรียนมีแนวทางในการประยุกต์ใช้ความคิดในชีวิตประจำวัน 3) นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง 4) นักเรียนได้รับการวัดผลตามสภาพจริง

7. รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
2. สาระการเรียนรู้
3. มาตรฐานตัวชี้วัด
4. การบูรณาการกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 4.1 ความพอประมาณ
 - 4.2 ความมีเหตุผล
 - 4.3 การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
 - 4.4 เงื่อนไขความรู้
 - 4.5 เงื่อนไขคุณธรรม
5. กิจกรรมการเรียนรู้
 - 5.1 ชี้นำ
 - 5.2 ชี้นำให้ประสบการณ์
 - 5.3 ชี้นำสรุป
6. สื่อ / แหล่งเรียนรู้
7. การวัดผลประเมินผล
 - 7.1 วิธีการวัดและประเมินผล
 - 7.2 เครื่องมือวัด
 - 7.3 เกณฑ์การประเมิน

ทักษะชีวิต

1. ความหมายของทักษะชีวิต

กรมสุขภาพจิต (2542) ให้ความหมายทักษะชีวิตไว้ว่า เป็นความสามารถของบุคคล ซึ่งประกอบด้วย ความรู้และเจตคติในการจัดการกับปัญหาต่างๆ รอบตัวในสังคมปัจจุบันและเตรียมความพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคตทั้งในเรื่องบทบาทหญิง ชาย เพศสัมพันธ์ สารเสพติด สุขภาพ จริยธรรม อิทธิพลของสื่อ สิ่งแวดล้อม ชีวิต ครอบครัว ตลอดจนปัญหาสังคมด้วยความคิดเชิงเหตุผล ซึ่งนำไปสู่การคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2543) ทักษะชีวิต คือ ความสามารถของบุคคลที่จะคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหา และปรับตัวให้มีพฤติกรรมที่ถูกต้อง สามารถจัดการกับความต้องการ ปัญหาและ สถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปให้มีสุขภาพดี ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม ร่วมสร้างสรรค์สังคมให้เป็นสังคมที่มีสุขภาพดี (Healthy Community)

วนิดา ขาวมงคล เอกแสงศรี (2546) ให้ความหมายของทักษะชีวิต ว่า ทักษะชีวิต หมายถึง

1. ความสามารถของมนุษย์ที่ติดตัวมาแต่กำเนิด
2. ความสามารถของมนุษย์ที่สามารถเรียนรู้จากตนเองและผู้อื่น รวมทั้งสภาพแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติและทางสังคมที่มนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้น
3. ความสามารถที่ประกอบด้วยความรู้ เจตคติและทักษะการจัดการกับชีวิตของตนเองกับสภาพปัญหา สภาพแวดล้อมต่าง ๆ
4. ความสามารถที่มนุษย์ควรจะได้จนบรรลุจุดสูงสุดในชีวิต คือ ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

สัมฤทธิ์ สันเต (2547) ให้ความหมายของทักษะชีวิตไว้ว่า ทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถในการรวบรวมข้อมูลและประยุกต์ใช้ข้อมูลได้อย่างเหมาะสม สามารถตัดสินใจจัดการกับปัญหา และแก้ไขปัญหาที่ตนเผชิญในชีวิตประจำวันได้ โดยแสดงพฤติกรรมที่จริงออกมาอย่างสร้างสรรค์และตรงไปตรงมา ช่วยให้อำนาจดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ธนพัชร แก้วปฏิมา (2547) ให้ความหมายของทักษะชีวิตไว้ว่า เป็นความสามารถโดยรวมของบุคคล ซึ่งประกอบด้วย กระบวนการคิดวิเคราะห์และประเมินเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ในชีวิตประจำวันอย่างมีเหตุผล โดยนำข้อมูลจากการสะสมประสบการณ์มาใช้

องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับทักษะชีวิต (Life skill) ว่า เป็น ความสามารถของบุคคลในการกระทำหรือจัดการกับความต้องการ และสิ่งท้าทายในชีวิตประจำวัน ได้สำเร็จ ทำให้สามารถปรับตัวและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (องค์การอนามัยโลก อ้างถึงใน สุวรรณ ไชยธรรณ, 2548)

นิ่มอนงค์ งามประภาสสม (2549) ให้ความหมายของทักษะชีวิตไว้ว่าเป็นความสามารถในการจัดการกับปัญหารอบๆ ตัวในสภาพสังคมปัจจุบัน และเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพ การทำงาน ชีวิตครอบครัว รวมทั้งปัญหาทางเศรษฐกิจสังคม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) กล่าวไว้ว่า ทักษะชีวิตเป็นความสามารถของบุคคลที่จะจัดการกับปัญหาต่าง ๆ รอบตัวในสภาพสังคมปัจจุบันและเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต

กุสุมาวดี คำเกลี้ยงและคณะ (2554) ได้ให้ความหมายว่า ทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง ครอบครัวและสังคมด้วยความรู้ ความเข้าใจ และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในสังคมเลือกแนวทางการแก้ปัญหาด้วยเหตุผลที่เหมาะสม เพื่อให้บังเกิดผล ในด้านสร้างสรรค์ ทำให้การดำรงชีวิตดำเนินต่อไปได้อย่างเป็นสุข

กาญจนา เฉลิมพล (2555) ได้ให้ความหมายของทักษะชีวิตไว้ว่า เป็นความสามารถของบุคคลในการปรับตัว หลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ดำเนินชีวิต

อย่างเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม รวมถึงการเตรียมความพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต

สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล (2555) ให้ความหมายของทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถเชิงสังคมจิตวิทยาที่จะช่วยให้บุคคลสามารถเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความสามารถที่จะปรับตัวได้ในอนาคต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ได้ให้ความหมายว่า ทักษะชีวิต เป็นความสามารถของบุคคลที่จะจัดการกับปัญหาต่าง ๆ รอบตัว ในสภาพสังคมปัจจุบันและเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต

จากการศึกษาความหมายของทักษะชีวิต สรุปได้ว่า ทักษะชีวิตเป็นความสามารถของบุคคลในการดำเนินชีวิตที่มีความสามารถในการจัดการอารมณ์ ความรู้สึก ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เตรียมพร้อมปรับตัวกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงในอนาคตและใช้ชีวิตอย่างมีความสุข

2. ความสำคัญของทักษะชีวิต

สุวรรณา ไชยะธน (2548) ได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะชีวิตว่า ทักษะชีวิตเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมนุษย์ในการดำเนินชีวิตให้ประสบความสำเร็จ เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานและในการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น ทักษะชีวิตจึงเปรียบเสมือนภูมิคุ้มกันที่ควรสร้างแก่มนุษย์ในแต่ละคน เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสามารถดำเนินชีวิต แก้ไขปัญหา ปรับตัวสู่ผู้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

เสาวภา ไพทยวัฒน์ (2550) กล่าวว่า การฝึกฝนให้บุคคลมีทักษะชีวิตจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาบุคลิกภาพทั้งภายในและภายนอก ส่งผลให้บุคคลมีความรู้ความสามารถสูงในการปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จทุก ๆ ด้าน ซึ่งจำแนกผลการฝึกฝนทักษะชีวิตกับการพัฒนาคนได้ ดังนี้

1. มีความเป็นเลิศทางปัญญาหรือเป็นคนเก่ง หมายถึง การพัฒนาด้านสติปัญญาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความจำ การคิดหาเหตุผล การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การวิเคราะห์ปัญหา มีความคิดสร้างสรรค์ การเรียนรู้ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีการเฝ้าหาความรู้ ทันโลก ทันเหตุการณ์

2. ดำรงตนเป็นคนดี ในที่นี้ หมายถึง มีเจตคติอันเกิดจากการเรียนรู้ทางด้านสังคมและความรู้สึกของตนเอง ในด้านการอยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งก่อให้เกิดมโนคติ มีคุณธรรมประจำตน มีจิตสำนึกในสิทธิและหน้าที่ของตนเองที่มีต่อสังคมโดยรวม ความรู้สึกที่เห็นคุณค่าผู้อื่น รู้จักการแสดงออกได้อย่างเหมาะสม

3. มีความสุขในการดำรงชีวิต หมายถึง มีความมั่นคงในจิตใจ มีบุคลิกภาพดี มีการปรับตัว มีทักษะในการสื่อสารระหว่างบุคคลให้เป็นไปอย่างราบรื่น เป็นผลดีในด้านการบริหารการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความสามารถในการปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จ

นอกเหนือจากการพัฒนาบุคลิกภาพแล้ว ทักษะชีวิตยังมีความสำคัญในด้านการจัดการศึกษาและการส่งเสริมสุขภาพ รวมถึงการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่มีความรุนแรงในสังคม เช่น ปัญหาการใช้สารเสพติด การมีเพศสัมพันธ์ในวัยที่ไม่เหมาะสม การทำแท้งในกลุ่มวัยรุ่น ความรุนแรง ความขัดแย้ง การเก็บกด ความวิตกกังวล ฯลฯ ทักษะชีวิตจึงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมสุขภาพและการพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคลเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ในการจัดการศึกษาได้นำเอาทักษะชีวิตไปใช้

อย่างกว้างขวาง ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้เกิดความคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดที่กว้างไกล ซึ่งหล่อหลอมบุคลิกภาพของบุคคลในด้านการแสวงหาความรู้ การที่บุคคลมีวิจารณญาณจะส่งผลในด้านการหาทางเลือก การวิเคราะห์ การประเมินศักยภาพของตนเอง การสร้างความตระหนักในตน และความรับผิดชอบต่อสังคม รู้จักการควบคุมอารมณ์ความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ และพยายามใช้การเจรจาและสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลทั่วไป ด้วยเหตุนี้ ทักษะชีวิตได้ถูกนำไปใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อสร้างสันติภาพในมนุษยชาติ การวิเคราะห์หรืออิทธิพลจากสื่อต่าง ๆ อิทธิพลของเพื่อน การประเมินความเสี่ยง รวมทั้งการใช้เครือข่ายทางสังคมให้เหมาะสม บุคคลที่มีทักษะชีวิตจะเป็นคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง เห็นคุณค่าในตนเอง การเคารพสิทธิของผู้อื่น การอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยความเป็นมิตร การมองโลกในแง่ดี ในเชิงสร้างสรรค์ การพัฒนาทักษะชีวิต ทำให้บุคคลเป็นคนเก่งงาน เก่งคน และเป็นคนดีของสังคมโดยรวม

3. องค์ประกอบของทักษะชีวิต

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2542) ได้แบ่งองค์ประกอบของทักษะชีวิตตามพฤติกรรมการเรียนรู้เป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. องค์ประกอบทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย มุ่งองค์ประกอบร่วม ได้แก่

1.1 ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ (Critical Thinking) หมายถึง ความสามารถที่จะวิเคราะห์แยกแยะข้อมูล ข่าวสาร ปัญหาและสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัว

1.2 ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) หมายถึง ความสามารถในการคิดออกปอย่างกว้างขวางโดยไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ

2. องค์ประกอบทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย มุ่งองค์ประกอบร่วม ได้แก่

2.1 ความตระหนักรู้ในตน (Self awareness) หมายถึง ความสามารถในการค้นหาและเข้าใจในจุดดีจุดด้อยของตนเอง และความแตกต่างจากบุคคลอื่น ไม่ว่าจะในแง่ความสามารถ เพศ วัย ระดับการศึกษา ศาสนา สีผิว ท้องถิ่น สุขภาพ ฯลฯ

2.2 ความเห็นใจผู้อื่น (Empathy) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกและเข้าใจบุคคลที่แตกต่างกับเรา ไม่ว่าจะในด้านเพศ วัย ระดับการศึกษา ศาสนา สีผิว ท้องถิ่น สุขภาพ ฯลฯ

2.3 ความภูมิใจในตนเอง (Self esteem) หมายถึง ความรู้สึกที่ตนเองมีคุณค่า เช่น ความมีน้ำใจ รู้จักให้ รู้จักรับ ค้นพบและภูมิใจในความสามารถด้านต่าง ๆ ของตน เช่น ความสามารถด้านสังคมดนตรี กีฬา ศิลปะ ฯลฯ โดยมีได้มุ่งสนใจอยู่แต่ในเรื่องรูปร่างหน้าตา เสน่ห์ หรือความสามารถทางเพศ การเรียนเก่ง ฯลฯ เท่านั้น

2.4 ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social responsibility) หมายถึง ความรู้สึกที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และมีส่วนรับผิดชอบต่อความเจริญหรือเสื่อมของสังคม ความรับผิดชอบต่อสังคมมีส่วนสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับความภูมิใจในตน คนเหล่านี้มีแรงจูงใจที่จะทำดีกับผู้อื่นและสังคม

3. องค์ประกอบทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย มุ่งองค์ประกอบร่วม ได้แก่

3.1 ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร (Interpersonal relationship and Communication skill) หมายถึง ความสามารถในการใช้คำพูด และภาษาท่าทางเพื่อการสื่อสาร

ความรู้สึกนึกคิดของตน และความสามารถในการรับรู้ความรู้สึกนึกคิดของอีกฝ่าย ไม่ว่าจะในการแสดงความต้องการ ความชื่นชม การปฏิเสธ การสร้างสัมพันธภาพ ฯลฯ

3.2 ทักษะการตัดสินใจและการแก้ปัญหา (Decision making and Problem solving skill) หมายถึง ความสามารถในการรับรู้ปัญหา สาเหตุของปัญหา หาทางเลือก วิเคราะห์ข้อดีข้อเสียของแต่ละทางเลือก ประเมินทางเลือก ตัดสินใจเลือกทางแก้ปัญหาที่เหมาะสม และลงมือแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง

3.3 ทักษะการจัดการกับอารมณ์และความเครียด (Coping with Emotion and Stress skill) หมายถึง ความสามารถในการประเมินอารมณ์ รู้เท่าทันอารมณ์ว่ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคน เลือกใช้วิธีจัดการกับอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม เป็นความสามารถที่รู้สาเหตุของความเครียด เรียนรู้วิธีการควบคุมระดับของความเครียด รู้วิธีผ่อนคลาย และหลีกเลี่ยงสาเหตุ พร้อมทั้งเบี่ยงเบนพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์

กรมวิชาการ (2543) ได้สรุปองค์ประกอบของทักษะชีวิตที่จำเป็นในการพัฒนาสุขภาพของเด็กและเยาวชนไว้ดังต่อไปนี้

1. การรู้จักตนเอง เข้าใจตนเองและเห็นคุณค่าของตนเอง
การรู้จักตนเองและเข้าใจตนเองว่า ตัวเองคือใคร มีความสำคัญอย่างไร รวมไปถึงจุดที่ดีและจุดที่ด้อยของตนเอง จะนำไปสู่การยอมรับและการปรับปรุงตนเองให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งจะช่วยให้สามารถควบคุมตนเองจากภาวะทางอารมณ์ ความเครียดและความกดดันต่าง ๆ
2. การรู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณและความคิดสร้างสรรค์
ความสามารถในการคิด เป็นทักษะพื้นฐานของการพัฒนาตนเอง ซึ่งจะต้องฝึกฝนให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนทุกระดับชั้น ทักษะการคิดมีความสำคัญมากต่อการเรียนรู้และการดำรงชีวิต จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถคิดทั้งความเป็นไปได้และไม่ได้ในมุมมองที่หลากหลาย เป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งของการตัดสินใจเลือกทางปฏิบัติ และแก้ปัญหาทางด้านสุขภาพ นอกจากนี้ ยังจะช่วยให้รู้จักและยืนหยัดต่อสิ่งต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อเจตคติและพฤติกรรมของเรา โดยเฉพาะสื่อในรูปแบบต่าง ๆ
3. การรู้จักตัดสินใจและแก้ปัญหา
ความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา เป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ซึ่งจะต้องจัดประสบการณ์ให้เด็กได้ฝึกฝนจนสามารถตัดสินใจด้วยตนเองได้ถูกต้องเหมาะสม เมื่อเผชิญปัญหาและสถานการณ์ต่าง ๆ
4. การรู้จักแสวงหาและใช้ข้อมูลความรู้
ทักษะการแสวงหาข้อมูลความรู้ และใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง เป็นทักษะทางปัญญาที่จะต้องฝึกให้เกิดขึ้นในเด็กทุกระดับอายุ การค้นหาข้อมูลเป็น และการใช้ข้อมูลอย่างฉลาด จะนำไปสู่การพัฒนาตนเองให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และเป็นพื้นฐานของการตัดสินใจและแก้ปัญหา
5. การสื่อสารและสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น
ชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมปัจจุบันมีความสลับซับซ้อน อาจทำให้เกิดความเข้าใจผิด ๆ ในสิ่งที่ได้รับฟังมา การมีทักษะการสื่อสารที่ระหว่งบุคคล ระหว่งกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม

จะป้องกันและลดปัญหานี้ลงได้ จึงต้องฝึกฝนให้เด็กมีทักษะการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพอันดีต่อผู้อื่นเพื่อชีวิตที่เป็นสุข

6. การจัดการภาวะอารมณ์และความเครียด

การมีปัญหาทางอารมณ์และการมีความเครียดมักจะเกิดขึ้นกับทุกคน ซึ่งถือเป็นเรื่องปกติ การรู้จักวิธีผ่อนคลายอารมณ์และจัดการกับความเครียดได้อย่างถูกต้องเหมาะสมเป็นสิ่งจำเป็น และสำคัญต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ สุขภาพทั้งทางร่างกาย จิตใจและสังคม

7. การปรับตัวท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงและริเริ่มสิ่งใหม่

ทักษะนี้จะทำให้นักเรียนสามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในชีวิตได้อย่างมั่นคง และยังได้พัฒนาความสามารถในการจัดการกับชีวิตท่ามกลางการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งสามารถนำความเปลี่ยนแปลงนี้มาใช้เป็นทางเลือกหนึ่งในการแก้ปัญหาและการริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ

8. การตั้งเป้าหมาย การวางแผนและการดำเนินการตามแผน

ทักษะนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะระหว่างความปรารถนาและการบรรลุเป้าหมายได้เรียนรู้จากความผิดพลาดและเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ได้ในที่สุด ซึ่งเป็นการปลูกฝังอบรมให้เกิดขึ้นในผู้เรียนทุกระดับ

9. ความเห็นใจผู้อื่น ความรับผิดชอบต่อสังคมและซาบซึ้งในสิ่งที่ดีงามรอบตัว

การอยู่ร่วมกันในครอบครัวและในสังคม จำเป็นต้องอาศัยความช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน การรู้จักผู้อื่น การมีความรู้สึกที่ดีต่อกัน และเห็นในความดีงามของผู้อื่นตลอดจนสิ่งแวดล้อม เป็นทักษะชีวิตที่จะช่วยให้เรามีชีวิตที่เป็นสุข

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ได้กำหนดทักษะไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ว่า เป็นสมรรถนะสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนพึงได้รับการพัฒนา ทั้งด้านความรู้ ความรู้สึกรู้คิด ให้รู้จักสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล รู้จักจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม รู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ป้องกันตัวเองในภาวะคับขัน และจัดการกับชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรและองค์ประกอบทักษะชีวิตที่องค์การอนามัยโลกกำหนด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดความหมาย และองค์ประกอบทักษะชีวิตไว้ 4 องค์ประกอบดังนี้

1. การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น หมายถึง การรู้จักความถนัดความสามารถจุดเด่น จุดด้อยของตนเอง เข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคล รู้จักตนเอง ยอมรับเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่น มีเป้าหมายในชีวิต และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

2. การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การแยกแยะข้อมูลข่าวสารปัญหา และสถานการณ์รอบตัว วิพากษ์วิจารณ์ ประเมินสถานการณ์รอบตัวด้วยหลักเหตุผลและข้อมูลที่ถูกต้อง ระบุปัญหา สาเหตุของปัญหา หาทางเลือก และตัดสินใจแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์

3. การจัดการกับอารมณ์และความเครียด

การจัดการกับอารมณ์และความเครียด หมายถึง ความเข้าใจและรู้เท่าทันภาวะอารมณ์ของบุคคล สาเหตุของความเครียด รู้วิธีการควบคุมอารมณ์และความเครียด รู้วิธีผ่อนคลาย และหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่จะก่อให้เกิดอารมณ์ไม่พึงประสงค์ไปในทางที่ดี

4. การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น หมายถึง การเข้าใจมุมมอง อารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่น ใช้ภาษาพูดและภาษากายเพื่อสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตนเอง รับรู้ความรู้สึกนึกคิดและความต้องการ วางตัวได้ถูกต้อง เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ ใช้การสื่อสารที่สร้างสัมพันธภาพที่ดี สร้างความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4. องค์กรประกอบทักษะชีวิต พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง และตัวชี้วัด ระดับประถมศึกษา (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2555)

องค์ประกอบที่ 1 การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น หมายถึง การรู้ความถนัด ความสามารถ จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง เข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคล รู้จักตนเอง ยอมรับ เห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่น มีเป้าหมายในชีวิต และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง	ตัวชี้วัด
1. รู้ความชอบ ความถนัด และความสามารถของตนเอง	1.1 บอกสิ่งที่ตนเองชื่นชอบและภาคภูมิใจ 1.2 แสดงความสามารถของตนเองให้ผู้อื่นรับรู้
2. ค้นพบจุดเด่นจุดด้อยของตนเอง	2.1 บอกจุดเด่นจุดด้อยของตนเอง 2.2 เลือกทำกิจกรรมตามความสนใจของตนเองร่วมกับผู้อื่นได้
3. ยอมรับความแตกต่างระหว่างตนเองและผู้อื่น	ยอมรับในความแตกต่างทางกาย ทางความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น
4. มองตนเองและผู้อื่นในแง่บวก	แสดงความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น
5. เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น	5.1 ใช้สิทธิของตนเองในโอกาสต่าง ๆ 5.2 ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น
6. รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	6.1 ชื่นชมในความสำเร็จของตนเองและผู้อื่น 6.2 แสดงความรู้สึกรักตนเองและผู้อื่น 6.3 ปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อครอบครัวและสังคม
7. มีความภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่น	7.1 แสดงออกในสิ่งที่ตนเองภาคภูมิใจอย่างเหมาะสม 7.2 บอก/บรรยาย/เล่าความดีหรือความภาคภูมิใจของเพื่อนให้ผู้อื่นรับรู้
8. มีความเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น	8.1 กล้าแสดงออกทางความคิด ความรู้สึกและการกระทำของตนเองด้วยความมั่นใจ 8.2 ยอมรับในความคิด และความรู้สึกและการกระทำที่ดีของผู้อื่น

องค์ประกอบที่ 2 การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การแยกแยะข้อมูล ข่าวสาร ปัญหาและสถานการณ์รอบตัว วิพากษ์วิจารณ์และประเมินสถานการณ์รอบตัวด้วยหลักเหตุและข้อมูลที่ถูกต้อง รับรู้ปัญหา สาเหตุของปัญหา หาทางเลือกและตัดสินใจในการแก้ปัญหา ในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์

พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง	ตัวชี้วัด
1. รู้จักสังเกต ตั้งคำถาม และแสวงหาคำตอบ	1.1 ตั้งคำถามที่นำไปสู่คำตอบที่เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ 1.2 มีทักษะในการสังเกต และมีแนวทางหาคำตอบ
2. วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูล ข่าวสารได้อย่างสมเหตุสมผล	วิเคราะห์ จำแนก แยกแยะข้อมูลข่าวสารและสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัวด้วยเหตุผลที่เชื่อถือได้
3. ประเมินสถานการณ์และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	คาดคะเนความเสี่ยงจากสถานการณ์ที่เผชิญในชีวิตประจำวันอย่างมีเหตุผล
4. มีจินตนาการและมีความสามารถในการคิดเชื่อมโยง	สร้างผลงานและแสดงผลงานที่เกิดจากการคิดเชื่อมโยงและจินตนาการ
5. รู้จักวิพากษ์วิจารณ์บนพื้นฐานข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง	วิพากษ์วิจารณ์ตามหลักการเหตุผลและใช้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องสนับสนุน
6. รู้จักวิธีการและขั้นตอนการตัดสินใจ และแก้ปัญหาที่ถูกต้อง	วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา เลือกแก้ไขปัญหาได้หลากหลายวิธี และตัดสินใจเลือกแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ถูกต้อง เหมาะสมและสร้างสรรค์

องค์ประกอบที่ 3 การจัดการกับอารมณ์และความเครียด

การจัดการกับอารมณ์และความเครียด หมายถึง ความเข้าใจและรู้เท่าทันภาวะอารมณ์ของบุคคล รู้สาเหตุของความเครียด รู้วิธีการควบคุมอารมณ์และความเครียด รู้วิธีผ่อนคลาย หลีกเลี้ยง และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่จะก่อให้เกิดอารมณ์ไม่พึงประสงค์ไปทางที่ดี

พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง	ตัวชี้วัด
1. รู้เท่าทันอารมณ์ตนเอง	1.1 จำแนกอารมณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ 1.2 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกของตนเองได้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ
2. ควบคุมอารมณ์ของตนเองได้	ควบคุมอารมณ์ ความรู้สึกของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้
3. จัดการกับอารมณ์ตนเองได้อย่างเหมาะสม	จัดการกับอารมณ์ตนเองที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันที่อาจก่อให้เกิดปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสร้างสรรค์
4. มีวิธีผ่อนคลายอารมณ์และความเครียดให้กับตนเอง	ผ่อนคลายอารมณ์และความเครียดด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสร้างสรรค์
5. สร้างแรงจูงใจให้ตนเอง	กำหนดแนวทางหรือวิธีการสร้างกำลังใจให้กับตนเอง
6. ยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยสันติวิธี	เสนอทางออกของข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยเหตุผล และข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและใช้วิธีเชิงบวก
7. รู้จักสร้างความสุขให้กับตนเอง	7.1 วิเคราะห์และเลือกวิธีการ/กิจกรรม ที่ทำให้ตนเองมีความสุขได้อย่างเหมาะสม 7.2 มีอารมณ์ขัน

องค์ประกอบที่ 4 การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น หมายถึง การเข้าใจมุมมอง อารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่น ใช้ภาษาพูดและภาษากายเพื่อสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ได้รับความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของผู้อื่น วางตัวได้ถูกต้องเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ ใช้การสื่อสารที่สร้างสัมพันธภาพที่ดี สร้างความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง	ตัวชี้วัด
1. เป็นผู้ฟังที่ดี	1.1 ฟังผู้อื่นอย่างตั้งใจและรับรู้อารมณ์ความรู้สึกและความต้องการของผู้พูด 1.2 รักษาความลับของเพื่อน
2. ใช้ภาษาและกิริยาที่เหมาะสมในการสื่อสาร	ใช้ภาษาพูด ภาษากาย ที่ทำให้ผู้อื่นผ่อนคลาย สบายใจ ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งหรือความรุนแรงได้
3. รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา	แสดงออกหรือสะท้อนความรู้สึกหรือการกระทำของตนเองที่แสดงว่าเข้าใจและใส่ใจผู้อื่น
4. รู้จักแสดงความคิด ความรู้สึก ความชื่นชม และการกระทำที่ดีงามให้ผู้อื่นรับรู้	4.1 ชื่นชมความสำเร็จ ความสามารถและการกระทำที่ดีของเพื่อนด้วยคำพูด ภาษากาย หรือสัญลักษณ์ได้ 4.2 กล้ายืนยันความคิด ความรู้สึก และเหตุผลที่ดีให้ผู้อื่นรับรู้ได้
5. รู้จักปฏิเสธ ต่อรอง และร้องขอความช่วยเหลือในสถานการณ์เสี่ยง	5.1 หลีกเลียงสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อความปลอดภัยของตนเอง 5.2 ปฏิเสธในสิ่งที่ควรปฏิเสธได้โดยไม่เสียสัมพันธภาพหรือเสียน้ำใจ 5.3 ขอความช่วยเหลือเมื่ออยู่ในภาวะวิกฤติได้
6. ให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์	6.1 ทำงานร่วมกับผู้อื่นบนพื้นฐานความเป็นประชาธิปไตย 6.2 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ราบรื่นและมีความสำเร็จหรือมีผลงานจากการสร้างสรรค์ร่วมกัน
7. ปฏิบัติตามกฎหมาย กติกา และระเบียบของสังคม	ปฏิบัติตามกฎ ข้อตกลงของกลุ่ม/ชั้นเรียนสังคม

5. แนวคิดการพัฒนาทักษะชีวิตในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การสร้างทักษะชีวิต ทักษะชีวิตเป็นความสามารถที่เกิดในตัวผู้เรียนได้ด้วยวิธีการสำคัญ 2 วิธี คือ

1. เกิดเองตามธรรมชาติ เป็นการเรียนรู้ที่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ และการมีแบบอย่างที่ดี แต่การเรียนรู้ตามธรรมชาติจะไม่มีทิศทางและเวลาที่แน่นอน บางครั้งกว่าจะเรียนรู้ก็อาจสายเกินไป

2. การสร้างและพัฒนาโดยกระบวนการเรียนการสอน เป็นการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม ผ่านกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ ได้ลงมือปฏิบัติ ได้ร่วมคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ได้แลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ได้สะท้อนความรู้สึกนึกคิด มุมมอง เชื่อมโยงสู่วิถีชีวิตของตนเองเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และปรับใช้กับชีวิต

กิจกรรมการสร้างและพัฒนาทักษะชีวิต

กิจกรรมที่จะสร้างและพัฒนาทักษะชีวิตต้องเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ ซึ่งลักษณะของกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพในการสร้างและพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียน มีดังนี้

1. กิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมค้นพบความรู้หรือสร้างความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะชีวิตในด้านการคิดวิเคราะห์ การคิดตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เช่น กิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้โอกาสผู้เรียนแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ข่าวสาร เหตุการณ์ สถานการณ์ หรือประสบการณ์ของผู้เรียน และกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้สืบค้นหรือศึกษาค้นคว้า คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสื่อต่าง ๆ และแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ได้สะท้อนตนเองเชื่อมโยงกับชีวิตและการดำเนินชีวิตในอนาคต

2. กิจกรรมที่ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ได้ลงมือกระทำกิจกรรมลักษณะต่าง ๆ ได้ประยุกต์ใช้ความรู้ เช่น กิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมค่าย กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมชมรม/ชุมนุม กิจกรรมโครงงาน/โครงการ กิจกรรมจิตอาสา เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ เป็นกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะชีวิต ดังนี้

2.1 ได้เสริมสร้างสัมพันธภาพและทักษะการสื่อสาร ได้ฝึกการจัดการกับอารมณ์และความเครียดของตนเอง

2.2 ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ทำให้เข้าใจผู้อื่น นำไปสู่การยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น รู้จักไตร่ตรอง ทำความเข้าใจและตรวจสอบตนเอง ทำให้เข้าใจตนเองและเห็นใจผู้อื่น

2.3 ได้รับการยอมรับจากกลุ่ม ได้แสดงออกด้านความคิด การพูดและการทำงาน มีความสำเร็จ ทำให้ได้รับคำชม เกิดเป็นความภูมิใจและเห็นคุณค่าตนเอง นำไปสู่ความรับผิดชอบ ทั้งต่อตนเองและสังคม

การพัฒนาและเสริมสร้างทักษะชีวิตเป็นภูมิคุ้มกันชีวิตให้แก่เด็กและเยาวชนในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงและเตรียมพร้อมสำหรับการดำเนินชีวิตในอนาคต จึงเป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จะต้องจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยเสริมสร้างทักษะชีวิตให้มากที่สุด ทั้งใน 8 สาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อันได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมนักเรียน (กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด

ผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมชมรม/ชุมนุม) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ และกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะตามนโยบายของสถานศึกษา ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาและเสริมสร้างทักษะชีวิตได้ทุกองค์ประกอบของทักษะชีวิต

ตารางที่ 2 พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวังตามองค์ประกอบทักษะชีวิต ระดับประถมศึกษา
จำแนกตามรายชั้นปี

ระดับ ชั้น	องค์ประกอบที่ 1 การตระหนักรู้และเห็น คุณค่าในตนเองและผู้อื่น	องค์ประกอบที่ 2 การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์	องค์ประกอบที่ 3 การจัดการกับ อารมณ์และ ความคิด	องค์ประกอบที่ 4 การสร้างสัมพันธ์ภาพ ที่ดีกับผู้อื่น
ป.1	รู้จักความชอบ ความ ถนัดและความสามารถ ของตนเอง (รู้สิ่งที่ ตนเองชื่นชอบ ความสามารถที่ตนเอง ภาคภูมิใจและแสดง ความสามารถให้ผู้อื่นรับรู้)	รู้จักสังเกต ตั้งคำถาม และแสวงหาคำตอบ	รู้เท่าทันอารมณ์ ตนเอง(จำแนก อารมณ์ต่าง ๆ ที่ เกิดขึ้นกับตนเอง แสดงอารมณ์ ความรู้สึกของ ตนเองได้ เหมาะสมกับ สถานการณ์)	เป็นผู้ฟังที่ดี (ฟังผู้อื่น อย่างตั้งใจและรับรู้ถึง ความรู้สึก และความต้องการ ของผู้พูด)
ป.2	- ค้นพบจุดเด่นจุดด้อย ของตนเอง - ยอมรับความแตกต่าง ระหว่างตนเองและผู้อื่น	วิเคราะห์ความ น่าเชื่อถือของข้อมูล ข่าวสารได้สมเหตุสมผล	ควบคุมอารมณ์ ของตนเองได้	ใช้ภาษาและกิริยาที่ เหมาะสมในการสื่อสาร
ป.3	มองตนเองและผู้อื่นในแง่ บวก	ประเมินสถานการณ์ และนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	จัดการกับอารมณ์ ตนเองด้วยวิธีการ ที่เหมาะสม	รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจ เรา
ป.4	เคารพสิทธิของตนเอง และผู้อื่น	มีจินตนาการและมี ความสามารถในการคิด เชื่อมโยง	มีวิธีผ่อนคลาย อารมณ์และ ความเครียดให้กับ ตนเอง	รู้จักแสดงความคิด ความรู้สึก ความชื่นชม และการกระทำที่ดีงาม ให้ผู้อื่นรับรู้
ป.5	รักและเห็นคุณค่าใน ตนเอง	รู้จักการวิพากษ์วิจารณ์ บนพื้นฐานของข้อมูล สารสนเทศที่ถูกต้อง	ยุติข้อขัดแย้งใน กลุ่มเพื่อด้วยสันติ วิธี	รู้จักปฏิเสธ ต่อรองและ ร้องขอความช่วยเหลือ ในสถานการณ์เสี่ยง

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ระดับ ชั้น	องค์ประกอบที่ 1 การตระหนักรู้และเห็น คุณค่าในตนเองและผู้อื่น	องค์ประกอบที่ 2 การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์	องค์ประกอบที่ 3 การจัดการกับ อารมณ์และ ความคิด	องค์ประกอบที่ 4 การสร้างสัมพันธภาพที่ ดีกับผู้อื่น
ป.6	- มีความภาคภูมิใจใน ตนเองและผู้อื่น - มีความเชื่อมั่นในตนเอง และผู้อื่น	รู้จักวิธีการและขั้นตอน การตัดสินใจและแก้ไข ปัญหาที่ถูกต้อง	รู้จักสร้างความสุข ให้กับตนเอง	- ให้ความร่วมมือและ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างสร้างสรรค์ - ปฏิบัติตามกฎกติกา และระเบียบของสังคม

6. จุดเน้นการพัฒนาทักษะชีวิตในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้านความสามารถและทักษะ ตลอดจนคุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร และมีภูมิคุ้มกันการดำเนินชีวิต ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงและท้าทาย ซึ่งต้องใช้กระบวนการคิดและการตัดสินใจที่เหมาะสม จึงจะสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัยและมีความสุข

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้สถานศึกษาต้องพัฒนาและสร้างเสริมทักษะชีวิตให้ผู้เรียนเกิดการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น คิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีทักษะการจัดการกับอารมณ์และความเครียด รู้จักสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นด้วยการจัดการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เสริมสร้างทักษะชีวิต ให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมตามวัยในแต่ละชั้นปี

การพัฒนาทักษะชีวิตในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

การพัฒนาทักษะชีวิต เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองในด้านความรู้ ทักษะและเจตคติในการเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น การคิดวิเคราะห์ตัดสินใจและแก้ไขปัญหาการจัดการกับอารมณ์และความเครียด และการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น เพื่อการปรับตัวการป้องกันตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ จัดการกับชีวิตตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กำหนดให้ทักษะชีวิตเป็นสมรรถนะสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนพึงได้รับการพัฒนา โดยสถานศึกษาต้องจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามตัวชี้วัดมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 สาระการเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

ทักษะชีวิตในสาระการเรียนรู้ จำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

1. ทักษะชีวิตทั่วไป เป็นทักษะพื้นฐานของผู้เรียนในการเผชิญปัญหาปกติในชีวิตประจำวันเช่น ความขัดแย้งทางความคิด การทะเลาะเบาะแว้ง การสื่อสารที่ไม่มีประสิทธิภาพ การวิพากษ์วิจารณ์ การจำแนกแยกแยะข้อมูลข่าวสาร การตัดสินใจเลือกกระทำสิ่งต่าง ๆ

การแก้ปัญหาในการดำรงชีวิตประจำวัน การคิดวางแผนในการดำรงชีวิตประจำวัน ฯลฯ ซึ่งผู้ที่ได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตทั่วไป จะเป็นผู้ที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมหรือที่เรียกว่า มีความสามารถในการคิด และการสื่อความหมาย

ทักษะชีวิตทั่วไป ถือเป็นทักษะที่เป็นแกนของทักษะต่าง ๆ และเป็นทักษะพื้นฐานของการเกิดทักษะชีวิตองค์ประกอบอื่น ๆ รวมทั้งความรู้ในเนื้อหาสาระต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง

ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ที่สร้างทักษะชีวิตทั่วไปได้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ จากการสอนปกติในชั้นเรียนด้วยกระบวนการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมหรือกระบวนการกลุ่มและเทคนิคเกมการศึกษา ที่ให้ผู้เรียนได้มีการอภิปรายแสดงความรู้สึกรู้สึกคิดอย่างมีประสิทธิภาพ หลังการเสร็จสิ้นจัดกิจกรรมตามจุดประสงค์แต่ละครั้ง ด้วยประเด็นคำถามให้เกิดการสะท้อน (Reflect) การเชื่อมโยง (Connect) การปรับประยุกต์ความคิดและนำไปใช้ (Apply) หลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมการเรียนรู้ในช่วงการเรียนรู้ปกติ เป็นการบูรณาการ หรือสอนแทรกทักษะชีวิตในกระบวนการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่อิงมาตรฐานและตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

นอกจากนี้ยังพัฒนาทักษะชีวิตทั่วไปผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น กิจกรรมชมรม กิจกรรมการแสดงความสามารถพิเศษต่าง ๆ การศึกษาแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา เป็นต้น

2. ทักษะชีวิตเฉพาะ เป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับใช้ในการเผชิญกับปัญหาในชีวิตที่เฉพาะเจาะจง เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาเอดส์ ปัญหาเพศ การตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อม ปัญหาการปรับตัวต่อสภาวะวิกฤต ปัญหาสัมพันธภาพที่ไม่ดีกับเพื่อนและผู้อื่น ผู้ที่มีทักษะชีวิตในการเผชิญปัญหาเฉพาะเจาะจง จะเป็นผู้ที่มีความเข้มแข็งทางใจ หรือมีพลังสุขภาพจิต ซึ่งจะช่วยให้สามารถเอาชนะปัญหาอุปสรรคไปสู่ความสำเร็จที่ต้องการ สามารถปรับตัวในสถานการณ์วิกฤตและผ่านพ้นเหตุการณ์วิกฤตไปได้โดยไม่เกิดผลกระทบตามมา หรือสามารถฟื้นตัวกลับมาดำเนินชีวิตต่อไปได้อย่างรวดเร็ว

ทักษะชีวิตเฉพาะ ถือว่าเป็นทักษะขั้นสูงที่มีความสำคัญต่อการจัดการกับชีวิตตนเองของผู้เรียน ได้แก่ ทักษะการรู้จักตนเอง เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น เช่น การรู้ความแตกต่างระหว่างชายหญิง คุณค่าและศักดิ์ศรีของชายหญิง ทักษะการจัดการกับอารมณ์และความเครียด เช่น การคิดที่ไม่เครียด การคิดเชิงบวก ทักษะการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น เช่น ทักษะการปฏิเสธการชวนไปมีพฤติกรรมเสี่ยง ทักษะการใช้ภาษาที่สร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน การพูดสื่อสารที่สร้างมิตร

ทักษะชีวิตเฉพาะสามารถพัฒนาได้ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์และการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้และสร้างความรู้ด้วยตนเองร่วมกับกลุ่ม ได้เรียนรู้จากเหตุการณ์ สถานการณ์จริงในชีวิต จากสื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่มีความหมายกับชีวิตของตนเอง เชื่อมโยงชีวิตและการดำเนินชีวิตของผู้เรียนในปัจจุบันและอนาคต

จากการศึกษาความหมาย ความสำคัญและองค์ประกอบของทักษะชีวิต ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบและแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตตามที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้เป็นองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวิวัฒนา หลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1) การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น 2) การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 3) การจัดการกับอารมณ์และความเครียด และ 4) การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

ความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

ได้มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับความพึงพอใจ ไว้ดังนี้

ประสาท อิศรปริดา (2546) สรุปว่า ความพึงพอใจ หมายถึง พลังที่เกิดจากพลังทางจิตที่มีผลไปสู่เป้าหมายที่ต้องการและหาสิ่งที่ต้องการมาตอบสนองหรือสรุปว่าความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้สึกพอใจ ชอบใจในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ และต้องดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ จนบรรลุผลสำเร็จ

พรณี ชูทัย เจนจิต (2550) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นทัศนคติอย่างหนึ่งที่มีลักษณะเป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นรูปร่างได้ เป็นความรู้สึกส่วนตัวที่มีสุข เมื่อได้รับการตอบสนองตามความต้องการของตนในสิ่งที่ขาดหายไป และเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมในการแสดงออกของบุคคลที่มีผลต่อการเลือกที่จะปฏิบัติในกิจกรรมนั้น

ชวลิต ชูกำแพง (2551) สรุปว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความสนใจ ชื่นชอบและเต็มใจในการปฏิบัติกิจกรรมนั้นๆ และพึงพอใจจนเกิดความสนุกสนานและเพลิดเพลิน

นิกร โพร้กฏ (2552) สรุปว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ชอบ ยินดี เต็มใจ เจตคติที่ดี หรือสภาพของอารมณ์ของบุคคลที่มีต่องานที่เขาปฏิบัติ ต่อสิ่งเร้าและสิ่งจูงใจด้านต่าง ๆ ว่าพอใจ ต้องการหรือดีอย่างไรและผู้ปฏิบัติงานหรือบุคคลนั้น ๆ ได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจ

คมสัน อุทัยวัฒน์ (2554) สรุปว่า ความพึงพอใจในการเรียน หมายถึง ความรู้สึกของผู้เรียนที่มีความสุข ชอบ เต็มใจในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน และมีผลทำให้การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนของครูบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกหรือท่าทีของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ ในสถานการณ์หนึ่งๆ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกเมื่อได้รับการตอบสนองตามความต้องการ หรือเป็นความรู้สึกที่มีความสุขเมื่อได้รับความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

2. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ

ประสาท อิศรปริดา (2546) ได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจของ Maslow (Maslow's The Human Needs Theory) ไว้ว่า ทุกคนมีความต้องการอยู่เสมอและไม่มีที่สิ้นสุดเมื่อได้รับความต้องการอย่างหนึ่งจะต้องการอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะความต้องการ 5 ระดับ ได้แก่

1. ความต้องการทางสรีระ (Basic Physiological Needs) เป็นความต้องการ ขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ได้แก่ ความต้องการด้านอาหาร อากาศ น้ำ อุณหภูมิ การหลับนอน การขับถ่าย ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค การพักผ่อน ความต้องการทางเพศ เป็นต้น

2. ความต้องการความปลอดภัยและมั่นคง (Safety and Security Needs) เป็นความต้องการให้ตนเองปลอดภัยจากอันตรายทุกด้าน ความต้องการความมั่นคงในการทำงาน ตลอดจนความมั่นคงทางฐานะเศรษฐกิจ

3. ความต้องการทางด้านสังคม (Social or Belongingness Need) เป็นความต้องการ ความรัก อยากให้เป็นที่รัก ยอมรับจากกลุ่ม ต้องการความรักและมีส่วนร่วมในกลุ่ม ให้กลุ่มยอมรับตน เช่น กลุ่มครอบครัว กลุ่มสังคม

4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องจากผู้อื่น (Self Esteem Needs) เป็นความต้องการที่จะให้ผู้อื่นยกย่องตน เป็นความปรารถนาของบุคคลที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ

5. ความต้องการจะบรรลุถึงความต้องการของตนเองอย่างแท้จริง (Self-Actualization) เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ เช่น ความต้องการอยากเป็นหัวหน้าสูงสุดของหน่วยงาน ความต้องการอยากเด่นอยากดังในทางหนึ่ง

จากแนวความคิดของ Maslow แสดงให้เห็นว่ามนุษย์ส่วนใหญ่ไม่สามารถบรรลุ ความต้องการในระดับการรู้จักตนเองได้ ทำให้มนุษย์มีความต้องการในระดับสูงมากขึ้น เพราะความต้องการในระดับสูงเป็นแรงผลักดันให้มนุษย์ต้องอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม และทำการสื่อสารซึ่งกันและกัน เพื่อหวังผลในส่วนหนึ่งที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนความคิดอย่างกว้างขวาง เกิดการร่วมมือกัน นำไปสู่การปฏิบัติเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นการสนองความต้องการต่าง ๆ ของมนุษย์นั่นเอง เมื่อมนุษย์ทุกคนมีความต้องการ และความต้องการนั้นได้รับการบริการหรือตอบสนองแล้ว ย่อมทำให้เกิดความพึงพอใจ

Herzberg (1959) ได้ศึกษาค้นคว้าทฤษฎีที่เป็นมูลเหตุที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ เรียกว่า The Motivation Hygiene Theory ซึ่งกล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน 2 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยกระตุ้น (Motivation Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับการทำงาน ซึ่งมีผลก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน เช่น ความสำเร็จของงาน การได้รับการยอมรับนับถือ ลักษณะของงาน ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าในตำแหน่งของงาน

2. ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องสิ่งแวดล้อมในการทำงาน และมีหน้าที่ให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการทำงาน เช่น เงินเดือน โอกาสที่จะก้าวหน้าในอนาคต สถานะของอาชีพ สภาพการทำงาน เป็นต้น

จากแนวคิดพื้นฐานดังกล่าว เมื่อนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ผลตอบแทนหรือรางวัลภายในเป็นผลด้านความรู้สึกของผู้เรียนที่เกิดกับตัวผู้เรียน เช่น ความรู้สึกต่อความสำเร็จที่เกิดขึ้น เมื่อสามารถเอาชนะความยุ่งยากต่างๆ และสามารถดำเนินงานภายใต้ความยุ่งยากทั้งหลายได้สำเร็จ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ความมั่นใจ ตลอดจนรับการยกย่องจากบุคคลอื่น ส่วนผลตอบแทนภายนอกเป็นรางวัลที่ผู้อื่นจัดทำให้ เช่น การได้รับคำชมเชยจากครูผู้สอน พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือแม้แต่การให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่น่าพอใจ จากแนวคิดทฤษฎีดังกล่าว ครูผู้สอนที่ต้องการให้กิจกรรมการเรียนรู้อบรมผลสำเร็จ จึงต้องคำนึงถึงการจัดบรรยากาศและสถานการณ์ รวมทั้งสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียน เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้เรียนให้มีแรงจูงใจในการทำกิจกรรม จนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เมื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลตอบแทนภายในหรือรางวัลภายใน เป็นผลด้านความรู้สึกของผู้เรียนที่เกิดแก่ตัว

ผู้เรียนเอง เช่น ความรู้สึกต่อความสำเร็จที่เกิดขึ้น เมื่อสามารถเอาชนะความยุ่งยากต่างๆ และสามารถดำเนินงานภายใต้ความยุ่งยากทั้งหลายได้สำเร็จ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ความมั่นใจ ตลอดจนได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่น ส่วนผลตอบแทนภายนอก เป็นรางวัลที่ผู้อื่นจัดทำให้มากกว่า ที่ตนเองให้ตนเอง เช่น การได้รับคำยกย่องชมเชยจากครูผู้สอน พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือแม้แต่การให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่น่าพอใจ

3. การวัดความพึงพอใจ

ชวลิต ชูกำแพง (2551) ได้อธิบายวิธีวัดและประเมินจิตพิสัยว่า สามารถทำได้หลายวิธี แต่วิธีที่นิยมมีดังนี้

1. การสังเกต (Observation) โดยสังเกตการพูด การกระทำ ของนักเรียนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ครูต้องการวัด

2. การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการพูดคุยกับนักเรียนในประเด็นที่ครูอยากรู้ เป็นวิธีการที่ต้องอาศัยเทคนิคและความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์ที่จะจูงใจให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบคำถามให้ตรงกับข้อเท็จจริง

3. การใช้แบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) รูปแบบการวัดที่นิยมใช้คือ มาตราส่วนประมาณค่าแบบของลิเคอร์ท (Likert)

บุญชม ศรีสะอาด (2545) กล่าวถึงแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ว่าเป็นมาตราการวัดชนิดหนึ่งที่ใช้สร้างเครื่องมือประเภทแบบสอบถามด้านจิตพิสัย เช่น เจตคติ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ฯลฯ ซึ่งมีลักษณะสำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. มีระดับความเข้มข้นให้ผู้เลือกตอบตามความคิดเห็น
2. ระดับที่ให้เลือกอาจเป็นชนิดที่มีทั้งด้านบวกและด้านลบในข้อเดียวกัน หรือเฉพาะด้านบวกหรือมีเฉพาะด้านลบ โดยที่อีกด้านหนึ่งจะเป็นศูนย์หรือระดับน้อยมาก
3. บางข้อจะมีลักษณะเชิงนิมิต บางข้อมีลักษณะเชิงนิเสธ
4. สามารถแปลงผลการตอบเป็นคะแนนได้ เช่น ถ้าคำตอบเป็นลักษณะความคิดเห็นจะแปลงเป็นคะแนนดังนี้ เห็นด้วยอย่างยิ่งได้ 5 คะแนน เห็นด้วยได้ 4 คะแนน ไม่แน่ใจได้ 3 คะแนน ไม่เห็นด้วยได้ 2 คะแนน และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งได้ 1 คะแนน

บุญชม ศรีสะอาด (2545) กล่าวถึงแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าที่มีคำตอบในลักษณะ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จะตรวจให้คะแนนโดยใช้ระบบเดียวกัน (5 คะแนน 4 คะแนน 3 คะแนน 2 คะแนน 1 คะแนน) ในการใช้แบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่านั้น ต้องรายงานผลการตอบของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบในแต่ละข้อหรือแต่ละด้าน กรณีเช่นนี้จะต้องหาค่าเฉลี่ยของกลุ่มในแต่ละข้อ หรือแต่ละด้านแล้วแปลความหมายค่าเฉลี่ยอีกที ในกรณีคำตอบในลักษณะความคิดเห็น จะใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00	แปลความหมายว่า	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50	แปลความหมายว่า	เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	แปลความหมายว่า	ไม่แน่ใจ
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	แปลความหมายว่า	ไม่เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.50	แปลความหมายว่า	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ในการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งมักจะมี 5 ระดับ กล่าวคือ สำหรับข้อความในเชิงบวก เป็นดังนี้

มากที่สุด แปลงเป็น 5 คะแนน
 มาก แปลงเป็น 4 คะแนน
 ปานกลาง แปลงเป็น 3 คะแนน
 น้อย แปลงเป็น 2 คะแนน
 น้อยที่สุด แปลงเป็น 1 คะแนน

หากเป็นข้อความในเชิงลบก็จะแปลงคะแนนตรงกันข้ามกับเชิงบวก ดังนี้

มากที่สุด แปลงเป็น 1 คะแนน
 มาก แปลงเป็น 2 คะแนน
 ปานกลาง แปลงเป็น 3 คะแนน
 น้อย แปลงเป็น 4 คะแนน
 น้อยที่สุด แปลงเป็น 5 คะแนน

สรุปได้ว่า การวัดความพึงพอใจ เป็นการตรวจสอบความรู้สึก ความชอบหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ที่มีทั้งทางบวกและทางลบ โดยใช้เครื่องมือได้หลายแบบ เช่น แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการสังเกต

บริบทโรงเรียนสุนทรวัฒนา

ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียนสุนทรวัฒนาตั้งขึ้นเมื่อปีพุทธศักราช 2450 โดยพระครูจรรยา นิโรธกิจ (จุม คำภีระ) ซึ่งเป็นเจ้าคณะจังหวัดชัยภูมิและเจ้าอาวาสวัดทรงศิลา โดยใช้สถานที่วัดทรงศิลาร่วมกับโรงเรียนประจำจังหวัดชัยภูมิ ต่อมาปี พุทธศักราช 2453 โรงเรียนประจำจังหวัดชัยภูมิได้ย้ายไปใช้สถานที่อื่น อาคารเรียนเดิมที่อยู่วัดทรงศิลาจึงได้ใช้เป็นที่เรียนโดยจัดตั้งเป็นโรงเรียนและรับนักเรียนเพิ่มให้นามว่า “โรงเรียนประชาบาลวัดทรงศิลา” มีพระภิกษุพรมเป็นครูใหญ่ มีพระภิกษุสงฆ์เป็นครูผู้สอน ต่อมาทางราชการได้จัดการเรียไร่เงินจากราชการจากพ่อค้าประชาชนมาใช้จ่ายเป็นเงินเดือนครู หลักสูตรการสอนและระเบียบของโรงเรียนได้ใช้ตามระเบียบของกระทรวงธรรมการ เปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 ต่อมาปีพุทธศักราช 2466 ทางราชการประกาศใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษา ในท้องที่ ตำบลในเมือง โรงเรียนประชาบาลวัดทรงศิลาจึงเปิดรับนักเรียนเพิ่มขึ้นและใช้สถานที่แห่งใหม่ แล้วตั้งชื่อว่า “โรงเรียนประชาบาล ตำบลในเมือง 1 (สุนทรวัฒนา)” และได้ทำการสอนในสถานที่ตั้งตรงนั้นจนถึงปัจจุบัน สถานที่ตั้ง เลขที่ 35 ถนนหลุทัย ตำบลในเมือง อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

เมื่อปีพุทธศักราช 2523 ได้โอนจากกองประถมศึกษา กรมสามัญศึกษากระทรวงศึกษาธิการ มาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) กระทรวงศึกษาธิการ

เมื่อปีพุทธศักราช 2529 โรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ ซึ่งได้อาศัยที่ดินของโรงเรียนสุนทรวัฒนา เป็นที่ตั้งตั้งแต่ปี พ.ศ.2529 โดยใช้ที่ดินด้านทิศตะวันออกประมาณ 6 ไร่ ต่อมาทางราชการมีมติให้

ย้ายออกไปสร้างโรงเรียนใหม่ในที่ดินของทางราชการบริเวณสนามบินเก่า ดังนั้นอาคารประกอบของโรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ จึงมอบโอนให้เป็นอาคารสถานที่ของโรงเรียนสุนทรวัฒนา

ปีพุทธศักราช 2546 โรงเรียนสุนทรวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ปัจจุบันโรงเรียนสุนทรวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

ปีพุทธศักราช 2564 โรงเรียนสุนทรวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 1,402 คน มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมจำนวน 121 คน แยกเป็นสายงานการบริหาร จำนวน 4 คน ข้าราชการครู 71 คน ครูอัตราจ้าง 5 คน ครูชาวต่างชาติ 5 คน นักการภารโรง 5 คน ลูกจ้างชั่วคราว 29 คน เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย 2 คน โรงเรียนสุนทรวัฒนา รับนักเรียนในเขตพื้นที่บริการ คือ เขตเทศบาลเมืองชัยภูมิ และตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

รูปแบบการจัดการเรียนการสอน

ระดับปฐมวัยปีที่ 2-3

- 1) การจัดการเรียนการสอนแบบทั่วไป ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2560
- 2) การจัดการเรียนการสอนแบบมอนเตสซอรี (Montessori)

ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6

- 1) การจัดการเรียนการสอนแบบทั่วไป ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ฉบับปรับปรุง 2560
- 2) การจัดการเรียนการสอนแบบมอนเตสซอรี (Montessori)
- 3) การจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนพิเศษภาษาต่างประเทศ (ห้องเรียน World Class)

วิสัยทัศน์ของโรงเรียน

โรงเรียนสุนทรวัฒนาจัดการศึกษาได้มาตรฐานการศึกษาด้วยระบบคุณภาพ (Quality System Management) จัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World - Class Standard) โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาให้ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen)

พันธกิจ

1. บริหารจัดการด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและระบบคุณภาพ (Quality System Management)
2. จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เทียบเคียงมาตรฐานสากลเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ สมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรและมาตรฐานสากล
3. ส่งเสริม/พัฒนาพัฒนาครูเป็นครูมืออาชีพและมีวิทยฐานะสูงขึ้น
4. ส่งเสริม/พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการบริหารโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
5. ส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

เป้าประสงค์

1. ด้านผู้เรียน

1.1 มีความรู้และสมรรถนะตามหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร

1.3 มีผลการทดสอบระดับชาติเพิ่มขึ้น

1.4 ได้รับรางวัลจากการแข่งขันทางวิชาการในระดับชาติอย่างมีพัฒนาการ

1.5 ผู้เรียนมีความรู้และมีพื้นฐานการสื่อสารด้านภาษาตามศักยภาพ

1.6 ผู้เรียนมีความรู้และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ

สื่อสาร

2. ด้านครูและบุคลากร

2.1 มีความรู้ คุณธรรม น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน/การทำงานและความเชี่ยวชาญตามมาตรฐานวิชาชีพ

2.2 มีวิทยฐานะสูงขึ้น

2.3 เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อนครูและลูกศิษย์

2.4 ได้รับรางวัลการแข่งขันทางวิชาการระดับชาติ

2.5 ครูสอนตรงตามวิชาเอกและตามวิทยฐานะ

3. ด้านผู้บริหารสถานศึกษา

3.1 มีคุณธรรม และวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำทางวิชาการ

3.2 พัฒนาระบบการบริหารให้ครอบคลุมภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพและ

ประสิทธิผล

3.3 ใช้หลักธรรมาภิบาลและน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาระบบบริหาร

การพัฒนาระบบบริหาร

4. ด้านโรงเรียน

4.1 เป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน

4.2 ได้รับรางวัลระดับชาติในการปฏิบัติงานและการแข่งขันอย่างน้อย 3 รายการ

4.3 เป็นสถานศึกษาต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง/โรงเรียนสุจริต/การจัดการเรียน

การสอนแบบมอนเตสเซอร์รี/โรงเรียนสีเขียว/โรงเรียนสีขาว/โรงเรียนคุณธรรม น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง/โรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนการสอนแบบมาตรฐานสากล/โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทอง/โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

5. ด้านชุมชนและท้องถิ่น

5.1 โรงเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน และอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น

ตามศักยภาพ

5.2 ชุมชนระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาการศึกษา

5.3 ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

กลยุทธ์ของสถานศึกษา

1. คุณภาพของผู้เรียน
2. กระบวนการบริหารและการจัดการ
3. กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จุดเน้น

1. นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาได้รับการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยอย่างมีคุณภาพ
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น มีทักษะการคิดพื้นฐาน ทักษะชีวิต ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 อ่านคล่อง เขียนคล่อง คิดเลขคล่องและมีทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน ทักษะชีวิต ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย
4. นักเรียนมีทักษะในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีเหตุผลเชิงตรรกะ เข้าใจภาษาดิจิทัล (Coding) สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ได้ในชีวิตประจำวัน เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม
5. นักเรียนเขียนเรื่องตามจินตนาการ ตามระดับความสามารถในระดับชั้นนั้นๆ จากการค้นคว้าได้อย่างดีและเป็นระบบ
6. นักเรียนทุกคนสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ตามความสามารถ ตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด
7. นักเรียนสามารถปฏิบัติงานกลุ่มร่วมกันโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และมีผลงานเชิงประจักษ์ มีคุณภาพ
8. นักเรียนเป็นคนดีศรีสุนทร
9. โรงเรียนส่งเสริมการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
10. นักเรียน ครู ผู้บริหาร ได้รับการพัฒนาให้เป็นประชากรของประชาคมอาเซียน มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและสังคมพหุวัฒนธรรม
11. โรงเรียนมีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็งและได้รับการรับรองจากการประเมินคุณภาพภายนอก ตลอดจนการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล
12. โรงเรียนส่งเสริมและพัฒนากิจการศึกษาศึกษาเทียบเคียงกับมาตรฐานสากล
13. โรงเรียนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

1. หลักการและเหตุผล

หัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คือ การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญมากที่สุดในการผลักดันให้การปฏิรูปการศึกษาประสบความสำเร็จ คือ ผู้สอนหรือครู การเรียนการสอนในยุคปฏิรูปการศึกษาได้กล่าวไว้อย่างชัดเจนว่าเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นผลที่เกิดกับตัวผู้เรียนเป็นสำคัญต้องสอนให้นักเรียน

ได้ฝึกคิด ฝึกปฏิบัติจริง ประเมินและปรับปรุงตนเองได้ ตัวจักรที่สำคัญที่ก่อให้เกิดทักษะกระบวนการเรียนรู้ คือครู และครูไม่มีหน้าที่เพียง “สอน” เท่านั้นแต่จะต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ ครูมีหน้าที่โดยตรงในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กหรือผู้เรียนและการที่จะจัดการเรียนการสอนให้ได้ดีนั้นครูจะต้องเป็นนักวางแผนที่ดี เป็นนักคิดที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลเป็นผู้ที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ติดตามข่าวสารใหม่ ๆ และทันสมัยอยู่เสมอด้วยการแสวงหาความรู้จากระบบข้อมูลสารสนเทศตลอดจนข่าวสารความเคลื่อนไหวทางการศึกษา เลือกบริโภคข้อมูลที่เป็นความจริงได้อย่างชาญฉลาดเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และปรับตัวให้เข้ากับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน (สิทธิพร คล้ายเมืองปัก, 2543) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 24 ข้อ 5 ว่า “ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน แหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะเน้นเรื่องของเศรษฐศาสตร์และการดำรงชีวิตประชาชนเป็นหลัก แต่เมื่อศึกษาหลักสำคัญแล้วจะพบว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ทรงนำกรอบแนวคิดของปรัชญาทางการศึกษาหลายปรัชญามาบูรณาการกันอย่างสมดุลและเหมาะสม เพื่อกำหนดเป็นแนวทางพื้นฐาน กรอบแนวคิดของปรัชญาดังกล่าวนำมาประยุกต์ใช้กับการจัดการศึกษาของประเทศไทยปัจจุบันได้อย่างสอดคล้อง โดยให้ความสำคัญกับ “คน” และ “พื้นที่” เป็นศูนย์กลางในการพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545ก) และมีความสำคัญได้แก่ ความพอประมาณ คือความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน สังคม ความพร้อมของสถานศึกษา และความสามารถและความถนัดของผู้เรียน หลักความมีเหตุผล คือการปลูกฝัง ให้เกิดกระบวนการทางวิทยาศาสตร์กับผู้เกี่ยวข้องให้เป็นคนมีเหตุผล คือ ทำกิจกรรมด้วยความรู้ ความเข้าใจถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำโดยคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง รู้จักเชื่อมโยงกระบวนการจากจุดเริ่มต้นสู่ผลลัพธ์ และปฏิบัติบนพื้นฐานของความรู้ และประสบการณ์ ส่งเสริมการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ให้มีการเรียนรู้ตลอดเวลา การมีภูมิคุ้มกันในตัวเองคือ เน้นหลักการพึ่งตนเอง เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งที่ควบคุมไม่ได้ทั้งที่มาจากภายในและภายนอกประเทศ มีวิสัยทัศน์และพยากรณ์อนาคตอย่างมีหลักการและเหตุผล และการดำเนินการจะประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายได้นั้น จำเป็นต้องมีเงื่อนไขประกอบ 2 อย่าง คือ การมีความรู้เกี่ยวกับหลักวิชาการ การจัดการศึกษาต้องให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างสอดคล้องสมดุลและบูรณาการทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ ด้านวิทยาศาสตร์และสังคม และด้านคุณธรรม มีความรอบคอบรู้จักประยุกต์และเชื่อมโยงความรู้ด้านต่าง ๆ เพื่อการวางแผนก่อนตัดสินใจนำไปปฏิบัติ

การบูรณาการการจัดการศึกษากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มี 2 ลักษณะ คือ การ บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารและการจัดการศึกษา โดยให้ครอบคลุมทั้ง 4 งานของโรงเรียน ได้แก่ งานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไปกับการบูรณาการในการเรียนการสอน ได้แก่ การบูรณาการในหลักสูตรสถานศึกษา ที่ประกอบด้วยกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้ง 8 กลุ่มสาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งการ บูรณาการในการจัดการเรียนการสอนของครู ไม่ว่าจะเป็นการบูรณาการในแบบส่วนใดก็

ตาม การบริหารและจัดการจะต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับสภาพบริบทด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน และชุมชน และจำเป็นต้องให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ ความสามารถในการบูรณาการ ความรู้สาขา ต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างสมดุล เพื่อให้นักเรียนซึ่งเป็นผลผลิตทางการศึกษาเป็นผู้มี คุณลักษณะความพอเพียงตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือเป็นบุคคลที่มีความพอประมาณ มีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ภายใต้เงื่อนไขการเป็นคนมีความรู้คู่คุณธรรม

นอกเหนือจากนั้นการจัดการศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียน ด้วย เนื่องจากสภาพสังคมในทศวรรษใหม่ เป็นยุคของความเร็วและความล้ำสมัยของเทคโนโลยี การสื่อสาร ความหลากหลายทางเชื้อชาติ วัฒนธรรม จึงส่งผลกระทบต่อเด็กวัยเรียนทำให้มีทักษะ ชีวิตที่ต่ำ ขาดภูมิคุ้มกันทางสังคมที่ดี เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานไปแล้ว อาจเป็นคนที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต มีปัญหาทางอารมณ์ จิตใจ และมีความขัดแย้งในชีวิตได้ง่าย ครูจึงต้องจัด กระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิตเป็นภูมิคุ้มกัน ให้ออกพ้นจากการครอบงำ ความคิดของสื่อเทคโนโลยี และตั้งรับต่อการก้าวรุกรุกทางสังคมอย่างรู้เท่าทัน

จากที่กล่าวมาจึงเห็นได้ว่า ครูผู้สอนมีความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มบทบาทของตนเองในฐานะ เป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นครูผู้สอน ในระดับใด ครูมีบทบาทสำคัญยิ่งในฐานะผู้จัดการศึกษาของชาติ ครูคือผู้กำหนดอนาคตของชาติ หาก ครูเป็นผู้ที่มีความรู้ เป็นคนเก่งเสียสละตั้งใจทำงานเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนก็จะทำให้ผู้เรียนเป็นคน ฉลาดและเก่ง มีศักยภาพและมีความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลกได้ ฉะนั้นการที่ครูจะพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ครูจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจและ พัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง การเรียนรู้ของผู้เรียน การวัดผลการศึกษา ตลอดจนการสอน ช่อมเสริม และการแนะแนวให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ครูจะต้อง ได้รับการพัฒนาวิชาชีพในระหว่างการปฏิบัติงานด้วยยุทธศาสตร์หรือเครือข่ายของการพัฒนาวิชาชีพ โดยการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตให้กับ ผู้เรียน ฝ่ายวิชาการจึงได้จัดทำโครงการเพื่อการตอบสนองต่อความต้องการของครูในการจัด การเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเริ่มจากโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อทักษะชีวิตของนักเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา และได้กำหนดให้ครูได้นำความรู้ไปสู่การปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อ มี การกำกับนิเทศอย่างต่อเนื่อง ทำให้การจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและผู้เรียนมีทักษะชีวิตที่ดีขึ้น

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อประเมินด้านบริบทของโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

2.2 เพื่อประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

2.3 เพื่อประเมินด้านกระบวนการของโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

2.4 เพื่อประเมินด้านผลผลิตของโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา โดยแบ่งการประเมินเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย

2.4.1 เพื่อประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูโรงเรียนสุนทรวัฒนา

2.4.2 เพื่อประเมินการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครูโรงเรียนสุนทรวัฒนา

2.4.3 เพื่อประเมินการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

2.4.4 เพื่อประเมินความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3 เป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือ ครูและบุคลากรในโรงเรียนสุนทรวัฒนาที่สอนในระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 33 คน

เป้าหมายเชิงปริมาณ

1. ครูมีความรู้ ความเข้าใจและปฏิบัติในด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ครบทุกคนคิดเป็นร้อยละ 100

2. ครูสามารถเขียนและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ครบทุกคนคิดเป็นร้อยละ 100

3. ครูมีทักษะในการนำแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และนักเรียนเกิดความพึงใจในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงครบทุกคนคิดเป็นร้อยละ 100

4. นักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนาดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและมีการพัฒนาทักษะชีวิตได้ทุกคนคิดเป็นร้อยละ 100

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

1. ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ครูสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ครูมีทักษะในการสร้างและพัฒนานวัตกรรม คือแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และนักเรียนเกิดความพึงใจในการใช้นวัตกรรม

4. นักเรียนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และมีทักษะชีวิต

4. วิธีดำเนินการ

กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
1. ชั้นเตรียมการ		
1.1 ประชุมวางแผนดำเนินการและมอบหมายงานแก่ครู	3 พ.ค. 2564	คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ
1.2 เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ	5 พ.ค. 2564	คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ
1.3 ติดต่อประสานงานวิทยากร	7 พ.ค. 2564	คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ
1.4 เตรียมข้อมูล สภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการเรียนการสอน	23-27 พ.ค. 2564	ครูผู้สอน
1.5 จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานตามโครงการ	30 พ.ค. 2564	คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ
1.6 จัดหาวัสดุอุปกรณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้อง	23-27 พ.ค. 2564	คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ
2. ชั้นดำเนินการ		
2.1 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการพัฒนาทักษะชีวิต	15 พ.ค. 2564	เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ผศ.ดร.ชวนพิศ รักษาพวก อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
2.2 ครูผู้สอนสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต	29-30 พ.ค. 2564	ครูทุกคน คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ วิทยากรหลักและวิทยากรพี่เลี้ยง
2.3 ครูผู้สอนดำเนินการเขียนแผนและนำแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตจัดการเรียนการสอนตามปฏิทินของปีการศึกษา 2564	ภาคเรียนที่1/2564 ถึงภาคเรียนที่ 2/2564	ครูทุกคน

กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
3. การติดตาม 3.1 ติดตามและนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครู	ทุกวันอังคาร ของทุกสัปดาห์	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ/ หัวหน้าฝ่ายวิชาการและ คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ ได้แก่ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้
3.2 ประชุมประเมินผล/รายงานผลงาน การจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนา ทักษะชีวิต	23 มี.ค. 2565	คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ/ คณะกรรมการดำเนินการนิเทศ กำกับติดตาม

6.1 วิธีการดำเนินการตามโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา โดยใช้กรอบเนื้อหา ดังนี้

1. การดำเนินการ

- 1.1 ศึกษาสภาพปัญหาปัจจุบัน
- 1.2 กำหนดแนวทางการดำเนินการ
- 1.3 นำเสนอที่ประชุมคณะครูในโรงเรียน
- 1.4 ฝ่ายวิชาการจัดทำโครงการเสนอขออนุมัติต่อกรรมการสถานศึกษา
- 1.5 กำหนดเวลาและสถานที่ในการฝึกอบรม
- 1.6 กำหนดวิทยากร
- 1.7 ทำหนังสือเชิญวิทยากร
- 1.8 กำหนดสาระการฝึกอบรม
- 1.9 สร้างเครื่องมือในการฝึกอบรม
- 1.10 กำหนดวิธีสร้างแรงจูงใจให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
- 1.11 แต่งตั้งที่ปรึกษาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 1.12 จัดหาเอกสาร ผลงานการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาให้ครูผู้สอนได้ศึกษาค้นคว้า
- 1.13 ฝึกอบรม
- 1.14 ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
- 1.15 นิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน
- 1.16 เขียนรายงานผลการจัดการเรียนการสอน

1.17 ประเมินผล/รายงานผล

6.2 โครงสร้างหลักสูตรการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

เนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ แนวคิดหลัก (Concept) ของการแผนการจัดการเรียนรู้ และฝึกปฏิบัติเขียนแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6.3 การฝึกปฏิบัติเขียนแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละหัวข้อดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายวิชา..... ชั้น.....
เรื่อง..... เวลาเรียน..... ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้ (เขียนรหัส-ข้อความ)

.....

2. ตัวชี้วัด (เขียนรหัส-ข้อความ)

.....

3. สาระสำคัญ/ ความคิดรวบยอด

.....

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

.....

5. สาระการเรียนรู้ (เนื้อหา ทักษะ เจตคติ)

.....

6. องค์ประกอบทักษะชีวิต

.....

7. บูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ความพอประมาณ

.....

.....

ความมีเหตุผล

.....

.....

การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

.....

.....

เงื่อนไขความรู้

.....

.....

เงื่อนไขคุณธรรม

.....

.....

นำสู่ความสมดุล มั่นคง ยั่งยืนใน 4 มิติ ดังนี้

มิติวัตถุ

.....

.....

มิติสังคม

.....

.....

มิติสิ่งแวดล้อม

.....

.....

มิติวัฒนธรรม

.....

.....

8. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่

1. กิจกรรมชั้นนำ และกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

2.

3.

4. กิจกรรมรวบยอดและสรุป

ชั่วโมงที่

1. กิจกรรมชั้นนำ และกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้
2.
3.
4. กิจกรรมรวบยอดและสรุป

ชั่วโมงที่

1. กิจกรรมชั้นนำ และกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้
2.
3.
4. กิจกรรมรวบยอดและสรุป

9. สื่อและแหล่งเรียนรู้

.....

.....

.....

10. การวัดและประเมินผล

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้สอน
(.....)
วันที่...../...../.....

6.4 แนวการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม

กิจกรรมการฝึกอบรมประกอบด้วย

1. การบรรยาย
2. การอภิปราย
3. การฝึกปฏิบัติเขียนแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
4. การนำเสนอตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

6.5 สื่อ

สื่อประกอบด้วยโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน การนำเสนอโดยใช้ Microsoft Power point และแบบฝึกปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

7. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีการศึกษา 2564 ระหว่าง เดือน พฤษภาคม 2564 – 31 มีนาคม 2565

กิจกรรม	ระยะเวลา ปีการศึกษา 2564												ผู้ปฏิบัติ
	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	
สร้างแรงจูงใจให้ครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้													และฝ่ายวิชาการ
11. แต่งตั้งคณะกรรมการ	↔												ผู้บริหารและฝ่ายวิชาการ
12. จัดทำเอกสารผลงานการจัดทำแผนมาให้ครูได้ศึกษา	↔												ฝ่ายวิชาการ
13. ฝึกอบรม	↔												วิทยากร
14. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาฯ	←				→							→	คณะครู
15. นิเทศการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้	←				→							→	คณะครู/ฝ่ายวิชาการ
16. เขียนรายงานผลการจัดการเรียนการสอน											↔		คณะครู
17. ประเมินผล/รายงานผลชั้นเรียน											↔		คณะครู/ฝ่ายวิชาการ

9. หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนสุนทรวัฒนา

10. แผนการใช้จ่ายงบประมาณของโครงการ

รายละเอียดงบประมาณการวิจัย 38,000 บาท จำแนกตามงบประมาณต่าง ๆ
สรุปดังรายละเอียดต่อไปนี้

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)
ค่าใช้จ่ายในการอบรมให้ความรู้	
1. ค่าเอกสารประกอบการฝึกอบรมจำนวน 40 เล่ม ๆ ละ 150 บาท	6,000
2. ค่าอาหารว่าง 4 มื้อ ๆ ละ 40 คน ๆ ละ 50 บาท	8,000
3. ค่าอาหารกลางวัน 2 มื้อ ๆ ละ 50 บาท/คน ๆ (50X2 =100 บาท)	4,000
4. ค่าตอบแทนวิทยากรรวม 12 ชั่วโมง ๆ ละ 600 บาท	7,200
5. ค่าดำเนินการอื่น ๆ (ป้ายและวัสดุอุปกรณ์)	2,800
ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	10,000
รวมงบประมาณ	38,000

11. วิธีการวัดและการประเมินผล

การสัมภาษณ์ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และการตรวจสอบการเขียนแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต จำนวน 1 แผนการเรียนรู้

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถเขียนแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ได้

2. ครูสามารถนำแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นนวัตกรรมเพื่อใช้ประกอบการขอให้มีหรือเลื่อนวิทยฐานะตำแหน่งเป็นครูชำนาญการ ครูชำนาญการพิเศษ ครูเชี่ยวชาญ และครูเชี่ยวชาญพิเศษในอนาคตต่อไปได้

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นเนื่องมาจากการที่ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีนวัตกรรมที่ดี มีคุณภาพ และนักเรียนสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และนักเรียนมีทักษะชีวิตดีขึ้น

(ลงชื่อ) อรทัย แก้วหย่อง ผู้เสนอโครงการ (ลงชื่อ) อรรธยา ทวีวัฒนพงษ์ ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางอรทัย แก้วหย่อง) (นางอรรธยา ทวีวัฒนพงษ์)
ตำแหน่ง ครู คศ.3 รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

(ลงชื่อ) วิเชียร เहरา ผู้อนุมัติโครงการ
(นายวิเชียร เहरา)
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

รายชื่อวิทยากรหลักการจัดฝึกอบรม

การจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต
ผศ. ดร.ชวณพิศ รักษาพวก อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

รายชื่อวิทยากรพี่เลี้ยงการจัดฝึกอบรม

การจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต

1. นางอรรธยา ทวีวัฒนพงษ์ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการ
ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสุนทรวัฒนา
2. นางอรทัย แก้วหย่อง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ
โรงเรียนสุนทรวัฒนา
3. นางหทัยรัตน์ ทองศรีมะดัน ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้างานประกัน
คุณภาพการศึกษา โรงเรียนสุนทรวัฒนา
4. นางสุรีย์รัตน์ กอบธรรม ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้างานวัดผล
ประเมินผล โรงเรียนสุนทรวัฒนา
5. นายเสนห์ จันทร์ปาน ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้างานพัฒนากิจกรรม
นักเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สุรีพร เอี้ยวถาวร (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบูรณาการของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ : กรณีศึกษาโรงเรียนนวมินทราชินทิศ หอวัง นนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า 1) ครูส่วนใหญ่เคยรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมากจากการดูโทรทัศน์ โดยเริ่มรู้จักประมาณ 1-2 ปี ก่อนปีเฉลิมฉลองครองราชย์ 60 ปี ครูมีระดับการรับรู้ที่รู้แต่ไม่ค่อยเข้าใจชัดเจนในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เหตุผลที่รู้และเข้าใจเป็นเพราะชื่นชอบและยอมรับเศรษฐกิจพอเพียง 2) ครูส่วนใหญ่นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปสู่การพัฒนาคน สังคม และประเทศชาติได้อย่างยั่งยืนและมั่นคง เพราะเป็นการพึ่งพาตนเอง และทำให้บุคคลดำเนินชีวิตอย่างพอดี ครูเห็นว่าควรนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการศึกษา เนื่องจากเป็นการสร้างพื้นฐานความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ยั่งยืน 3) ครูส่วนใหญ่มีความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมาก 4) ภาพรวมของการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สามารถบูรณาการ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในมาตรฐานการเรียนรู้ได้มากที่สุด ส่วนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สามารถบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในมาตรฐานการเรียนรู้ได้มากที่สุดคือกิจกรรมแนะแนว

5) การดำเนินการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ ครู ดำเนินการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ระดับปานกลาง โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงค่อนข้างมาก

ฐิติมน ทองพิมพ์ (2551) ได้ศึกษาสภาพการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ของครูวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ของครูวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่ กลุ่มประชากรในการศึกษาคือ ครูผู้ปฏิบัติการสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 70 คน ใช้แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าร้อยละเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการศึกษามีดังนี้

1. สภาพการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ความมีเหตุผล ความพอประมาณ และความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีโดยในแต่ละด้านครอบคลุมทั้ง 4 องค์ประกอบ คือ การจัดทำแผนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อประกอบการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล พบว่าสภาพการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ของครูโดยรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$)

2. แนวทางในการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้มีข้อค้นพบดังนี้คือ

2.1 ด้านความมีเหตุผล ครูนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ โดยการศึกษาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ มาใช้ในการตัดสินใจวางแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่สอน มีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายพร้อมทั้งอธิบายระเบียบกฎเกณฑ์วิธีการเรียนการสอน มีการประยุกต์ใช้สื่อประกอบการเรียนรู้จากแหล่งที่หาง่ายใกล้ตัวนักเรียนรวมทั้งมีการวัดผลประเมินผลตามมาตรฐานของหลักสูตร

2.2 ด้านความพอประมาณ ครูนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นให้นักศึกษาได้วางแผนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จะเน้นให้นักศึกษามีส่วนร่วม รู้จักประหยัด ประยุกต์การใช้สื่อการเรียนรู้และวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง

2.3 ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ครูนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ โดยการเน้นให้นักศึกษาได้รู้จักวางแผนการศึกษาในอนาคต การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอนในแต่ละรายวิชาที่สอน จะมีการสอดแทรกและเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมตามเนื้อหา ของบทเรียน สื่อประกอบการเรียนรู้ ครูผู้สอนจะเน้นเรื่องการเสริมแรงทางบวกโดยคำสอนใช้คำพูดที่ให้ขวัญและกำลังใจรวมทั้งการวัดผลประเมินผลจะเน้นหนักในเรื่องคุณธรรมควบคู่ไปกับการรู้

เสริญ โตสุโขวงศ์ (2551) ได้ทำการศึกษาการประเมินโครงการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยบูรณาการการเรียนการสอนโดยใช้วิธีสตอรี่ไลน์ ผลการประเมินพบว่า

1. ผลการประเมินบริบทของโครงการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยบูรณาการการเรียนการสอนโดยใช้วิธีสตอรี่ไลน์ พบว่า ครูมีความคิดเห็นว่า

โครงการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยบูรณาการเรียนการสอนโดยวิธีสตอรีไลน์ มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ แนวทางปฏิรูปการศึกษา นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายของโรงเรียน สภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียน

2. ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยบูรณาการเรียนการสอนโดยวิธีสตอรีไลน์ พบว่า ครูมีความคิดเห็นว่าปัจจัยนำเข้าของโครงการในภาพรวมมีความเหมาะสมความเพียงพออยู่ในระดับมาก

3. ผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานของโครงการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยบูรณาการเรียนการสอนโดยวิธีสตอรีไลน์ พบว่า ครูมีความคิดเห็นว่ากระบวนการดำเนินงานของโครงการในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

4. ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยบูรณาการเรียนการสอนโดยวิธีสตอรีไลน์ พบว่า

4.1 ผลการประเมินสภาพความสำเร็จของการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนตามโครงการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยบูรณาการเรียนการสอน โดยใช้วิธีสตอรีไลน์ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4.2 ผลการประเมินสภาพความสำเร็จของการพัฒนาพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูตามโครงการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยบูรณาการเรียนการสอนโดยวิธีสตอรีไลน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

สุรินทร์ ภูสิงห์ (2552) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโดยบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำหรับเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้ 1. การจัดการศึกษาโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานีจะจัดได้มีเมื่อมีองค์ประกอบ 2 ส่วน ส่วนมาก ได้แก่ องค์ประกอบของรูปแบบที่นำมาใช้ในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย การจัดองค์การ การดำเนินการ ตัวชี้วัดความสำเร็จ การนำรูปแบบไปใช้ และเงื่อนไขความสำเร็จ และส่วนที่ 2 ได้แก่ องค์ประกอบด้านการจัดการศึกษา ประกอบด้วย การบริหารและจัดการ การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดกระบวนการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล การประชาสัมพันธ์และการสร้างเครือข่าย และคุณภาพนักเรียนตามลักษณะความมีชีวิตพอเพียง 2. รูปแบบที่จะนำไปสู่ประสิทธิผลในการจัดการศึกษามีลักษณะดังนี้ 1) หลักการจัดต้องยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มียุทธศาสตร์ที่อยู่บนพื้นฐานการรู้จักตนเอง การช่วยเหลือตนเอง การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และการสร้างเครือข่าย หลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ภายใต้เงื่อนไขการมีความรู้และคุณธรรม สอดคล้องกับภูมิสังคม และโรงเรียนต้องเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) 2) จุดมุ่งหมาย เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีมาตรฐานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลสู่การดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของผู้เรียน ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน 3) การจัดองค์การ ยึด

หลักการมีส่วนร่วม การเน้นการทำงานเป็นทีม 4) การดำเนินการ มีดังนี้ การบริหารและจัดการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล และการประชาสัมพันธ์และการสร้างเครือข่าย 5) ตัวชี้วัดความสำเร็จ ได้แก่ โครงสร้างการบริหาร แผนการปฏิบัติการ หลักสูตรสถานศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวนแหล่งเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และรายงานการประเมินตนเอง 6) การนำรูปแบบไปใช้โรงเรียนมียุทธศาสตร์ ขั้นตอนวิธีการอย่างเป็นระบบ ดำเนินการตามขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมการ ขั้นดำเนินการ ขั้นติดตาม แนะนำและขั้นประเมินผล รายงานผลและขยายผล 7) เงื่อนไขความสำเร็จได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียนต้องมีความรู้ ตระหนักและเห็นความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความรู้ ความสามารถในการบริหารและจัดการศึกษา โดยมุ่งประโยชน์สูงสุดที่นักเรียน และให้ความสำคัญกับชุมชน

ศรวรรณ พันธุ์ดงยาง (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนิคมลำปาววิทยา อำเภอเสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า การพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายในแบบร่วมพัฒนา ให้ความรู้ และฝึกทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ทำให้บุคลากรสามารถจัดทำหลักสูตรบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถเขียนหน่วยการเรียนรู้และเขียนแผนการจัดการเรียนรู้อย่างบูรณาการโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามกรอบแนวคิดการศึกษา 7 ขั้นตอนได้ แต่ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าส่วนใหญ่ ยังขาดความมั่นใจในการ นำแผนไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จึงได้มีการพัฒนาขึ้นในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การนิเทศภายในแบบวิธีการเชิงมนุษยนิยม โดยผู้บริหาร ครูต้นแบบ และผู้ศึกษาค้นคว้า ทำหน้าที่นิเทศ ให้ความรู้ คำปรึกษาหารือ ให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างใกล้ชิด ทำให้บุคลากรทั้งหมดสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดีมากขึ้น มีกระบวนการเชื่อมโยงด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมีความมั่นใจในการนำแผนการสอนไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เป็นอย่างดีทุกคน

สุนีย์ พาณิชย์ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนห้วยยอด พบว่า ผลการประเมินด้านสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า โดยภาพรวมและทุกประเด็นตัวชี้วัดที่ประเมิน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินด้านกระบวนการมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินด้านผลผลิตประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่ คุณภาพการขับเคลื่อนการศึกษาตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ความสามารถในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและเผยแพร่สู่ครอบครัว และชุมชน อยู่ในระดับมาก คุณภาพของนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 76.99 ได้คะแนนรวมเฉลี่ย 10 ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยร้อยละสูงกว่าปีการศึกษา 2555 ผ่านเกณฑ์การประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการดำเนินโครงการขับเคลื่อนคุณภาพ การศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านเกณฑ์การประเมิน

สุรพงษ์ แสงแก้ว (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ กำแพงเพชร ผลการประเมิน พบว่า ผลการประเมินโครงการด้านบริบท มีผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ด้านปัจจัยนำเข้า มีผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลการประเมินด้านผลผลิต มีผลการประเมินในภาพรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ดังนี้ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรมอยู่ ในระดับมาก ผลการประเมินผลผลิต จากครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และความพึงพอใจ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ดังนี้ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัว ที่ดี เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรมและความพึงพอใจ และโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ดังนี้ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรมและความพึงพอใจ

ชั้น สุขท้ว (2557) ได้ศึกษาผลการประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน โรงเรียนบ้านละโว้ อำเภอชุมพวง จังหวัด นครราชสีมา พบว่า ผลการประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน โรงเรียนบ้านละโว้ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบริบท ด้าน ปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (1) ด้านบริบท พบว่า กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและของ โรงเรียน สอดคล้องกับ สภาพปัญหาของโรงเรียน มีความชัดเจนเห็นความสำคัญของโครงการส่งเสริม การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน โรงเรียนบ้านละโว้ มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (2) ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่าโรงเรียนมีการแต่งตั้งบุคลากรที่รับผิดชอบ โครงการ บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ และมีจำนวนเพียงพอ กิจกรรมมีความเหมาะสม มีการ ประสานงานร่วมมือกับ ชุมชนและหน่วยงานต่างๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3) ด้านกระบวนการ พบว่า โรงเรียนดำเนินการโครงการตามแผนปฏิบัติการที่วางไว้มีการวางแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน บุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในวางแผนการดำเนินงานครบทุกกิจกรรมและเป็นไปตาม ระยะเวลาที่กำหนดมี การประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงานนำผลการประเมินมา ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (4) ด้านผลผลิต ประกอบด้วย การ ประเมิน 2 ด้าน ดังนี้ ด้านผลการดำเนินงาน พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมตามหลักคุณธรรมปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านผลกระทบ พบว่า นักเรียนมีการพัฒนา พฤติกรรมด้านคุณลักษณะตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สาคร แสนโคตร (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการโดย ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาเครือข่ายภูผา-นาสัก สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการโดยประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาเครือข่าย ภูผา-นาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (2) สถานศึกษาต่างประเภทกันมีประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการโดยประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกัน และ (3) ข้อเสนอแนะได้แก่ การบริหารจัดการศึกษาควรเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน การพัฒนาครูควรวีตหลักการบริหารจัดการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและการพัฒนาผู้เรียนควรเน้นให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม

สุวรรณ บรรจง (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนบ้านกอกวิทยาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยใช้การประเมินผลรูปแบบ CIPP Model ผลการวิจัยพบว่า 1. ด้านบริบท (Context) วัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก รูปแบบการดำเนินงานมีความชัดเจนเข้าใจง่ายสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง 2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ความพร้อมของการจัดเตรียมทรัพยากรด้านต่าง ๆ ที่นำมาใช้สำหรับการดำเนินงานโครงการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 3. ด้านกระบวนการ (Process) การดำเนินงานของโครงการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 4. ด้านผลผลิต (Product) ผลที่เกิดขึ้นกับผู้ร่วมโครงการในด้านคุณลักษณะและความสามารถเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

กันยี่สนิ ปัญญาอภิวังค์ (2557) ได้ศึกษาทักษะชีวิตเพื่อการจัดการตนเองตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับทักษะชีวิตเพื่อการจัดการตนเองตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบระดับทักษะชีวิตเพื่อการจัดการตนเองตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า เพศ ระดับชั้นปี กลุ่มการเรียน และเกรดเฉลี่ยที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อระดับทักษะชีวิตเพื่อการจัดการตนเองตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ปัจจัยที่มีผลต่อทักษะชีวิตเพื่อการจัดการตนเองตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง ด้านการเชื่ออำนาจควบคุมตนเอง และด้านการสนับสนุนทางสังคมสามารถร่วมทำนายนระดับทักษะชีวิตเพื่อการจัดการตนเองตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ ร้อยละ 18.88 4) แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อการจัดการตนเองตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า นักศึกษาควรมีการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ครอบคลุมต้องหมั่นดูแลและเอาใจใส่ในตัวนักศึกษา สถาบันการศึกษาควรจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตในด้านต่าง ๆ และชุมชนควรจัดโครงการที่เป็นประโยชน์เพื่อสร้างความสามัคคีภายในชุมชน

สกาวเนตร ไทรแจ่มจันทร์ (2558) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียนพยาบาลทหารอากาศ ผลการศึกษา พบว่า 1) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของทักษะชีวิตของนักเรียนพยาบาล สังกัดกระทรวงกลาโหม ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การตระหนักรู้ในตนเอง การแก้ปัญหาการจัดการอารมณ์ การเห็นอกเห็นใจ และการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล 2) หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียนพยาบาลทหารอากาศ มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรฝึกอบรม ประสบการณ์/

เนื้อหาสาระของหลักสูตรฝึกอบรม การจัดประสบการณ์ในการเรียนรู้ และการวัดและการประเมินผล การฝึกอบรม 3) การศึกษาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียน พยาบาลทหารอากาศ พิจารณาประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตร 3 ส่วน ได้แก่ 1) การประเมิน เอกสารหลักสูตร พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมและความสอดคล้องในระดับมาก 2) การ ประเมินการใช้หลักสูตร พบว่า นักเรียนพยาบาลทหารอากาศที่เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อ หลักสูตรฝึกอบรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) การประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร พบว่า หลังการ ฝึกอบรมนักเรียนพยาบาลทหารอากาศมีค่าคะแนนเฉลี่ยทักษะชีวิตสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม

อนงค์รัตน์ รินแสงปิ่น (2558) ได้ทำการศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตให้กับแกนนำเด็กและเยาวชนตำบลหลวงใต้ ผลการศึกษาพบว่า การ เสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ทักษะชีวิตกลุ่มแกนนำเด็กและเยาวชนตำบลหลวงใต้ โดยประเมินผล การมีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และติดตามผลจากการสัมภาษณ์เด็กและเยาวชนต่อการอยู่ ร่วมกับชุมชนอย่างสร้างสรรค์และแนวทางการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตใน ด้านประสบการณ์ การสะท้อนความคิดเห็นและถกเถียง เข้าใจและเกิดความคิดรวบยอดในเชิงบวก การลองผิดลองถูกในการสร้างสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และประยุกต์การเรียนรู้แก้ปัญหาเกี่ยวกับภาวะ ความเครียดจากกิจกรรม ซึ่งการเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้จึงส่งผลให้เด็กและเยาวชนเชื่อมโยง ทักษะชีวิตให้สามารถพัฒนาตนเองกับชีวิตจริงอย่างมีคุณค่าและดำรงตนในสังคมได้อย่างมีความสุขได้ ในระดับมากที่สุดจากค่าเฉลี่ย 4.62

จุฬาลักษณ์ สระแก้ว (2559) ได้ศึกษาการประเมินโครงการการจัดการเรียนรู้บูรณาการ เศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนแสวงหาวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

ผลการประเมินพบว่า

1. การประเมินโครงการการจัดการเรียนรู้บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง ของ โรงเรียนแสวงหาวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อของแต่ละด้านสรุปได้ ดังนี้

1.1 ด้านสภาพแวดล้อมของโครงการ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยรวมมี ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านกระบวนการของโครงการตามความคิดเห็นของครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ใน ระดับมาก

1.4 ด้านผลผลิตของโครงการตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ผู้ปกครอง นักเรียน และนักเรียน โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2. การประเมินความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการจัดการ เรียนรู้ บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนแสวงหาวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

องอาจ เทียมกลาง (2559) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า 1. สภาพปัจจุบันด้านทักษะชีวิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 ซึ่งประกอบด้วย ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น ด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น และด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด โดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน 2. ชุดกิจกรรมการพัฒนาทักษะเพื่อแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน โดยรวมมีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เป็นชุดกิจกรรมที่ฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิตดีขึ้น เป็นชุดกิจกรรมที่ให้ประโยชน์และเป็นชุดกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียน 3. การทดลองใช้ชุดกิจกรรมทักษะชีวิตเพื่อแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน

วิไลกุล บุญช่วยสุข (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา โรงเรียนเลิศปัญญา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 3 ผลการประเมิน พบว่า 1) ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย วัสดุ อุปกรณ์ บุคลากร สถานที่ มีความเหมาะสมและเพียงพอ ส่วนงบประมาณในการดำเนินงานยังไม่เพียงพอ 2) ด้านกระบวนการ มีความเหมาะสมของการวางแผนในการดำเนินงาน โดยภาพรวมมีความเหมาะสม 3) ด้านผลผลิตของโครงการ ประกอบด้วย ด้านความรู้ ความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ด้านทักษะในการปฏิบัติกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน ผ่านเกณฑ์และผู้ปกครอง นักเรียนชุมชนมีความพึงพอใจในโครงการอยู่ในระดับมาก

กมลานันท์ บุญกล้า (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหนองปลาชิว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการประเมิน พบว่า การประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหนองปลาชิว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้ มีความสอดคล้องกับนโยบายในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ครูผู้สอนและบุคลากรที่รับผิดชอบกิจกรรมตามโครงการเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมและเพียงพอสำหรับการดำเนินโครงการ การกำหนดขั้นตอนการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงมีความชัดเจน สาระเนื้อหาตามองค์ประกอบของโครงการเศรษฐกิจพอเพียงมีความชัดเจน ปฏิบัติได้ กิจกรรมในโครงการช่วยให้โรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการและมีการรายงานผลการประเมินกิจกรรมต่างๆ ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในครอบครัวของตนเองได้

ธงชัย เหมเกียรติกุล (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินผลโครงการพัฒนาผู้เรียนด้วยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริในโรงเรียนร่มโพธิ์วิทยา อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการประเมินดังนี้ 1) การประเมินด้านบริบทของโครงการ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คือด้านวัตถุประสงค์โครงการสอดคล้องกับนโยบายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 2) ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านบุคลากรในการดำเนินโครงการ มีจำนวนเพียงพอ

มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านงบประมาณในการดำเนินโครงการมีเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3) ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีการวางแผนดำเนินโครงการสู่การปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โรงเรียนมีการขยายผลการปฏิบัติกิจกรรมลงสู่ชุมชน/เผยแพร่ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 4) ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในภาพรวมผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก ในภาพรวมผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความพึงพอใจต่อผลผลิตของโครงการพัฒนาผู้เรียนด้วยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริในภาพรวม ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก 5) ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน พบว่า ในปีการศึกษา 2560 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 94.80 ปีการศึกษา 2561 ภาคเรียนที่ 1 ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 100.00 โดยเพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2560 ร้อยละ 5.20

ขวัญภา อุณหากันต์ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสวนแตงวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป (CIPP Model) พบว่า ด้านบริบท ผลการประเมินความสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและของโรงเรียน โครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาของโรงเรียนในปัจจุบันและความชัดเจน ผู้บริหาร บุคลากร นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความเข้าใจ เห็นความสำคัญของโครงการเศรษฐกิจพอเพียงและโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า บุคคลที่มีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานและสอดคล้องกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการ โรงเรียนได้ดำเนินการตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเป็นไปตามแผนปฏิบัติการที่วางไว้ มีการวางแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน บุคลากรมีผู้ส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในวางแผน การดำเนินงานครบทุกกิจกรรม มีการประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงานของโครงการและนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านผลผลิต นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก

โสภณ ทองจิตร (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาโรงเรียนน้ำรอบวิทยา โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป (CIPP) พบว่า การประเมินโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านสภาพแวดล้อมของโครงการ โดยภาพรวมมีอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยนำเข้าที่ใช้ในการดำเนินโครงการ โดยภาพรวมมีอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการในการดำเนินโครงการ โดยภาพรวมมีอยู่ในระดับมาก ด้านผลผลิต การประเมินความรู้ ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก

ชาวเรศ ใจทัต (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร พบว่า 1) สภาพปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) สภาพที่พึงประสงค์การจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง ควรบูรณาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดยจัดการเรียนการสอนครบ ทั้ง 6 องค์ประกอบ โดยมีการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร คณะครู ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง กำหนดนโยบายแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดทำแผนการสอน หน่วยการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการจัดอบรมครูและให้ครูศึกษาดูงาน สถานศึกษาที่จัดการเรียน การสอนที่เป็นเลิศด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดหาสื่อแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพสถานศึกษา พัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เน้นให้นักเรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง กำหนดแนวทางการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ พร้อมทั้งพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง เหมาะสมตามศักยภาพนักเรียนโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และผลการประเมินแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

อริยะ สุวรรณปากแพรง (2560) ได้ศึกษาการขับเคลื่อนสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกระบี่ พบว่า แนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนสถานศึกษา แบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดจากการสนทนากลุ่ม 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา สร้างความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มอบหมายหน้าที่ นำสู่การกำหนดนโยบาย บูรณาการในการจัดการเรียนการสอน จัดทำแหล่งเรียนรู้ ติดตามผลการดำเนินงาน นำผลการประเมินติดตามไปพัฒนา ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษาและบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปีให้ครอบคลุมทั่วถึงทุกกิจกรรม 2) ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการจัดบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในหน่วยการเรียนรู้แต่ละวิชาทุกวิชา ในทุกหลักสูตร ติดตามดูแลครูผู้สอนให้จัดทำและใช้แผนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมปฏิบัติ คิดเป็นวิเคราะห์เป็น และใช้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน พัฒนาสื่อการเรียนรู้ สร้างแหล่งเรียนรู้ร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้ให้นักเรียนนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยการกำหนดแผนงานสนับสนุน เสริมสร้าง และปลูกฝังให้มีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักในคุณค่า เกิดจิตอาสา ติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อให้ นักเรียนสามารถดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในขณะกำลังศึกษา 4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยมีวางแผนงาน ดำเนินงาน ติดตามผล ปรับปรุงการดำเนินงาน ในการส่งเสริมให้พัฒนาบุคลากร สร้างความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้มีคุณลักษณะแห่งความ

พอเพียงอย่างต่อเนื่อง และเป็นแบบอย่างของความพอเพียงให้กับคณะครู บุคลากร นักเรียน และชุมชน 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จของสถานศึกษา โดยกำหนดเป็นนโยบายในการบริหารสถานศึกษา มุ่งให้ผู้บริหารและบุคลากร นักเรียนทุกคนปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นสถานศึกษาที่มีบุคลากรรักสามัคคี อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ช่วยเหลือกัน พึ่งพาอาศัยได้ตามสมควร

สุนันท์นี สุขสวัสดิ์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการ การจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของนักเรียนตามแนวทางการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา โรงเรียนศิริมาศพิทยาคม ผลการประเมินพบว่า การประเมินผลกิจกรรมสร้างเสริมคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของนักเรียนตามแนวทางการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยภาพรวม และตามขั้นตอนด้านบริบท ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต อยู่ในระดับมากเป็นเพราะแนวทางการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้โรงเรียนศิริมาศพิทยาคมดำเนินการนั้น ทางโรงเรียนได้ดำเนินการอย่างเคร่งครัดทุกขั้นตอน รวมทั้งใช้หลักการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครอง นักเรียนทุกขั้นตอน การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งการประชุมร่วมกัน การเข้าร่วมกิจกรรมกับโรงเรียนโดยตรง แสดงถึงแนวทางดังกล่าวเป็นแนวทางที่สามารถนำมาปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

ฉลอง งามคง (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา โรงเรียนบ้านนาโพธิ์พิทยาคม อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการประเมิน พบว่า ผลการประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาโรงเรียนนาโพธิ์พิทยาคม อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานตามโครงการอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านบริบท รองลงมา คือ ด้านประสิทธิผล และด้านผลกระทบ โรงเรียนได้รับคัดเลือกให้เป็นสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปี 2559 “สถานศึกษาพอเพียง 2559” เกิดผลงานที่เป็นโครงการที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 10 โครงการ และเกิดโครงการจากการบูรณาการทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยสถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกรายวิชา โดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นักเรียนมีความเห็นต่อการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และผู้ปกครองนักเรียนมีความเห็นต่อการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

วีรภัทร ไม้ไหว (2560) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนระดับประถมศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า หลักสูตรฝึกอบรมครูเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนระดับประถมศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) เนื้อหาสาระหลักสูตร 4) กิจกรรม

การฝึกอบรม และ 5) สื่อประกอบการฝึกอบรม ผลการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมครู เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ระดับประถมศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูผู้สอนที่รับการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรม มีความรู้ความเข้าใจหลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม ด้านความรู้ และ ประสบการณ์ในการจัดการฝึกอบรม ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจระดับมากที่สุดต่อหลักสูตรการพัฒนาครูเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน และสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้ ระดับมากที่สุด

พระศรีรัตน์ สิริรัตน (ศรีสง่า) (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันและปัญหาทักษะชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ได้แก่ ขาดการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น 1) การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น พบว่า นักศึกษาให้ความสนใจตนเองค่อนข้างน้อย และสนใจคนอื่นมากกว่าตนเอง อาจแสดงจากการบริโภคสื่อมากเกินไปทำให้การดำเนินชีวิตขาดเป้าหมายที่ชัดเจน และบางคนขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ในการรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม 2) การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ พบว่า ขาดหลักการคิดแบบโยนิโสมนสิการด้วยเหตุและผลในการตัดสินใจต่อการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างเพียงพอ 3) การจัดการกับอารมณ์และความเครียด พบว่า นักศึกษาบางคนขาดความเข้าใจตนเองและสังคมที่มีผลกระทบต่อการใช้ชีวิต จึงเกิดความเครียด ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ไม่ดีพอ 4) การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น พบว่า นักศึกษาขาดการเรียนรู้การใช้ภาษากายและใจในการสื่อสารอยู่ร่วมกับคนอื่น ความสัมพันธ์ร่วมกับคนอื่นอย่างสร้างสรรค์น้อย 2. การพัฒนาทักษะชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ส่งเสริมให้นักศึกษาปฏิบัติศีล 5 และหิริโอตตปละ จัดกิจกรรมอบรมคุณธรรมสอดแทรกหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเงื่อนไขความรู้ โดยนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านความพอประมาณ เห็นประโยชน์และตระหนักในความสำคัญของการดำเนินชีวิตตามหลักความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการดำเนินชีวิต และด้านการมีภูมิคุ้มกัน จัดทำรายรับรายจ่ายในครัวเรือน 3. กระบวนการพัฒนาทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ประกอบด้วยทักษะชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา 5 ด้าน 1) ตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น รู้จักความถนัดความสามารถของตนเอง 2) คิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ แยกแยะข้อมูลข่าวสาร 3) จัดการกับอารมณ์และความเครียด เข้าใจและรู้เท่าทันภาวะอารมณ์ของบุคคล 4) สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น เข้าใจมุมมอง อารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่น ใช้ภาษาพูดและภาษากายในการสื่อสาร และ 5) สามารถประยุกต์เข้ากับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ได้แก่ 1) ด้านความพอประมาณ สร้างความเข้าใจ 2) ด้านความมีเหตุผล จัดทำรายรับรายจ่ายในครัวเรือน 3) ด้านการมีภูมิคุ้มกัน จัดทำบัญชีธนาคารขยะ 4) ด้านเงื่อนไขความรู้ วางแผนองค์ความรู้ 5) ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ส่งเสริมให้นักศึกษาปฏิบัติตามหลักโยนิโสมนสิการและอิทธิบาท 4

ธีรต์ม์ ไจกล้า (2560) ได้ประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โรงเรียนบ้านตระเปียงเตี้ย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 การศึกษาครั้งนี้

มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของโรงเรียนบ้านตระเปียงเตีย โดยใช้รูปแบบของชิปปี้ (CIPP Model) แบ่งเป็นรายด้าน ดังนี้ 1) ด้านสภาวะแวดล้อม (Context) ได้แก่ การประเมินจุดมุ่งหมาย สภาพความต้องการ สิ่งอำนวยความสะดวก และความจำเป็น 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ การประเมินเกี่ยวกับเอกสาร วัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ และบุคลากรในการดำเนินโครงการ 3) ด้านกระบวนการ (Process) ได้แก่ การประเมินเกี่ยวกับการวางแผนการจัดการและกิจกรรมในการดำเนินโครงการ 4) ด้านผลลัพธ์ (Product) ได้แก่ การประเมินผลงานหรือการบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของโครงการและเพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ ประชากรที่ใช้มีจำนวนทั้งสิ้น 270 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารและครูจำนวน 12 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 120 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 9 คน และนักเรียน จำนวน 129 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบประเมิน จำนวน 1 ฉบับ สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของโรงเรียนบ้านตระเปียงเตีย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยใช้รูปแบบของชิปปี้ (CIPP Model) สรุปผลการประเมินแบ่งเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ผลการประเมินด้านสภาวะแวดล้อม (Context) ได้แก่ การประเมินจุดมุ่งหมาย สภาพความต้องการ สิ่งอำนวยความสะดวก และความจำเป็น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และนักเรียน ผลประเมินโดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ การประเมินเกี่ยวกับเอกสาร วัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ และบุคลากรในการดำเนินโครงการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และนักเรียน ผลประเมินโดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก

1.3 ผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process) ได้แก่ การประเมินเกี่ยวกับการวางแผนการจัดการและกิจกรรมในการดำเนินโครงการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และนักเรียน ผลประเมินโดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก

1.4 ผลการประเมินด้านผลลัพธ์ (Product) ได้แก่ การประเมินผลงานหรือการบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และนักเรียน ผลประเมินโดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ จากการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมโรงเรียนบ้านตระเปียงเตีย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 สรุปได้ ดังนี้

2.1 ปัญหาและอุปสรรคของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครู ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และนักเรียน พบว่า ด้านสภาวะแวดล้อมโดยส่วนใหญ่ภาครัฐกำหนดนโยบายมาให้ในบางครั้งไม่สามารถปฏิบัติตามนโยบายได้ และนโยบายกำหนดไว้มีมากไม่สามารถปฏิบัติให้ครบถ้วนได้ ด้านปัจจัยนำเข้าบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจโครงการอย่างชัดเจน

งบประมาณที่สนับสนุนไม่เพียงพอ และขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านกระบวนการ ขาดการประสานงานระหว่างชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขาดการวางแผนร่วมกันระหว่าง คณะกรรมการ และโครงการขาดความต่อเนื่องและขาดการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องและจริงจังจาก หน่วยงานต้นสังกัด และด้านผลลัพธ์พบว่าโครงการไม่สามารถประเมินผลในระยะสั้นได้

2.2 ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครูผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และนักเรียนพบว่า ควรเพิ่มงบประมาณที่สนับสนุนในการดำเนินงานตาม โครงการเพื่อการประชาสัมพันธ์และสร้างการมีส่วนร่วม ควรจัดประชุมอย่างสม่ำเสมอเพื่อหารูปแบบ ให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติเข้าใจตรงกัน ผู้บริหารระดับต่าง ๆ ควรให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานอย่าง จริงจังมากกว่านี้ โรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน วัดโรงเรียนและชุมชน สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์อย่างต่อเนื่อง และควรมีการประชาสัมพันธ์เรื่องการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในชุมชนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

ซารดา จิตรอำมาตย์ (2560) ได้ประเมินโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรม การเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ของ โรงเรียนเหล่าฝ้ายผดุงวิทย์ จังหวัดหนองคาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการสถานศึกษา แบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ของโรงเรียนเหล่าฝ้ายผดุงวิทย์ จังหวัดหนองคาย ด้วยรูปแบบการประเมินแบบ CIPP ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 233 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร สถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา กรรมการสถานศึกษา นักเรียน และผู้ปกครอง เครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ของผู้บริหารและคณะกรรมการสถานศึกษา และ แบบสอบถาม จำนวน 3 ฉบับ แบ่งเป็นฉบับนักเรียน ฉบับครู และฉบับผู้ปกครอง มีลักษณะเป็นมา ตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.25 – 0.69 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.84, 0.87 และ 0.98 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการประเมิน พบว่า โดย ภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.55) และเมื่อเรียงลำดับเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ด้านบริบท ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.58) รองลงมา คือ ด้านกระบวนการ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.56) ด้านปัจจัยนำเข้า ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.55) และด้าน ผลผลิต ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.54) ตามลำดับ

อาจารย์ประจำหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ (2561) ได้ทำการการ ประเมินเพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวน ดุสิต การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ พ.ศ. 2556 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนา และปรับปรุงหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ พ.ศ. 2562 คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กลุ่มตัวอย่างในการประเมินหลักสูตร ระยะเวลาที่ 1 คือ นักศึกษา หลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 32 คน และ ผู้ใช้บัณฑิตสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ผู้เข้าร่วมให้ข้อมูลเพื่อการศึกษาระยะเวลาที่ 2 คือ อาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน จำนวน 6 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบประเมินและแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณสถิติ ผลการวิจัยระยะที่ 1 พบว่า 1) ด้านบริบทมีการ จัดสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี 2) ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า นักศึกษามีความ พึงพอใจด้านอาจารย์ผู้สอนสูงสุด รองลงมาคือ การจัดหลักสูตรและสื่อ/เอกสาร อุปกรณ์และสถานที่ สำหรับจัดการเรียนการสอน 3) ด้านกระบวนการ พบว่า นักศึกษาพอใจด้านการจัดการเรียนการสอน ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบการเรียนการสอนมากที่สุด มีการวัดและประเมินผลเป็นไป ตามระเบียบกฎเกณฑ์และข้อตกลงที่กำหนดไว้ล่วงหน้า และ 4) ด้านผลผลิต พบว่า ร้อยละของ นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาในหลักสูตร ร้อยละ 96.87 ผลการการพัฒนาคุณลักษณะ บัณฑิตที่พึงประสงค์ โดยการให้นักศึกษาประเมินตนเอง พบว่า ด้านความรู้ ทักษะทางปัญญา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบมากที่สุด ส่วนการประเมินของผู้ใช้บัณฑิต พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตประเมินด้านความสามารถทั่วไปสูงสุด รองลงไป ได้แก่ความสามารถด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและความสามารถเฉพาะวิชาชีพ ผลการศึกษาแนวทางการปรับปรุงสภาพของรายวิชา พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นสภาพของรายวิชาส่วนหนึ่งไม่ต้องปรับปรุงและบางรายวิชา ควรมี การปรับปรุง ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง พบว่า คุณลักษณะสำคัญที่จำเป็นต้องมีสำหรับ บัณฑิตสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์คือคุณลักษณะทางวิชาชีพ

จิราภรณ์ ภูอุดม (2561) ได้ศึกษาการศึกษาผลกิจกรรมนันทนาการแบบมีส่วนร่วมกับการ พัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองสองห้อง (สายชมพูถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมนันทนาการแบบมี ส่วนร่วมกับการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เป็นการนำนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานที่กำหนดองค์ประกอบทักษะชีวิตสำคัญ ที่จะเพิ่มภูมิคุ้มกันให้กับเด็กในสภาพสังคมที่มีการ เปลี่ยนแปลงและเตรียมความพร้อมสำหรับการปรับตัวของผู้เรียน เรียบเรียงลำดับความสำคัญ สร้างสรรค์กิจกรรมเนื้อหาและเวลาเพื่อให้เหมาะสมใน 4 องค์ประกอบดังนี้ 1) ด้านการสร้าง สัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น 2) ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น 3) ด้านการจัดการกับ อารมณ์และความเครียด และ 4) ด้านการคิดวิเคราะห์ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และผล ของกิจกรรมนันทนาการแบบมีส่วนร่วมกับการพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมพบว่า มีผลการพัฒนาอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการตระหนักรู้และเห็น คุณค่าในตนเองและผู้อื่น ด้านการคิดวิเคราะห์ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ด้านการจัดการ กับอารมณ์และความเครียด และด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น มีความสามารถในการใช้ทักษะ ชีวิตอยู่ในระดับดีทุกด้าน โปรแกรมนันทนาการแบบมีส่วนร่วมกับการพัฒนาทักษะชีวิตก่อน การทดลองและหลังการทดลอง ทำให้มีระดับความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เพิ่มขึ้นอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

วุฒิชัย พันธุ์งาม (2562) ได้ศึกษาเรื่อง รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนชุมชนบ้านคลองเหมือง ปีการศึกษา 2562 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ผลการประเมินพบว่า ผลการประเมินโครงการ ส่งเสริมการเรียนรู้บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนชุมชนบ้านคลองเหมือง

ปีการศึกษา 2562 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ มีผลการประเมินแยกเป็นรายด้านตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ดังนี้ ด้าน สภาพแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านปัจจัยนำเข้า อยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านผลผลิต โดยรวมมีอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นของนักเรียน ในการประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนชุมชน บ้านคลองเหมือง ปีการศึกษา 2562 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ด้าน ผลผลิต พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักเรียนมีความสุข มีความภูมิใจในการฝึกฝนตนเองให้ เป็นผู้มีความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมานักเรียนมีเจตคติที่ดี และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความคิดเห็นของผู้ปกครอง นักเรียน ด้านผลผลิต พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยโรงเรียนได้มีแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับผักสวน ครัวและสมุนไพรท้องถิ่นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมานักเรียนได้เรียนรู้วิธีการเพาะเห็ดและถั่วงอก และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติได้มากที่สุด

สมใจ อุดมศรี และคณะ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การเสริมสร้างทักษะชีวิตและจิตสำนึก รักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยกิจกรรมการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนโคกสีวิทยาสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า 1. การศึกษาผลการเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยกิจกรรม การเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนโคกสีวิทยาสรรค์ นักเรียนมี พฤติกรรมหรือความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการ ตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น ด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์ ด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียด และด้านการสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น นักเรียนมีพฤติกรรมหรือความสามารถในระดับมากทุกด้าน 2. การศึกษาผลการเสริมสร้างจิตสำนึก รักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยกิจกรรมการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนโคกสีวิทยาสรรค์ นักเรียนมีพฤติกรรมหรือความสามารถที่แสดงออกถึงการเป็นผู้มีจิตสำนึก รักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก และ 3. การศึกษาแนวทางในการพัฒนาการเสริมสร้างทักษะ และจิตสำนึกรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยกิจกรรมการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง โรงเรียนโคกสีวิทยาสรรค์ พบว่า ผู้ร่วมสนทนาส่วนใหญ่ ได้ให้แนวทางในการพัฒนาทักษะ ชีวิตแก่นักเรียน โดยการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นรอบตัว โดย อาศัยความรู้ความสามารถของตนเอง และควรฝึกให้นักเรียนกำหนดเป้าหมายและวางแผนดำเนินการ ด้วยตนเอง สำหรับแนวทางในการเสริมสร้างจิตสำนึกรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้ร่วมสนทนาส่วนใหญ่ เห็นว่า โรงเรียนควรจัดทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน/นอกชุมชนเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และควรจัดกิจกรรมแสดงผลงานอันเนื่องมาจากการใช้ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความคิดสร้างสรรค์

ปัทมา พิพัฒน์ (2562) ได้ประเมินโครงการฝึกอบรม ทัศนศึกษาหลักสูตรการพัฒนา ข้าราชการบรรจุใหม่ กรมศุลกากร การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลโครงการฝึกอบรม : ทัศนศึกษาหลักสูตรการพัฒนาข้าราชการบรรจุใหม่ กรมศุลกากร ตามแบบซีพี (CIPP Model) ใน ด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ ที่มีอิทธิพลต่อด้านผลผลิตของโครงการ ฝึกอบรม โดยกำหนดรูปแบบการศึกษาเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อ

สอบถามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรการพัฒนาข้าราชการบรรจุใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 กรมศุลกากร จำนวน 245 คน ตอบแบบสอบถามกลับมาจำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 95.92 ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้านโปรแกรม SPSS โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติอนุมาน ได้แก่ การทดสอบค่า t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์และการถดถอย โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมี เพศ อายุและระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีระดับผลผลิตของโครงการฝึกอบรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีประสบการณ์ทำงานที่ผ่านมาแตกต่างกัน ระดับผลผลิตของโครงการฝึกอบรมไม่แตกต่างกัน และการทดสอบความสัมพันธ์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อด้านผลผลิตของโครงการ พบว่า ปัจจัยด้านกระบวนการ (Beta = 0.579) ปัจจัยด้านปัจจัยนำเข้า (Beta = 0.20) และปัจจัยด้านสภาวะแวดล้อม (Beta = 0.188) มีอิทธิพลในทิศทางบวกต่อผลผลิตของโครงการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มีนา กริชไกรวรรณ และ อชิตพล มีนัย (2562) ได้ประเมินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูคณิตศาสตร์เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าร่วมโครงการ PISA ปี 2561 ตามรูปแบบ CIPP Model การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสรุปผลการประเมินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูคณิตศาสตร์เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าร่วมโครงการ PISA ปี 2561 ตามรูปแบบ CIPP ใน 4 ด้าน ได้แก่ การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) ประชากรที่ใช้ในการประเมินในครั้งนี้ คือ ครูสอนคณิตศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 108 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูคณิตศาสตร์เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าร่วมโครงการ PISA ปี 2561 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร ซึ่งเป็นครูผู้สอนคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาที่เข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูคณิตศาสตร์เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าร่วมโครงการ PISA ปี 2561 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีผลการประเมินในแต่ละด้าน ดังนี้ (1) ด้านบริบท (Context) ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.22) (2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.11) (3) ด้านกระบวนการ (Process) ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.13) (4) ด้านผลผลิต (Product) ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.20)

กรกฎ วงษ์สุวรรณ (2562) ได้ทำการประเมินผลความสำเร็จของโครงการป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนตามแบบจำลอง CIPP Model กรณีศึกษา : โครงการป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนเมืองเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการ โดยการศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งดำเนินการศึกษาด้วยวิธีการสัมภาษณ์ส่วนบุคคล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างเฉพาะเจาะจง จำนวน 10 ราย ผู้วิจัยได้นำข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง และข้อมูลจากเอกสารมาวิเคราะห์และประมวลผลตามแบบจำลอง CIPP Model ผลการศึกษาพบว่า (1) ด้านสภาพแวดล้อมของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล และความต้องการของประชาชนที่ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐเข้า

มาช่วยในการแก้ไขปัญหาที่ท่วมในพื้นที่ (2) ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชน รวมถึงสภาพพื้นที่ แบบรูปรายการ และงบประมาณมีความพร้อมและมีความเหมาะสมในการดำเนินโครงการ (3) ด้านกระบวนการ พบว่ามีขั้นตอนการดำเนินโครงการที่ชัดเจน มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ (4) ด้านผลผลิต พบว่าโครงการสามารถป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนได้และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ สำหรับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการส่วนใหญ่เป็นปัญหาในด้านเทคนิคการก่อสร้างที่ต้องมีการแก้ไขรูปแบบรายการ และขยายสัญญา เพื่อให้งานก่อสร้างสอดคล้องกับสภาพของพื้นที่ สำหรับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในอนาคตควรมีการศึกษาประเมินความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณรวมถึงแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินโครงการต่อไป

มัณฑิณี เปี่ยมดี (2563) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของครูเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ โปรแกรมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของครูเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย หลักการและเป้าหมายของโปรแกรม จุดมุ่งหมายของโปรแกรม เนื้อหาของโปรแกรม กิจกรรมการพัฒนาและการประเมินผลโปรแกรม แบ่งออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การเตรียมความพร้อม ระยะที่ 2 การอบรม ระยะที่ 3 การเรียนรู้จากการปฏิบัติงานและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และระยะที่ 4 การประเมินผล ระยะเวลาในการดำเนินโปรแกรม 86 ชั่วโมง ผลการประเมินด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านและผลการนำโปรแกรมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของครูเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จันทิมา บุญอนันต์วงศ์ และ นัชพนธ์ ฤทธิ์คารพ (2563) ได้รายงานการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรี โดยใช้รูปแบบชิปปี้โมเดล การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาผลการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรี ในรูปแบบจำลองชิปปี้ (CIPP Model) 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และ ด้านผลผลิต และ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา 2560 จำนวน 264 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามเท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1. การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ 4 ด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.16$, $\sigma=0.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ 1) ด้านบริบท ($\mu=4.24$, $\sigma=0.34$) พบว่านโยบายและแหล่งบริการสุขภาพ จุดมุ่งหมาย ความต้องการของ กลุ่มเป้าหมาย และความเหมาะสมของโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ด้านปัจจัยนำเข้า ($\mu=4.24$, $\sigma=0.42$) พบว่าด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านวัสดุอุปกรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ด้านกระบวนการ

($\mu=4.15$, $\sigma=0.25$) พบว่า การวางแผนการจัดการกิจกรรมในการดำเนินโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 4) ด้านผลผลิต ($\mu=4.04$, $\sigma=0.16$) พบว่า ผลกระทบต่อโครงการ ความเข้าใจด้านสุขภาพอนามัย ภาวะสุขภาพอนามัยของนักเรียน และบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี และ 2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ขนาดโรงเรียน โดยรวมทุกด้านและรายด้านไม่แตกต่างกัน

พियะภา ใจชื่อสมบุรณ์ (2563) ได้ทำการประเมินโครงการโรงเรียนวิถีพุทธของโรงเรียนวัดใหญ่บ้านบ่อ (บ้านบ่อราษฎร์บำรุง) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ผลการประเมินสภาพแวดล้อม 2) ผลการประเมินความพร้อมปัจจัยเบื้องต้น 3) ผลการประเมินกระบวนการ 4) ผลการประเมินผลผลิตโครงการ และ 5) ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ โดยใช้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนวัดใหญ่บ้านบ่อ (บ้านบ่อราษฎร์บำรุง) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา ข้าราชการครู จำนวน 33 คน ยกเว้นผู้วิจัย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน และนักเรียนโรงเรียนวัดใหญ่บ้านบ่อ จำนวน 248 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 294 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการประเมินโครงการพบว่า

1. การประเมินโครงการโรงเรียนวิถีพุทธของโรงเรียนวัดใหญ่บ้านบ่อ (บ้านบ่อราษฎร์บำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และระดับมาก 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นการประเมินโครงการโรงเรียนวิถีพุทธโรงเรียนวัดใหญ่บ้านบ่อ (บ้านบ่อราษฎร์บำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 แนวทางดังนี้ 1) โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมในการเป็นโรงเรียนวิถีพุทธ คือ มีการกำหนดหลักการในการปฏิบัติงาน มีการบริหารงานแบบ “บวร” 2) โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนอยากเข้ามาเรียนรู้ ส่งผลให้การดำเนินโครงการโรงเรียนวิถีพุทธของโรงเรียนเกิดประสิทธิผล 3) โรงเรียนมีการนิเทศติดตามการปฏิบัติงาน มีการแนะนำช่วยเหลือและสนับสนุน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่อง บอกรายปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น โดยร่วมกันหาทางแก้ไข 4) โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดแผนและระยะเวลาในการประเมินผลที่ชัดเจน มีการรายงานผลและเผยแพร่การดำเนินงานของโครงการ 5) โรงเรียนส่งเสริมให้ครู บุคลากรทางการศึกษา มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีการมอบหมายงานให้รับผิดชอบตามความถนัด ความสามารถ มีการให้การสนับสนุน ปรับปรุงการจัดการกิจกรรมให้สอดคล้องกับโรงเรียนวิถีพุทธ โดยให้เข้ารับการฝึกอบรมตามโอกาส เพื่อนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาพัฒนาการทำงานอย่างต่อเนื่อง

ไอลดา แลวโพธิ์ (2563) ได้ประเมินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนวัดไร่ขิง (สุนทรอุทิศ) โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ของโรงเรียนวัดไร่ขิง (สุนทรอุทิศ) ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรโรงเรียนวัดไร่ขิง (สุนทรอุทิศ) ประกอบด้วย ผู้บริหาร 1 คน ครู 24 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 คน และนักเรียน 231 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 260 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามความคิดเห็น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่าการประเมินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนวัดไร่ขิง (สุนทรอุทิศ) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านบริบท ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านผลผลิต แนวทางการพัฒนาการดำเนินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนวัดไร่ขิง (สุนทรอุทิศ) ควรดำเนินการ ดังนี้ 1) ด้านบริบท โรงเรียนควรมีการวิเคราะห์ ศักยภาพของโรงเรียนและชุมชน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาขีดความสามารถในการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนใน ทุก ๆ ด้าน 2) ด้านปัจจัยนำเข้า ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการโครงการมี การพัฒนาตนเองเกี่ยวกับความรู้และความสามารถในการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง 3) ด้านกระบวนการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการโครงการมีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับ ความรู้และความสามารถในการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง 4) ด้านผลผลิต โรงเรียนควรจัดกิจกรรม โครงการที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

กรุณา แดงสุวรรณ เยาวณีย์ ชูขำ กาญจน์กมล สุวิทย์รัตน์ กนกกร ศิริสุข และพรพรรณ ผุดเกตุ (2564) ได้ประเมินโครงการการประกวดความโดดเด่นด้านการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินโครงการการประกวดความโดดเด่น ด้านการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปป์ของสตีเฟลปิม ในการประเมินโครงการ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จากผู้นำเสนอผลงานความโดดเด่น จำนวน 22 คน และ ผู้จัดนิทรรศการความโดดเด่น จำนวน 43 คน เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2563 ณ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการการประกวดความโดดเด่นด้านการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และ ด้านผลผลิต วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ การวิเคราะห์เรื่องราว ผลการวิจัย พบว่า 1) การประเมินโครงการ การประกวดความโดดเด่นด้านการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับความเฉลี่ยสูงสุดลงมา ได้แก่ ด้านผลลัพธ์รองลงมา คือ ด้านกระบวนการ ด้านบริบท และด้านปัจจัยนำเข้า 2) ข้อเสนอแนะต่อการจัดโครงการ พบว่า มีข้อเสนอแนะทั้งในด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลลัพธ์

งานวิจัยต่างประเทศ

Julia (2015) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบทักษะชีวิตนักเรียนกลุ่มหลังเลิกเรียนแบบดั้งเดิม และกลุ่มทำกิจกรรมหลังเลิกเรียนกับองค์กร 4-H ด้วยกิจกรรมแบบมีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่าง คือ เยาวชนอายุ 10-14 ปี รวม 89 คน เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามก่อนทำกิจกรรม แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์หลังทำกิจกรรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าความเชื่อมั่น โดยมีวัตถุประสงค์ คือ การศึกษาเปรียบเทียบทักษะชีวิตนักเรียนที่ประกอบด้วย ทักษะการคิด ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการสื่อสาร การวางแผนเป้าหมายของชีวิต และทักษะการแก้ไขปัญหาของกลุ่มหลังเลิกเรียนแบบดั้งเดิม และกลุ่มทำกิจกรรมหลังเลิกเรียนกับองค์กร 4-H ผลการวิจัยพบว่า ทั้ง 2 กลุ่ม มีพัฒนาการด้านทักษะชีวิตที่เหมือนกัน

Bardhan (2016) ได้ทำการศึกษาการฝึกทักษะชีวิตเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ กลุ่มเด็กและเยาวชน อายุระหว่าง 8-17 ปี โดยเป็นการคัดเลือกแบบสมัครใจ รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ กรณีศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายการวิจัย คือ การศึกษาและทำความเข้าใจว่าเด็กในโรงเรียนมีพฤติกรรมอย่างไร การฝึกทักษะชีวิตด้วยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง โดยมีครูทำหน้าที่ให้คำปรึกษาสามารถลงพฤติกรรมเสี่ยงได้หรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า การฝึกทักษะชีวิตอย่างต่อเนื่องพร้อมการให้คำปรึกษา ช่วยให้วัยรุ่นสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงและมีพัฒนาการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวก และยังช่วยให้วัยรุ่นมีพัฒนาการด้านความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรกับครู เพื่อน และผู้ปกครอง เพิ่มมากขึ้น

Gayatri, Channaveer and Lakshmana (2017) ได้ทำการศึกษาโปรแกรมการเรียนรู้ทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีจุดมุ่งหมายการวิจัยเพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมการเรียนรู้ทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อประเมินความต้องการของนักเรียนที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการเรียนรู้ทักษะชีวิต กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ นักเรียน 15 คน เข้าร่วมโปรแกรมการเรียนรู้ทักษะชีวิตที่มีทักษะชีวิตตามองค์ประกอบของ WHO และผู้ปกครอง 13 คน ในการสัมภาษณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดทักษะชีวิตและการสัมภาษณ์ผลการศึกษาพบว่า การดูแลจากผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะชีวิตด้านการคิดสร้างสรรค์ และทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ ทักษะชีวิตเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิตและรับมือกับสถานการณ์ต่างๆ ในปัจจุบัน ดังนั้นโรงเรียนควรจัดการรู้ทักษะชีวิตบูรณาการเข้ากับกิจกรรมทางวิชาการ และครูควรได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการสอนทักษะชีวิตให้แก่นักเรียน

Sabrina (2018) ได้ศึกษาเรื่อง ความเข้าใจการสอนด้านทักษะชีวิตในห้องเรียนระดับประถมศึกษาของครูชาวฟินแลนด์และครูชาวสิงคโปร์ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู 6 ท่าน เป็นครูสิงคโปร์ และครูฟินแลนด์ อย่างละ 3 ท่าน เครื่องมือวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์เนื้อหา โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) รูปแบบการเรียนการสอนเรื่องทักษะชีวิตในห้องเรียนและในโรงเรียนเป็นอย่างไร 2) ความเข้าใจของครูที่มีต่อการเรียนการสอนเรื่องทักษะชีวิตเป็นอย่างไร 3) สิ่งสนับสนุนและท้าทายครูเพื่อใช้ประกอบการสอนในห้องและในโรงเรียน มีอะไรบ้าง ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ภาควิชาที่ผลต่อการเรียนการสอนทักษะชีวิต นอกจากการออกแบบหลักสูตรแห่งชาติที่ต้องคำนึงถึงทักษะชีวิตแล้ว สิ่งที่มีผลมากที่สุดกลับเป็นความสามารถส่วนตัวของครูแต่ละคนที่โรงเรียน รวมทั้งความใส่ใจของผู้ปกครองแต่ละครอบครัว ผลวิจัยยังเปิดเผยให้เห็นว่า ความ

เข้าใจการสอนทักษะชีวิตแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน โดยสิ่งที่มีผลมาจากความแตกต่างด้านทักษะการสอนของครู และความแตกต่างจากอิทธิพลของวัฒนธรรมแต่ละท้องถิ่น

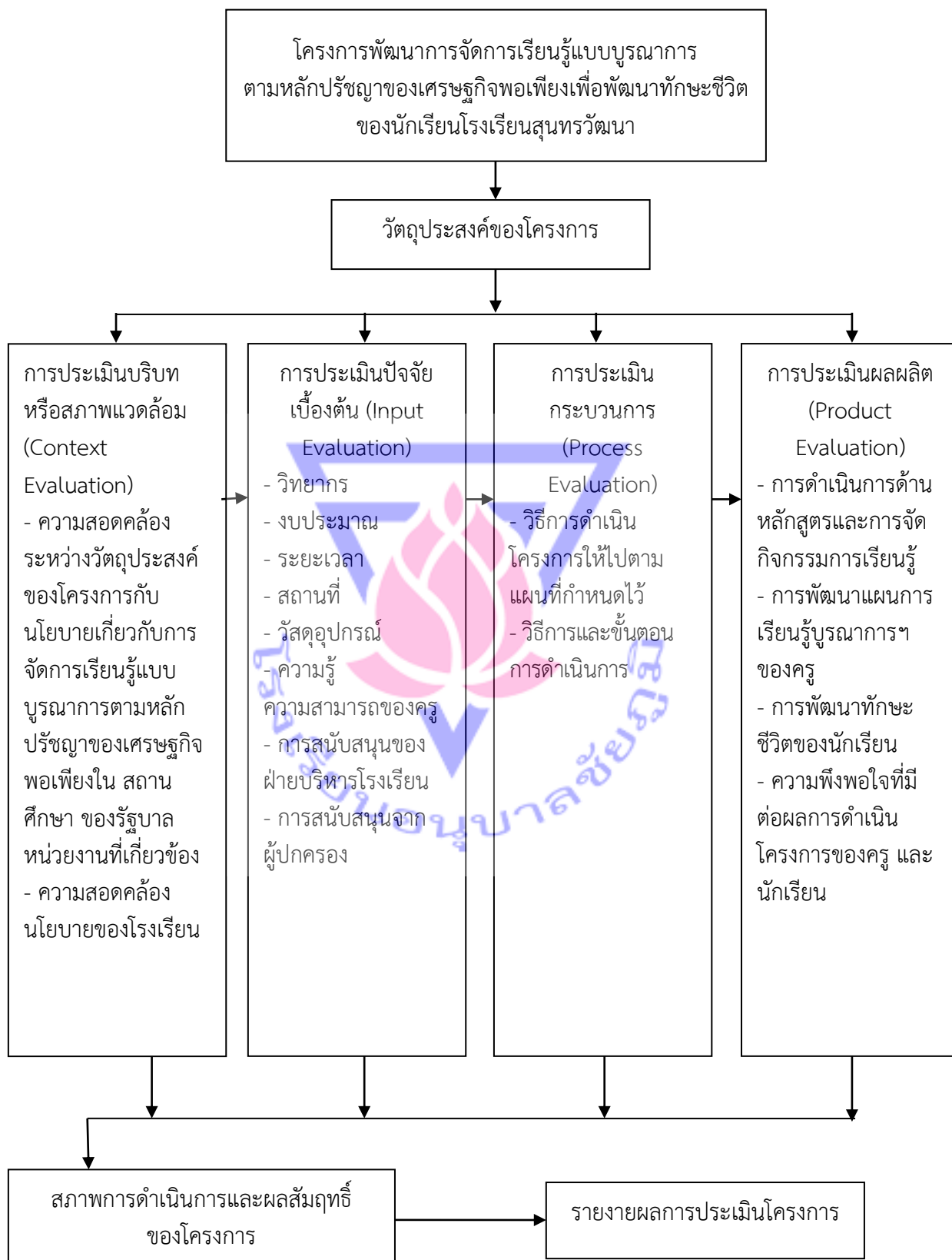
จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นเรื่องสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์กร ซึ่งจะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายและจะต้องตระหนักถึงความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้เจริญเติบโตงอกงาม เป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคม มีทักษะชีวิต สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ จากการที่ผู้บริหาร ครูต้นแบบ และผู้ศึกษาค้นคว้าทำหน้าที่นี้เทศ ให้ความรู้ คำปรึกษาหารือ ให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างใกล้ชิด ทำให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้มากขึ้น มีกระบวนการเชื่อมโยงด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ตามหลักสูตรขั้นแกนกลางการศึกษาพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมีความมั่นใจในการนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เป็นอย่างดีทุกคน ดังนั้นโรงเรียนสุนทรวัฒนา จึงได้ดำเนินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา เพื่อพัฒนาพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและสร้างภูมิคุ้มกันให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดทั้งเพื่อให้ส่งผลให้เป็นสถานศึกษาพอเพียง

กรอบแนวคิดในการประเมิน

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินโครงการพบว่า การประเมินโครงการมีหลายรูปแบบได้แก่ รูปแบบการประเมินที่ยึดวัตถุประสงค์ รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่า และรูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจ การประเมินโครงการครั้งนี้ผู้ประเมินเลือกการประเมินแบบ ชิปปี้ (CIPP Model) ของ Stufflebeam (1971) ประกอบด้วย 1) การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินความต้องการและความจำเป็นเพื่อจัดทำโครงการหรือจัดลำดับความสำคัญของโครงการและการกำหนดจุดมุ่งหมายของโครงการต่าง ๆ การประเมินสภาพแวดล้อมทำได้โดยการศึกษอิทธิพลหรือแรงกดดันต่าง ๆ ของสิ่งภายนอกโครงการว่ามีต่อโครงการหรือไม่อย่างไร หรืออาจจะประเมินโครงการโดยเปรียบเทียบวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของโครงการว่าสอดคล้องกับความจำเป็น นโยบาย หรือปรัชญาของสถาบันหรือไม่ 2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการประเมินว่าปัจจัยที่เราต้องการมีอะไรบ้าง พอเพียงหรือไม่ ภายใต้ปัจจัยมีโปรแกรมหรือทางเลือกใดที่เราควรดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือถ้าประเมินโครงการที่ได้ดำเนินการไว้ ผลจากการประเมินปัจจัยก็จะให้คำตอบว่าการดำเนินโครงการที่ทำไปนี้ได้ดำเนินไปตามแผนที่เหมาะสม 3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินว่าได้นำโครงการไปปฏิบัติตามแผนที่กำหนดหรือไม่ การประเมินกระบวนการทำได้ 2 ลักษณะคือ มีการประเมินก่อนนำไปปฏิบัติจริงและประเมินกระบวนการขณะที่ปฏิบัติอยู่ โดยการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อันจะนำไปสู่การปรับปรุง

กระบวนการดำเนินโครงการได้อย่างเหมาะสม 4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลลัพธ์ที่ได้ว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ ซึ่งอาจทำได้ทันทีที่โครงการสิ้นสุดลง การประเมินผลผลิตช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการรับรอง การล้มเลิกหรือการปรับขยายโครงการถ้าจะทำต่อไป ดังกรอบแนวคิดในการประเมินดังภาพที่ 12

ภาพที่ 12 กรอบแนวคิดการประเมินโครงการ

บทที่ 3 วิธีดำเนินการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ครั้งนี้ผู้ประเมินได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. แหล่งข้อมูล
2. รูปแบบการประเมินโครงการ
3. ขอบเขตในการประเมินโครงการ
4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การวิเคราะห์ข้อมูล
8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

แหล่งข้อมูล

1. ประชากร

1.1 ประชากรที่ใช้ในการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ปีการศึกษา 2564 ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียน จำนวนรวมทั้งสิ้น 803 คน ได้แก่

- 1) ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 4 คน
- 2) ครูผู้สอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนสุนทรวัฒนา จำนวน 33 คน ประกอบด้วย

- 2.1) ครูผู้สอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 คน
- 2.2) ครูผู้สอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 คน
- 2.3) ครูผู้สอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 13 คน

- 3) นักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จำนวน 766 คน ประกอบด้วย

- 3.1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 229 คน
- 3.2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 253 คน
- 3.3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 284 คน

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ปีการศึกษา 2564 จำนวน 37 คน ประกอบด้วย

2.1 ผู้บริหาร จำนวน 4 คน เนื่องจากผู้บริหารมีน้อยจึงใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มเป้าหมาย

2.2 ครูผู้สอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุนทรวัฒนา จำนวน 33 คน เนื่องจากครูมีน้อยจึงใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มเป้าหมาย
กลุ่มเป้าหมายรวมทั้งหมด 37 คน รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการประเมินโครงการ

กลุ่มบุคคล	ประชากร	กลุ่มเป้าหมาย
ผู้บริหาร	4	4
ครูผู้สอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุนทรวัฒนา	33	33
รวม	37	37

3. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ปีการศึกษา 2564 จำนวน 461 คน ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 461 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครีจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) ดังนี้

ชั้นที่ 1 ประชากรที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุนทรวัฒนา จำนวน 766 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครีจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) เป็น 461 คน

ชั้นที่ 2 จำแนกประชากรออกเป็นตามระดับชั้น ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ชั้นที่ 3 แบ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครีจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ที่ได้ 461 คน ออกเป็น 3 กลุ่ม ตามระดับชั้น เพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม

ชั้นที่ 4 ใช้การสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อสุ่มตัวอย่างจากนักเรียนแต่ละระดับชั้นตามขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้จากชั้นที่ 3 รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินโครงการ

กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	229	144
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	253	155
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	284	162
รวม	766	461

รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 498 คน

รูปแบบการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ผู้ประเมินได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป (CIPP Model) ของ Stufflebeam (1971) เป็นแนวทางในการประเมินโครงการในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) เกี่ยวกับ ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบายเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนโยบายของโรงเรียน
2. การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เกี่ยวกับ ความพร้อมด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และสถานที่ มีความเพียงพอและเหมาะสม
3. การประเมินด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process Evaluation) เกี่ยวกับวิธีการดำเนินโครงการให้ไปตามแผนที่กำหนดไว้ และวิธีการและขั้นตอนการดำเนินการ
4. การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) เกี่ยวกับผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ประกอบด้วย การประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูโรงเรียนสุนทรวัฒนา การประเมินการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครูโรงเรียนสุนทรวัฒนา การประเมินการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา และการประเมินความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ขอบเขตในการประเมินโครงการ

ผู้ประเมินได้กำหนดขอบเขตการประเมิน และเกณฑ์การประเมินที่ได้มาจากการประชุมร่วมกันของผู้บริหารและ คณะครู ในการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ขอบเขตในการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

วัตถุประสงค์	สิ่งที่มุ่งประเมิน	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์ในการประเมิน
1. เพื่อประเมิน บริบทของโครงการ พัฒนาการจัดการ เรียนรู้บูรณาการตาม หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะ ชีวิตของนักเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา	- ความ สอดคล้อง ระหว่าง วัตถุประสงค์ ของโครงการ กับนโยบาย เกี่ยวกับการนำ หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียงไปใช้ ในการจัดการ เรียนรู้ใน สถานศึกษา - หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง - นโยบายของ โรงเรียน	- ผู้บริหาร - ครู	แบบสอบถาม	- ค่าเฉลี่ย - ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	- การตัดสิน การประเมินที่ ถือว่าผ่าน เกณฑ์พิจารณา จาก $\bar{X} \geq 3.50$

ตารางที่ 5 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	สิ่งที่มุ่งประเมิน	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์ในการประเมิน
2. เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา	- ความพร้อมด้านงบประมาณ - วัสดุอุปกรณ์ - บุคลากร - สถานที่มีความเพียงพอและเหมาะสม	- ผู้บริหาร - ครู	แบบสอบถาม	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	- การตัดสินใจประเมินที่ถือว่าผ่านเกณฑ์พิจารณา จาก $\bar{X} \geq 3.50$
3. เพื่อประเมินกระบวนการโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา	- วิธีการดำเนินงานโครงการให้ไปตามแผนที่กำหนดไว้ - วิธีการและขั้นตอนการดำเนินการ	- ผู้บริหาร - ครู	แบบสอบถาม	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	- การตัดสินใจประเมินที่ถือว่าผ่านเกณฑ์พิจารณา จาก $\bar{X} \geq 3.50$

ตารางที่ 5 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	สิ่งที่มุ่งประเมิน	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์ในการประเมิน
4. เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา	- ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ - ด้านการพัฒนาแผนการจัดการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - ด้านการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา	- ครูผู้สอน - นักเรียน	แบบสอบถาม	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	- การตัดสินใจประเมินที่ถือว่าผ่านเกณฑ์พิจารณาจาก $\bar{X} \geq 3.50$

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 อันดับ มี 5 ฉบับ มีรายละเอียด ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการในด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัย และด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process) โดยสอบถามผู้บริหาร และครูที่เข้าร่วมโครงการ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1) ด้านบริบท ประกอบด้วย ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบายเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนโยบายของโรงเรียน

2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น ประกอบด้วย ความพร้อม ด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และสถานที่ มีความเพียงพอและเหมาะสม

3) ด้านกระบวนการดำเนินงาน ประกอบด้วย วิธีการดำเนินโครงการให้ไปตามแผนที่กำหนดไว้และวิธีการและขั้นตอนการดำเนินการ

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยสอบถามครูที่เข้าร่วมโครงการ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา โดยสอบถามครูที่เข้าร่วมโครงการ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ตามความคิดเห็นของครู และนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบประเมินทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1) ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น ประกอบด้วย สามารถบอกจุดเด่น จุดด้อยของตนเองและผู้อื่น และสามารถแสดงออกทางความคิดเห็นที่ดีของตนเองด้วยความมั่นใจ

2) ด้านการวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วย มีทักษะการสังเกต วิเคราะห์แยกแยะ คาดคะเน สร้างผลงาน วิพากษ์วิจารณ์ วิเคราะห์และตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ถูกต้อง

3) ด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียด ประกอบด้วย การรู้จักจัดการอารมณ์ของตนเอง

4) ด้านการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น ประกอบด้วย การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และการทำงานร่วมกับผู้อื่นบนพื้นฐานความเป็นประชาธิปไตย

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูผู้สอน และนักเรียนที่มีต่อโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา โดยสอบถามครูและนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามความความพึงพอใจที่มีต่อโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้ประเมินได้สร้างขึ้นด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิดทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ

2. กำหนดกรอบและแนวคิดการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

3. ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วยแบบสอบถาม จำนวน 5 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการใน ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) และด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process) สำหรับผู้บริหารและครูที่เข้าร่วมโครงการ

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับครูที่เข้าร่วมโครงการ

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา สำหรับครูที่เข้าร่วมโครงการ

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ตามองค์ประกอบของทักษะชีวิต 4 ด้าน สำหรับครูและนักเรียน

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูผู้สอน และนักเรียนที่มีต่อโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา สำหรับครูและนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

4. นำเครื่องมือฉบับร่างพร้อมรายละเอียดเกี่ยวกับหัวข้อประเมินและวัตถุประสงค์ การประเมิน กรอบแนวคิดการวิจัย นิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปรในการประเมินเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการใช้ภาษา และตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถาม โดยพิจารณาว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามเนื้อหาที่ต้องการวัดหรือไม่ แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ แล้วหาค่าเฉลี่ย โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือประกอบด้วย

4.1 ผศ.ดร.เทิดศักดิ์ สุพันธ์ ตำแหน่ง คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผลการศึกษา

4.2 ผศ.ดร.สุนันท์ สีพาย ตำแหน่ง อาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผลการศึกษา

4.3 ผศ.ดร.ยงยุทธ ยะบุญธง ตำแหน่ง อาจารย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

4.4 ดร.สมพร หวานเสร็จ ตำแหน่ง อาจารย์และที่ปรึกษาฝ่ายการศึกษาพิเศษ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น อดีตผู้อำนวยการเชี่ยวชาญศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

4.5 ดร.บุญยฤทธิ์ ปิยะศรี ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

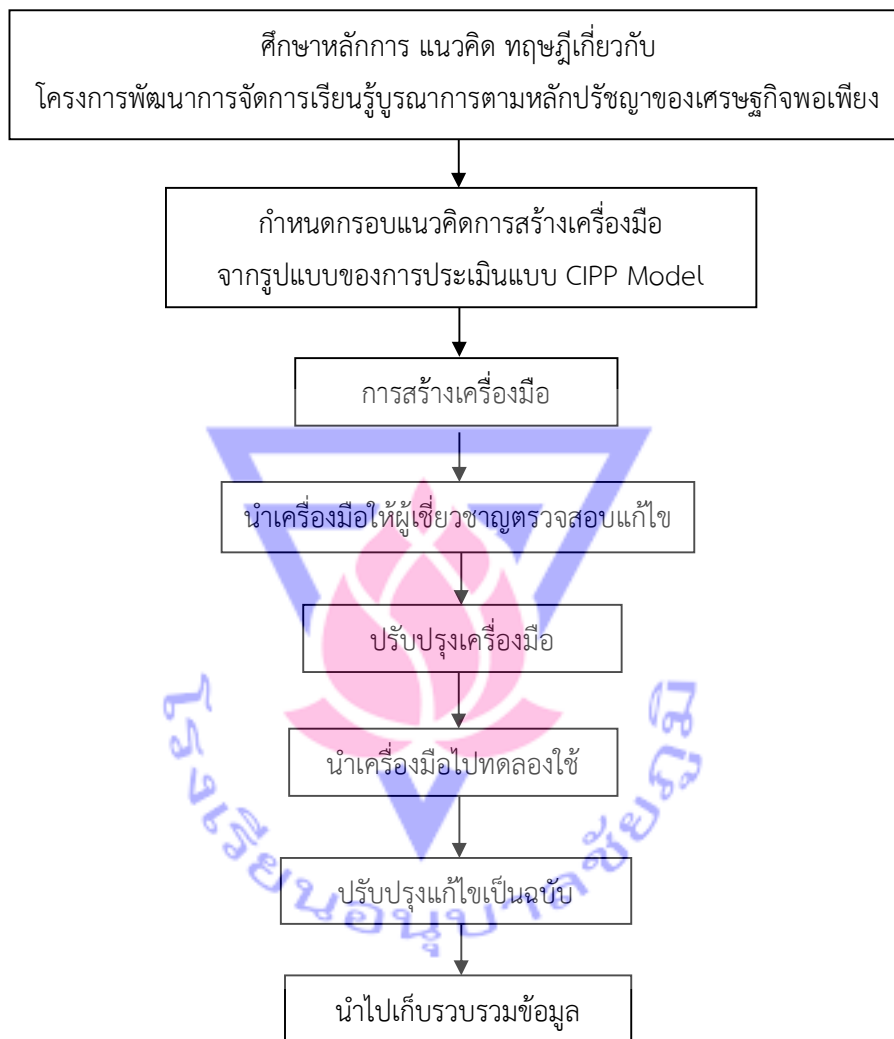
5. พิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะที่มีค่าตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ($IOC \geq .50$) ถ้าข้อใดมีค่า IOC ไม่ถึงเกณฑ์ .50 แต่มีความจำเป็นต้องใช้ข้อคำถามนั้นเพื่อให้ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการวัด ก็อาจทำได้โดยการปรับปรุงข้อคำถามนั้นให้เหมาะสม ผลปรากฏว่า ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของฉบับที่ 1 มีค่าตั้งแต่ 0.80 – 1.00 ฉบับที่ 2 มีค่า 1.00 ฉบับที่ 3 มีค่าตั้งแต่ 0.80 – 1.00 ฉบับที่ 4 มีค่าตั้งแต่ 0.80 – 1.00 และฉบับที่ 5 มีค่าตั้งแต่ 0.80 – 1.00 ดังรายละเอียดในภาคผนวก ข

6. เมื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้อง ความตรงของข้อคำถามแต่ละข้อนำเอาข้อวิจารณ์ และข้อเสนอแนะมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม โดยผู้เชี่ยวชาญบางท่านได้เสนอแก้ไข ข้อความให้กระชับเข้าใจง่าย และให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการบางข้อ

7. เมื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามทั้ง 5 ฉบับ ตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะและนำไป จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วได้นำทั้ง 5 ฉบับไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียง กับกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ จำนวน 30 คน

8. นำแบบสอบถามจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยกำหนดเกณฑ์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของเครื่องมือมีค่าตั้งแต่ .70 ขึ้นไป (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543) พบว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกรายข้อของข้อคำถามของแบบสอบถาม แต่ละฉบับทั้ง 5 ฉบับ ดังนี้ ฉบับที่ 1 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.916 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่า ระหว่าง 0.370 - 0.627 ฉบับที่ 2 เท่ากับ 0.834 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่าระหว่าง 0.375 - 0.531 ฉบับที่ 3 เท่ากับ 0.837 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่าระหว่าง 0.335 - 0.728 ฉบับที่ 4 เท่ากับ 0.875 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่าระหว่าง 0.302 - 0.579 และฉบับที่ 5 เท่ากับ 0.812 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่าระหว่าง 0.388 - 0.499

9. พิมพ์แบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป สรุปได้ว่าใน การสร้างเครื่องมือ ผู้ประเมินได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังภาพที่ 13

ภาพที่ 13 ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนาในครั้งนี้ ผู้ประเมินได้ดำเนินการเก็บข้อมูลก่อนและหลังการดำเนินโครงการ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ดำเนินการแจ้งและขออนุญาตต่อผู้ที่เกี่ยวข้องให้ทราบวัตถุประสงค์ในการประเมินโครงการครั้งนี้

2. ตรวจสอบความเรียบร้อยของแบบสอบถาม

3. กำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ประเมินได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อศึกษาข้อมูลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินตามโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

4. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ประเมินได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น คือ แบบสอบถามฉบับที่ 1 เก็บข้อมูลด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการดำเนินงาน เก็บข้อมูลจากผู้บริหาร จำนวน 4 คน และครู จำนวน 33 คน แบบสอบถามฉบับที่ 2 เก็บข้อมูลในด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เก็บข้อมูลจากครู จำนวน 33 คน ฉบับที่ 3 เก็บข้อมูลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา โดยเก็บข้อมูลจากครู จำนวน 33 คน ฉบับที่ 4 เก็บข้อมูลการประเมินทักษะชีวิตของนักเรียน เก็บข้อมูลจากครู จำนวน 33 คน และนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 461 คน และ ฉบับที่ 5 เก็บข้อมูลความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา เก็บข้อมูลจากครู จำนวน 33 คน และนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 461 คน

การประเมินโครงการ ผู้ประเมินได้จัดทำแบบประเมินและนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายเมื่อได้ข้อมูลครบแล้วนำไปวิเคราะห์เพื่อหาผลการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย และกลุ่มตัวอย่าง

การประเมิน	ผู้บริหาร	ครู	นักเรียน
ด้านบริบท	4	33	
ด้านปัจจัยเบื้องต้น	4	33	
ด้านกระบวนการ	4	33	
ด้านผลผลิต		33	461

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ และคำนวณค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อโครงการ โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การแปลผลของข้อมูลแบบสอบถามหาค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละข้อโดยใช้เกณฑ์การแปลดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาดและคณะ. 2553)

1. เกณฑ์การประเมินด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) และด้านกระบวนการ (Process) ของโครงการ แบ่งเกณฑ์ค่าเฉลี่ยออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

2. เกณฑ์การประเมินด้านผลผลิต (Product) ของโครงการ แบ่งเกณฑ์ค่าเฉลี่ยออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

3. เกณฑ์การประเมินทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา แบ่งเกณฑ์ค่าเฉลี่ยออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง มีพฤติกรรมหรือความสามารถมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง มีพฤติกรรมหรือความสามารถมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง มีพฤติกรรมหรือความสามารถปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง มีพฤติกรรมหรือความสามารถน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง มีพฤติกรรมหรือความสามารถน้อยที่สุด

4. เกณฑ์การประเมินความพึงพอใจของโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา แบ่งเกณฑ์ค่าเฉลี่ยออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50–3.49 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50–2.49 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00–1.49 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินครั้งนี้ ผู้ประเมินใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2553)

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	p	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2553)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ตัวกลางเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย
	ΣX	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2553)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	ΣX^2	แทน	ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง
	$(\Sigma X)^2$	แทน	กำลังสองของผลรวมของคะแนน
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

4. ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่าโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\Sigma S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือทั้งหมด
	ΣS_i^2	แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

5. ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$r_{xy} = \frac{N \sum xy - (\sum x)(\sum y)}{\sqrt{(N \sum x^2 - (\sum x)^2)(N \sum y^2 - (\sum y)^2)}}$$

เมื่อ

r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อ กับ คะแนนรวม
$\sum x$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนรายข้อ
$\sum y$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนทั้งหมด
$\sum x^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของกำลังสองของคะแนน x
$\sum y^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของกำลังสองของคะแนน y
$\sum xy$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่าง x กับ y
N	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม

เกณฑ์การพิจารณาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม ควรมีค่าตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ผู้ประเมินได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของ Stufflebeam (1971) และนำเสนอผลการประเมิน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่

- 2.1 ผลการประเมินด้านบริบท (Context)
- 2.2 ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input)
- 2.3 ผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process)
- 2.4 ผลการประเมินด้านผลผลิต (Product)

ผลการประเมินโครงการ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน จำนวนทั้งสิ้น 498 คน ไปคำนวณค่าความถี่ และค่าร้อยละ ซึ่งได้ผลปรากฏในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	ผู้บริหาร (N = 4)		ครู (N = 33)		นักเรียน (n = 461)		รวม (n = 498)	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ								
ชาย	2	50.00	12	36.36	211	45.77	225	45.18
หญิง	2	50.00	21	63.64	250	54.23	273	54.82
2. ระดับชั้น								
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4			10	30.30	144	31.24	154	31.17
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5			10	30.30	155	33.62	165	33.40
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6			13	39.39	162	35.14	175	35.43

จากตารางที่ 7 พบว่า สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็น ร้อยละ 54.82 เมื่อพิจารณาเป็นกลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถาม พบว่า ครู ส่วนใหญ่ สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 39.39 รองลงมาเป็นครูสอนในระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 30.30 และนักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 35.14 รองลงมา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 33.62 และ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 31.24 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และนักเรียนที่มีต่อการประเมิน โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา โดยรวม และจำแนกเป็นรายด้านแสดงได้ดังตารางที่ 8 – 16

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา โดยภาพรวม

ด้าน	μ	σ	แปลผล	เกณฑ์การประเมิน
ด้านบริบท	4.21	0.84	มาก	ผ่าน
ด้านปัจจัยเบื้องต้น	4.23	0.40	มาก	ผ่าน
ด้านกระบวนการ	4.25	0.47	มาก	ผ่าน
ด้านผลผลิต	4.18	0.26	มาก	ผ่าน
ค่าเฉลี่ย	4.22	0.35	มาก	ผ่าน

จากตารางที่ 8 สรุปผลการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์ การประเมินทุกด้าน และผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.22$, $\sigma = 0.35$) เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านกระบวนการ ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.47$) รองลงมา คือ ด้านปัจจัยเบื้องต้น ($\mu = 4.23$, $\sigma = 0.40$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านผลผลิต ($\mu = 4.18$, $\sigma = 0.26$)

2.1 ผลการประเมินด้านบริบท (Context)

การประเมินด้านบริบท (Context) ของโครงการ ผู้ประเมินได้ประเมินเกี่ยวกับความ สอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบายเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไป ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนโยบายของโรงเรียน ปรากฏดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านบริบท (Context)

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้บริหารโรงเรียน (N = 4)			ครูผู้สอน (N = 33)			รวม (N = 37)		
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1	หลักการและเหตุผลของโครงการสอดคล้องกับนโยบายของต้นสังกัดและโรงเรียน	3.75	0.96	มาก	4.12	0.86	มาก	4.08	0.86	มาก
2	การนำนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการดำเนินงานโครงการได้เหมาะสม	4.00	0.82	มาก	4.30	0.73	มาก	4.27	0.73	มาก
3	โครงการมีความจำเป็นต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดและของโรงเรียน	4.25	0.96	มาก	3.91	0.84	มาก	3.95	0.85	มาก
4	แผนการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน	4.25	0.96	มาก	4.21	0.93	มาก	4.22	0.92	มาก
5	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชน	4.25	0.50	มาก	3.88	0.96	มาก	3.92	0.92	มาก

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้บริหารโรงเรียน (N = 4)			ครูผู้สอน (N = 33)			รวม (N = 37)		
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
6	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนสอดคล้องกับวิธีการดำเนินงาน	4.50	0.58	มากที่สุด	4.27	0.84	มาก	4.30	0.81	มาก
7	โครงการมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ของครูและนักเรียน	4.25	0.50	มาก	4.24	0.83	มาก	4.24	0.80	มาก
8	กิจกรรมในโครงการเหมาะสมกับการพัฒนาทักษะในการจัดการเรียนรู้บูรณาการของครู	3.75	0.96	มาก	4.64	0.65	มากที่สุด	4.19	0.85	มาก
9	สภาวะแวดล้อมของโรงเรียนมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินโครงการ	3.50	1.00	มาก	4.48	0.87	มาก	4.38	0.92	มาก
10	ได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานตามโครงการจากผู้บริหารโรงเรียนเป็นอย่างดี	3.75	0.96	มาก	4.64	0.65	มากที่สุด	4.54	0.73	มากที่สุด
รวม		4.00	0.37	มาก	4.23	0.45	มาก	4.21	0.84	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านบริบท โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.21$, $\sigma = 0.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานตามโครงการจากผู้บริหารโรงเรียนเป็นอย่างดี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54$, $\sigma = 0.73$) รองลงมาคือ สภาวะแวดล้อมของโรงเรียนมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.38$, $\sigma = 0.92$) และวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนสอดคล้องกับวิธีการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30$, $\sigma = 0.81$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.92$, $\sigma = 0.92$) เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

ผู้บริหารโรงเรียน เห็นว่า โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านบริบท โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.00$, $\sigma = 0.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนสอดคล้องกับวิธีการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.58$) รองลงมาคือ วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชน และ โครงการมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ของครูและนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.50$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สภาวะแวดล้อมของโรงเรียนมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.50$, $\sigma = 1.00$)

ครู เห็นว่า โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านบริบท โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.23$, $\sigma = 0.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กิจกรรมในโครงการเหมาะสมกับการพัฒนาทักษะในการจัดการเรียนรู้บูรณาการของครู และได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานตามโครงการจาก ผู้บริหารโรงเรียนเป็นอย่างดี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64$, $\sigma = 0.65$) รองลงมาคือ สภาวะแวดล้อมของโรงเรียนมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.48$, $\sigma = 0.87$) และการนำนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการดำเนินงานโครงการได้เหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30$, $\sigma = 0.73$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.88$, $\sigma = 0.96$)

2.2 ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input)

การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input) ของโครงการ ผู้ประเมินได้ประเมินเกี่ยวกับ ความพร้อมด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และสถานที่ มีความเพียงพอและเหมาะสม ปรากฏดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input)

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้บริหารโรงเรียน (N = 4)			ครูผู้สอน (N = 33)			รวม (N = 37)		
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1	วัตถุประสงค์ เป้าหมาย มีความชัดเจน สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน	4.00	1.41	มาก	4.24	0.83	มาก	4.22	0.89	มาก
2	ผู้บริหารและครู ผู้รับผิดชอบมีความพร้อมในการดำเนินโครงการ	4.00	1.16	มาก	4.45	0.75	มาก	4.41	0.80	มาก
3	วิธีดำเนินการมีความเหมาะสมสามารถดำเนินการได้	4.25	0.96	มาก	4.12	0.74	มาก	4.14	0.75	มาก
4	บุคลากรในโรงเรียนมีจำนวนเพียงพอสามารถแบ่งหน้าที่รับผิดชอบโครงการได้	4.50	0.58	มากที่สุด	3.91	0.81	มาก	3.97	0.80	มาก
5	บุคลากรในโรงเรียนมีความสนใจ มีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ	4.25	0.96	มาก	3.79	0.65	มาก	3.84	0.69	มาก
6	มีบุคลากรจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องร่วมมือสนับสนุน	4.50	0.58	มากที่สุด	4.15	0.71	มาก	4.19	0.70	มาก
7	คณะกรรมการโครงการเป็นผู้มีความสนใจ มีความรู้ความสามารถเหมาะสม	4.00	0.82	มาก	4.12	0.78	มาก	4.11	0.77	มาก

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้บริหารโรงเรียน (N = 4)			ครูผู้สอน (N = 33)			รวม (N = 37)		
		μ	σ	แปล ผล	μ	σ	แปล ผล	μ	σ	แปล ผล
8	วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้มีเพียงพอและมี คุณภาพ	3.50	1.29	มาก	4.45	0.67	มาก	4.35	0.79	มาก
9	สิ่งอำนวยความสะดวก อื่นมีความเหมาะสมใน การดำเนินโครงการ	4.25	0.50	มาก	4.27	0.63	มาก	4.27	0.61	มาก
10	สถานที่ดำเนินโครงการ เพียงพอและเหมาะสม	3.50	1.00	มาก	4.48	0.80	มาก	4.38	0.86	มาก
11	งบประมาณดำเนิน กิจกรรมในโรงเรียน เพียงพอและเหมาะสม	4.00	0.82	มาก	4.45	0.87	มาก	4.41	0.87	มาก
12	การดำเนินกิจการ ผู้เกี่ยวข้อง มีความรู้ และ ความสามารถ เหมาะสม	4.50	0.58	มากที่สุด	3.70	0.85	มาก	3.78	0.85	มาก
13	ระบบการบริหาร ภายในโรงเรียน เอื้ออำนวยต่อ การดำเนินโครงการ	4.25	0.50	มาก	4.45	0.51	มาก	4.43	0.50	มาก
14	ผู้บริหารโรงเรียนและ ผู้ปกครองนักเรียนให้ การสนับสนุนโครงการ	4.50	0.58	มากที่สุด	4.30	0.56	มาก	4.32	0.58	มาก
15	เน้นให้ผู้รับผิดชอบและ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมี ส่วนร่วมในการ ตัดสินใจวางแผนและ การดำเนินงานตาม โครงการ	4.00	0.82	มาก	4.52	0.62	มากที่สุด	4.46	0.65	มาก

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้บริหารโรงเรียน (N = 4)			ครูผู้สอน (N = 33)			รวม (N = 37)		
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
16	ปัญหาที่เกิดจากการดำเนินงานได้รับการแก้ไขจากผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี	4.25	0.50	มาก	4.52	0.67	มากที่สุด	4.49	0.65	มาก
รวม		4.14	0.38	มาก	4.25	0.41	มาก	4.23	0.40	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านปัจจัยเบื้องต้น โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.23$, $\sigma = 0.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัญหาที่เกิดจากการดำเนินงานได้รับการแก้ไขจากผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.49$, $\sigma = 0.65$) รองลงมาคือ เน้นให้ผู้รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนและการดำเนินงานตามโครงการ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46$, $\sigma = 0.65$) และระบบการบริหารภายในโรงเรียนเอื้ออำนวยต่อการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.43$, $\sigma = 0.50$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การดำเนินกิจการผู้เกี่ยวข้อง มีความรู้และความสามารถเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.78$, $\sigma = 0.85$) เมื่อพิจารณาตามสถานภาพพบว่า

ผู้บริหารโรงเรียน เห็นว่า โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านปัจจัยเบื้องต้น โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรในโรงเรียนมีจำนวนเพียงพอสามารถแบ่งหน้าที่รับผิดชอบโครงการได้ มีบุคลากรจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องร่วมมือสนับสนุน การดำเนินกิจการผู้เกี่ยวข้องมีความรู้และความสามารถเหมาะสม และผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปกครองนักเรียนให้การสนับสนุนโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.58$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้มีเพียงพอและมีคุณภาพ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.50$, $\sigma = 1.29$)

ครู เห็นว่า โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านปัจจัยเบื้องต้น โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เน้นให้ผู้รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนและการดำเนินงานตามโครงการ

อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.52$, $\sigma = 0.62$) รองลงมา คือ ปัญหาที่เกิดจากการดำเนินงานได้รับการแก้ไขจากผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.52$, $\sigma = 0.67$) และสถานที่ดำเนินโครงการเพียงพอและเหมาะสม อยู่ในระดับ มาก ($\mu = 4.48$, $\sigma = 0.80$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การดำเนินกิจการผู้เกี่ยวข้อง มีความรู้ และความสามารถเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.70$, $\sigma = 0.85$)

2.3 ผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process)

การประเมินด้านกระบวนการ (Process) ของโครงการ ผู้ประเมินได้ประเมินวิธีการดำเนินโครงการให้ไปตามแผนที่กำหนดไว้และวิธีการและขั้นตอนการดำเนินการ ปรากฏดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านกระบวนการ (Process)

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้บริหารโรงเรียน (N = 4)			ครูผู้สอน (N = 33)			รวม (N = 37)		
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการและบริหารงานตามโครงการ	3.50	0.58	มาก	4.36	0.90	มาก	4.27	0.90	มาก
2	การกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะทำงานชัดเจน	4.25	0.96	มาก	4.18	0.92	มาก	4.19	0.91	มาก
3	ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานเป็นระยะ	4.00	1.16	มาก	4.39	0.75	มาก	4.35	0.79	มาก
4	มีการวางแผนการดำเนินงานโครงการสู่การปฏิบัติ	3.25	0.96	ปานกลาง	4.27	0.57	มาก	4.16	0.69	มาก
5	จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานตามโครงการตลอดปีอย่างชัดเจน	4.75	0.50	มากที่สุด	4.27	0.63	มาก	4.32	0.63	มาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้บริหารโรงเรียน (N = 4)			ครูผู้สอน (N = 33)			รวม (N = 37)		
		μ	σ	แปล ผล	μ	σ	แปล ผล	μ	σ	แปล ผล
6	การดำเนินกิจกรรม โครงการตามแผนและ ขั้นตอนการดำเนินการ ที่กำหนดไว้ในโครงการ	4.25	0.96	มาก	4.48	0.83	มาก	4.46	0.84	มาก
7	มีการประสานงานใน การช่วยเหลือระหว่าง โรงเรียนและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	4.50	0.58	มากที่สุด	4.00	0.43	มาก	4.05	0.47	มาก
8	มีการพัฒนาครูและ บุคลากรในโครงการ อย่างต่อเนื่อง	4.75	0.50	มากที่สุด	4.33	0.69	มาก	4.38	0.68	มาก
9	มีการติดตามและ ประเมินผลการ โครงการอย่างเป็น ระบบและต่อเนื่อง	4.25	0.50	มาก	4.21	0.89	มาก	4.22	0.85	มาก
10	ทบทวนและพัฒนาการ จัดกิจกรรมตาม แผนการดำเนิน โครงการอยู่เสมอ	4.00	0.82	มาก	4.00	0.87	มาก	4.00	0.85	มาก
11	ผู้บริหารให้การนิเทศ กำกับติดตาม ดูแล และให้กำลังใจในการ ทำงาน	3.75	1.26	มาก	4.15	0.94	มาก	4.11	0.97	มาก
12	สรุปผลและจัดทำ รายงานการประเมินผล การดำเนินงานตาม โครงการ	4.00	1.41	มาก	4.33	0.82	มาก	4.30	0.88	มาก
13	นำผลการประเมินไปใช้ ในการวางแผนพัฒนา	3.25	0.96	ปาน กลาง	4.45	0.56	มาก	4.32	0.71	มาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้บริหารโรงเรียน (N = 4)			ครูผู้สอน (N = 33)			รวม (N = 37)		
		μ	σ	แปล ผล	μ	σ	แปล ผล	μ	σ	แปล ผล
14	เผยแพร่ผลการ ดำเนินงานให้กับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน และผู้ปกครอง นักเรียนได้ทราบ	4.00	1.16	มาก	4.45	0.87	มาก	4.41	0.90	มาก
15	ประชาสัมพันธ์การ ดำเนินงานโครงการแก่ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ ทราบ	3.00	0.82	ปาน กลาง	4.33	0.74	มาก	4.19	0.85	มาก
รวม		3.97	0.43	มาก	4.28	0.47	มาก	4.25	0.47	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านกระบวนการ โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การดำเนินกิจกรรมโครงการตามแผนและขั้นตอนการดำเนินการที่กำหนดไว้ในโครงการ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46$, $\sigma = 0.84$) รองลงมาคือ เผยแพร่ผลการดำเนินงานให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องชุมชน และผู้ปกครองนักเรียนได้ทราบ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.41$, $\sigma = 0.90$) และมีการพัฒนาครูและบุคลากรในโครงการอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.38$, $\sigma = 0.68$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทบทวนและพัฒนาการจัดกิจกรรมตามแผนการดำเนินโครงการ อยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.00$, $\sigma = 0.85$) เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

ผู้บริหารโรงเรียน เห็นว่า โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านกระบวนการ โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.97$, $\sigma = 0.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานตามโครงการตลอดปีอย่างชัดเจน และมีการพัฒนาครูและบุคลากรในโครงการอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.50$) รองลงมา คือ มีการประสานงานในการช่วยเหลือระหว่างโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.58$) และ มีการติดตามและประเมินผลการโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.50$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\mu = 3.00$, $\sigma = 0.82$)

ครู เห็นว่า โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านกระบวนการ โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.28$, $\sigma = 0.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การดำเนินกิจกรรมโครงการตามแผนและขั้นตอนการดำเนินการที่กำหนดไว้ในโครงการ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.48$, $\sigma = 0.83$) รองลงมา คือ นำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.45$, $\sigma = 0.56$) และเผยแพร่ผลการดำเนินงานให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน และผู้ปกครอง นักเรียนได้ทราบ อยู่ในระดับ มาก ($\mu = 4.45$, $\sigma = 0.87$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทบทวนและพัฒนาการจัดการจัดกิจกรรมตามแผนการดำเนินโครงการอยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.00$, $\sigma = 0.87$)

2.4 ผลการประเมินด้านผลผลิต (Product)

การประเมินด้านผลผลิต (Product) ของโครงการ ผู้ประเมินได้ประเมินผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูโรงเรียนสุนทรวัฒนา การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครูโรงเรียนสุนทรวัฒนา การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา และความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รายละเอียดดังตารางตามลำดับต่อไปนี้

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านผลผลิตโดยรวม

ลำดับที่	รายการประเมิน	μ	σ	แปลผล
1	ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.19	0.33	มาก
2	ด้านการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.26	0.33	มาก
3	ด้านการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน	4.22	0.28	มาก
4	ด้านความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อผลการดำเนินโครงการ	4.14	0.35	มาก
ค่าเฉลี่ย		4.18	0.26	มาก

จากตารางที่ 12 ผลการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านผลผลิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.18$, $\sigma = 0.26$) เมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ

ด้านการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.26$, $\sigma = 0.33$) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.22$, $\sigma = 0.28$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อการดำเนินการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.35$) และจำแนกเป็นรายด้านแสดงได้ดังตารางที่ 13 – 15

2.4.1 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผู้ประเมินได้ประเมินเกี่ยวกับ ความพร้อมของหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของผู้เรียน สื่อการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ การนิเทศติดตาม วิธีการวัดผลประเมินผลเครื่องมือวัดผลและประเมินผล และการเผยแพร่ผลงานนักเรียน ปรากฏดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

N = 33

ลำดับที่	รายการประเมิน	μ	σ	แปลผล
1	มีหลักสูตรการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.00	0.97	มาก
2	มีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้	4.21	0.82	มาก
3	มีและใช้หน่วยการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงครบทุกระดับชั้น	4.33	0.78	มาก
4	มีการนิเทศติดตาม/ประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.15	0.80	มาก
5	มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.03	0.88	มาก
6	มีการปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ	4.09	0.72	มาก
7	มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้	4.36	0.82	มาก

ตารางที่ 13 (ต่อ)

N = 33

ลำดับที่	รายการประเมิน	μ	σ	แปลผล
8	คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	4.18	0.85	มาก
9	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครบกลุ่มสาระการเรียนรู้และครบทุกระดับชั้น	4.09	0.72	มาก
10	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.39	0.75	มาก
11	สามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปเผยแพร่เป็นแบบอย่างให้ผู้อื่นนำไปปรับใช้ได้	4.24	0.75	มาก
12	จัดหา/ผลิต/ใช้/เผยแพร่ สื่อการเรียนรู้เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.15	0.76	มาก
13	จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.27	0.72	มาก
14	ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะอย่างพอเพียงของผู้เรียน	4.24	0.71	มาก
15	จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.21	0.65	มาก
16	ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.33	0.69	มาก
17	รายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุง/พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.09	0.81	มาก
18	จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้	4.03	0.88	มาก
ค่าเฉลี่ย		4.19	0.33	มาก

จากตารางที่ 13 ผลการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ผลผลิตด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.19$, $\sigma = 0.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.39$, $\sigma = 0.75$) รองลงมา คือ มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.36$, $\sigma = 0.82$) และใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.69$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีหลักสูตรการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.00$, $\sigma = 0.97$)

2.4.2 ด้านการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ผู้ประเมินได้ประเมินเกี่ยวกับ ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับครู ระหว่างกลุ่มเพื่อน การบูรณาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกระบวนการเรียนการสอน การระบุสื่อ/แหล่งเรียนรู้ เครื่องมือการวัดและประเมินผล วิธีการประเมินผลที่หลากหลาย ปรากฏดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

N = 33

ลำดับที่	รายการประเมิน	μ	σ	แปลผล
1	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.06	0.90	มาก
2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับตัวชี้วัด	4.15	0.87	มาก
3	จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุม/สอดคล้องกับเนื้อหาความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรมจริยธรรม	4.42	0.56	มาก
4	เนื้อหามีความถูกต้องทันสมัย	4.36	0.90	มาก
5	กิจกรรมการเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้	4.24	0.87	มาก
6	กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมอย่างเป็นขั้นตอน	4.39	0.79	มาก
7	กิจกรรมการเรียนรู้เน้นกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	4.27	0.57	มาก

ตารางที่ 14 (ต่อ)

N = 33

ลำดับที่	รายการประเมิน	μ	σ	แปลผล
8	ผู้เรียนได้ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม และส่งเสริมให้สมาชิกในกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	4.09	0.81	มาก
9	ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับครู กับเพื่อนในกลุ่มและเพื่อนต่างกลุ่ม	4.30	0.88	มาก
10	สนองการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งสามห่วง สองเงื่อนไขมาใช้บูรณาการในกระบวนการเรียนรู้	4.45	0.62	มาก
11	พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงได้อย่างชัดเจน	4.21	0.78	มาก
12	ผู้เรียนได้พัฒนาสู่ความสมดุล มั่นคงและยั่งยืนใน 4 มิติได้อย่างชัดเจน	4.12	0.65	มาก
13	ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะชีวิต ทั้ง 4 องค์ประกอบได้อย่างเหมาะสม	4.15	0.67	มาก
14	มีการระบุสื่อ/แหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.18	0.81	มาก
15	เครื่องมือการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.33	0.74	มาก
16	วิธีการประเมินผลมีความหลากหลาย เน้นการประเมินผลตามสภาพจริง ชัดเจนและวัดได้เหมาะสม	4.36	0.60	มาก
	ค่าเฉลี่ย	4.26	0.33	มาก

จากตารางที่ 14 ผลการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ผลผลิตด้านการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.26$, $\sigma = 0.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สนองการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งสามห่วง สองเงื่อนไขมาใช้บูรณาการในกระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.45$, $\sigma = 0.62$) รองลงมา คือ จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุม/สอดคล้องกับเนื้อหาความรู้ทักษะกระบวนการ คุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.42$, $\sigma = 0.56$) และ กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมอย่างเป็นขั้นตอน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.39$, $\sigma = 0.79$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.06$, $\sigma = 0.90$)

2.4.3 ด้านการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

ผู้ประเมินได้ประเมินทักษะชีวิตของนักเรียน โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น ด้านการวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่าง

สร้างสรรค์ ด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียดและด้านการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น โดยรวม และจำแนกเป็นรายด้านแสดงได้ตามตารางปรากฏดังนี้

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวิวัฒนา ด้านการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยรวม

ข้อ	รายการประเมิน	ครูผู้สอน (N = 33)			นักเรียน (n = 461)			รวม (n = 494)		
		μ	σ	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล
1	ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	4.08	0.42	มาก	4.17	0.31	มาก	4.17	0.32	มาก
2	ด้านการวิเคราะห์ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	3.89	0.46	มาก	4.02	0.46	มาก	4.01	0.46	มาก
3	ด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียด	4.12	0.43	มาก	4.31	0.36	มาก	4.30	0.37	มาก
4	ด้านการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น	4.30	0.33	มาก	4.40	0.54	มาก	4.39	0.53	มาก
รวม		4.10	0.35	มาก	4.23	0.28	มาก	4.22	0.28	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่า โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวิวัฒนา ด้านการพัฒนาทักษะของนักเรียนโดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.53) รองลงมาคือ ด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.37) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

ครูผู้สอน เห็นว่า โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวิวัฒนา ด้านการพัฒนาทักษะของนักเรียน โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.10$, $\sigma = 0.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30, \sigma = 0.33$) รองลงมา คือ ด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียด อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.12, \sigma = 0.43$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.89, \sigma = 0.49$)

นักเรียน เห็นว่า โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านการพัฒนาทักษะของนักเรียน โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23, S.D. = 0.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40, S.D. = 0.54$) รองลงมา คือ ด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31, S.D. = 0.36$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02, S.D. = 0.46$)

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

ข้อ	รายการประเมิน	ครูผู้สอน (N = 33)			นักเรียน (n = 461)			รวม (n = 494)		
		μ	σ	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล
1	นักเรียนบอกสิ่งที่ตนเองชื่นชอบ และภาคภูมิใจได้	3.94	0.79	มาก	4.08	0.77	มาก	4.07	0.77	มาก
2	นักเรียนบอกจุดเด่น จุดด้อยหรือสิ่งที่ควรแก้ไขของตนเองได้	3.79	0.82	มาก	4.13	0.79	มาก	4.11	0.80	มาก
3	นักเรียนบอกคุณลักษณะที่ดีของตนเองได้อย่างภาคภูมิใจ	4.18	0.73	มาก	4.25	0.73	มาก	4.24	0.73	มาก
4	นักเรียนยอมรับความแตกต่างทางกาย ทางความคิด ความรู้สึกของผู้อื่นได้อย่างมีเหตุผล	4.21	0.82	มาก	4.20	0.76	มาก	4.20	0.76	มาก

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ครูผู้สอน (N = 33)			นักเรียน (n = 461)			รวม (n = 494)		
		μ	σ	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล
5	นักเรียนใช้สิทธิของ ตนเองในโอกาสต่าง ๆ และไม่ละเมิดสิทธิของ ผู้อื่น	4.33	0.82	มาก	4.04	0.82	มาก	4.06	0.83	มาก
6	นักเรียนกล้าแสดงออก ทางความคิด ความรู้สึกและการ กระทำที่ดีของตนเอง ด้วยความมั่นใจ	4.27	0.91	มาก	4.21	0.79	มาก	4.21	0.80	มาก
7	นักเรียนแสดงความชื่น ชมในความสำเร็จของ ตนเองและผู้อื่น	4.15	0.83	มาก	4.23	0.78	มาก	4.22	0.78	มาก
8	นักเรียนปฏิบัติตนเป็น ประโยชน์ต่อครอบครัว และสังคมได้อย่าง เหมาะสม	4.06	0.86	มาก	4.19	0.75	มาก	4.18	0.76	มาก
9	นักเรียนสามารถเล่าถึง ความดีหรือความ ภาคภูมิใจของเพื่อนให้ ผู้อื่นรับรู้ได้	4.12	0.78	มาก	4.23	0.78	มาก	4.22	0.78	มาก
10	นักเรียนยอมรับใน ความคิด ความรู้สึก และการกระทำที่ดีของ ผู้อื่น	3.97	0.92	มาก	4.16	0.85	มาก	4.15	0.86	มาก
รวม		4.08	0.42	มาก	4.17	0.31	มาก	4.17	0.32	มาก

จากตารางที่ 16 พบว่า โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนบอกคุณลักษณะที่ดีของตนเองได้อย่างภาคภูมิใจ

อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.73) รองลงมาคือ นักเรียนแสดงความชื่นชมในความสำเร็จของตนเองและผู้อื่นและ นักเรียนสามารถเล่าถึงความดีหรือความภาคภูมิใจของเพื่อนให้ผู้อื่นรับรู้ได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.78) และนักเรียนกล้าแสดงออกทางความคิด ความรู้สึกและการกระทำที่ดีของตนเองด้วยความมั่นใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.80) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด นักเรียนใช้สิทธิของตนเองในโอกาสต่าง ๆ และไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น อยู่ในระดับมาก คือ ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.83) เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

ครูผู้สอน เห็นว่า โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวิวัฒนา ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.08$, $\sigma = 0.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนใช้สิทธิของตนเองในโอกาสต่าง ๆ และไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.82$) รองลงมา คือ นักเรียนกล้าแสดงออกทางความคิด ความรู้สึกและการกระทำที่ดีของตนเองด้วยความมั่นใจ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.27$, $\sigma = 0.91$) และนักเรียนยอมรับความแตกต่างทางกาย ทางความคิด ความรู้สึกของผู้อื่นได้อย่างมีเหตุผล อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.21$, $\sigma = 0.82$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนบอกจุดเด่น จุดด้อยหรือสิ่งที่ควรแก้ไขของตนเองได้ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.79$, $\sigma = 0.82$)

นักเรียน เห็นว่า โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวิวัฒนา ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนบอกคุณลักษณะที่ดีของตนเองได้อย่างภาคภูมิใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.73) รองลงมา คือ นักเรียนแสดงความชื่นชมในความสำเร็จของตนเองและผู้อื่น และนักเรียนสามารถเล่าถึงความดีหรือความภาคภูมิใจของเพื่อนให้ผู้อื่นรับรู้ได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.78) และนักเรียนกล้าแสดงออกทางความคิด ความรู้สึกและการกระทำที่ดีของตนเองด้วยความมั่นใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.79) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนใช้สิทธิของตนเองในโอกาสต่าง ๆ และไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.82)

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้
บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียน
สุนทรวัฒนา ด้านการวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

ข้อ	รายการประเมิน	ครูผู้สอน (N = 33)			นักเรียน (n = 461)			รวม (n = 494)		
		μ	σ	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล
1	นักเรียนมีทักษะในการสังเกต และมีแนวทางหาคำตอบได้อย่างเหมาะสม	3.76	0.87	มาก	3.98	0.92	มาก	3.96	0.92	มาก
2	นักเรียนวิเคราะห์แยกแยะข้อมูลข่าวสารและสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัวด้วยเหตุผลที่เชื่อถือได้	3.97	0.95	มาก	3.89	1.05	มาก	3.89	1.05	มาก
3	นักเรียนคาดคะเนความเสี่ยงจากสถานการณ์ที่เผชิญในชีวิตประจำวัน อย่างมีเหตุผล	3.79	0.89	มาก	3.77	0.90	มาก	3.77	0.90	มาก
4	นักเรียนสร้างผลงานและแสดงผลงานที่เกิดจากการเชื่อมโยงและจินตนาการ	3.88	0.82	มาก	3.93	0.95	มาก	3.93	0.94	มาก
5	นักเรียนรู้จักวิพากษ์วิจารณ์ตามหลักการเหตุผล และใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องสนับสนุน	3.73	0.63	มาก	4.10	0.78	มาก	4.08	0.78	มาก
6	นักเรียนรู้จักวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา และเลือกแก้ไขปัญหาได้อย่างหลากหลายวิธี	3.94	0.86	มาก	4.08	0.86	มาก	4.07	0.86	มาก

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ครูผู้สอน (N = 33)			นักเรียน (n = 461)			รวม (n = 494)		
		μ	σ	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล
7	นักเรียนตัดสินใจเลือก แก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ ถูกต้องเหมาะสมและ สร้างสรรค์	4.15	0.76	มาก	4.41	0.64	มาก	4.39	0.65	มาก
รวม		3.89	0.46	มาก	4.02	0.46	มาก	4.01	0.46	มาก

จากตารางที่ 17 พบว่า โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านการวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนตัดสินใจเลือกแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสมและสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.65) รองลงมาคือ นักเรียนรู้จักวิพากษ์วิจารณ์ตามหลักการเหตุผล และใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องสนับสนุน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.78) และ นักเรียนรู้จักวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา และเลือกแก้ไขปัญหาได้อย่างหลากหลายวิธี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.86) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนคาดคะเนความเสี่ยงจากสถานการณ์ที่เผชิญในชีวิตประจำวัน อย่างมีเหตุผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.90) เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

ครูผู้สอน เห็นว่า โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านการวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.89$, $\sigma = 0.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนตัดสินใจเลือกแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสมและสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.15$, $\sigma = 0.76$) รองลงมา คือ นักเรียนวิเคราะห์แยกแยะข้อมูลข่าวสารและสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัวด้วยเหตุผลที่เชื่อถือได้ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.97$, $\sigma = 0.95$) และ นักเรียนรู้จักวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา และเลือกแก้ไขปัญหาได้อย่างหลากหลายวิธี อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.94$, $\sigma = 0.86$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนรู้จักวิพากษ์วิจารณ์ตามหลักการเหตุผล และใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องสนับสนุน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.73$, $\sigma = 0.63$)

นักเรียน เห็นว่า โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านการวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณา

เป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนตัดสินใจเลือกแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสมและสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41, S.D. = 0.64$) รองลงมา คือ นักเรียนรู้จักวิพากษ์วิจารณ์ตามหลักการเหตุผล และใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องสนับสนุน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10, S.D. = 0.78$) และ นักเรียนรู้จักวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและเลือกแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างหลากหลายวิธี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08, S.D. = 0.86$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนคาดคะเนความเสี่ยงจากสถานการณ์ที่เผชิญในชีวิตประจำวันอย่างมีเหตุผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77, S.D. = 0.90$)

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียด

ข้อ	รายการประเมิน	ครูผู้สอน (N = 33)			นักเรียน (n = 461)			รวม (n = 494)		
		μ	σ	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	นักเรียนจำแนกอารมณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้	4.12	0.78	มาก	4.39	0.74	มาก	4.37	0.75	มาก
2	นักเรียนแสดงอารมณ์และความรู้สึกของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	4.03	0.85	มาก	4.17	0.80	มาก	4.16	0.80	มาก
3	นักเรียนควบคุมอารมณ์ ความรู้สึกของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้	4.00	0.75	มาก	4.30	0.73	มาก	4.28	0.74	มาก
4	นักเรียนจัดการกับอารมณ์ตนเองที่อาจก่อให้เกิดปัญหาด้วยวิธีการ ที่เหมาะสมและสร้างสรรค์	4.06	0.86	มาก	4.39	0.79	มาก	4.37	0.80	มาก

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ครูผู้สอน (N = 33)			นักเรียน (n = 461)			รวม (n = 494)		
		μ	σ	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล
5	นักเรียนมีวิธีการผ่อนคลายอารมณ์และความเครียดด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสร้างสรรค์	4.09	0.81	มาก	4.33	0.71	มาก	4.31	0.72	มาก
6	นักเรียนสร้างกำลังใจให้ตนเองได้	3.94	0.75	มาก	4.22	0.74	มาก	4.20	0.74	มาก
7	นักเรียนมีวิธีเสนอทางออกของข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยเหตุผลและข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและใช้วิธีเชิงบวก	4.42	0.83	มาก	4.19	0.80	มาก	4.20	0.80	มาก
8	นักเรียนเลือกวิธีการสร้างความสุขให้ตนเองได้อย่างเหมาะสม เช่น อ่านหนังสือ เล่นกีฬา ฟังเพลง ปลูกต้นไม้ ฯลฯ	4.30	0.77	มาก	4.50	0.70	มากที่สุด	4.49	0.71	มาก
รวม		4.12	0.43	มาก	4.31	0.36	มาก	4.30	0.37	มาก

จากตารางที่ 18 พบว่า โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทร ด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียด โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนเลือกวิธีการสร้างความสุขให้ตนเองได้อย่างเหมาะสม เช่น อ่านหนังสือ เล่นกีฬา ฟังเพลง ปลูกต้นไม้ ฯลฯ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.71) รองลงมาคือ นักเรียนจำแนกอารมณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.75) และ นักเรียนจัดการกับอารมณ์ตนเองที่อาจก่อให้เกิดปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.80) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด นักเรียน

แสดงอารมณ์ ความรู้สึกของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก คือ ($\bar{X} = 4.16, S.D. = 0.80$) เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

ครูผู้สอน เห็นว่า โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียด โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.12, \sigma = 0.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีวิธีเสนอทางออกของข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยเหตุผลและข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและใช้วิธีเชิงบวก อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.42, \sigma = 0.83$) รองลงมา คือ นักเรียนเลือกวิธีการสร้างความสุขให้ตนเองได้อย่างเหมาะสม เช่น อ่านหนังสือ เล่นกีฬา ฟังเพลง ปลูกต้นไม้ ฯลฯ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30, \sigma = 0.77$) และ นักเรียนจำแนกอารมณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.12, \sigma = 0.78$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนสร้างกำลังใจให้ตนเองได้ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.94, \sigma = 0.75$)

นักเรียน เห็นว่า โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียด โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31, S.D. = 0.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนเลือกวิธีการสร้างความสุขให้ตนเองได้อย่างเหมาะสม เช่น อ่านหนังสือ เล่นกีฬา ฟังเพลง ปลูกต้นไม้ ฯลฯ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50, S.D. = 0.70$) รองลงมา คือ นักเรียนจำแนกอารมณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39, S.D. = 0.74$) และ นักเรียนจัดการกับอารมณ์ตนเองที่อาจก่อให้เกิดปัญหาด้วยวิธีการ ที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39, S.D. = 0.79$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนแสดงอารมณ์และความรู้สึกของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17, S.D. = 0.80$)

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

ข้อ	รายการประเมิน	ครูผู้สอน (N = 33)			นักเรียน (n = 461)			รวม (n = 494)		
		μ	σ	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล
1	นักเรียนฟังผู้อื่นอย่างตั้งใจและรับรู้ถึงความรู้สึก และความต้องการของผู้พูด	4.24	0.90	มาก	4.44	0.72	มาก	4.43	0.73	มาก

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ครูผู้สอน (N = 33)			นักเรียน (n = 461)			รวม (n = 494)		
		μ	σ	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล
2	นักเรียนใช้ภาษาพูด ภาษากายที่ทำให้ผู้อื่น ผ่อนคลายสบายใจไม่ ก่อให้เกิดความขัดแย้ง หรือรุนแรงได้	4.42	0.66	มาก	4.42	0.74	มาก	4.42	0.73	มาก
3	นักเรียนแสดงออกถึง ความรู้สึกที่แสดงว่า เข้าใจและใส่ใจผู้อื่น	4.15	0.97	มาก	4.35	0.78	มาก	4.33	0.79	มาก
4	นักเรียนกล้ายืนยัน ความคิด ความรู้สึก และเหตุผลที่ดีให้ผู้อื่น รับรู้ได้	4.09	0.84	มาก	4.43	0.72	มาก	4.40	0.74	มาก
5	นักเรียนปฏิเสธในสิ่งที่ ควรปฏิเสธโดยไม่ ทำลายสัมพันธ์ภาพ หรือเสียใจ	4.27	0.80	มาก	4.61	0.59	มากที่สุด	4.59	0.61	มากที่สุด
6	นักเรียนทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้ราบรื่นบน พื้นฐานความเป็น ประชาธิปไตย	4.36	0.82	มาก	4.39	0.75	มาก	4.39	0.75	มาก
7	นักเรียนทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้ราบรื่นและมี ความสำเร็จ หรือมี ผลงานจากการ สร้างสรรค์ร่วมกัน	4.33	0.78	มาก	4.57	0.61	มากที่สุด	4.56	0.63	มากที่สุด
8	นักเรียนปฏิบัติตามกฎ ข้อตกลงของกลุ่ม ชั้น เรียน โรงเรียนและ สังคมอย่างเต็มที่	4.52	0.76	มากที่สุด	3.99	0.92	มาก	4.02	0.92	มาก
รวม		4.30	0.33	มาก	4.40	0.54	มาก	4.39	0.53	มาก

จากตารางที่ 19 พบว่า โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, $S.D. = 0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนปฏิเสธในสิ่งที่ควรปฏิเสธโดยไม่ทำลายสัมพันธภาพหรือเสียใจ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, $S.D. = 0.61$) รองลงมาคือ นักเรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ราบรื่น และมีความสำเร็จ หรือมีผลงานจากการสร้างสรรค์ร่วมกัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, $S.D. = 0.63$) และ นักเรียนฟังผู้อื่นอย่างตั้งใจและรับรู้ถึงความรู้สึก และความต้องการของผู้พูด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, $S.D. = 0.73$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด นักเรียนปฏิบัติตามกฎ ข้อตกลงของกลุ่ม ชั้นเรียน โรงเรียนและสังคมอย่างเต็มที่ อยู่ในระดับมาก คือ ($\bar{X} = 4.02$, $S.D. = 0.92$) เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

ครูผู้สอน เห็นว่า โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30$, $\sigma = 0.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนปฏิบัติตามกฎ ข้อตกลงของกลุ่ม ชั้นเรียน โรงเรียนและสังคมอย่างเต็มที่ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.52$, $\sigma = 0.76$) รองลงมา คือ นักเรียนใช้ภาษาพูด ภาษากายที่ทำให้ผู้อื่นผ่อนคลายสบายใจไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง หรือรุนแรงได้ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.42$, $\sigma = 0.66$) และ นักเรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ราบรื่นบนพื้นฐานความเป็นประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.36$, $\sigma = 0.82$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนกล้ายืนยันความคิด ความรู้สึกและเหตุผลที่ดีให้ผู้อื่นรับรู้ได้ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.09$, $\sigma = 0.84$)

นักเรียน เห็นว่า โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, $S.D. = 0.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนปฏิเสธในสิ่งที่ควรปฏิเสธโดยไม่ทำลายสัมพันธภาพหรือเสียใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, $S.D. = 0.59$) รองลงมา คือ นักเรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ราบรื่นและมีความสำเร็จ หรือมีผลงานจากการสร้างสรรค์ร่วมกัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, $S.D. = 0.61$) และ นักเรียนฟังผู้อื่นอย่างตั้งใจและรับรู้ถึงความรู้สึก และความต้องการของผู้พูด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, $S.D. = 0.72$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนปฏิบัติตามกฎ ข้อตกลงของกลุ่ม ชั้นเรียน โรงเรียนและสังคมอย่างเต็มที่ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, $S.D. = 0.92$)

2.4.4 ด้านความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อผลการดำเนินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

ผู้ประเมินได้ประเมินความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อผลการดำเนินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา รายละเอียดดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

ข้อ	รายการประเมิน	ครูผู้สอน (N = 33)			นักเรียน (n = 461)			รวม (n = 494)		
		μ	σ	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล
1	โครงการสอดคล้องกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตรงตามความต้องการของครู นักเรียน และโรงเรียน	4.61	0.66	มากที่สุด	4.05	0.97	มาก	4.09	0.96	มาก
2	โครงการเน้นให้ครูนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน	4.64	0.65	มากที่สุด	3.82	0.88	มาก	3.87	0.89	มาก
3	โครงการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.58	0.71	มากที่สุด	4.15	0.83	มาก	4.18	0.83	มาก
4	โครงการส่งเสริมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนให้มีคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงได้อย่างชัดเจน	4.42	0.79	มาก	4.05	0.79	มาก	4.07	0.79	มาก
5	โครงการส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	4.39	0.75	มาก	4.02	0.82	มาก	4.04	0.82	มาก

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ครูผู้สอน (N = 33)			นักเรียน (n = 461)			รวม (n = 494)		
		μ	σ	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล
6	โครงการมีการพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกันของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	4.55	0.75	มากที่สุด	4.13	0.80	มาก	4.16	0.81	มาก
7	โครงการจัดประสบการณ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับนักเรียนอย่างเต็มความสามารถ	4.30	0.85	มาก	4.11	0.78	มาก	4.13	0.79	มาก
8	โครงการส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกค้นคว้ารวบรวมข้อมูลและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	4.36	0.65	มาก	4.03	0.87	มาก	4.06	0.86	มาก
9	มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง	4.27	0.63	มาก	4.16	0.85	มาก	4.17	0.84	มาก
10	ขณะดำเนินโครงการครูให้คำปรึกษาแนะนำ และช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับโครงการที่นักเรียนเข้าร่วมเสมอ	4.48	0.57	มาก	4.22	0.76	มาก	4.24	0.75	มาก
11	มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง	4.36	0.65	มาก	4.24	0.82	มาก	4.24	0.81	มาก

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ครูผู้สอน (N = 33)			นักเรียน (n = 461)			รวม (n = 494)		
		μ	σ	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล
12	การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการ	4.45	0.51	มาก	4.35	0.74	มาก	4.35	0.72	มาก
13	ผลสำเร็จของโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	4.58	0.50	มากที่สุด	4.12	0.68	มาก	4.15	0.68	มาก
14	โครงการสามารถพัฒนานักเรียนให้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ตามวัตถุประสงค์	4.33	0.78	มาก	4.23	0.80	มาก	4.24	0.79	มาก
รวม		4.45	0.34	มาก	4.12	0.34	มาก	4.14	0.35	มาก

จากตารางที่ 20 พบว่า ความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.72) รองลงมาคือ ขณะดำเนินโครงการครูให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับโครงการที่นักเรียนเข้าร่วมเสมอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.75) และ โครงการสามารถพัฒนานักเรียนให้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ตามวัตถุประสงค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.79) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โครงการเน้นให้ครูนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.89) เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

ครูผู้สอน เห็นว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.45$, $\sigma = 0.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โครงการเน้นให้ครูนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64$, $\sigma = 0.65$) รองลงมา คือ โครงการสอดคล้องกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตรงตามความต้องการของครู นักเรียน และโรงเรียน อยู่ในระดับ

มากที่สุด ($\mu = 4.61, \sigma = 0.66$) และ ผลสำเร็จของโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.58, \sigma = 0.50$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผล การจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.27, \sigma = 0.63$)

นักเรียน เห็นว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12, S.D. = 0.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34, S.D. = 0.74$) รองลงมา คือ โครงการสามารถพัฒนานักเรียนให้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ตามวัตถุประสงค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23, S.D. = 0.80$) และ มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23, S.D. = 0.82$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โครงการเน้นให้ครูนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82, S.D. = 0.88$)

บทที่ 5 สรุป ผลการประเมิน และข้อเสนอแนะ

การประเมินครั้งนี้เป็นการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา โดยใช้การประเมินตามรูปแบบซิปป (CIPP Model) ซึ่งเป็นแนวคิดของ Stufflebeam (1971) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินด้านบริบทของโครงการ 2) ประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ 3) ประเมินด้านกระบวนการของโครงการ 4) ประเมินด้านผลผลิตของโครงการ โดยแบ่งการประเมินเป็น 4 ด้านได้แก่ 4.1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูโรงเรียนสุนทรวัฒนา 4.2) การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครูโรงเรียนสุนทรวัฒนา 4.3) การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา 4.4) ความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการ กลุ่มเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 4 คน ครู จำนวน 33 คน และนักเรียน จำนวน 461 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการประเมิน

ผลการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.22$, $\sigma = 0.35$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1. การประเมินบริบทของโครงการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.21$, $\sigma = 0.84$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานตามโครงการจากผู้บริหารโรงเรียนเป็นอย่างดี ($\mu = 4.54$, $\sigma = 0.73$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.92$, $\sigma = 0.92$) โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.23$, $\sigma = 0.40$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัญหาที่เกิดจากการดำเนินงานได้รับการแก้ไขจากผู้บริหารและที่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.49$, $\sigma = 0.65$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การดำเนินกิจการผู้เกี่ยวข้อง มีความรู้ และ ความสามารถเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.78$, $\sigma = 0.85$) โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน

3. การประเมินกระบวนการของโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.47$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การดำเนินกิจกรรมโครงการตามแผนและขั้นตอนการดำเนินการที่กำหนดไว้ในโครงการ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46$, $\sigma = 0.84$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คือ ทบทวนและพัฒนาการจัดกิจกรรมตามแผนการดำเนินโครงการอยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.00$, $\sigma = 0.85$) โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน

4. การประเมินด้านผลผลิตของโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.18$, $\sigma = 0.26$) โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน และสรุปได้ดังนี้

4.1 การประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.19$, $\sigma = 0.33$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.39$, $\sigma = 0.75$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีหลักสูตรการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.00$, $\sigma = 0.97$)

4.2 การประเมินการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.26$, $\sigma = 0.33$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สนองการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งสามห่วง สองเงื่อนไขมาใช้บูรณาการในกระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.45$, $\sigma = 0.62$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.06$, $\sigma = 0.90$)

4.3 การประเมินผลการพัฒนาทักษะชีวิตโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสุนทรวัฒนา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.28) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.53) รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียด ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.37) และด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.32) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.46)

4.4 การประเมินความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.35) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.72) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โครงการเน้นให้ครูนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.89)

อภิปรายผล

การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก กระทรวงศึกษาธิการ (2553) ในฐานะหน่วยงานหลักในการพัฒนาคนและสร้างเยาวชนให้มีคุณภาพของประเทศได้ตระหนักถึงความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดังที่ปรากฏในนโยบายของรัฐดังกล่าว โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนซึ่งเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8-12 มุ่งเน้นนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาประเทศ จึงจัดทำยุทธศาสตร์เพื่อดำเนินโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ ฝึกการอยู่ร่วมกับผู้อื่น อย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปัน มีจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อมและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ค่านิยม และเอกลักษณ์ของความเป็นไทย โดยมีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการร่วมกันรับผิดชอบ เพื่อให้มีความต่อเนื่องและยั่งยืนนำสู่วิถีชีวิตของประชาชน สามารถพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมได้ตามแนวพระราชดำริและนโยบายรัฐบาล รวมทั้งเป็นจุดเริ่มต้นของการผลักดันให้ประเทศชาติโดยรวมพัฒนาต่อไปอย่างเต็มศักยภาพ โดยใช้รูปแบบการจัดการศึกษานานาชาติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงได้มีการบรรจุหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 ซึ่งสถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยปลูกฝัง อบรมบ่มเพาะ สร้างอุปนิสัยอย่างพอเพียงให้เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียน อีกทั้งกำหนดเป็นนโยบายให้สถานศึกษาทุกสังกัดน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้จัดการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและกิจกรรมพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน สอดคล้องกับผลการวิจัยของกมลนันท์ บุญกล้า (2559) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหนองปลาชีว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า ผลการประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหนองปลาชีว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับโสภณ ทองจิตร (2559) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาโรงเรียนนารอบวิทยา โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป์ (CIPP) พบว่า ผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านของโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา พบว่า

1.1 ผลประเมินบริบทของโครงการเกี่ยวกับความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ ของโครงการกับนโยบายของรัฐบาล หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนโยบายโรงเรียน มีความสอดคล้องกันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา มีการนำนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการดำเนินงานโครงการได้เหมาะสม หลักการและเหตุผลของโครงการสอดคล้องกับนโยบาย ของหน่วยงานต้นสังกัด

และของโรงเรียน โครงการมีความจำเป็นต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดและของโรงเรียน โครงการมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ของครูและนักเรียน วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชน แผนการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน กิจกรรมในโครงการเหมาะสมกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของครู และสามารถนำไปปฏิบัติได้ โครงการได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานจากผู้บริหารโรงเรียนเป็นอย่างดีส่งผลให้ผลการประเมินด้านนี้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของธงชัย เหมเกียรติกุล (2559) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินผลโครงการพัฒนาผู้เรียนด้วยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริในโรงเรียนร่มโพธิ์วิทยา พบว่า การประเมินด้านบริบทของโครงการ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุนีย์ พาณิชย์ (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนห้วยยอด พบว่า ผลการประเมินด้านสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก และสุรพงษ์ แสงแก้ว (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ กำแพงเพชร ผลการประเมิน พบว่า ผลการประเมินโครงการด้านบริบท มีผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ พบว่า มีความเหมาะสม/เพียงพอ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายชัดเจน สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน วิธีดำเนินการมีความเหมาะสมสามารถดำเนินการได้ บุคลากรในโรงเรียนมีจำนวนเพียงพอ สามารถแบ่งหน้าที่รับผิดชอบโครงการได้ บุคลากรในโรงเรียนมีความสนใจ มีความรู้ ความสามารถในการดำเนินโครงการ มีบุคลากรจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องร่วมมือสนับสนุน คณะกรรมการโครงการเป็นผู้มีความสนใจ มีความรู้ความสามารถเหมาะสม วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้มีเพียงพอและมีคุณภาพ สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นมีความเหมาะสมในการดำเนินโครงการ สถานที่ดำเนินโครงการเพียงพอและเหมาะสม งบประมาณดำเนินกิจกรรมในโรงเรียนเพียงพอและเหมาะสม การดำเนินกิจการผู้เกี่ยวข้องมีความรู้และความสามารถเหมาะสม ระบบการบริหารภายในโรงเรียนเอื้ออำนวยต่อการดำเนินโครงการ ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียนให้การสนับสนุนโครงการ ผู้รับผิดชอบและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนและการดำเนินงานตามโครงการ และปัญหาที่เกิดจากการดำเนินงานได้รับการแก้ไขจากผู้บริหารและที่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้การประเมินด้านนี้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของธงชัย เหมเกียรติกุล (2559) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินผลโครงการพัฒนาผู้เรียนด้วยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริในโรงเรียนร่มโพธิ์วิทยา พบว่า ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับการวิจัยของสุนีย์ พาณิชย์ (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนห้วยยอด พบว่า ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า อยู่ในระดับมาก

1.3 ผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานตามโครงการเกี่ยวกับวิธีการดำเนินโครงการ ให้ไปตามแผนที่กำหนดไว้ และวิธีการและขั้นตอนการดำเนินการมีความสอดคล้องกัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการและบริหารงานตามโครงการ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะทำงานชัดเจน มีประชุมคณะกรรมการดำเนินงานเป็นระยะ มีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานตามโครงการตลอดปีอย่างชัดเจน มีการดำเนินกิจกรรมโครงการตามแผนและขั้นตอน การดำเนินการที่กำหนดไว้ในโครงการมีการประสานงานในการช่วยเหลือระหว่างโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบ มีการพัฒนาครูและบุคลากรในโครงการอย่างต่อเนื่อง มีการติดตามและประเมินผลการโครงการ มีการทบทวนและพัฒนาการจัดการกิจกรรมตามแผนการดำเนินโครงการอยู่เสมอ ผู้บริหารให้การนิเทศมีการกำกับติดตามดูแลและให้กำลังใจในการทำงาน มีการสรุปผลและจัดทำรายงานการประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการและนำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนา ตลอดจนมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงานให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน และผู้ปกครองนักเรียนได้ทราบ ส่งผลให้ผลการประเมินด้านนี้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของธงชัย เหมเกียรติกุล (2559) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินผลโครงการพัฒนาผู้เรียนด้วยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริในโรงเรียนร่วมโพธิ์วิทยา พบว่า ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุวรรณ บรรจง (2558) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนบ้านกอกวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยใช้การประเมินผลรูปแบบ CIPP Mode ผลการวิจัยพบว่า ด้านกระบวนการ (Process) การดำเนินงานของโครงการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับจุฬาลักษณ์ สระแก้ว (2559) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการจัดการเรียนรู้บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนแสวงหาวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผลการประเมินพบว่า ด้านกระบวนการของโครงการตามความคิดเห็นของครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

1.4 ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาผลการประเมิน 4 ด้าน ดังนี้

1.4.1 ความคิดเห็นของครูต่อการดำเนินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ และใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีและใช้หน่วยการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงครบทุกระดับชั้น จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของศรพรรณ พันธุ์ตงยาง (2554) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนิคมลำปาววิทยา อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า บุคลากรสามารถจัดทำหลักสูตรบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถเขียนหน่วยการเรียนรู้และเขียนแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามกรอบแนวคิดการศึกษา 7 ขั้นตอนได้ และมีความมั่นใจในการนำแผนการสอนไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เป็นอย่างดีทุกคน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอริยะ สุวรรณปากแพรง (2560) ที่ศึกษาเรื่อง การขับเคลื่อนสถานศึกษาแบบอย่างการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกระบี่ พบว่า ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการจัดการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในหน่วยการเรียนรู้แต่ละวิชาทุกวิชา ในทุกหลักสูตร ติดตามดูแลครูผู้สอนให้จัดทำและใช้แผนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมปฏิบัติ คิดเป็น วิเคราะห์เป็น และใช้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน พัฒนาสื่อการเรียนรู้ สร้างแหล่งเรียนรู้ร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

1.4.2 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ตามโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแผนการจัดการเรียนรู้มีจุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับตัวชี้วัด ครอบคลุมความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรมจริยธรรม สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ตอบสนองจุดประสงค์การเรียนรู้ สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ เวลาเหมาะสม เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดและแสดงออกอย่างเหมาะสม ฝึกทักษะกระบวนการคิด การปฏิบัติจริง ศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ ฝึกให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับครูกับเพื่อนในกลุ่มและเพื่อนต่างกลุ่ม ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอน ส่งเสริมให้สมาชิกในกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สนองการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งสามห่วงสองเงื่อนไขมาใช้ในกระบวนการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงได้อย่างชัดเจน ผู้เรียนได้พัฒนาสู่ความสมดุล มั่นคง และยั่งยืนใน 4 มิติได้อย่างชัดเจน พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะชีวิตทั้ง 4 องค์ประกอบได้อย่างเหมาะสม มีการระบุสื่อ/แหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน สื่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับจุดประสงค์ และกิจกรรมการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอดได้ง่ายขึ้น และส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องและครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ ครอบคลุมทั้งด้านกระบวนการและผลงาน ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ ความรู้สึกรู้สีก และการแสดงออกทุกด้าน เครื่องมือการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลชัดเจนและวัดได้เหมาะสม ส่งผลให้ผลการประเมินด้านนี้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของเชาวเรศ ใจทัต (2559) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกตาหาร พบว่า แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกตาหาร ควรบูรณาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดยจัดการเรียนการสอนครบ ทั้ง 6 องค์ประกอบ โดยมีการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร คณะครู ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง กำหนดนโยบายแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดทำแผนการสอน หน่วยการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการจัดอบรมครูและให้ครูศึกษาดูงานสถานศึกษาที่จัดการเรียน การสอนที่เป็นเลิศด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดหาสื่อแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพสถานศึกษา พัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เน้นให้นักเรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง กำหนดแนวทางการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ พร้อมทั้งพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึงเหมาะสมตามศักยภาพนักเรียนโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ผลการประเมินด้านนี้ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของธงชัย เหมเกียรติกุล (2559) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินผลโครงการพัฒนาผู้เรียนด้วยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริในโรงเรียนร่มโพธิ์วิทยา พบว่า ผลการดำเนินงานในภาพรวมของการประเมินโครงการอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของฉลอง งามคง (2560) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา โรงเรียนบ้านนาโพธิ์พิทยาคม อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการประเมิน พบว่าโดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานตามโครงการอยู่ในระดับมากทุกด้าน

1.4.3 ผลการประเมินทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนาตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า 1) ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนบอกสิ่งที่ตนเองชื่นชอบ และภาคภูมิใจได้ บอกจุดเด่นจุดด้อยหรือสิ่งที่ควรแก้ไขของตนเองได้ บอกคุณลักษณะที่ดีของตนเองได้อย่างภาคภูมิใจ ยอมรับความแตกต่างทางความคิด ความรู้สึกของผู้อื่นได้อย่างมีเหตุผล ใช้สิทธิของตนเองในโอกาสต่าง ๆ และไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น กล่าวแสดงออกทางความคิด ความรู้สึกและการกระทำที่ดีของตนเองด้วยความมั่นใจ แสดงความชื่นชมในความสำเร็จของตนเองละผู้อื่น ปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อครอบครัวและสังคมได้อย่างเหมาะสม สามารถเล่าถึงความดีหรือความภาคภูมิใจของเพื่อนให้ผู้อื่นรับรู้ได้ และยอมรับในความคิด ความรู้สึกและการกระทำที่ดีของผู้อื่น 2) ด้านการวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนมีทักษะในการสังเกต และมีแนวทางหาคำตอบได้อย่างเหมาะสม วิเคราะห์แยกแยะข้อมูลข่าวสารและสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัวด้วยเหตุผลที่เชื่อถือได้ คาดคะเนความเสี่ยงจากสถานการณ์ที่เผชิญในชีวิตประจำวัน อย่างมีเหตุผล วิพากษ์วิจารณ์ตามหลักการเหตุผล และใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องสนับสนุน รู้จักวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา และเลือกแก้ไขปัญหาได้อย่างหลากหลายวิธี และตัดสินใจเลือกแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสมและสร้างสรรค์

3) ด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียด พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนจำแนกอารมณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ แสดงอารมณ์และความรู้สึกของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ควบคุมอารมณ์ ความรู้สึกของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ จัดการกับอารมณ์ตนเองที่อาจก่อให้เกิดปัญหาด้วยวิธีการ ที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ มีวิธีการผ่อนคลายอารมณ์และความเครียดด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ สร้างกำลังใจให้ตนเองได้มีวิธีเสนอทางออกของข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยเหตุผลและข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและใช้วิธีเชิงบวกและวิธีการสร้างความสุขให้ตนเองได้อย่างเหมาะสม เช่น อ่านหนังสือ เล่นกีฬา ฟังเพลง ปลูกต้นไม้ ฯลฯ

4) ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนฟังผู้อื่นอย่างตั้งใจและรับรู้ถึงความรู้สึก และความต้องการของผู้พูด ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม ใช้ภาษาพูด ภาษากายที่ทำให้ผู้อื่นผ่อนคลายสบายใจไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง หรือรุนแรงได้ แสดงออกถึงความรู้สึกที่แสดงว่าเข้าใจและใส่ใจผู้อื่น กล้ายืนยันความคิด ความรู้สึกและเหตุผลที่ดีให้ผู้อื่นรับรู้ได้ ปฏิเสธในสิ่งที่ควรปฏิเสธโดยไม่ทำลายสัมพันธภาพหรือเสียใจ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ราบรื่นบนพื้นฐานความเป็นประชาธิปไตย ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ราบรื่นและมีความสำเร็จ หรือมีผลงานจากการสร้างสรรค์ร่วมกัน และปฏิบัติตามกฎ ข้อตกลงของกลุ่ม ชั้นเรียน โรงเรียนและสังคมอย่างเต็มใจ ส่งผลให้ผลการประเมินด้านนี้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลวิจัยของพระศรีรัตน สิริรัตน (ศรีสง่า) (2560) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาทักษะชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับผลวิจัยสมใจ อุดมศรี และคณะ (2562) ที่ศึกษาเรื่อง การเสริมสร้างทักษะชีวิตและจิตสำนึกรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยกิจกรรมการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนโคกสีวิทยาสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาผลการเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยกิจกรรมการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนโคกสีวิทยาสรรค์ นักเรียนมีพฤติกรรมหรือความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น ด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียด และด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น นักเรียนมีพฤติกรรมหรือความสามารถในระดับมากทุกด้าน

1.4.4 ความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา พบว่า ความพึงพอใจของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนสุนทรวัฒนา ดำเนินโครงการโดยส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนให้มีคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง เน้นให้ครูนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนให้มีคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง ครูให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับโครงการที่นักเรียนเข้าร่วม และมีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ความพึงพอใจของครูและนักเรียนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของธงชัย เหมเกียรติกุล (2559) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินผลโครงการพัฒนาผู้เรียน

ด้วยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริในโรงเรียนร่มโพธิ์วิทยา พบว่า ความพึงพอใจต่อผลผลิตของโครงการพัฒนาผู้เรียนด้วยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยวิไลกุล บุญช่วยสุข (2559) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาโรงเรียนเลิศปัญญา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการประเมินพบว่าผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชนมีความพึงพอใจในโครงการอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของจุฬาลักษณ์ สระแก้ว (2559) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการการจัดการเรียนรู้บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนแสวงหาวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่าการประเมิน ความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ผู้ประเมินมีข้อเสนอแนะจากการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการประเมินโครงการไปใช้

1. ผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบโครงการควรให้ความสำคัญกับการประเมินโครงการหลายรูปแบบ
2. ควรมีการกำกับติดตามหรือประเมินโครงการอย่างต่อเนื่องและหลากหลายวิธีโดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการกับทุกกิจกรรม
3. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมและผลักดัน การจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยอิงบริบทของท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ มีการประสานงานกับชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ และเผยแพร่ผลการดำเนินงานแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. ครูผู้สอนควรมุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้โดยการจัดกิจกรรมมุ่งเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลและตามศักยภาพของนักเรียน เน้นการให้นักเรียนรู้จักคิด ไตร่ตรอง กล้าแสดงออกทางความคิด ความรู้สึกและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ รู้จักศักยภาพตนเอง นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นหลักในการพัฒนาตนเอง มีทักษะการวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สร้างผลงานหรือชิ้นงานที่เกิดจากการเชื่อมโยงและจินตนาการ ทำงานอย่างแข็งขันไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก และอุปสรรคต่าง ๆ รู้จักการควบคุมอารมณ์ความรู้สึกตนเอง กล้ายืนยันความคิด ความรู้สึกและเหตุผลที่ให้แก่ผู้อื่นรับรู้

ข้อเสนอแนะเพื่อการประเมินโครงการครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการพัฒนาทักษะชีวิตในแต่ละองค์ประกอบเพื่อหาแนวทางพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนให้ เก่ง ดี และมีความสุขในการเรียนรู้
2. ควรศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
3. ควรมีการศึกษารูปแบบการเสริมสร้างหรือพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลนันท์ บุญกล้า. (2559). การประเมินโครงการเกษตรเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหนองปลาชีว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กรกฎ วงษ์สุวรรณ. (2562). การประเมินผลความสำเร็จของโครงการป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนตามแบบจำลอง CIPP Model กรณีศึกษา : โครงการป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนเมืองเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). แนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ ทักษะชีวิตเพื่อพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ ของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นปีที่ 10-12). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2544). เอกสารชุดเทคนิคการจัดการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นสำคัญ : การบูรณาการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2544). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมสุขภาพจิต. (2542). คู่มือผู้บริหารทักษะชีวิตในโรงเรียน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี : กรมสุขภาพจิต.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ : อักษรไทย
- _____. (2550). ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2551). แนวทางการบริหารสถานศึกษาพอเพียง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553). ผลดำเนินงานขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรุณา แดงสุวรรณ, เยาวณีย์ ชูขำ, กาญจน์กมล สุวิทย์รัตน์, กนกกร ศิริสุข และพรรณี ผุดเกิด. (2564). การประเมินโครงการการประกวดความโดดเด่นด้านการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง. ในการประชุมมหาดใหญ่วิชาการนานาชาติ ครั้งที่ 12.

- กันตยา มานะกุล. (2550). **การพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษาชุมชนบ้านจอมจันทร์ หมู่ที่ 2 ตำบลสันทราย อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย.** ปริญญาโทการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กันยัสินี ปัญญาอภิวาศ. (2557). **ทักษะชีวิตเพื่อการจัดการตนเองตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กาญจนา เฉลิมพล. (2555). **การศึกษารูปแบบเป้าหมายทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์ จังหวัดราชบุรี.** สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กุสุมาวดี คำเกลี้ยงและคณะ. (2554). **หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานสุขศึกษา 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เอมพันธ์.
- เกษม วัฒนชัย. (2545). **การปฏิรูปการศึกษาไทย.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาฯ.
- _____. (2549). **การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาและสื่อประกอบการเรียนการสอนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. ในงานสัมมนาเครือข่ายเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา** วันที่ 19 มิถุนายน 2549 ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชัน กรุงเทพฯ.
- _____. (2550). **การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. มติชนสุดสัปดาห์, 18(พฤหัสบดี), 11-17.**
- ขวัญนภา อุณหากานต์. (2559). **รายงานการประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสวนแตงวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี.** สุพรรณบุรี : โรงเรียนสวนแตงวิทยา.
- คณินนุช พิจิตรนการ. (2550). **การประเมินโครงการรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนพรประสาธวิทยา.** สารนิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- คมสัน อุทัยวัฒน์. (2554). **ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาฟิสิกส์ เรื่อง ไฟฟ้าสถิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การเรียนรู้แบบสืบเสาะ 7 ชั้น.** รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จันทิมา บุญอนันต์วงศ์ และ นัชพน ฤทธิ์การพ. (2563). “**รายงานการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรี โดยใช้รูปแบบชิปปโมเดล**”,วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 14(2), 43-53.
- จิราภรณ์ ภูอุดม. (2561). **การศึกษาผลกิจกรรมนันทนาการแบบมีส่วนร่วมกับการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองสองห้อง (สายชนูปถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- จุฬาลักษณ์ สระแก้ว. (2559). การประเมินโครงการการจัดการเรียนรู้บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง
ของโรงเรียนแสวงหาวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5.
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉลอง งามคง. (2560). รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา โรงเรียนนาโพธิ์พิทยาคม อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์.
บุรีรัมย์ : โรงเรียนนาโพธิ์พิทยาคม.
- ฉลาด จันทรมสมบัติ. (2551). การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาชุมชน. ภาควิชาบริหาร
การศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2551). การพัฒนาหลักสูตร. มหาสารคาม : ทีคิวพี จำกัด.
- ชั้น สุขทั่ว. (2557). ผลการประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน โรงเรียนบ้านละโว้ อำเภอชุมพวง จังหวัด
นครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชารดา จิตต์อำมาตย์. (2560). การประเมินโครงการสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษา
พอเพียง) ของโรงเรียนเหล่าฝ้ายผดุงวิทย์ จังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม.
- เชาว์ อินใย. (2543). ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย. เลย : สถาบันราชภัฏเลย.
_____. (2553). การประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์.
- เชาวเรศ ใจหัด. (2559). การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ฐิติมน ทองพิมพ์. (2551). สภาพการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ของครู
วิทยาลัย เกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่. รายงาน
การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ดวงใจ อินทร์พรม. (2550). การประเมินโครงการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจ
พอเพียงของจังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์
การพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2561). การวางแผนการเงินด้วยศาสตร์ของพระราชชา.
กรุงเทพฯ : บริษัท ฟรินซ์ตี้ จำกัด.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2550). Model การจัดการเรียนรู้ตามปรัชญาพระราชทานเศรษฐกิจพอเพียง.
กรุงเทพฯ : ธารอักษร.

- ธงชัย เหมเกียรติกุล. (2559). รายงานการประเมินผลโครงการพัฒนาผู้เรียนด้วยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริในโรงเรียนร่มโพธิ์วิทยา อำเภอบางบาล จังหวัดศรีสะเกษ. ศรีสะเกษ : โรงเรียนร่มโพธิ์วิทยา.
- ธนพัชร แก้วปฏิมา. (2547). การพัฒนาแบบวัดทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธรรมพร แซ่กสิการ. (2548). การประเมินโครงการรณรงค์อ่าน สานสัมพันธ์ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ธวัชชัย เปรมปรีดี. (2542). ปัจจัยที่จำเป็นในการบริหาร. กรุงเทพฯ : อักษรไทย.
- ธีรศักดิ์ อุ่นอารมย์เลิศ. (2556). การประเมินโครงการ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม : ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธีรธัม ใจกล้า. (2560). รายงานการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โรงเรียนบ้านตระเปียงเตี้ย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์. สุรินทร์ : โรงเรียนบ้านตระเปียงเตี้ย.
- นิกร โพธิ์กฏ. (2552). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ STAD วิชาฟิสิกส์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิมมอนงค์ งามประภาสม. (2549). การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7) กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 8) กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- ปัทมา พิพัฒน์. (2562). การประเมินโครงการฝึกอบรม : กรณีศึกษาหลักสูตรการพัฒนาข้าราชการบรรจุใหม่ กรมศุลกากร. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประสาธ อิศรปรีดา. (2546). สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- ปรียานุช พิบูลสรารุช. (2549). ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
- _____. (2550). การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
- _____. (2553). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการประยุกต์ใช้. กรุงเทพฯ : โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
- พรณิ ชูทัย เจนจิต. (2550). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- พระเทพเวที (ประยูร ญัตโต). (2531). เพื่ออนาคตศึกษาของไทย. กรุงเทพฯ : ธรรมสภา.

- พระศรีรัตน์ สิริรัตน. (2560). การพัฒนาทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ
นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา. คุชฎินิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธ
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พียะภา ใจชื่อสมบุญ. (2563). การประเมินโครงการโรงเรียนวิถีพุทธของโรงเรียนวัดใหญ่
บ้านบ่อ (บ้านบ่อราษฎร์บำรุง). รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิสนุ พงศ์ศรี. (2553). เทคนิควิธีการประเมินโครงการ. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : ด้านสุทธาการพิมพ์.
มัชชลี เปี่ยมดี. (2563). การพัฒนาโปรแกรมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของครูเพื่อเสริมสร้าง
ทักษะชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มีนา กริชไกรวรรณ และ อชิตพล มีมัย. (2562). การประเมินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ
พัฒนาครูคณิตศาสตร์เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าร่วมโครงการ PISA ปี 2561 ตามรูปแบบ
CIPP Model. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 7(2), 119-136.
- เยาวดี รวงชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2556). การประเมินโครงการ แนวคิดและแนวปฏิบัติ. (ครั้งที่ 6)
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2540). การประเมินผลโครงการ - การวิจัยเชิงประเมิน. กรุงเทพฯ : บริษัทต้นอ่อน
แกรมมี.
_____. (2560). ปรัชญาวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โรงเรียนสุนทรวัฒนา. (2564). แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2564. ชัยภูมิ : โรงเรียน
สุนทรวัฒนา
_____. (2564). รายงานการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2564. ชัยภูมิ : โรงเรียนสุนทรวัฒนา
ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2543). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
วนิดา ขาวมงคล เอกแสงศรี. (2546). หลักการสอนการพัฒนาทักษะชีวิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2548). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนา
พานิช.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2544). การบูรณาการตามหลักสูตรใหม่. สารปฏิรูป, 4(44), 52.
- วิไลกุล บุญช่วยสุข. (2559). การประเมินโครงการเกษตรเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน กรณีศึกษา
โรงเรียนเลิศปัญญา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. รายงาน
การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผล
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วีรภัทร ไม้ไหว. (2560). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนระดับ
ประถมศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรดุษฎี
บัณฑิต สาขาการจัดการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

- วีระยุทธ ชาตะกาญจน์. (2557). การวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัท วี.พรินท์ (1991) จำกัด.
- วุฒิชัย พันธงาม. (2562). รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนชุมชนบ้านคลองเหมือง ปีการศึกษา 2562 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก. นครนายก : โรงเรียนชุมชนบ้านคลองเหมือง.
- ศรวรรณ พันธุ์ดงยาง. (2554). การพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนิคมลำปาววิทยา อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัด กาฬสินธุ์. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2550). ทฤษฎีการประเมิน. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2554). ทฤษฎีการประเมิน. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภชัย สระพรหม. (2554). การประเมินโครงการรักษารอ่านโรงเรียนบ้านเจียรดับ สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา สำนักบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สกวเนตร ไทรแจ่มจันทร์. (2558). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนพยาบาลทหารอากาศ. ปริญญานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย. (2555). ยกเครื่องการศึกษาไทย: สู่การศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง. สืบค้นจาก: <http://thaipublica.org/2012/02/ammam-reform-of-education>.
- สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล. (2555). ความรู้เพื่อชีวิต. สืบค้นจาก <http://www.factsforlifethai.cf.mahidol.ac.th>.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2542). เทคนิคการประเมินโครงการ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2546). เทคนิคการประเมินโครงการ. (พิมพ์ครั้งที่ 5). นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2552). เทคนิคการประเมินโครงการ. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมใจ อุดมศรีและคณะ. (2562). การเสริมสร้างทักษะชีวิตและจิตสำนึกการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยกิจกรรมการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนโคกสีวิทยาสรรค์. สกลนคร : โรงเรียนโคกสีวิทยาสรรค์.
- สมพร เทพสิทธิ์า. (2549). การเดินตามรอยพระยุคลบาท เศรษฐกิจพอเพียงช่วยแก้ปัญหาความยากจนและการทุจริต. กรุงเทพฯ : ธรรมสาร.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2544). วิธีวิทยาการประเมินศาสตร์แห่งคุณค่า. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- _____ . (2551). **วิธีวิทยาการประเมิน ศาสตร์แห่งคุณค่า**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สัมพันธ์ สันต. (2547). **การพัฒนาเครื่องมือประเมินทักษะชีวิตจากกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สำหรับนักเรียนวัยเด็กตอนกลาง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สาคร แสนโคตร. (2558). **ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการโดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาเครือข่ายภูผา-นาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2**. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ สำนักบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). **บูรณาการ : วิธีการจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่ 2000**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____ . (2543). **ชุดฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง เล่ม 4 : บริหารศาสตร์**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). **แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจบริหารและจัดการศึกษา พ.ศ. 2550**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____ . (2553). **การพัฒนาทักษะชีวิตในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- _____ . (2554). **แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิต บูรณาการการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____ . (2559). **คู่มือการเสริมสร้างทักษะชีวิตตามจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียน ระดับประถมศึกษา - มัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____ . (2559). **แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิต**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2540). **ระบบการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- _____ . (2545). **ระบบการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- _____ . (2545ก). **แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559) : ฉบับสรุป**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)**. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.

- สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย. (2550). รายงานการพัฒนาคนของประเทศไทย 2550 : เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาคน. กรุงเทพฯ : คิวพับลิชซิ่ง (ประเทศไทย) จำกัด.
- สำนักงานประสานโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กรมการปกครอง. (2540). คณะกรรมการโรงเรียน. กรุงเทพฯ : เจ.เอ็น.ที.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). รายงานการวิจัยการจัดการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต: ห้องสมุด. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- _____. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2555). แนวทางการจัดทำหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพ ในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำลี รักสุทธี. (2544). เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอน การเขียนแผนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : พัฒนาการศึกษา.
- สิริภรณ์ อรัญวารี. (2557). การประเมินโครงการรักการอ่านของโรงเรียนชยันคำวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุชาดา นันทไชย. (2548). แนวทางการจัดการศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. สืบค้นจาก <http://amin.edu.ku.ac.th/article/suchda.doc>.
- สุทธิพร คล้ายเมืองปัก. (2543). บทบาทครูกับรูปแบบการเรียนการสอนที่เปลี่ยนแปลงไป. วารสารวิชาการ, 3(2), 26-27
- สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2544). การผลิตนวัตกรรมการเรียนการสอน การสร้างแบบฝึก. ชัยนาท : ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย.
- สุนันท์นี สุขสวัสดิ์. (2560). การประเมินโครงการการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของนักเรียนตามแนวทางการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษาโรงเรียนศรีมาศพิทยาคม. สุโขทัย : โรงเรียนศรีมาศพิทยาคม.
- สุนีย์ พาณิชย์. (2556). รายงานการประเมินโครงการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนห้วยยอด. ตรัง : โรงเรียนห้วยยอด.
- สุเมธ ตันติเวชกุล. (2542). การดำเนินชีวิตในระบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ. กรุงเทพฯ : กรมพัฒนาชุมชน.
- _____. (2550). ข้าแผ่นดินสอนลูก. กรุงเทพฯ : มติชน.
- สุรพงษ์ แสงแก้ว. (2557). การประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์. กำแพงเพชร : โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์.

- สุรยุทธ์ จุลานนท์. (2551). จากปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การปฏิบัติ : แนวทางการบริหารประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : บริษัทเพชรรุ่งจำกัด.
- สุรวาท ทองบุ. (2545). การวิจัยในชั้นเรียนเครื่องมือนำไปสู่การประกอบวิชาชีพครู. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- สุรินทร์ ภูสิงห์. (2552). การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโดยบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุริพร เอี้ยวถาวร. (2550). การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้: กรณีศึกษาโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี. รายงานการศศึกษาอิสระปริญญาศศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุวรรณ บรรจง. (2558). การประเมินโครงการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนบ้านกอกวิทยาคาร โดย CIPP Model. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุวรรณ ไชยะธน. (2548). ทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัย. นครปฐม : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2544). แฟ้มสะสมงาน. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- _____. (2544). 20 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และการเรียนรู้ โดยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- สุวิมล ตีรกานันท์. (2543). การประเมินโครงการ: แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : คณะศศึกษาศาสตร มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- _____. (2553). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 8) กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสนีย์ โตสุโขวงศ์. (2551). รายงานการประเมินโครงการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยบูรณาการการเรียนการสอนโดยใช้วีดิทัศน์. นครสวรรค์ : โรงเรียนโกรกพระ.
- เสาวภา ไพทยวัฒน์. (2550). เอกสารการสอนชุดวิชาทักษะชีวิต. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- โสภณ ทองจิตร. (2559). การประเมินโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาโรงเรียนนารอบวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11. สุราษฎร์ธานี : โรงเรียนนารอบวิทยา.
- องอาจ เทียมกลาง. (2559). การพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- อนงค์รัตน์ รินแสงปิ่น. (2558). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตให้กับแกนนำเด็กและเยาวชนตำบลหลวงใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- อมรรัตน์ สุนย์กลาง. (2544). การพัฒนาคู่มือการเรียนรู้การสอนบูรณาการสำหรับครูประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อรัญญา มูลคำ และคณะ. (2542). การบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- _____. (2543). Child Centered : Storyline Method การบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : ดวงกมล.
- _____. (2544). การเรียนรู้สู่เมืองอาชีพ. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : ที.พี.ปริ้นส์
- อรัญญา สุธาสินโนบล. (2545). การสอนแบบบูรณาการ. วารสารวิชาการ, 5(ธันวาคม 2545), 20-38.
- อริยะ สุวรรณปากแพรง. (2560). การขับเคลื่อนสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกระบี่. นครปฐม : สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา.
- อาจารย์ประจำหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์. (2561). การประเมินเพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- อุทุมพร จามรมาน และคณะ. (2553). การควบคุมการวัดประเมินและการจัดการความรู้. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไอลตา แถวโพธิ์. (2563). การประเมินโครงการ : โครงการศาสตร์พระราชานำเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนวัดไร่ขิง (สุนทรอุทิศ). รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Bandhan,A. (2016). Life Skills Education: A Strategy for Handling Adolescents' Risk Behavior. *Journal of Humanities And Sociad Science (IOSR-JHSS)*, 21(7), 92-99.
- Blishen, Edward. (1969). *Blond's Encyclopedia of Education*. London : Bloond Education.
- Gayatri,Channaveer RM and Lakshmana. (2017). Life Skills Education Program Among High School Children : An Intervention Study. *Journal of Mental Health Education*, 1(1), 19-29.
- Good, Carter V. (1959). *Dictionary of Education*. (2nd ed.). New York : McGraw-Hill Book Company.

- Herzberg, F. (1959). **Federick; Mausner, Bernard; and Synderman, Block the Motivation to Work.** New York : John Willey.
- Julia. (2015). **A Study of Life Skills from Traditional and Afterschool 4-H Participants.**Thesis M.S. USA : University of Nebraska-Lincoln.
- Katz, D.& Robert L. (1978). **The social psychology of organization.** 2nd ed. New York: John Willy & Sons.
- Sabrina. (2018). **Life Skills Education: Teachers' Perceptions in Primary School Classrooms in Finland and Singapore.** Master's Thesis in Education. Finland : University of Jyvaskyla.
- Stufflebeam, Daniel L. and others. (1971). **Education Evaluation and Decision Making.** Itasca, Illinois : Peacock Publisher.

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้วิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

1. ผศ.ดร.เทิดศักดิ์ สุพันธ์ ตำแหน่ง คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผลการศึกษา
2. ผศ.ดร.สุนันท์ สีพาย ตำแหน่ง อาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผลการศึกษา
3. ผศ.ดร.ยงยุทธ ยะบุญธง ตำแหน่ง อาจารย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
4. ดร.สมพร หวานเสร็จ ตำแหน่ง อาจารย์และที่ปรึกษาฝ่ายการศึกษาพิเศษ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น อดีตผู้อำนวยการเชี่ยวชาญศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
5. ดร.บุญยฤทธิ์ ปิยะศรี ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

ตารางที่ 21 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามศัพท์เฉพาะ ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา ในด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) และด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process)

ข้อที่/รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล	ค่าอำนาจจำแนก (r)
	1	2	3	4	5				
ด้านบริบท (Context)									
1. หลักการและเหตุผลของโครงการสอดคล้องกับนโยบายของต้นสังกัดและโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.572
2. การนำนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการดำเนินงานโครงการได้เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.397
3. โครงการมีความจำเป็นต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดและของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.508
4. แผนการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.466

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ข้อที่/รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล	ค่าอำนาจจำแนก (r)
	1	2	3	4	5				
ด้านบริบท (Context)									
5. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.395
6. วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนสอดคล้องกับวิธีการดำเนินงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.402
7. โครงการมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ของครูและนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.479
8. กิจกรรมในโครงการเหมาะสมกับการพัฒนาทักษะในการจัดการเรียนรู้บูรณาการของครู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.474
9. สภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินโครงการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.468
10. ได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานตามโครงการจากผู้บริหารโรงเรียนเป็นอย่างดี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.627
ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input)									
11. วัตถุประสงค์ เป้าหมายมีความชัดเจนสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง	0.390
12. ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบมีความพร้อมในการดำเนินโครงการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.384

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ข้อที่/รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล	ค่าอำนาจจำแนก (r)
	1	2	3	4	5				
ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input)									
13. วิธีดำเนินการมีความเหมาะสมสามารถดำเนินการได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.524
14. บุคลากรในโรงเรียนมีจำนวนเพียงพอ สามารถแบ่งหน้าที่รับผิดชอบโครงการได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.506
15. บุคลากรในโรงเรียนมีความสนใจ มีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.417
16. มีบุคลากรจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องร่วมมือสนับสนุน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.421
17. คณะกรรมการโครงการเป็นผู้มีความสนใจ มีความรู้ความสามารถเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.422
18. วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้มีเพียงพอและมีคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.420
19. สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นมีความเหมาะสมในการดำเนินโครงการ	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง	0.389
20. สถานที่ดำเนินโครงการเพียงพอและเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.450
21. งบประมาณดำเนินกิจกรรมในโรงเรียนเพียงพอและเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.370

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ข้อที่/รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล	ค่าอำนาจจำแนก (r)
	1	2	3	4	5				
ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input)									
22. การดำเนินกิจการผู้เกี่ยวข้อง มีความรู้ และความสามารถเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.411
23. ระบบการบริหารภายในโรงเรียนเอื้ออำนวยต่อการดำเนินโครงการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.397
24. ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปกครองนักเรียนให้การสนับสนุนโครงการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.473
25. เน้นให้ผู้รับผิดชอบและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนและการดำเนินงานตามโครงการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.390
26. ปัญหาที่เกิดจากการดำเนินงานได้รับการแก้ไขจากผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.472
ด้านกระบวนการ (Process)									
27. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการและบริหารงานตามโครงการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.398
28. การกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงานชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.446
29. ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานเป็นระยะ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.449
30. มีการวางแผนการดำเนินงานโครงการสู่การปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.448

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ข้อที่/รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล	ค่าอำนาจจำแนก (r)
	1	2	3	4	5				
ด้านกระบวนการ (Process)									
31. จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานตามโครงการตลอดปีอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.473
32. การดำเนินกิจกรรมโครงการตามแผนและขั้นตอนการดำเนินการที่กำหนดไว้ในโครงการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.422
33. มีการประสานงานในการช่วยเหลือระหว่างโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.462
34. มีการพัฒนาครูและบุคลากรในโครงการอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.449
35. มีการติดตามและประเมินผลการโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.411
36. ทบทวนและพัฒนาการจัดกิจกรรมตามแผนการดำเนินโครงการอยู่เสมอ	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	สอดคล้อง	0.385
37. ผู้บริหารให้การนิเทศกำกับติดตาม ดูแลและให้กำลังใจในการทำงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.410
38. สรุปผลและจัดทำรายงานการประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.401
39. นำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.379

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ข้อที่/รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล	ค่าอำนาจจำแนก (r)
	1	2	3	4	5				
ด้านกระบวนการ (Process)									
40. เผยแพร่ผลการดำเนินงานให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน และผู้ปกครองนักเรียนได้ทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.419
41. ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.475
ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของฉบับที่ 1 มีค่าตั้งแต่ 0.80 – 1.00									
รวมแบบสอบถามฉบับที่ 1 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.370 – 0.627									
แบบสอบถามฉบับที่ 1 ทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.916									

ตารางที่ 22 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ข้อที่/รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล	ค่า อำนาจ จำแนก (r)
	1	2	3	4	5				
1. มีหลักสูตรการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.375
2. มีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.439
3. มีและใช้หน่วยการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงครบทุกระดับชั้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.415
4. มีการนิเทศติดตาม/ประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.419
5. มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.438

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อที่/รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล	ค่าอำนาจจำแนก (r)
	1	2	3	4	5				
6. มีการปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.432
7. มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.401
8. คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.410
9. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และครบทุกระดับชั้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.378
10. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.427

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อที่/รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล	ค่าอำนาจจำแนก (r)
	1	2	3	4	5				
11. สามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปเผยแพร่เป็นแบบอย่างให้ผู้อื่นนำไปปรับใช้ได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.411
12. จัดทำ/ผลิต/ใช้/เผยแพร่สื่อการเรียนรู้เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.429
13. จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.477
14. ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะอย่างพอเพียงของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.383
15. จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.531

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อที่/รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล	ค่าอำนาจจำแนก (r)
	1	2	3	4	5				
16. ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.478
17. รายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุง/พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.509
18. จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.391
ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของฉบับที่ 2 ทั้งฉบับมีค่า 1.00									
รวมแบบสอบถามฉบับที่ 2 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่าระหว่าง 0.375 - 0.531									
แบบสอบถามฉบับที่ 2 ทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.834									

ตารางที่ 23 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อที่/รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล	ค่าอำนาจจำแนก (r)
	1	2	3	4	5				
1. จุดประสงค์การเรียนรู้ สอดคล้องกับมาตรฐาน การเรียนรู้ของหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง	0.361
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.421
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ ครอบคลุม/สอดคล้องกับ เนื้อหาความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	สอดคล้อง	0.335
4. เนื้อหามีความถูกต้อง ทันสมัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.522
5. กิจกรรมการเรียนรู้ ครอบคลุมเนื้อหาสาระและ จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.369
6. กิจกรรมการเรียนรู้มีความ หลากหลาย และส่งเสริมให้ ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรม อย่างเป็นขั้นตอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.386
7. กิจกรรมการเรียนรู้เน้น กระบวนการคิด การลงมือ ปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.462

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ข้อที่/รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล	ค่าอำนาจจำแนก (r)
	1	2	3	4	5				
8. ผู้เรียนได้ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม และส่งเสริมให้สมาชิกในกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.597
9. ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับครูกับเพื่อนในกลุ่มและเพื่อนต่างกลุ่ม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.728
10. สนองการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งสามห่วง สองเงื่อนไขมาใช้บูรณาการในกระบวนการเรียนรู้	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง	0.338
11. พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงได้อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.595
12. ผู้เรียนได้พัฒนาสู่ความสมดุล มั่นคงและยั่งยืนใน 4 มิติได้อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.406
13. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะชีวิต ทั้ง 4 องค์ประกอบ ได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.355
14. มีการระบุสื่อ/แหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.375

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ข้อที่/รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล	ค่าอำนาจจำแนก (r)
	1	2	3	4	5				
15. เครื่องมือการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.445
16. วิธีการประเมินผลมีความหลากหลาย เน้นการประเมินผลตามสภาพจริง ชัดเจนและวัดได้เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.469
ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของฉบับที่ 3 มีค่าตั้งแต่ 0.80 – 1.00									
รวมแบบสอบถามฉบับที่ 3 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.335 - 0.728									
แบบสอบถามฉบับที่ 3 ทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.837									

ตารางที่ 24 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามศัพท์เฉพาะ ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

ข้อที่/รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล	ค่าอำนาจจำแนก (r)
	1	2	3	4	5				
ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น									
1. นักเรียนบอกสิ่งที่ตนเองชื่นชอบ และภาคภูมิใจได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.508
2. นักเรียนบอกจุดเด่น จุดด้อยหรือสิ่งที่ควรแก้ไขของตนเองได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.359
3. นักเรียนบอกคุณลักษณะที่ดีของตนเองได้อย่างภาคภูมิใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.516
4. นักเรียนยอมรับความแตกต่างทางกาย ทางความคิด ความรู้สึกของผู้อื่นได้อย่างมีเหตุผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.552
5. นักเรียนใช้สิทธิของตนเอง ในโอกาสต่าง ๆ และไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.341
6. นักเรียนกล้าแสดงออกทางความคิด ความรู้สึกและการกระทำที่ดีของตนเองด้วยความมั่นใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.321
7. นักเรียนแสดงความชื่นชมในความสำเร็จของตนเองและผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.302

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ข้อที่/รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล	ค่า อำนาจ จำแนก (r)
	1	2	3	4	5				
ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น									
8. นักเรียนปฏิบัติตนเป็น ประโยชน์ต่อครอบครัวและ สังคมได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.443
9. นักเรียนสามารถเล่าถึง ความดีหรือความภาคภูมิใจ ของเพื่อนให้ผู้อื่นรับรู้ได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.579
10. นักเรียนยอมรับใน ความคิด ความรู้สึกและการ กระทำที่ดีของผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.321
ด้านการวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์									
11. นักเรียนมีทักษะในการ สังเกต และมีแนวทางหา คำตอบได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.335
12. นักเรียนวิเคราะห์ แยกแยะข้อมูลข่าวสารและ สถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัว ด้วยเหตุผลที่เชื่อถือได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.442
13. นักเรียนคาดคะเนความ เสี่ยงจากสถานการณ์ที่เผชิญ ในชีวิตประจำวัน อย่างมี เหตุผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.311
14. นักเรียนสร้างผลงานและ แสดงผลงานที่เกิดจากการ เชื่อมโยง และจินตนาการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.342

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ข้อที่/รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล	ค่าอำนาจจำแนก (r)
	1	2	3	4	5				
ด้านการวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์									
15. นักเรียนรู้จักวิพากษ์วิจารณ์ตามหลักการเหตุผล และใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องสนับสนุน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.394
16. นักเรียนรู้จักวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา และเลือกแก้ไขปัญหาได้อย่างหลากหลายวิธี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.486
17. นักเรียนตัดสินใจเลือกแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสมและสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.499
18. นักเรียนจำแนกอารมณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.332
19. นักเรียนแสดงอารมณ์และความรู้สึกของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.306
20. นักเรียนควบคุมอารมณ์ ความรู้สึกของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.320
21. นักเรียนจัดการกับอารมณ์ตนเองที่อาจก่อให้เกิดปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.314

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ข้อที่/รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล	ค่าอำนาจจำแนก (r)
	1	2	3	4	5				
ด้านการวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์									
22. นักเรียนมีวิธีการผ่อนคลายอารมณ์และความเครียดด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.379
ด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียด									
18. นักเรียนจำแนกอารมณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.332
19. นักเรียนแสดงอารมณ์และความรู้สึกของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.306
20. นักเรียนควบคุมอารมณ์ความรู้สึกของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.320
21. นักเรียนจัดการกับอารมณ์ตนเองที่อาจก่อให้เกิดปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.314
22. นักเรียนมีวิธีการผ่อนคลายอารมณ์และความเครียดด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.379
23. นักเรียนสร้างกำลังใจให้ตนเองได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.335

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ข้อที่/รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล	ค่า อำนาจ จำแนก (r)
	1	2	3	4	5				
ด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียด									
24. นักเรียนมีวิธีเสนอทางออกของข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยเหตุผลและข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและใช้วิธีเชิงบวก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.418
25. นักเรียนเลือกวิธีการสร้างความสุขให้ตนเองได้อย่างเหมาะสม เช่น อ่านหนังสือ เล่นกีฬา ฟังเพลง ปลูกต้นไม้ ฯลฯ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.343
ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น									
26. นักเรียนฟังผู้อื่นอย่างตั้งใจและรับรู้ถึงความรู้สึกและความต้องการของผู้พูด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.356
27. นักเรียนใช้ภาษาพูด ภาษากายที่ทำให้ผู้อื่นผ่อนคลายสบายใจไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง หรือรุนแรงได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.345
28. นักเรียนแสดงออกถึงความรู้สึกที่แสดงว่าเข้าใจและใส่ใจผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.471
29. นักเรียนกล้ายืนยันความคิด ความรู้สึกและเหตุผลที่ดีให้ผู้อื่นรับรู้ได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.371

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ข้อที่/รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล	ค่า อำนาจ จำแนก (r)
	1	2	3	4	5				
ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น									
30. นักเรียนปฏิเสธในสิ่งที่ควรปฏิเสธโดยไม่ทำลายสัมพันธภาพหรือเสียใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.353
31. นักเรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ราบรื่นบนพื้นฐานความเป็นประชาธิปไตย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.302
32. นักเรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ราบรื่นและมีความสำเร็จ หรือมีผลงานจากการสร้างสรรค์ร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.369
33. นักเรียนปฏิบัติตามกฎข้อตกลงของกลุ่ม ชั้นเรียน โรงเรียนและสังคมอย่างเต็มใจ	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง	0.348
ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของฉบับที่ 4 มีค่าตั้งแต่ 0.80 – 1.00									
รวมแบบสอบถามฉบับที่ 4 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.302 - 0.579									
แบบสอบถามฉบับที่ 4 ทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.875									

ตารางที่ 25 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามศัพท์เฉพาะ ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อผลการดำเนินโครงการพัฒนาการ

ข้อที่/รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล	ค่าอำนาจจำแนก (r)
	1	2	3	4	5				
1. โครงการสอดคล้องกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ บูรณาการตรงตามความต้องการของครู นักเรียน และโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.479
2. โครงการเน้นให้ครูนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.426
3. โครงการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง	0.419
4. โครงการส่งเสริมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนให้มีคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงได้อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.427
5. โครงการส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.447

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ข้อที่/รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล	ค่าอำนาจจำแนก (r)
	1	2	3	4	5				
6. โครงการมีการพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกันของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.416
7. โครงการจัดประสบการณ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับนักเรียนอย่างเต็มความสามารถ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.426
8. โครงการส่งเสริมนักเรียนได้ฝึกค้นคว้า รวบรวมข้อมูล และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.499
9. มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.414
10. ขณะดำเนินโครงการครูให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับโครงการที่นักเรียนเข้าร่วมเสมอ	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง	0.393
11. มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.439

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ข้อที่/รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล	ค่า อำนาจ จำแนก (r)
	1	2	3	4	5				
12. การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.388
13. ผลสำเร็จของโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.499
14. โครงการสามารถพัฒนานักเรียนให้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ตามวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	0.461
ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของฉบับที่ 5 มีค่าตั้งแต่ 0.80 – 1.00									
รวมแบบสอบถามฉบับที่ 5 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.388 - 0.499									
แบบสอบถามฉบับที่ 5 ทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.812									

แบบสอบถามฉบับที่ 1
แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับ
โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

2. แบบสอบถามเป็นการสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อโครงการ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านกระบวนการของโครงการ

3. ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายความว่า	เห็นด้วยหรือเป็นจริงมากที่สุด
4 หมายความว่า	เห็นด้วยหรือเป็นจริงมาก
3 หมายความว่า	เห็นด้วยหรือเป็นจริงปานกลาง
2 หมายความว่า	เห็นด้วยหรือเป็นจริงน้อย
1 หมายความว่า	เห็นด้วยหรือเป็นจริงน้อยที่สุด

4. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจะนำไปพิจารณาในลักษณะภาพรวม และคำตอบที่ได้รับจะเป็นข้อมูลที่สำคัญยิ่งในการปรับปรุงและแก้ไขการดำเนินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด ขอความกรุณาตอบคำถามในแต่ละข้อตามสภาพความเป็นจริง และขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ชาย หญิง
2. ตำแหน่ง ผู้บริหาร ครู

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านกระบวนการของโครงการ

คำชี้แจง ในแต่ละข้อโปรดพิจารณาแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นที่แท้จริงของท่านว่าอยู่ในระดับใด

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ด้านบริบท (Context)					
1	หลักการและเหตุผลของโครงการสอดคล้องกับนโยบายของต้นสังกัดและโรงเรียน					
2	การนำนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการดำเนินงานโครงการได้เหมาะสม					
3	โครงการมีความจำเป็นต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดและของโรงเรียน					
4	แผนการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน					
5	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชน					
6	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนสอดคล้องกับวิธีการดำเนินงาน					
7	โครงการมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ของครูและนักเรียน					
8	กิจกรรมในโครงการเหมาะสมกับการพัฒนาทักษะในการจัดการเรียนรู้บูรณาการของครู					
9	สภาวะแวดล้อมของโรงเรียนมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินโครงการ					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
10	ได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานตามโครงการจากผู้บริหารโรงเรียนเป็นอย่างดี					
	ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input)					
11	วัตถุประสงค์ เป้าหมาย มีความชัดเจนสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน					
12	ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบมีความพร้อมในการดำเนินโครงการ					
13	วิธีดำเนินการมีความเหมาะสมสามารถดำเนินการได้					
14	บุคลากรในโรงเรียนมีจำนวนเพียงพอ สามารถแบ่งหน้าที่รับผิดชอบโครงการได้					
15	บุคลากรในโรงเรียนมีความสนใจ มีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ					
16	มีบุคลากรจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องร่วมมือสนับสนุน					
17	คณะกรรมการโครงการเป็นผู้มีความสนใจ มีความรู้ความสามารถเหมาะสม					
18	วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้มีเพียงพอและมีคุณภาพ					
19	สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นมีความเหมาะสมในการดำเนินโครงการ					
20	สถานที่ดำเนินโครงการเพียงพอและเหมาะสม					
21	งบประมาณดำเนินกิจกรรมในโรงเรียนเพียงพอและเหมาะสม					
22	การดำเนินกิจการผู้เกี่ยวข้อง มีความรู้ และความสามารถเหมาะสม					
23	ระบบการบริหารภายในโรงเรียนเอื้ออำนวยต่อการดำเนินโครงการ					
24	ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปกครองนักเรียนให้การสนับสนุนโครงการ					
25	เน้นให้ผู้รับผิดชอบและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนและการดำเนินงานตามโครงการ					
26	ปัญหาที่เกิดจากการดำเนินงานได้รับการแก้ไขจากผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process)					
27	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการและบริหารงานตามโครงการ					
28	การกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะทำงานชัดเจน					
29	ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานเป็นระยะ					
30	มีการวางแผนการดำเนินงานโครงการสู่การปฏิบัติ					
31	จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานตามโครงการตลอดปีอย่างชัดเจน					
32	การดำเนินกิจกรรมโครงการตามแผนและขั้นตอนการดำเนินการที่กำหนดไว้ในโครงการ					
33	มีการประสานงานในการช่วยเหลือระหว่างโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
34	มีการพัฒนาครูและบุคลากรในโครงการอย่างต่อเนื่อง					
35	มีการติดตามและประเมินผลการโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง					
36	ทบทวนและพัฒนาการจัดกิจกรรมตามแผนการดำเนินโครงการอยู่เสมอ					
37	ผู้บริหารให้การนิเทศ กำกับติดตาม ดูแลและให้กำลังใจในการทำงาน					
38	สรุปผลและจัดทำรายงานการประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ					
39	นำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนา					
40	เผยแพร่ผลการดำเนินงานให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน และผู้ปกครองนักเรียนได้ทราบ					
41	ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบ					

แบบสอบถามฉบับที่ 2

แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายความว่า	เห็นด้วยหรือเป็นจริงมากที่สุด
4	หมายความว่า	เห็นด้วยหรือเป็นจริงมาก
3	หมายความว่า	เห็นด้วยหรือเป็นจริงปานกลาง
2	หมายความว่า	เห็นด้วยหรือเป็นจริงน้อย
1	หมายความว่า	เห็นด้วยหรือเป็นจริงน้อยที่สุด
3. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจะนำไปพิจารณาในลักษณะภาพรวม และคำตอบที่ได้รับจะเป็นข้อมูลที่สำคัญยิ่งในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนสุนทรวัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่านแต่อย่างใด ขอความกรุณาตอบคำถามในแต่ละข้อตามสภาพความเป็นจริง และขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ชาย หญิง
2. ระดับชั้นที่สอน ประถมศึกษาปีที่ 4 ประถมศึกษาปีที่ 5
 ประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

คำชี้แจง ในแต่ละข้อโปรดพิจารณาแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นที่แท้จริงของท่านว่าอยู่ในระดับใด

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	มีหลักสูตรการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
2	มีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้					
3	มีและใช้หน่วยการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงครบทุกระดับชั้น					
4	มีการนิเทศติดตาม/ประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
5	มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้อุณหภูมิหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
6	มีการปรับปรุงพัฒนาการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ					
7	มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้					
8	คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
9	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และครบทุกระดับชั้น					
10	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
11	สามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปเผยแพร่เป็นแบบอย่างให้ผู้อื่นนำไปปรับใช้ได้					
12	จัดหา/ผลิต/ใช้/เผยแพร่ สื่อการเรียนรู้เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
13	จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
14	ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน					
15	จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
16	ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
17	รายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุง/พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
18	จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้					

แบบสอบถามฉบับที่ 3

แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

2. ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด
4 หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติมาก
3 หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติปานกลาง
2 หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติน้อย
1 หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

3. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจะนำไปพิจารณาในลักษณะภาพรวม และคำตอบที่ได้รับจะเป็นข้อมูลที่สำคัญยิ่งในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนสุนทรวัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด ขอความกรุณาตอบคำถามในแต่ละข้อตามสภาพความเป็นจริง และขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ชาย หญิง
2. ระดับชั้นที่สอน ประถมศึกษาปีที่ 4 ประถมศึกษาปีที่ 5
 ประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

คำชี้แจง ในแต่ละข้อโปรดพิจารณาแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นที่แท้จริงของท่านว่าอยู่ในระดับใด

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับตัวชี้วัด					
3	จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุม/สอดคล้องกับเนื้อหาความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรมจริยธรรม					
4	เนื้อหามีความถูกต้องทันสมัย					
5	กิจกรรมการเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้					
6	กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมอย่างเป็นขั้นตอน					
7	กิจกรรมการเรียนรู้เน้นกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง					
8	ผู้เรียนได้ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม และส่งเสริมให้สมาชิกในกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกัน					
9	ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับครู กับเพื่อนในกลุ่มและเพื่อนต่างกลุ่ม					
10	สนองการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งสามห่วง สองเงื่อนไขมาใช้บูรณาการในกระบวนการเรียนรู้					
11	พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงได้อย่างชัดเจน					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
12	ผู้เรียนได้พัฒนาสู่ความสมดุล มั่นคงและยั่งยืนใน 4 มิติได้อย่างชัดเจน					
13	ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะชีวิต ทั้ง 4 องค์ประกอบ ได้อย่างเหมาะสม					
14	มีการระบุสื่อ/แหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
15	เครื่องมือการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
16	วิธีการประเมินผลมีความหลากหลาย เน้นการ ประเมินผลตามสภาพจริง ชัดเจนและวัดได้เหมาะสม					

แบบสอบถามฉบับที่ 4

แบบสอบถามความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
โรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านทักษะชีวิตของนักเรียน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนาตามสภาพความเป็นจริงและตรงกับระดับพฤติกรรม หรือความสามารถในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

2. ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง	นักเรียนมีพฤติกรรมหรือความสามารถ มากที่สุด
4 หมายถึง	นักเรียนมีพฤติกรรมหรือความสามารถ มาก
3 หมายถึง	นักเรียนมีพฤติกรรมหรือความสามารถ ปานกลาง
2 หมายถึง	นักเรียนมีพฤติกรรมหรือความสามารถ น้อย
1 หมายถึง	นักเรียนมีพฤติกรรมหรือความสามารถ น้อยที่สุด

3. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจะนำไปพิจารณาในลักษณะภาพรวม และคำตอบที่ได้รับจะเป็นข้อมูลที่สำคัญยิ่งในการปรับปรุง แก้ไข การดำเนินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้คำตอบของนักเรียนจะไม่มีผลกระทบต่อนักเรียนแต่อย่างใด ขอความกรุณาตอบคำถามในแต่ละข้อตามสภาพความเป็นจริง และขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. สถานภาพ ครู นักเรียน
2. เพศ ชาย หญิง
3. ระดับชั้นที่สอน/เรียน ประถมศึกษาปีที่ 4 ประถมศึกษาปีที่ 5
- ประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ด้านทักษะชีวิตของนักเรียน

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหลังข้อความที่ต้องการที่ตรงกับความเป็นจริง

ข้อ	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม/ความสามารถ				
		5	4	3	2	1
การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น						
1	นักเรียนบอกสิ่งที่ตนเองชื่นชอบ และภาคภูมิใจได้					
2	นักเรียนบอกจุดเด่น จุดด้อยหรือสิ่งที่ควรแก้ไขของตนเองได้					
3	นักเรียนบอกคุณลักษณะที่ดีของตนเองได้อย่างภาคภูมิใจ					
4	นักเรียนยอมรับความแตกต่างทางกาย ทางความคิด ความรู้สึกของผู้อื่นได้อย่างมีเหตุผล					
5	นักเรียนใช้สิทธิของตนเองในโอกาสต่าง ๆ และไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น					
6	นักเรียนกล้าแสดงออกทางความคิด ความรู้สึกและการกระทำที่ดีของตนเองด้วยความมั่นใจ					
7	นักเรียนแสดงความชื่นชมในความสำเร็จของตนเองและผู้อื่น					
8	นักเรียนปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อครอบครัวและสังคมได้อย่างเหมาะสม					
9	นักเรียนสามารถเล่าถึงความดีหรือความภาคภูมิใจของเพื่อนให้ผู้อื่นรับรู้ได้					
10	นักเรียนยอมรับในความคิด ความรู้สึกและการกระทำที่ดีของผู้อื่น					
การวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์						
11	นักเรียนมีทักษะในการสังเกต และมีแนวทางหาคำตอบได้อย่างเหมาะสม					

ข้อ	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม/ความสามารถ				
		5	4	3	2	1
12	นักเรียนวิเคราะห์แยกแยะข้อมูลข่าวสารและสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัวด้วยเหตุผลที่เชื่อถือได้					
13	นักเรียนคาดคะเนความเสี่ยงจากสถานการณ์ที่เผชิญในชีวิตประจำวัน อย่างมีเหตุผล					
14	นักเรียนสร้างผลงานและแสดงผลงานที่เกิดจากการเชื่อมโยง และจินตนาการ					
15	นักเรียนรู้จักวิพากษ์วิจารณ์ตามหลักการเหตุผล และใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องสนับสนุน					
16	นักเรียนรู้จักวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา และเลือกแก้ไขปัญหาได้อย่างหลากหลายวิธี					
17	นักเรียนตัดสินใจเลือกแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสมและสร้างสรรค์					
การจัดการกับอารมณ์และความเครียด						
18	นักเรียนจำแนกอารมณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้					
19	นักเรียนแสดงอารมณ์และความรู้สึกของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม					
20	นักเรียนควบคุมอารมณ์ ความรู้สึกของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้					
21	นักเรียนจัดการกับอารมณ์ตนเองที่อาจก่อให้เกิดปัญหาด้วยวิธีการ ที่เหมาะสมและสร้างสรรค์					
22	นักเรียนมีวิธีการผ่อนคลายอารมณ์และความเครียดด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสร้างสรรค์					
23	นักเรียนสร้างกำลังใจให้ตนเองได้					
24	นักเรียนมีวิธีเสนอทางออกของข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อน ด้วยเหตุผลและข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและใช้วิธีเชิงบวก					
25	นักเรียนเลือกวิธีการสร้างความสุขให้ตนเองได้อย่างเหมาะสม เช่น อ่านหนังสือ เล่นกีฬา ฟังเพลง ปลูกต้นไม้ ฯลฯ					
การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น						
26	นักเรียนฟังผู้อื่นอย่างตั้งใจและรับรู้ถึงความรู้สึก และความต้องการของผู้พูด					
27	นักเรียนใช้ภาษาพูด ภาษากายที่ทำให้ผู้อื่นผ่อนคลายสบายใจไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง หรือรุนแรงได้					

ข้อ	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม/ความสามารถ				
		5	4	3	2	1
28	นักเรียนแสดงออกถึงความรู้สึกที่แสดงว่าเข้าใจและใส่ใจผู้อื่น					
29	นักเรียนกล้ายืนยันความคิด ความรู้สึกและเหตุผลที่ดีให้ผู้อื่นรับรู้ได้					
30	นักเรียนปฏิเสธในสิ่งที่ควรปฏิเสธโดยไม่ทำลายสัมพันธภาพหรือเสียใจ					
31	นักเรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ราบรื่นบนพื้นฐานความเป็นประชาธิปไตย					
32	นักเรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ราบรื่นและมีความสำเร็จหรือมีผลงานจากการสร้างสรรค์ร่วมกัน					
33	นักเรียนปฏิบัติตามกฎ ข้อตกลงของกลุ่ม ชั้นเรียน โรงเรียนและสังคมอย่างเต็มที่					

แบบสอบถามฉบับที่ 5

แบบสอบถามความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
โรงเรียนสุนทรวัฒนา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

2. ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด
4 หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับมาก
3 หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับปานกลาง
2 หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับน้อย
1 หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

3. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจะนำไปพิจารณาในลักษณะภาพรวม และคำตอบที่ได้รับจะเป็นข้อมูลที่สำคัญยิ่งในการปรับปรุง แก้ไข การดำเนินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่านแต่อย่างใด ขอความกรุณาตอบคำถามในแต่ละข้อตามสภาพความเป็นจริง และขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. สถานภาพ ครู นักเรียน
2. เพศ ชาย หญิง
3. ระดับชั้นที่สอน/เรียน ประถมศึกษาปีที่ 4 ประถมศึกษาปีที่ 5
- ประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจที่มีต่อโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหลังข้อความที่ต้องการที่ตรงกับความเป็นจริง

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	โครงการสอดคล้องกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตรงตามความต้องการของครู นักเรียน และโรงเรียน					
2	โครงการเน้นให้ครูนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน					
3	โครงการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
4	โครงการส่งเสริมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนให้มีคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงได้อย่างชัดเจน					
5	โครงการส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
6	โครงการมีการพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกันของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น					
7	โครงการจัดประสบการณ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับนักเรียนอย่างเต็มความสามารถ					
8	โครงการส่งเสริมนักเรียนได้ฝึกค้นคว้า รวบรวมข้อมูล และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง					
9	มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง					
10	ขณะดำเนินโครงการครูให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับโครงการที่นักเรียนเข้าร่วมเสมอ					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
11	มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง					
12	การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการ					
13	ผลสำเร็จของโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ					
14	โครงการสามารถพัฒนานักเรียนให้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ตามวัตถุประสงค์					

ภาคผนวก ง

หนังสือราชการ

- หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ
- หนังสือเชิญวิทยากร
- หนังสือขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
- หนังสือตอบรับการเผยแพร่
- คำสั่งโรงเรียนสุนทรวัฒนา

โรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ

ที่ ศธ.๐๔๐๓๘.๒๑๗/ว๑๖๘

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
อำเภอเมืองชัยภูมิ
จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผศ.ดร.เทิดศักดิ์ สุพันธ์

ด้วยนางอรรธยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๑ จะดำเนินการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ โรงเรียนพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อที่จะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชียร เहरา)

รองผู้อำนวยการโรงเรียน รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

โรงเรียนสุนทรวัฒนา

โทร. ๐-๔๔๘๑-๑๘๐๙

โทรสาร ๐-๔๔๘๑-๓๒๘๔

ที่ ศธ.๐๔๐๓๘.๒๑๗/ว๑๖๘

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
อำเภอเมืองชัยภูมิ
จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผศ.ดร.สุนันท์ สีพาย

ด้วยนางอรรชยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๑ จะดำเนินการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ โรงเรียนพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อที่จะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชียร เहरา)

รองผู้อำนวยการโรงเรียน รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

โรงเรียนสุนทรวัฒนา

โทร. ๐-๔๔๘๑-๑๘๐๙

โทรสาร ๐-๔๔๘๑-๓๒๘๔

ที่ ศธ.๐๔๐๓๘.๒๑๗/ว๑๖๘

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
อำเภอเมืองชัยภูมิ
จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.สุรัตน์ ขวัญบุญจันทร์

ด้วยนางอรรธยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียน วิทย์ฐานะ รองผู้อำนวยการ
ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๑ จะดำเนินการวิจัยเรื่อง และการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณา
การตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ โรงเรียน
พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอ
ความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อที่จะได้ดำเนินการ
ในขั้นตอนต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชียร เहरา)

รองผู้อำนวยการโรงเรียน รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

โรงเรียนสุนทรวัฒนา

โทร. ๐-๔๔๘๑-๑๘๐๙

โทรสาร ๐-๔๔๘๑-๓๒๘๔

ที่ ศธ.๐๔๐๓๘.๒๑๗/ว๑๖๘

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
อำเภอเมืองชัยภูมิ
จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.สมพร ทวานเสรีจ

ด้วยนางอรรธยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียน วิทย์ฐานะ รองผู้อำนวยการ
ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๑ จะดำเนินการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการ
ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ โรงเรียน
พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอ
ความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อที่จะได้ดำเนินการ
ในขั้นตอนต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชียร เहरา)

รองผู้อำนวยการโรงเรียน รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

โรงเรียนสุนทรวัฒนา

โทร. ๐-๔๔๘๑-๑๘๐๙

โทรสาร ๐-๔๔๘๑-๓๒๘๔

ที่ ศธ.๐๔๐๓๘.๒๑๗/ว๑๖๘

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
อำเภอเมืองชัยภูมิ
จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.บุญยฤทธิ ปิยะศรี

ด้วยนางอรรธยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๑ จะดำเนินการวิจัยเรื่อง และการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ โรงเรียนพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อที่จะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชียร เहरา)

รองผู้อำนวยการโรงเรียน รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

โรงเรียนสุนทรวัฒนา

โทร. ๐-๔๔๘๑-๑๘๐๙

โทรสาร ๐-๔๔๘๑-๓๒๘๔

ที่ ศธ.๐๔๐๓๘.๒๑๗/๑๖๗

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
อำเภอเมืองชัยภูมิ
จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นวิทยากร

เรียน ผศ.ดร.ชวณพิศ รักษาพวก

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตารางการฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยโรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๑ จะดำเนินโครงการพัฒนาครู เรื่อง การจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ โรงเรียนพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นวิทยากรในการฝึกอบรมตามสิ่งที่ส่งมาด้วย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชียร เहरา)

รองผู้อำนวยการโรงเรียน รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

โรงเรียนสุนทรวัฒนา

โทร. ๐-๔๔๘๑-๑๘๐๙

โทรสาร ๐-๔๔๘๑-๓๒๘๔

ที่ ศธ.๐๔๐๓๘.๒๑๗/ว๔๔๕

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
อำเภอเมืองชัยภูมิ
จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทความการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน จำนวน ๑ ชุด
๒. บทความการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางอรรชยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต ๑ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ รายการ ดังนี้

๑. การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา
๒. การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

บัดนี้การดำเนินงานเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงาน ทางวิชาการดังกล่าวในโรงเรียนของท่าน และขอความกรุณาตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชียร เทรธา)

รองผู้อำนวยการโรงเรียน รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

โรงเรียนสุนทรวัฒนา

โทร. ๐-๔๔๘๑-๑๘๐๙

โทรสาร ๐-๔๔๘๑-๓๒๘๔

ที่ ศธ.๐๔๐๓๘.๒๑๗/ว๔๔๕

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
อำเภอเมืองชัยภูมิ
จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทความการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน จำนวน ๑ ชุด
๒. บทความการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางอรรชยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต ๑ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ รายการ ดังนี้

๑. การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา

๒. การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

บัดนี้การดำเนินงานเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงาน ทางวิชาการดังกล่าวในโรงเรียนของท่าน และขอความกรุณาตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชียร เทรธา)

รองผู้อำนวยการโรงเรียน รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

โรงเรียนสุนทรวัฒนา

โทร. ๐-๔๔๘๑-๑๘๐๙

โทรสาร ๐-๔๔๘๑-๓๒๘๔

ที่ ศธ.๐๔๐๓๘.๒๑๗/ว๔๔๕

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
อำเภอเมืองชัยภูมิ
จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสะพาน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทความการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน จำนวน ๑ ชุด
๒. บทความการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางอรรชยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต ๑ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ รายการ ดังนี้

๑. การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา

๒. การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

บัดนี้การดำเนินงานเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงาน ทางวิชาการดังกล่าวในโรงเรียนของท่าน และขอความกรุณาตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชียร เहर่า)

รองผู้อำนวยการโรงเรียน รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

โรงเรียนสุนทรวัฒนา

โทร. ๐-๔๔๘๑-๑๘๐๙

โทรสาร ๐-๔๔๘๑-๓๒๘๔

ที่ ศธ.๐๔๐๓๘.๒๑๗/ว๔๔๕

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
อำเภอเมืองชัยภูมิ
จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแสนสุข

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทความการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน จำนวน ๑ ชุด
๒. บทความการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางอรรชยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต ๑ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ รายการ ดังนี้

๑. การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา

๒. การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

บัดนี้การดำเนินงานเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงาน ทางวิชาการดังกล่าวในโรงเรียนของท่าน และขอความกรุณาตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชียร เहरา)

รองผู้อำนวยการโรงเรียน รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

โรงเรียนสุนทรวัฒนา

โทร. ๐-๔๔๘๑-๑๘๐๙

โทรสาร ๐-๔๔๘๑-๓๒๘๔

ที่ ศธ.๐๔๐๓๘.๒๑๗/ว๔๔๕

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
อำเภอเมืองชัยภูมิ
จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนามน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทความการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน จำนวน ๑ ชุด
๒. บทความการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางอรรชยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ
รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต ๑ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ รายการ ดังนี้

๑. การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน
โรงเรียนสุนทรวัฒนา
๒. การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

บัดนี้การดำเนินงานเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงาน
ทางวิชาการดังกล่าวในโรงเรียนของท่าน และขอความกรุณาตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชียร เहरา)

รองผู้อำนวยการโรงเรียน รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

โรงเรียนสุนทรวัฒนา

โทร. ๐-๔๔๘๑-๑๘๐๙

โทรสาร ๐-๔๔๘๑-๓๒๘๔

ที่ ศธ.๐๔๐๓๘.๒๑๗/ว๔๔๕

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
อำเภอเมืองชัยภูมิ
จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโนนหัวน้ำไหล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทความการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน จำนวน ๑ ชุด
๒. บทความการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางอรรชยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต ๑ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ รายการ ดังนี้

๑. การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา
๒. การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

บัดนี้การดำเนินงานเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงาน ทางวิชาการดังกล่าวในโรงเรียนของท่าน และขอความกรุณาตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชียร เहरา)

รองผู้อำนวยการโรงเรียน รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

โรงเรียนสุนทรวัฒนา

โทร. ๐-๔๔๘๑-๑๘๐๙

โทรสาร ๐-๔๔๘๑-๓๒๘๔

ที่ ศธ.๐๔๐๓๘.๒๑๗/ว๔๔๕

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
อำเภอเมืองชัยภูมิ
จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านเหลื่อม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทความการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน จำนวน ๑ ชุด
๒. บทความการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางอรรชยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต ๑ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ รายการ ดังนี้

๑. การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา
๒. การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

บัดนี้การดำเนินงานเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงาน ทางวิชาการดังกล่าวในโรงเรียนของท่าน และขอความกรุณาตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชียร เहरา)

รองผู้อำนวยการโรงเรียน รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

โรงเรียนสุนทรวัฒนา

โทร. ๐-๔๔๘๑-๑๘๐๙

โทรสาร ๐-๔๔๘๑-๓๒๘๔

ที่ ศธ.๐๔๐๓๘.๒๑๗/ว๔๔๕

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
อำเภอเมืองชัยภูมิ
จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบัวระเหว

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทความการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน จำนวน ๑ ชุด
๒. บทความการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางอรรชยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต ๑ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ รายการ ดังนี้

๑. การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา

๒. การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

บัดนี้การดำเนินงานเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงาน ทางวิชาการดังกล่าวในโรงเรียนของท่าน และขอความกรุณาตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชียร เहरา)

รองผู้อำนวยการโรงเรียน รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

โรงเรียนสุนทรวัฒนา

โทร. ๐-๔๔๘๑-๑๘๐๙

โทรสาร ๐-๔๔๘๑-๓๒๘๔

ที่ ศธ.๐๔๐๓๘.๒๑๗/ว๔๔๕

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
อำเภอเมืองชัยภูมิ
จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวังก้านเหลืองตรมกิจ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทความการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน จำนวน ๑ ชุด
๒. บทความการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางอรรชยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ
รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต ๑ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ รายการ ดังนี้

๑. การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน
โรงเรียนสุนทรวัฒนา
๒. การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

บัดนี้การดำเนินงานเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงาน
ทางวิชาการดังกล่าวในโรงเรียนของท่าน และขอความกรุณาตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชียร เहरา)

รองผู้อำนวยการโรงเรียน รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

โรงเรียนสุนทรวัฒนา

โทร. ๐-๔๔๘๑-๑๘๐๙

โทรสาร ๐-๔๔๘๑-๓๒๘๔

ที่ ศธ.๐๔๐๓๘.๒๑๗/ว๔๔๕

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
อำเภอเมืองชัยภูมิ
จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล ๒ (เมืองเก่าวิทยา)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทความการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน จำนวน ๑ ชุด
๒. บทความการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางอรรชยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ
รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต ๑ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ รายการ ดังนี้

๑. การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน
โรงเรียนสุนทรวัฒนา

๒. การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

บัดนี้การดำเนินงานเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงาน
ทางวิชาการดังกล่าวในโรงเรียนของท่าน และขอความกรุณาตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชียร เहरา)

รองผู้อำนวยการโรงเรียน รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

โรงเรียนสุนทรวัฒนา

โทร. ๐-๔๔๘๑-๑๘๐๙

โทรสาร ๐-๔๔๘๑-๓๒๘๔

ที่ ศธ.๐๔๐๓๘.๒๑๗/ว๔๔๕

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
อำเภอเมืองชัยภูมิ
จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลบ้านค่ายหมื่นแผ้ว

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทความการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน จำนวน ๑ ชุด
๒. บทความการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางอรรชยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต ๑ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ รายการ ดังนี้

๑. การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา

๒. การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

บัดนี้การดำเนินงานเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงาน ทางวิชาการดังกล่าวในโรงเรียนของท่าน และขอความกรุณาตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชียร เहरา)

รองผู้อำนวยการโรงเรียน รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

โรงเรียนสุนทรวัฒนา

โทร. ๐-๔๔๘๑-๑๘๐๙

โทรสาร ๐-๔๔๘๑-๓๒๘๔

ที่ ศธ.๐๔๐๓๘.๒๑๗/ว๔๔๕

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
อำเภอเมืองชัยภูมิ
จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเมื่อน้อยราษฎร์สงเคราะห์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทความการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน จำนวน ๑ ชุด
๒. บทความการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางอรรชยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต ๑ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ รายการ ดังนี้

๑. การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา

๒. การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

บัดนี้การดำเนินงานเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงาน ทางวิชาการดังกล่าวในโรงเรียนของท่าน และขอความกรุณาตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชียร เहरา)

รองผู้อำนวยการโรงเรียน รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

โรงเรียนสุนทรวัฒนา

โทร. ๐-๔๔๘๑-๑๘๐๙

โทรสาร ๐-๔๔๘๑-๓๒๘๔

ที่ ศธ.๐๔๐๓๘.๒๑๗/ว๔๔๕

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
อำเภอเมืองชัยภูมิ
จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านขี้เหล็กใหญ่

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทความการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน จำนวน ๑ ชุด
๒. บทความการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางอรรชยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต ๑ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ รายการ ดังนี้

๑. การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา
๒. การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

บัดนี้การดำเนินงานเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงาน ทางวิชาการดังกล่าวในโรงเรียนของท่าน และขอความกรุณาตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชียร เहरา)

รองผู้อำนวยการโรงเรียน รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

โรงเรียนสุนทรวัฒนา

โทร. ๐-๔๔๘๑-๑๘๐๙

โทรสาร ๐-๔๔๘๑-๓๒๘๔

ที่ ศธ.๐๔๐๓๘.๒๑๗/ว๔๔๕

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
อำเภอเมืองชัยภูมิ
จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยตะแคง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทความการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน จำนวน ๑ ชุด
๒. บทความการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางอรรชยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ
รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต ๑ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ รายการ ดังนี้

๑. การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน
โรงเรียนสุนทรวัฒนา

๒. การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

บัดนี้การดำเนินงานเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงาน
ทางวิชาการดังกล่าวในโรงเรียนของท่าน และขอความกรุณาตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชียร เहरา)

รองผู้อำนวยการโรงเรียน รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

โรงเรียนสุนทรวัฒนา

โทร. ๐-๔๔๘๑-๑๘๐๙

โทรสาร ๐-๔๔๘๑-๓๒๘๔

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
รับที่...๒๕๕๕/๒๕๖๑๙/
วันที่...๒๒/๑๐./๖๕

ที่ ศธ ๐๔๐๓๘.๒๒๖/๕๑๘

โรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ สพป.ชัย.๑
ตำบลในเมือง อำเภอเมืองชัยภูมิ
จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนสุนทรวัฒนา ที่ ศธ ๐๔๐๓๘.๒๑๓/๖๔๔๕ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึงโรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ได้เผยแพร่
ผลงานทางวิชาการของ นางอรธรรยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ
รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ตามรายละเอียดที่แจ้งแล้วนั้น

บัดนี้โรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการดังกล่าวแล้ว
นับเป็นประโยชน์ต่อครูสอน โรงเรียน และผู้สนใจได้ศึกษาอย่างยิ่ง และจะนำไปเผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์
ทางการศึกษาต่อไป จึงขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญเถา บุราณ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

โรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ

โทร. ๐-๔๔๘๑-๑๘๘๘๗

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา
ด้วย...โรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ
ได้รับมอบหมายจากโรงเรียนสุนทรวัฒนา
ตามรายละเอียดที่แจ้งแล้วนั้น

- เพื่อโปรดทราบ
- เพื่อโปรดพิจารณา
- เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ

จ.จ.น
๒๒ ธ.๑.๖๕

- เพื่อโปรดทราบ
- เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ
- ตรวจพิจารณา
ทำเป็นทราบ

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
รับที่ ๐๙๔๕ / ๒๕๖๔
วันที่ ๒๙ / ๑๑ / ๖๔

ที่ ศธ ๐๔๐๓๘.๒๐๖/๔๘

โรงเรียนเมืองน้อยราษฎร์สงเคราะห์
ตำบลในเมือง อำเภอเมืองชัยภูมิ
จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๒๔๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนสุนทรวัฒนา ที่ ศธ ๐๔๐๓๘.๒๑๓/ว๔๕๕ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึงโรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของ นางอรธยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ตามรายละเอียดที่แจ้งแล้วนั้น

บัดนี้โรงเรียนเมืองน้อยราษฎร์สงเคราะห์ ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการดังกล่าวแล้ว นับเป็นประโยชน์ต่อครูสอน โรงเรียน และผู้สนใจได้ศึกษาอย่างยิ่ง และจะนำไปเผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป จึงขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมพร ประไพวัชรพันธ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองน้อยราษฎร์สงเคราะห์

โรงเรียนเมืองน้อยราษฎร์สงเคราะห์

โทร ๐๘๙-๘๔๗๔๘๐๗

- เพื่อโปรดทราบ
- เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ
- คงาทวีวัฒน์ วัฒนวิธานนท์ ศึกษานิเทศก์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา
ด้วย ดิฉัน น.ส.อรธยา ทวีวัฒนพงษ์ วิทยฐานะ
รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนเมืองน้อยราษฎร์สงเคราะห์

- เพื่อโปรดทราบ
- เพื่อโปรดพิจารณา
- เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ

อรธยา
๒๓ ธ.ค. ๖๔

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
 รับที่ ๑๔๕๘/๒.๕๖๕
 วันที่ ๒๗/๑๑/๒๕

ที่ ขย.๕๒๐๐๖.๒/๒๐

โรงเรียนเทศบาล ๒ (เมืองเก่าวิทยา)
 ถนนเมืองเก่า ตำบลในเมือง
 อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนสุนทรวัฒนา ที่ ศธ ๐๔๐๓๘.๒๑๓/ว๔๔๕ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึงโรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของ นางอรรชยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ตามรายละเอียดที่แจ้งแล้วนั้น

บัดนี้โรงเรียนเทศบาล ๒ (เมืองเก่าวิทยา) ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการดังกล่าวแล้ว นับเป็นประโยชน์ต่อครูสอน โรงเรียน และผู้สนใจได้ศึกษาอย่างยิ่ง และจะนำไปเผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป จึงขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางอาภรณ์ โคบำรุง)
 ผู้อำนวยการสถานศึกษา
 โรงเรียนเทศบาล ๒ (เมืองเก่าวิทยา)

โรงเรียนเทศบาล ๒ (เมืองเก่าวิทยา)

โทร. ๐-๔๔๘๓-๑๕๘๖

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา
 ด้วย...ส.ร.น.๓๓๓๐๖.๒ (เมืองเก่าวิทยา)
 ตามฉบับ๒๑๖๖ ซึ่งเผยแพร่โดยอรรชยา
 ทวีวัฒนพงษ์ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา

เพื่อโปรดทราบ
 เพื่อโปรดพิจารณา
 เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ

สุวน
 ๒๓.๑๒.๒๕

เพื่อโปรดทราบ
 เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ
 การทราบเป็นประวัติการตามกฎ
 ระเบียบกรม

๒๗.๑๑.๒๕
 ทวีวัฒนพงษ์

๒๗.๑๑.๒๕

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
รับที่ ๑๔๑๘/๒๕๖๔
วันที่ ๒๓/๑๑/๖๔

ที่ ศธ ๐๔๐๓๘.๑๙๔/๔๘

โรงเรียนบ้านห้วยตะแคง หมู่ที่ ๔
ตำบลโคกสูง อำเภอเมืองชัยภูมิ
จังหวัดชัยภูมิ

๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนสุนทรวัฒนา ที่ ศธ ๐๔๐๓๘.๒๑๓๗/๖๔๕๕ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึงโรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของ นางอรธธยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ตามรายละเอียดที่แจ้งแล้วนั้น

บัดนี้โรงเรียนบ้านห้วยตะแคง ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการดังกล่าวแล้ว นับเป็นประโยชน์ต่อครูสอน โรงเรียน และผู้สนใจได้ศึกษาอย่างยิ่ง และจะนำไปเผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป จึงขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายประวิทย์ ดีสวัสดิ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยตะแคง

โรงเรียนบ้านห้วยตะแคง

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

ด้วย ธี.อ. นามจวิชัยอนันต์

ได้ส่งเอกสารที่ ๑๒๐๖ฉบับที่ ๑๕๕๓๖

ส่งจากทางวิชาการ ตามรายละเอียดแล้ว

เพื่อโปรดทราบ

เพื่อโปรดพิจารณา

เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ

จรก

๒๓ ธ.ค. ๖๔

เพื่อโปรดทราบ

เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ

การแจ้งผ่านบริทางเทศบาล
กำนัน กว

๒๓ ธ.ค. ๖๔

จรก

๒๓ ธ.ค. ๖๔

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
รับที่ ๑๕๗๕/๒๕๖๔
วันที่ ๒๕/๑๑/๖๔

ที่ ศธ.๐๔๐๓๘.๑๓๑/๑๘

โรงเรียนโนนหวานไพล
ตำบลชิลอง อำเภอเมืองชัยภูมิ
จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนสุนทรวัฒนา ที่ ศธ ๐๔๐๓๘.๒๑๗/ว๔๔๕ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึงโรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของ นางอรุณยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ตามรายละเอียดที่แจ้งแล้วนั้น

บัดนี้โรงเรียนโนนหวานไพล ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการดังกล่าวแล้ว นับเป็นประโยชน์ต่อครูสอน โรงเรียน และผู้สนใจได้ศึกษาอย่างยิ่ง และจะนำไปเผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป จึงขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมาน สุขจำนงค์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนโนนหวานไพล

โรงเรียนโนนหวานไพล

โทร. ๐๘๑-๕๔๗๓๔๓๗

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

ด้วย...สอ. โอนงานจากโรงเรียนโนนหวานไพล

๒. อีเมลของโรงเรียน ๒๐๒๕๖๔

ยโสวาน ทวีวัฒนพงษ์

เพื่อโปรดทราบ

เพื่อโปรดพิจารณา

เพื่อโปรดพิจารณาลังการ

วิมล

๒๕ ธ.ค. ๖๔

เพื่อโปรดทราบ

เพื่อโปรดพิจารณาลังการ

(ตรวจข้อ ผิดข้อ ให้ทราบ) ๒๕ ธ.ค. ๖๔

๒๕ ธ.ค. ๖๔

วิมล

๒๕ ธ.ค. ๖๔

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
รับที่ ๑๔๗๖/๒๕๖๔
วันที่ ๒๕/๓.๑./๖๔

ที่ ศธ.๐๔๐๔๐.๑๘๘/๖๑

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบัวระเหว
เลขที่ ๕๗๔ หมู่ ๘ ตำบลหนองบัวระเหว
อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๒๕๐

๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนสุนทรวัฒนา ที่ ศธ ๐๔๐๓๘.๒๑๗/ว๔๕๕ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึงโรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ได้เผยแพร่
ผลงานทางวิชาการของ นางอรุณญา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ
รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ตามรายละเอียดที่แจ้งแล้วนั้น

บัดนี้โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบัวระเหว ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการดังกล่าวแล้ว
นับเป็นประโยชน์ต่อครูสอน โรงเรียน และผู้สนใจได้ศึกษาอย่างยิ่ง และจะนำไปเผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์
ทางการศึกษาต่อไป จึงขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายทนาย ตีเรกศิลป์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบัวระเหว

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบัวระเหว

โทร. ๐๘๑-๒๖๕๕๓๐๑

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา
ด้วย...
๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๔
ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบัวระเหว

- เพื่อโปรดทราบ
- เพื่อโปรดพิจารณา
- เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ

วิมล
๒๕ ส.ค. ๖๔

- เพื่อโปรดทราบ
- เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ
- ศึกษารายละเอียดบริหารงานบุคคล
ทั้งคณะ

๒๕ ส.ค. ๖๔

ที่ ศธ.๐๔๐๓๘.๒๐๙/๓๖

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
รับที่ ๑๙๒๗/๒๕๖๔
วันที่ ๒๕/๑๑/๖๔

โรงเรียนวังก้านเหลืองตรนกิจ
ตำบลบ้านค่าย อำเภอเมืองชัยภูมิ
จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๒๔๐

๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนสุนทรวัฒนา ที่ ศธ ๐๔๐๓๘.๒๑๗/ว๔๕๕ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึงโรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของ นางอรรธยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ตามรายละเอียดที่แจ้งแล้วนั้น

บัดนี้โรงเรียนวังก้านเหลืองตรนกิจ ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการดังกล่าวแล้ว นับเป็นประโยชน์ต่อครูสอน โรงเรียน และผู้สนใจได้ศึกษาอย่างยิ่ง และจะนำไปเผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป จึงขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิกร อริพงษ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวังก้านเหลืองตรนกิจ

โรงเรียนวังก้านเหลืองตรนกิจ

โทร ๐๖๓๘๑๐๐๓๖

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

ด้วย...ฉ.ฉ. วังก้านเหลืองตรนกิจได้ติดต่อขอรับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการจากโรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ เพื่อโปรดทราบ เพื่อโปรดพิจารณา เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ

จ.จ.

๒๕ ธ-๑๒ ๖๔

 เพื่อโปรดทราบ เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ คณะกรรมการบริหารโรงเรียน

ดำเนินการ

นาง

ที่ ศธ ๐๔๐๓๘.๑๘๓/๒๑๗

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
 รับที่ ๑๙๓๐/๒๕๖๔
 วันที่ ๑๐/๑๑/๖๔

โรงเรียนอนุบาลบ้านค่ายหมื่นแผ้ว
 ตำบลบ้านค่าย อำเภอมืองชัยภูมิ
 จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๒๔๐

๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนสุนทรวัฒนา ที่ ศธ ๐๔๐๓๘.๒๑๗/ว๔๔๕ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึงโรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของ นางอรรธยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ตามรายละเอียดที่แจ้งแล้วนั้น

บัดนี้โรงเรียนอนุบาลบ้านค่ายหมื่นแผ้ว ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการดังกล่าวแล้ว นับเป็นประโยชน์ต่อครูสอน โรงเรียน และผู้สนใจได้ศึกษาอย่างยิ่ง และจะนำไปเผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป จึงขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิชัย ประทุมไทย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลบ้านค่ายหมื่นแผ้ว

โรงเรียนอนุบาลบ้านค่ายหมื่นแผ้ว

โทร. ๐๘๕-๕๙๙๔๗๕๓

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา
 ด้วย สิริ อัญญาภรณ์ เกษมศรี ไข้ว
 โค้วอนันต์ อธิษฐานมงคล สุจิตรา
 ทวีธาภิบาล อัญญาไข้วอนันต์

- เพื่อโปรดทราบ
- เพื่อโปรดพิจารณา
- เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ

รวม

๑๐ ก.ค. ๖๔

- เพื่อโปรดทราบ
- เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ
- คณะกรรมการบริหารงานบุคคล
 กำลัณษา

๑๐ ก.ค. ๖๔
 รวม
 ๑๐ ก.ค. ๖๔

ที่ ศธ.๐๔๐๓๘.๐๑๔/๔๖

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
 รับที่...๑๙๘๒/๖๔
 วันที่...๓๐/๑๑/๖๔

โรงเรียนบ้านนามน (สพป.ขย.๑)
 ตำบลศรีสำราญ อำเภอคอนสวรรค์
 จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๑๔๐

๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนสุนทรวัฒนา ที่ ศธ ๐๔๐๓๘.๒๑๓/ว๔๔๕ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึงโรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของ นางอรธยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ตามรายละเอียดที่แจ้งแล้วนั้น

บัดนี้โรงเรียนบ้านนามน ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการดังกล่าวแล้ว นับเป็นประโยชน์ต่อครูสอน โรงเรียน และผู้สนใจได้ศึกษาอย่างยิ่ง และจะนำไปเผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป จึงขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางนวพันธ์ บุญแก้ว)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนามน

โรงเรียนบ้านนามน

โทร. ๐๙๕-๓๖๐๖๙๘๔

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

ด้วย อ.อ.บ้านนามน

ได้ส่งหนังสือ ๐๓๐๓๖๖๙๘๕

ผลการทางวิชาการ (แล้ว)

 เพื่อโปรดทราบ เพื่อโปรดพิจารณา เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ

๓๐ ธ.ค. ๖๔

- เพื่อโปรดทราบ
 เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ
 ส่งกลับเพื่อพิจารณาเพิ่มเติม
 ดำเนินการ

๓๐ ธ.ค. ๖๔

ทราบ

๓๐ ธ.ค. ๖๔

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
รับที่... ๕ / ๒๕๖๕
วันที่... ๕ / ๑๑ / ๖๕

ที่ ศธ.๐๔๐๖๒.๑๔๐.๑๕/๔๓

โรงเรียนบ้านสะพาน
ตำบลลำคอง อำเภอนोनสูง
จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๑๖๐

๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนสุนทรวัฒนา ที่ ศธ ๐๔๐๓๘.๒๑๓/ว๔๔๕ ลงวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึงโรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของ นางอรรธยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ตามรายละเอียดที่แจ้งแล้วนั้น

บัดนี้โรงเรียนบ้านสะพาน ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการดังกล่าวแล้ว นับเป็นประโยชน์ต่อครูสอน โรงเรียน และผู้สนใจได้ศึกษาอย่างยิ่ง และจะนำไปเผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป จึงขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายชนวีร์ พิมพ์พา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสะพาน

โรงเรียนบ้านสะพาน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

ด้วย... ส.ส. ๑ โคน สีสุภาคุณ

ได้... ๒๕๖๕

๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๕

เพื่อโปรดทราบ

เพื่อโปรดพิจารณา

เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ

ธนา

๕ ธ.ค. ๖๕

เพื่อโปรดทราบ

เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ

ตามคำสั่งของผู้อำนวยการโรงเรียน

๕ ธ.ค. ๖๕

๕ ธ.ค. ๖๕

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
 รับที่... ๕๓๖๕ / ๕๕๖๕
 วันที่... ๕/๑๑/๖๕

ที่ ศธ ๐๔๐๓๘.๑๓๘/๒๖

โรงเรียนบ้านชีเหล็กใหญ่
 ตำบลในเมือง อำเภอเมืองชัยภูมิ
 จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๒๔๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนสุนทรวัฒนา ที่ ศธ ๐๔๐๓๘.๒๑๗/๖๔๔๕ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึงโรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของ นางอรธยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ตามรายละเอียดที่แจ้งแล้วนั้น

บัดนี้โรงเรียนบ้านชีเหล็กใหญ่ ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการดังกล่าวแล้ว นับเป็นประโยชน์ต่อครูสอน โรงเรียน และผู้สนใจได้ศึกษาอย่างยิ่ง และจะนำไปเผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป จึงขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายประยงค์ยุทธ คุ้มโพธิ์)
 ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านชีเหล็กใหญ่

โรงเรียนบ้านชีเหล็กใหญ่

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา
 ด้วย... ๕๓๖๕ / ๕๕๖๕
 ๕๓๖๕ / ๕๕๖๕
 ๕๓๖๕ / ๕๕๖๕

- เพื่อโปรดทราบ
- เพื่อโปรดพิจารณา
- เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ

๕๓๖๕ / ๕๕๖๕

- เพื่อโปรดทราบ
- เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ
- ดังที่โรงเรียนบ้านชีเหล็กใหญ่ดำเนินการ

๕๓๖๕ / ๕๕๖๕

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
รับที่...๑๑ / ๒๕๖๕
วันที่ ๕ / ๑๑ / ๖๕

ที่ ศธ.๐๔๐๒๐.๐๓๓๑/๑๔๘

โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย
อำเภอเมืองกาฬสินธุ์
จังหวัดกาฬสินธุ์ ๕๖๐๐๐

๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนสุนทรวัฒนา ที่ ศธ ๐๔๐๓๘.๒๓๓/ว๔๔๕ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึงโรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของ นางอรรธยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ตามรายละเอียดที่แจ้งแล้วนั้น

บัดนี้โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการดังกล่าวแล้ว นับเป็นประโยชน์ต่อครูสอน โรงเรียน และผู้สนใจได้ศึกษาอย่างยิ่ง และจะนำไปเผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป จึงขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุชาติ แวงโสธรม์)
ผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย

โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย

โทร ๐-๔๓๘๑-๑๕๖๗

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา
ด้วย อ.สุชาติ แวงโสธรม์ วิทยฐานะ
ได้ส่งเอกสารฉบับนี้มาให้ทางโรงเรียน และขอขอบคุณ
ที่โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย

- เพื่อโปรดทราบ
- เพื่อโปรดพิจารณา
- เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ

วิมล
๕ ธ.ค. ๖๕

- เพื่อโปรดทราบ
- เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ
- ดังที่แจ้งผ่าน ข้าราชการบุคคลดำเนินการ

๕ ธ.ค. ๖๕

๕ ธ.ค. ๖๕

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
รับที่ ๑๕ / ๒๕๖๕
วันที่ ๖ / ๑๑ / ๖๕

ที่ ศธ.๐๔๐๕๔.๐๒๖/๕๕

โรงเรียนบ้านแสนสุข
ตำบลคลองน้ำใส อำเภอรัญประเทศ
จังหวัดสระแก้ว ๒๗๑๒๐

๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนสุนทรวัฒนา ที่ ศธ ๐๔๐๓๘.๒๑๓/ว๔๔๕ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึงโรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของ นางอรรธยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ตามรายละเอียดที่แจ้งแล้วนั้น

บัดนี้โรงเรียนบ้านแสนสุข ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการดังกล่าวแล้ว นับเป็นประโยชน์ต่อครูสอน โรงเรียน และผู้สนใจได้ศึกษาอย่างยิ่ง และจะนำไปเผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป จึงขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายบรรจงศักดิ์ วรเศรษฐสุศิริ)
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแสนสุข

โรงเรียนบ้านแสนสุข

โทร. ๐๘๑-๔๐๓๘๘๕๘

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

ด้วย...
ได้ส่งมอบสื่อแบบต่อฉบับและของคุณ

ทรงคุณคุณอรรธยา ทวีวัฒนพงษ์
ทรงคุณคุณอรรธยา ทวีวัฒนพงษ์

- เพื่อโปรดทราบ
 เพื่อโปรดพิจารณา
 เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ

วิชา
๖ ๑๑ ๖๕

- เพื่อโปรดทราบ
 เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ
 ส่งไปยังหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น

๖ ๑๑ ๖๕

การป
๖ ๑๑ ๖๕

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
วันที่ ๑๗ / ๒๕๖๔
วันที่ ๑๗ / ๒๕๖๔

ที่ ศธ.๐๔๐๖๗.๐๙๐/๕๘

โรงเรียนชุมชนบ้านเหลื่อม
ตำบลบ้านเหลื่อม อำเภอบ้านเหลื่อม
จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๓๕๐

๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนสุนทรวัฒนา ที่ ศธ ๐๔๐๓๘.๒๑๗/ว๔๔๕ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึงโรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของ นางอรรธยา ทวีวัฒนพงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ตามรายละเอียดที่แจ้งแล้วนั้น

บัดนี้โรงเรียนชุมชนบ้านเหลื่อม ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการดังกล่าวแล้ว นับเป็นประโยชน์ต่อครูสอน โรงเรียน และผู้สนใจได้ศึกษาอย่างยิ่ง และจะนำไปเผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป จึงขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิราญวัติ จันทร์แจ้ง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านเหลื่อม

โรงเรียนชุมชนบ้านเหลื่อม

โทร. ๐-๔๔๓๘-๗๑๔๒

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา
ด้วย...
ได้...
...
...

- เพื่อโปรดทราบ
- เพื่อโปรดพิจารณา
- เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ

วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๔

- เพื่อโปรดทราบ
- เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ
- กิจการพิเศษ...

คำสั่งโรงเรียนสุนทรวัฒนา

ที่ ๔๕/๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการ
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้วยโรงเรียนสุนทรวัฒนา จะดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในวันจันทร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เวลา ๐๘.๐๐ – ๑๗.๐๐ น. ณ ห้องประชุมปทุมรวมใจ อาคารอำนวยการ ๓๙ แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช ๒๕๔๖ จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการ รับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการฝ่ายอำนวยการ มีหน้าที่วางแผน จัดรูปแบบกำหนดงาน ประสานติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดประกอบด้วย

1. นายวิเชียร เहरา	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
2. นางอรรธยา ทวีวัฒนพงษ์	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	รองประธานกรรมการ
3. นายชาญ บุญทัน	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	รองประธานกรรมการ
4. นางสาวมัลลิกา วิเชียรดี	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	รองประธานกรรมการ
๕. นางวันเพ็ญ เหล่าฤทธิ์	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๖. นางอมรรัตน์ หาญวิชัย	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๗. นางสาวปิยนันท์ หาญสมศรี	ครูชำนาญการ	กรรมการ
๘. นางพรทิพย์ ภัทรารักษ์	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการและเลขานุการ

๒. คณะกรรมการดำเนินงาน มีหน้าที่ จัดดำเนินการ ประสาน กำกับ ติดตาม ประสานงาน โครงการฯ ดังกล่าวให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย

๑. นายชาญ บุญทัน	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
๒. นางพรทิพย์ ภัทรารักษ์	ครูชำนาญการพิเศษ	รองประธานกรรมการ
๓. นางปรีชาภรณ์ จุลอักษร	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๔. นางนวลกนก สวงโท	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๕. นายธีระวัฒน์ คิณฉลาด	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๖. นางบุปผา หงษ์ศรีจันทร์	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๗. นางจตุติมา ศรีนครินทร์	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๘. นางสุรีย์รัตน์ กอบธรรม	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๙. นางปภััสสร ดิเรกศรี	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๑๐. นางศิริพร กาแก้ว	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๑๑. นายธีระ แมนสถิตย์	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ

๑๒. นางธิดารัตน์ คิตฉลาด	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๑๓. นางสาวศิวพร คิตนอก	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการและเลขานุการ
๑๔. นางสาวยุพาวรรณ คิตฉลาด	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕. นางสาวรังสิณี พลมณี	ครู	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๖. นางสาวสุพัตรา สังข์ดนตรี	เจ้าหน้าที่สำนักงาน	ผู้ช่วยเลขานุการ

๓. คณะกรรมการจัดทำหนังสือราชการและเอกสารต่างๆ มีหน้าที่ จัดทำหนังสือราชการ ติดต่อประสานงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดโครงการฯ ดังกล่าว ประกอบด้วย

๑. นางพรทิพย์ ภัทราภิรักษ์	ครูชำนาญการพิเศษ	ประธานกรรมการ
๒. นางปรีชาภรณ์ จุลอักษร	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๓. นางสาวยุพาวรรณ คิตฉลาด	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๔. นางศิริพร กาแก้ว	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๕. นางสาวศิวพร คิตนอก	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการและเลขานุการ
๖. นางสาวรังสิณี พลมณี	ครู	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๗. นางสาวสุพัตรา สังข์ดนตรี	เจ้าหน้าที่สำนักงาน	ผู้ช่วยเลขานุการ

๔. คณะกรรมการทะเบียนและเกียรติบัตร มีหน้าที่ จัดทำข้อมูลผู้เข้าร่วมประชุมโครงการฯ สรุบบันทึกส่งให้ผู้เกี่ยวข้องเพื่อการบริหารจัดการและจัดทำเกียรติบัตรให้ผู้เข้าร่วมอบรม ประกอบด้วย

๑. นางพรทิพย์ ภัทราภิรักษ์	ครูชำนาญการพิเศษ	ประธานกรรมการ
๒. นางปรีชาภรณ์ จุลอักษร	ครูชำนาญการพิเศษ	รองประธานกรรมการ
๓. นายธีระวัฒน์ คิตฉลาด	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๔. นางสาวยุพาวรรณ คิตฉลาด	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๖. นางศิริพร กาแก้ว	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๗. นางสาวศิวพร คิตนอก	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการและเลขานุการ
๘. นางสาวรังสิณี พลมณี	ครู	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๙. นางสาวสุพัตรา สังข์ดนตรี	เจ้าหน้าที่สำนักงาน	ผู้ช่วยเลขานุการ

๕. คณะกรรมการการเงิน มีหน้าที่ จัดทำระบบการเงินและบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการฯ การเบิกจ่ายงบประมาณ ประกอบด้วย

๑. นางสาวมัลลิกา วิเชียรดี	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
๒. นางอมรรัตน์ หาญวิชาชัย	ครูชำนาญการพิเศษ	รองประธานกรรมการ
๓. นายภราดร มาชานนท์	ครู	กรรมการ
๔. นางสาวอัญชนก วงศ์แสง	ครู	กรรมการ
๕. นางสาวกัญญาณี นาชัยภูมิ	ครูอัตราจ้าง	กรรมการ
๖. นายศราวุธ บุญเกื้อ	ครูอัตราจ้าง	กรรมการ
๗. นางสาวจิตาภา โขคคุณ	ครู	กรรมการและเลขานุการ
๘. นางสาวศิรินยา จันทะมนตรี	ครู	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๖. คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์และพิธีการ มีหน้าที่ประชาสัมพันธ์การอบรม และจัดเตรียมข้อมูลสำหรับพิธีเปิดและปิดการอบรม ประกอบด้วย

๑. นางจันทร์เกษม ต่อศรี	ครูชำนาญการพิเศษ	ประธานกรรมการ
๒. นายก่อเกียรติ ฐานวิเศษ	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๓. นางศิริพร กาแก้ว	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๗. คณะกรรมการดูแลระบบการอบรม มีหน้าที่ดูแลเครื่องเสียงเครื่องมือตลอดการอบรมและบันทึกวีดิโอ กิจกรรมระหว่างการอบรม รวบรวมภาพกิจกรรมการอบรมส่งกับฝ่ายประเมินผล ประกอบด้วย

๑. นายธีระ แมนสถิตย์	ครูชำนาญการพิเศษ	ประธานกรรมการ
๒. นายธีระวัฒน์ คิดฉลาด	ครูชำนาญการพิเศษ	รองประธานกรรมการ
๓. นายญาณกร จุลอักษร	ครูอัตราจ้าง	กรรมการ
๔. นางสาวพัฒน์นรี นกชัยภูมิ	ครูอัตราจ้าง	กรรมการ
๕. นายกิตติวุฒ พิลาอร	เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์	กรรมการ
๖. นางรัชนิวรรณ ม่วงนิกร	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการและเลขานุการ
๗. นางสาวศิวพร คิดนอก	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๘. นางสาวสุภาพร เทพจันทร์	ครู	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๘. คณะกรรมการรับลงทะเบียน มีหน้าที่จัดทำเอกสารเพื่อรับลงทะเบียนผู้เข้าอบรมโครงการฯ ประกอบด้วย

๑. นางพรทิพย์ ภัทธาภิรักษ์	ครูชำนาญการพิเศษ	ประธานกรรมการ
๒. นางปรีชาภรณ์ จุลอักษร	ครูชำนาญการพิเศษ	รองประธานกรรมการ
๓. นางนวลกนก สอนโท	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๔. นางสุรีย์รัตน์ กอบธรรม	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๕. นายธีระ แมนสถิตย์	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๖. นายธีระวัฒน์ คิดฉลาด	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๗. นางสาวยุพาวรรณ คิดฉลาด	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๘. นางศิริพร กาแก้ว	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๙. นางธิดารัตน์ คิดฉลาด	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๑๐. นางบุปผา หงษ์ศรีจันทร์	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๑๑. นางจตุมา ศรีนครินทร์	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๑๒. นางปภััสสร ดิเรกศรี	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๑๓. นางสาวศิวพร คิดนอก	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการและเลขานุการ
๑๔. นางสาวรังสิณี พลมณี	ครู	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕. นางสาวสุพัตรา สังข์ดนตรี	เจ้าหน้าที่สำนักงาน	ผู้ช่วยเลขานุการ

๙. คณะกรรมการฝ่ายสถานที่ มีหน้าที่จัดทำป้ายการอบรมติดในสถานที่อบรม เตรียมสถานที่สำหรับพิธีเปิด การประชุมอบรมและอื่นๆ ที่เห็นเหมาะสมประกอบด้วย

๑. นายชาญ บุญทัน	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
๒. นายธีระ แมนสถิตย์	ครูชำนาญการพิเศษ	รองประธานกรรมการ

๓. นายธีระวัฒน์ คิดฉลาด	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๔. นายเกษติวุฒิ พิลาด	เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์	กรรมการ
๕. นางสาวกัญญาณี นาชัยภูมิ	ครูอัตราจ้าง	กรรมการ
๖. นายศราวุธ บุญเกื้อ	ครูอัตราจ้าง	กรรมการ
๗. นายอิทธิพร เผ่าทรัพย์	พี่เลี้ยงเด็กพิการ	กรรมการ
๘. นางอรพิน แวนทิพย์	เจ้าหน้าที่ธุรการโรงเรียน	กรรมการ
๙. นางสาวรจนา จุลบุตร	เจ้าหน้าที่สำนักงาน	กรรมการ
๑๐. นางสาวจุฑาณัฐ ดีเลิศ	ครูอัตราจ้าง	กรรมการ
๑๑. นักการภารโรงทุกคน ลูกจ้างชั่วคราว		กรรมการ
๑๒. แม่บ้านทุกคน	ลูกจ้างชั่วคราว	กรรมการ
๑๓. นางพรทิพย์ ภัทราภีรักษ์	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการและเลขานุการ
๑๔. นางสาวสุพัตรา สังข์ดนตรี	เจ้าหน้าที่สำนักงาน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๐. คณะกรรมการฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม มีหน้าที่ จัดหาอาหารและเครื่องดื่มให้บริการผู้เข้ารับการ
ประชุมอบรมประกอบด้วย

๑. นางสาวยุพาวรรณ คิดฉลาด	ครูชำนาญการพิเศษ	ประธานกรรมการ
๒. นางปรีชาภรณ์ จุลอักษร	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๓. นางวราภรณ์ พิไลกุล	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๔. นางนวลกนก สวงโท	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๕. นางสุรีย์รัตน์ กอบธรรม	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๖. นางสาวศิวพร คิตนอก	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการและเลขานุการ
๗. นางสาวรังสิณี พลมณี	ครู	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๘. นางสาวสุพัตรา สังข์ดนตรี	เจ้าหน้าที่สำนักงาน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๑. คณะกรรมการ ประเมิน สรุป รายงานผล การจัดประชุม มีหน้าที่ สร้างและเก็บข้อมูลของ
แบบสอบถาม ประเมินผล การดำเนินกิจกรรม และสรุปรายงานผลการดำเนินกิจกรรม ประกอบด้วย

๑. นางพรทิพย์ ภัทราภีรักษ์	ครูชำนาญการพิเศษ	ประธานกรรมการ
๒. นางปรีชาภรณ์ จุลอักษร	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๓. นายธีระวัฒน์ คิดฉลาด	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๔. นางศิริพร กาแก้ว	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๕. นางธิตารัตน์ คิดฉลาด	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๖. นางสาวศิวพร คิตนอก	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๗. นางสาวยุพาวรรณ คิดฉลาด	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการและเลขานุการ
๘. นางสาวรังสิณี พลมณี	ครู	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๙. นางสาวสุพัตรา สังข์ดนตรี	เจ้าหน้าที่สำนักงาน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลังความสามารถ เพื่อบรรลุ

วัตถุประสงค์ของการจัดงานและเกิดผลดีต่อทางราชการสืบต่อไป

ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายวิเชียร เहरา)

รองผู้อำนวยการโรงเรียน รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวัฒนา

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เรื่อง การเลือกซื้อสินค้าและบริการ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เวลาเรียน 3 ชั่วโมง

1.. **มาตรฐานมาตรฐาน ส 3.1** เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและบริการ การใช้ทรัพยากร ที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อกำหนดดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

2.. ตัวชี้วัด

2.1 ระบุปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการ

3. สาระสำคัญ

สินค้าและบริการที่มีอยู่หลากหลายในตลาดที่มีความแตกต่างด้านราคาและคุณภาพ

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

4.1 นักเรียนอธิบายการเลือกซื้อสินค้าและบริการที่ดี

4.2 นักเรียนบอกปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการ

5. สาระการเรียนรู้

ความรู้ การเลือกซื้อสินค้าและบริการ

6. องค์ประกอบทักษะชีวิต : การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

6.1 ยอมรับความแตกต่างทางความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นได้และพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นได้

6.2 มีความภาคภูมิใจ และมีความเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น

7. บูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักความพอประมาณ

นักเรียนรู้จักซื้อสินค้าพอประมาณกับราคา คุณภาพของสินค้า และพอประมาณกับปริมาณของสินค้า และมีประโยชน์ในการบริโภค

หลักความมีเหตุผล

นักเรียนมีเหตุผลในการพิจารณาเลือกซื้อสินค้า ว่าจำเป็นในการที่จะใช้หรือบริโภคในชีวิตประจำวัน มากน้อยเพียงไร

หลักการมีภูมิคุ้มกัน

นักเรียนมีการวางแผนก่อนที่จะเป็นผู้ซื้อสินค้าโดยรู้จักอ่านส่วนประกอบของสินค้า วันผลิตสินค้า วันหมดอายุของสินค้า และประโยชน์ของสินค้า และรู้จักเปรียบเทียบราคาสินค้าหลาย ๆ ร้าน เพื่อมิให้ถูกหลอกในการซื้อสินค้าได้

เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ในการเลือกซื้อสินค้าที่จำเป็น มีคุณภาพ ราคาเหมาะสมกับปริมาณ และไม่เลือกซื้อสินค้าตามโฆษณาชวนเชื่อ และไม่ป็นสินค้าที่ฟุ่มเฟือย

เงื่อนไขคุณธรรม

นักเรียนมีความประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย มีวินัยในตนเอง ในการซื้อสินค้า

วัด / ด้าน	พอเพียงสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง			
	วัตถุ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ความรู้	- มีความรู้ในการเลือกซื้อสินค้า - มีความรู้ในการอ่านฉลากสินค้า	- รู้จักหาความรู้เรื่องสินค้าจากผู้อื่น ทำงานร่วมกับผู้อื่น	- มีความรู้ที่มาของแหล่งผลิตสินค้า	- มีความรู้ในความซื่อสัตย์ของผู้ผลิตสินค้า เช่น ปริมาณกับราคาสินค้า
ทักษะ	- วางแผนในการเลือกซื้อสินค้า - มีทักษะในการเลือกซื้อสินค้าที่มีประโยชน์และจำเป็นในการดำรงชีวิต	- เรียนรู้กระบวนการผลิตสินค้า และการเลือกซื้อสินค้า	- มีทักษะในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ จากสินค้าที่จะซื้อ	- ปฏิบัติตนเป็นผู้บริโภคที่รอบคอบในการเลือกซื้อสินค้า - มีมารยาทในการเลือกซื้อสินค้า
ค่านิยม	- ตระหนักและเห็นคุณค่าของการเลือกซื้อสินค้า	- ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น	- เห็นคุณค่าของการเลือกซื้อสินค้าที่เหมาะสมกับราคา และได้คุณค่า	- เกิดความภาคภูมิใจในสินค้าจากภูมิปัญญาในท้องถิ่น

8. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อครูจะได้รู้พื้นฐานของนักเรียน ว่ามีความรู้เรื่องการเลือกซื้อสินค้ามากน้อยเพียงไร

2. ซักถามนักเรียน เมื่อตื่นนอนตอนเช้า ต้องทำอะไรบ้าง และต้องใช้สิ่งใดบ้างในการทำกิจกรรมนั้นๆ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าสินค้าจำเป็นที่ต้องใช้ในชีวิตประจำวัน

ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

3. ให้นักเรียนยกตัวอย่างสินค้าที่จำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น แปรงสีฟัน ยาสีฟัน จาน ช้อน ส้อม แก้วน้ำ เป็นต้น แล้วครูซักถามนักเรียนว่าสินค้านี้ นักเรียนจะเลือกซื้อต้องทำอย่างไรบ้าง

4. นักเรียนและครูอภิปรายความหมายคำว่า สินค้า หมายถึง สิ่งของที่มีคุณค่าซึ่งบุคคลสามารถมาแลกเปลี่ยนหรือซื้อขายกัน เราสามารถเก็บรวบรวมสินค้าไว้ได้ และสามารถถ่ายโอนไปให้ผู้อื่นได้ จากนั้น ครู ให้นักเรียนยกตัวอย่างสินค้าที่จำเป็นในการใช้ชีวิตประจำวัน

5. นักเรียนแบ่งกลุ่ม 5 กลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน

6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันยกตัวอย่างสินค้าที่นักเรียนชอบมาคนละ 1 อย่าง แล้วเขียนแสดงเป็น แผนภูมิความสัมพันธ์ในการเลือกซื้อสินค้า และบริการลงในงานที่ 1 แผนภูมิความสัมพันธ์ในการเลือกซื้อ สินค้าและบริการ พร้อมกับนำเสนอผลงานที่หน้าชั้น

7. ให้นักเรียนอ่านหนังสือสังคมศึกษา เรื่องการเลือกซื้อสินค้าและบริการ พร้อมกับช่วยกันสรุป แล้ว ครูซักถามนักเรียนว่า เราจะมามีวิธีการการเลือกซื้อสินค้าได้อย่างไรบ้าง ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น

8. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงความหมายของคำว่า การบริโภค คือการใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการ เพื่อสนองถึงความหมายของคำว่า การบริโภค คือ การใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการ เพื่อสนองความต้องการของตนเอง จากนั้น ครูถามนักเรียนว่าสินค้านั้นแบ่งออกเป็นกี่ประเภท

9. ให้นักเรียนสำรวจสิ่งของในบ้าน บันทึกผลลงในตารางใบงานที่ 2 สิ่งของในบ้านฉันแล้วนำเสนอ ผลงานที่หน้าชั้นเรียน

10. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการทำกิจกรรม

11. สนทนาด้วยเทคนิคคำถาม R – C – A เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในด้านการเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น (ยอมรับความแตกต่างทางความคิด ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น)

คำถามเพื่อการสะท้อน (R)

- จากการเห็นเพื่อนๆ แสดงความคิดเห็นไม่ตรงกับตนเอง นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าตนเอง มีความสามารถในการเลือกซื้อสินค้าและบริการในระดับใด และประทับใจ การแสดงความคิดเห็นของเพื่อนคนไหนบ้าง

คำถามเพื่อการเชื่อมโยง (C)

- นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับสำนวนไทยที่ว่า “ มีสิ่งพึงปรารถนาให้ครบบาท ”
- เพื่อนๆ ในห้องเรียน มีความสามารถเลือกซื้อสินค้าด้วยปัจจัยใดจึงจะพึงพอใจสูงสุด

คำถามเพื่อการปรับใช้ (A)

- การเลือกซื้อสินค้าและบริการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการตัดสินใจได้หรือไม่
- การฉลาดในการบริโภคควรคำนึงถึงสิ่งใดบ้าง

9. สื่อการเรียนรู้

1. ใบงานที่ 1
2. ใบงานที่ 2
3. หนังสือเรียนสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้น ป.6

10. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมินผล
1. ตรวจสอบผลงาน	ใบกิจกรรม	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
2. ทักษะกระบวนการกลุ่ม	แบบทดสอบก่อนเรียน	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
3. การนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
4. เจตคติต่อการเรียน	แบบประเมินเจตคติต่อการเรียน	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
5. คุณลักษณะที่พึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายวิชาคณิตศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง ความยาวรอบรูปของรูปสามเหลี่ยม

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

1.มาตรฐานการเรียนรู้

- ค 6.1 มีความสามารถในการแก้ปัญหา
- ค 6.2 มีความสามารถในการให้เหตุผล
- ค 6.3 มีความสามารถในการสื่อสารความสามารถทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ
- ค 6.4 มีความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ต่างๆ ทางคณิตศาสตร์ และเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่นๆได้

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- ค 3.1/3 สร้างรูปเรขาคณิตสองมิติและประดิษฐ์รูปเรขาคณิตสามมิติได้
- ค 4.1/1 อธิบายรูปแบบและความสัมพันธ์และนำความรู้ไปใช้ได้
- ค 6.1/1 ใช้วิธีการที่หลากหลายแก้ปัญหาได้
- ค 6.2.1 ให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจและสรุปผลได้อย่างเหมาะสม
- ค 6.3/1 ใช้ภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในการสื่อสาร สื่อความหมายและนำเสนอได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
- ค 6.4/1 นำความรู้ทางคณิตศาสตร์ไปเชื่อมโยงการเรียนรู้เนื้อหาต่างๆ ในวิชาคณิตศาสตร์ และเชื่อมโยงวิชาคณิตศาสตร์กับวิชาอื่นได้

3. สาระสำคัญ

- ความยาวรอบรูปของรูปสามเหลี่ยม เป็นผลรวมของความยาวทุกด้านของรูปสามเหลี่ยมนั้น

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

4.1 ความรู้

- อธิบายการหาความยาวรอบรูปของรูปสามเหลี่ยมได้

4.2 ทักษะ/กระบวนการ

- 4.2.1 เมื่อกำหนดรูปสามเหลี่ยมให้สามารถหาความยาวรอบรูปของรูปสามเหลี่ยมได้
- 4.2.2 ให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจและสรุปผลได้อย่างเหมาะสม
- 4.2.3 ใช้ภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในการสื่อสาร การสื่อความหมายและการนำเสนอได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

4.3 คุณลักษณะ

- 4.3.1 มีทักษะการสื่อสารสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ
- 4.3.2 มีทักษะการแก้ปัญหา

4.3.3 มีความรับผิดชอบ

4.3.4 มีความรอบคอบ

5. สาระการเรียนรู้

- ความยาวรอบรูปของรูปสามเหลี่ยม

6. องค์ประกอบทักษะชีวิต : การจัดการอารมณ์และความเครียด

7. บูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักความพอประมาณ

นักเรียนสามารถเลือกวัสดุในท้องถิ่นหรือในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมมาใช้ในการหาความยาวรอบรูปสามเหลี่ยม

หลักความมีเหตุผล

- นักเรียนมีวิธีการแก้ปัญหาอยู่บนพื้นฐานความคิด และประสบการณ์ของนักเรียนจากการปฏิบัติกิจกรรม

- นักเรียนมีเหตุผลในการทำงานและการสนับสนุนความคิดของตนและกลุ่ม

หลักการมีภูมิคุ้มกัน

นักเรียนมีการวางแผนก่อนการทำงาน รู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และนำวัสดุในท้องถิ่นหรือในสิ่งแวดล้อมมาใช้ให้เกิดประโยชน์

เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้เรื่องการวัด และสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารหรือนำเสนอความรู้ แลกเปลี่ยนความรู้ ด้วยวิธีการต่างๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

เงื่อนไขคุณธรรม

นักเรียนมีสติ และมีความมุ่งมั่นจนงานสำเร็จ ตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งต่างๆรอบตัว และใช้สิ่งของรอบตัวอย่างประหยัด

วัด / ด้าน	พอเพียงสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง			
	วัตถุ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ความรู้	<ul style="list-style-type: none"> - มีความรู้ในการวัดความยาวรอบรูปสามเหลี่ยม - อธิบายวิธีการหาความยาวรอบรูปสามเหลี่ยมได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - เรียนรู้วิธีทำงานร่วมกับผู้อื่น 	<ul style="list-style-type: none"> - เรียนรู้ที่จะนำวัสดุในท้องถิ่นหรือในสิ่งแวดล้อมมาใช้ในการหาความยาวรอบรูปสามเหลี่ยมได้อย่างเหมาะสม 	<ul style="list-style-type: none"> - มีความรู้ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการเสนอความคิดเห็นที่มีเหตุผล

วัด / ด้าน	พอเพียงสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง			
	วัตถุประสงค์	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ทักษะ	- มีทักษะในการวัด - มีทักษะในการแก้ปัญหา	- มีทักษะการสื่อสาร สื่อความหมายทาง คณิตศาสตร์และการ นำเสนอ - มีทักษะการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น และการ แก้ปัญหา - มีทักษะในการ จัดการอารมณ์และ ความเครียด	- มีทักษะในการ วิเคราะห์ สังเคราะห์ เลือกวัสดุในท้องถิ่น มาใช้ให้เกิดประโยชน์ อย่างมีเหตุผล	- ฝึกคิดและ พิจารณาความ เหมาะสมของ เหตุการณ์รอบตัว - ฝึกมารยาทในการ ทำงานร่วมกับผู้อื่น - การเสนอความ คิดเห็นที่มีเหตุผล
ค่านิยม	- ตระหนักและเห็น คุณค่าของการวัด และการใช้ภาษาใน การสื่อสารหรือการ นำเสนอความรู้	- ยอมรับฟังความ คิดเห็นของคนอื่น	- สมาชิกในกลุ่มเห็น คุณค่าการยอมรับฟัง ความคิดเห็นที่มี เหตุผลของคนอื่น	- มีสติ รับผิดชอบ มุ่งมั่นทำงานจน สำเร็จลุล่วงด้วยดี - มีความสุขกับการ ทำงาน

8. กิจกรรมการเรียนรู้

8.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่เคยเรียนผ่านมาเกี่ยวกับการหาสมมาตรว่า การจะหาแกนสมมาตรได้นั้นต้องหาจากการพับและการพับแล้วทำให้ทับกันสนิท แล้วเกิดแกนสมมาตรขึ้นนั้นด้านที่อยู่ตรงข้ามจะต้องยาวเท่ากัน และด้านแต่ละด้านที่ยาวเท่ากันก็ต้องใช้การวัด เมื่อวัดความยาวด้านทุกด้านก็จะทราบความยาวด้านแต่ละด้านและก็จะสามารถหาความยาวรอบรูปสามเหลี่ยมได้โดยนำความยาวด้านทุกด้านมารวมกันก็จะได้ความยาวรอบรูปของรูปสามเหลี่ยม

8.2 ขั้นพัฒนาการเรียนรู้

8.2.1 ทบทวนเรื่องความยาวรอบรูปของรูปสามเหลี่ยม

8.2.2 เขียนรูปบนกระดาษนี้ แล้วใช้เชือกขดไปตามด้านเพียง 2 ด้านของรูปสามเหลี่ยมซีกกลม เพื่อให้นักเรียนเห็นว่าความยาวของเชือกส่วนที่ใช้ขดยังไม่ใช่อ้อมความยาวรอบรูปของรูปสามเหลี่ยม

8.2.3 ให้นักเรียนออกมาใช้เชือกแสดงความยาวรอบรูปของรูปสามเหลี่ยม ซึ่งจะต้องทำโดยนำเชือกขดไปตามด้านทั้ง 3 ของรูปสามเหลี่ยม แล้วให้วนกลับมาที่จุดเดิม วัดความยาวของเชือกส่วนที่ใช้ขดความยาวนี้ก็จะเป็ความยาวรอบรูปของรูปสามเหลี่ยม ซึ่งความยาวนี้ก็คือ ผลบวกของความยาวของด้านทั้ง 3 ของรูปสามเหลี่ยมนั่นเอง

8.2.4 ตรวจสอบความเท่ากันโดยออกมาวัดความยาวของด้านแต่ละด้าน แล้วหาผลบวกซึ่งจะได้เท่ากับความยาวของเชือกส่วนที่ใช้ขด

8.2.5 แจกแบบรูปสามเหลี่ยมชนิดต่าง ๆ พร้อมทั้งตารางสำหรับบันทึกให้นักเรียนวัดความยาวของด้านของรูปสามเหลี่ยม คำนวณความยาวรอบรูป แล้วบันทึกผลลงในตาราง เช่น

รูปที่	ความยาว (ซม.)			ความยาวรอบรูป
	ด้านที่ 1	ด้านที่ 2	ด้านที่ 3	
1	2.5	1.5	2	$2.5+1.5+2 = 6$
2	7.5	7.5	7.5	$7.5 + 7.5 + 7.5 = 22.5$
3	9.2	9.2	6	$9.2 + 9.2 + 6 = 24.4$

8.2.6 นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน และอภิปรายร่วมกันเพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้องและแก้ไขข้อบกพร่อง

8.2.7 พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างด้าน 2 ด้านใด ๆ ของรูปสามเหลี่ยมกับด้านที่ 3 โดยนำความยาวของด้าน 2 ด้านใด ๆ รวมกัน จะพบว่ามากกว่าความยาวของด้านที่ 3 เสมอ ซึ่งครูอาจแสดงความสัมพันธ์ความสัมพันธ์โดยใช้อุปกรณ์ เช่น แท่งดินสอประกอบกันเป็นรูปสามเหลี่ยมแบบต่าง ๆ แล้วเปรียบเทียบให้เห็นว่าดินสอ 2 แท่งต่อกัน แล้วยาวกว่าแท่งที่เหลือเสมอ

8.3 ชั้นสรุป

ผู้สอนและนักเรียนร่วมกันสรุปว่า การหาความยาวรอบรูปของรูปสามเหลี่ยมนั้นหาได้จากการนำความยาวของด้านทั้งสามด้านมารวมกันหรือนำมาบวกกันนั่นเอง ก็จะได้ความยาวโดยหน่วยยังคงเดิม ให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะการเรียนรู้เรื่อง ความยาวรอบรูปของรูปสามเหลี่ยม

8.4 สนทนาด้วยเทคนิคคำถาม R - C - A เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียด

คำถามเพื่อการสะท้อน (R)

- ขณะปฏิบัติกิจกรรมการวัดรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าและรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสด้วยเชือกและการคำนวณความยาวรอบรูปสามเหลี่ยม (ยาก-ง่าย, เครียด-ไม่เครียด, สนุก-น่าเบื่อ ฯลฯ)

คำถามเพื่อการเชื่อมโยง (C)

- เวลาเรียนหรือทำงานอื่น ๆ ที่ยาก ๆ นักเรียนมีความรู้สึกเช่นเดียวกับครั้งนี้หรือไม่
- นักเรียนทำอย่างไรจึงไม่เครียดหรือทำให้ความเครียดหายไป (เช่นหายใจลึก ๆ ดูเพื่อน ๆ ตามเพื่อน ตั้งใจทำ ตั้งใจฟังครู ฯลฯ)

- วิธีผ่อนคลายตนเองที่ดีที่สุด เหมาะกับตนเองเป็นอย่างไร

คำถามเพื่อการปรับใช้ (A)

- การทำงานในโอกาสต่อไปนักเรียนจะทำอย่างไรจึงจะไม่เกิดความเครียด หรือมีอารมณ์ขุ่นมัวกดดัน

- ถ้าเกิดความเครียดหรือความกังวลจะผ่อนคลายได้อย่างไร

9. สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้

9.1 แบบฝึกทักษะการเรียนรู้ เรื่อง ความยาวรอบรูปของรูปสามเหลี่ยม

9.2 บัตรรูปสามเหลี่ยมขนาดต่าง ๆ กัน

9.3 เชือก

9.4 ตารางบันทึกความยาวรอบรูปของรูปสามเหลี่ยม

10. การวัดผลและการประเมินผล

ด้านความรู้ (K)

วิธีการวัดผลและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัด
ตรวจผลการปฏิบัติกิจกรรมความยาวรอบรูปของรูปสามเหลี่ยม	ใบกิจกรรม ความยาวรอบรูปของรูปสามเหลี่ยม	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 3 ขึ้นไป

ด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม (A)

วิธีการวัดผลและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัด
1. สังเกตพฤติกรรมขณะทำงานร่วมกับกลุ่ม	แบบประเมินพฤติกรรมขณะทำงานร่วมกับกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 3 ขึ้นไป
2. ประเมินพฤติกรรมตามรายการประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 3 ขึ้นไป
3. สังเกตพฤติกรรมขณะปฏิบัติงานคณิตศาสตร์	แบบประเมินพฤติกรรมขณะปฏิบัติงานคณิตศาสตร์	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 3 ขึ้นไป

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

วิธีการวัดผลและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัด
1. สังเกตพฤติกรรมการสื่อสารการเชื่อมโยงหลักการความรู้ทางคณิตศาสตร์	แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการทางคณิตศาสตร์	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 3 ขึ้นไป
2. ประเมินพฤติกรรมตามรายการประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ		ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 3 ขึ้นไป
3. สังเกตขณะปฏิบัติตามใบกิจกรรมความยาวรอบรูปสามเหลี่ยม	ใบกิจกรรมความยาวรอบรูปของรูปสามเหลี่ยม	ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 3 ขึ้นไป

11. การประเมินผล

11.1 การผ่านเกณฑ์จากการสังเกตพฤติกรรม คือ ได้คะแนนคิดเป็นร้อยละ 70 ขึ้นไป

11.2 การผ่านเกณฑ์การตรวจแบบฝึกทักษะการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทำแบบฝึกหัดทักษะคณิตศาสตร์ได้คะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายวิชา ภาษาไทย
เรื่อง นักข่าวรุ่นเยาว์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

1.มาตรฐานการเรียนรู้

- ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณและพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

2. สาระ/ตัวชี้วัด

- มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

3. สาระสำคัญ

การวิพากษ์วิจารณ์ข่าวด้วยเหตุผลจะต้องมีข้ออ้างอิงสนับสนุนความคิดเห็นและด้วยเหตุผล

4. จุดประสงค์

1. เพื่อให้ให้นักเรียนมีมารยาทในการฟัง
2. เพื่อให้ให้นักเรียน สรุปข่าวได้อย่างถูกต้อง

5. สาระการเรียนรู้

- การวิเคราะห์ข่าวประจำวัน (ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวภัยสังคม เช่น ภัยทางเพศ ภัยด้านสุขภาพ ฯลฯ)

6. องค์ประกอบด้านทักษะชีวิต : การคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

- 6.1 วิพากษ์ วิจารณ์บนพื้นฐานของข้อมูลที่ถูกต้อง
- 6.2 คาดคะเนความเสี่ยงจากสถานการณ์ที่เผชิญในชีวิตประจำวันอย่างมีเหตุผล

7. บูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักความพอประมาณ

นักเรียนรู้จักสำรวจเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และนำเหตุการณ์ที่เหมาะสมมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตตนเอง

หลักความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถเลือกใช้ข้อมูลที่ถูกต้อง เหมาะสม มาวิพากษ์วิจารณ์ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีเหตุผล

หลักการมีภูมิคุ้มกัน

นักเรียนรู้จักป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

เงื่อนไขความรู้

นักเรียนสามารถนำเอาสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันมาใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องเหมาะสม และปลอดภัย

เงื่อนไขคุณธรรม

นักเรียนมีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

วัด / ด้าน	พอเพียงสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง			
	วัตถุประสงค์	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ความรู้	- มีความรู้ในการเลือก การวิเคราะห์ข่าว การสรุปข่าวประจำวัน	- รู้จักหาความรู้เรื่อง การป้องกันตนเอง จากสถานการณ์ในชีวิตประจำวันจากการดูข่าว การพูดคุย หรือทำงานร่วมกับผู้อื่น	- มีความรู้เรื่องการป้องกันตนเองจากสถานการณ์ในชีวิตประจำวันจากการดูแหล่งข่าวต่าง ๆ รอบๆตัว	- มีความรู้ในเรื่องมารยาทในการฟัง การดู และการพูด
ทักษะ	- มีทักษะในการอภิปราย การวิพากษ์วิจารณ์ และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นด้วยเหตุผล	- มีทักษะในการแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่นอย่างมีเหตุผล - มีทักษะการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	- มีทักษะในการอภิปราย การวิพากษ์วิจารณ์ และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นด้วยเหตุผล โดยมีข้ออ้างอิงสนับสนุน	- มีทักษะในการแสดงกิริยา วาจา ที่สุภาพ
ค่านิยม	- นำเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันมาปรับใช้กับตนเองได้อย่างเหมาะสม	- ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น - ลดความขัดแย้งภายในกลุ่มและสังคม	- สามารถนำเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันมาปรับใช้และป้องกันตนเองได้อย่างเหมาะสม	- กิริยา ท่าทาง วาจา สุภาพ อ่อนหวาน - ลดความขัดแย้ง

8. กิจกรรมการเรียนรู้

8.1 มอบหมายให้ผู้เรียนไปอ่านข่าวและคัดเลือกข่าวที่ผู้เรียนคิดว่าอาจเกิดขึ้นกับตนเองได้ถ้าไม่ป้องกันตนเอง

8.2 ตัวแทนผู้เรียนแต่ละกลุ่มออกมาอ่านข่าวที่ไปศึกษามาแล้วและเลือกมาอ่านกลุ่มละ 1 ข่าว

8.3 ผู้เรียนและครูสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับข่าวที่ได้รับฟัง หรือให้อภิปรายกลุ่มตามประเด็นต่อไปนี้

8.3.1 นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับข่าวที่เพื่อน ๆ นำมาอ่านให้ฟัง

8.3.2 ในชีวิตจริง นักเรียนเคยพบเห็นคนที่ประสบกับภัยอันตรายเหมือนในข่าวที่ฟังหรือไม่อย่างไร

- นักเรียนคิดว่าจากสถานการณ์ในข่าวจะมีผลกระทบตามมาหรือไม่ ใครได้รับผลกระทบบ้างรุนแรงมากน้อยเพียงใด

- ในวิถีการดำเนินชีวิตจริงของนักเรียนจะมีโอกาสพบหรือเผชิญกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ดังในข่าวบ้างหรือไม่ เพราะอะไร

- หากมีโอกาสเผชิญสถานการณ์ดังในข่าว นักเรียนจะมีวิธีการป้องกันหรือหาทางออกให้กับตัวเองอย่างไรบ้าง

เปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมอภิปรายอย่างอิสระ กระตุ้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นตามหลักการแสดงความคิดเห็น การวิพากษ์วิจารณ์ด้วยเหตุผล ข้ออ้างอิงสนับสนุนความคิดเห็นและแสดงกิริยาวาจาสุภาพ

8.4 ร่วมกันสรุปสาระสำคัญของประเด็นคำถามข้อคิดเกี่ยวกับการรู้จักคาดคะเนความเสี่ยงของตนเองที่อาจเกิดจากการเผชิญสถานการณ์ในชีวิตประจำวันที่ได้รับรู้จากข้อมูลข่าวสาร

8.5 สนทนาด้วยเทคนิคคำถาม R - C - A เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตการยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยสันติวิธี

คำถามเพื่อการสะท้อน (R)

- นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร ในขณะที่อภิปรายแสดงความคิดเห็น
- ในกลุ่มของนักเรียนมีความขัดแย้งกันบ้างหรือไม่ เป็นการขัดแย้งกันเรื่องอะไร

คำถามเพื่อการเชื่อมโยง (C)

- ในการเรียน การทำงานของนักเรียน มีความขัดแย้งกันเรื่องอะไรมากที่สุด สาเหตุมาจากอะไร
- นักเรียนสังเกตเห็นว่า นักเรียนและเพื่อน ๆ ทำอย่างไร ความขัดแย้งนั้นจึงยุติลง
- หากความขัดแย้งนั้นไม่ยุติลงจะเกิดผลตามมาอย่างไรบ้าง ทั้งต่อตัวเองและบุคคลอื่น ๆ

คำถามเพื่อการปรับใช้ (A)

- หากนักเรียนหรือกลุ่มของนักเรียนเกิดความขัดแย้งกัน นักเรียนมีแนวทางการปฏิบัติอย่างไรจึงจะยุติความขัดแย้งนั้นได้
- หากในอนาคตนักเรียนเผชิญกับความขัดแย้งหรือเป็นผู้ร่วมในความขัดแย้งจะป้องกันไม่ให้เกิดขัดแย้งรุนแรงอย่างไรบ้าง

9. สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้

9.1 ข่าวจากสื่อต่างๆ

10. การวัดและประเมินผล

10.1 สังเกตความสามารถในการวิพากษ์วิจารณ์ด้วยเหตุผลและข้อมูลที่ถูกต้องเหมาะสม

10.2 การฟังผู้อื่นอย่างตั้งใจ

10.3 การพูดแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีมารยาท

10.4 การเสนอความคิดเพื่อการปรับใช้วิธีการยุติความขัดแย้งด้วยสันติวิธี

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายวิชา สุขศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง วัยรุ่นวัยใส เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

- พ 2.1 เข้าใจและเห็นคุณค่าตนเอง ครอบครัว เพศศึกษา และมีทักษะในการดำเนินชีวิต

2. สาระ/ตัวชี้วัด

- อธิบายการเปลี่ยนแปลงทางเพศ และปฏิบัติตนได้เหมาะสม

3. สาระสำคัญ

วัยรุ่นจะมีการเปลี่ยนแปลงด้านสรีระอย่างชัดเจนทั้งทางเพศชายและเพศหญิง

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 อธิบายการเปลี่ยนแปลงทางเพศในวัยรุ่นได้
- 3.2 การตระหนักรู้ในการวางตัวที่เหมาะสมกับวัย

5. สาระการเรียนรู้

- เพศศึกษากับวัยรุ่น

6. องค์ประกอบทักษะชีวิต : ตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

- แสดงออกในสิ่งที่ตนเองภาคภูมิใจอย่างเหมาะสม
- รักและเห็นคุณค่าในตนเอง

7. บูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักความพอประมาณ

นักเรียนรู้จักการวางตัว และแสดงออกในสิ่งที่ตนเองภาคภูมิใจอย่างเหมาะสม

หลักความมีเหตุผล

นักเรียนพูดคุย/สนทนาเพื่อพัฒนาความคิด เพื่อลดความเสี่ยงในสถานการณ์ที่เผชิญในชีวิตประจำวันอย่างมีเหตุผล

หลักการมีภูมิคุ้มกัน

1. นักเรียนไม่คล้อยตามการชักจูงจากกลุ่มเพื่อนและมีวิธีเอาตัวรอดจากสถานการณ์ที่เสี่ยง
2. นักเรียนตระหนักรู้เกี่ยวกับการวางตัวและเห็นคุณค่าในตนเองเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้การเปลี่ยนแปลงทางเพศ และการวางตัวให้เหมาะสมกับวัย

เงื่อนไขคุณธรรม

นักเรียนวางตัวเหมาะสมกับวัย เห็นคุณค่าตนเอง ครอบครัวยุ และ มีทักษะในการดำเนินชีวิต

วัด / ด้าน	พอเพียงสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง			
	วัตถุ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ความรู้	-มีความรู้เรื่องการเปลี่ยนแปลงทางเพศ และการวางตัวให้เหมาะสมกับวัย	-มีความรู้เรื่องการดูแลตนเองและการวางตัวในกลุ่มเพื่อน	-มีความรู้เรื่องการเอาตัวรอดจากสถานการณ์เสี่ยง	มีความรู้และวิธีการวางตัวให้เหมาะสมกับวัย
ทักษะ	- มีทักษะในการวางตัวให้เหมาะสมกับวัย	นักเรียนมีทักษะการดูแลตนเอง/ไม่คล้อยตามการชักจูงจากกลุ่มเพื่อน	นักเรียนมีทักษะและวิธีการเอาตัวรอดจากสถานการณ์ที่เสี่ยง	- มีทักษะในการดำเนินชีวิตให้ปลอดภัย
ค่านิยม	- ตระหนักรู้เกี่ยวกับการวางตัวให้เหมาะสมกับวัยเรียน	- ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น	- ตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	- แสดงออกในสิ่งที่ตนเองภาคภูมิใจอย่างเหมาะสม

8. กิจกรรมการเรียนรู้

8.1 ครูและนักเรียนร่วมสนทนาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงด้านสรีระของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงในระยะเวลาอย่างเข้าสู่วัยรุ่น

8.2 ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับการประพฤติ ปฏิบัติตนอย่างไรต่อเพศตรงข้าม

8.3 แบ่งกลุ่มนักเรียนชาย หญิง กลุ่มละ 5 คน เขียน Mind Mapping การป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

8.4 ครูและนักเรียนร่วมสรุป และสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการวางตัวและเห็นคุณค่าในตนเองเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

8.5 สนทนาด้วยเทคนิคคำถาม R – C – A เพื่อพัฒนาการคิด คาดคะเนความเสี่ยงในสถานการณ์ที่เผชิญในชีวิตประจำวันอย่างมีเหตุผล

คำถามเพื่อการสะท้อน (R)

- นักเรียนรู้สึกอย่างไร เกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและความรู้สึกต่อเพศตรงข้าม

คำถามเพื่อการเชื่อมโยง (C)

- เวลาที่ผ่านมา นักเรียนเคยพบเหตุการณ์ที่จะชักจูงให้มีเพศสัมพันธ์หรือไม่ อย่างไร

- นักเรียนทำอย่างไรจึงจะไม่คล้อยตามการชักจูงนั้นเคยเอาตัวรอดจากสถานการณ์ที่เสี่ยงได้อย่างไรบ้าง

คำถามเพื่อการปรับใช้ (A)

- ในอนาคตหากนักเรียนตกอยู่ในสถานการณ์เสี่ยงทางเพศในวัยเรียน นักเรียนจะทำอย่างไรให้ตนเองรอดพ้นความเสี่ยงนั้นได้

9. สื่อการเรียนรู้

- ประเด็นคำถาม

10. การประเมินผล

10.1 ประเมินผลงาน Mind Mapping

10.2 การตอบคำถาม

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายวิชา วิทยาศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง การเกิดดิน

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ว 6.1 เข้าใจกระบวนการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบนผิวโลกและภายในโลก ความสัมพันธ์ของกระบวนการต่าง ๆ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ภูมิประเทศ และสัณฐานของโลก มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ และจิตวิทยาศาสตร์ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

2. ตัวชี้วัด

- ป 4/1 สำรวจและอธิบายการเกิดดิน
- ป 4/2 ระบุชนิดและคุณสมบัติของดินที่ใช้ปลูกพืชในท้องถิ่น
- ป 4/4 บันทึกข้อมูลในเชิงปริมาณ นำเสนอผล สรุปผล
- ป 4/6 แสดงความคิดเห็นและสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้

3. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

2.1 ดินเกิดจากหินที่ผุพังผสมกับซากพืช ซากสัตว์
 2.2 ดินมีส่วนประกอบของเศษหิน อินทรีย์วัตถุ น้ำ และอากาศในสัดส่วนที่แตกต่างกันทำให้เกิดดินหลายชนิด พืชแต่ละชนิดเจริญเติบโตได้ดีในดินที่แตกต่างกัน ดังนั้น การปลูกพืชควรเลือกใช้ดินให้เหมาะสม

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 4.1 อธิบายการเกิดดินได้
- 4.2 บอกส่วนประกอบของดินได้
- 4.3 บอกชนิดของดินได้

5. สาระการเรียนรู้

- 5.1 การเกิดดิน
- 5.2 ชนิดและคุณสมบัติของดิน

6. องค์ประกอบทักษะชีวิต

- ตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์
- มีจินตนาการและสามารถคิดได้อย่างเชื่อมโยง

7. บูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักความพอประมาณ

นักเรียนรู้จักแหล่งดินในท้องถิ่นของตนเอง และเลือกใช้ดินได้เหมาะสมกับประโยชน์ใช้งาน

หลักความมีเหตุผล

นักเรียนคำนึงถึงความจำเป็นและประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ดินที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด

หลักการมีภูมิคุ้มกัน

นักเรียนช่วยกันอนุรักษ์และดูแลรักษาแหล่งดินในท้องถิ่นตนเอง

เงื่อนไขความรู้

นักเรียนสามารถบอกปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาเรื่องดินในท้องถิ่น

เงื่อนไขคุณธรรม

นักเรียนมีความตระหนักในการร่วมรักษาและใช้แหล่งดินในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม เห็นความสำคัญของสิ่งต่างๆรอบตัว และใช้สอยอย่างประหยัด

วัด / ด้าน	พอเพียงสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง			
	วัตถุประสงค์	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ความรู้	-มีความรู้เรื่องการเกิดดิน ชนิดและคุณสมบัติของดิน	-รู้จักหาความรู้เรื่องการเกิดดิน ชนิด และคุณสมบัติของดินจากผู้อื่น ทำงานร่วมกับผู้อื่น	-บอกปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาเรื่องดินในท้องถิ่น -บอกส่วนประกอบของดิน -รู้จักแหล่งดินในท้องถิ่นของตนเอง	- มีความรู้ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และการเสนอความคิดเห็นที่มีเหตุผล
ทักษะ	-ทักษะการสังเกต ส่วนประกอบของดิน -ทักษะการจำแนกประเภทของดิน	-เรียนรู้ร่วมกัน สังเกตอย่างละเอียด โดยใช้แว่นขยาย	-มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และบันทึกสิ่งที่พบในดิน	- คิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์

วัด / ด้าน	พอเพียงสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง			
	วัตถุ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ค่านิยม	ตระหนักในการร่วมรักษาและใช้แหล่งดินในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม	- ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น - การร่วมกิจกรรมกลุ่ม	ตระหนักถึงปัญหาและแนวทางแก้ไข ปัญหาเรื่องดินในท้องถิ่น	ใช้ดินอย่างประหยัดตลอดจนช่วยกันอนุรักษ์แหล่งดินและดูแลรักษาแหล่งดินในท้องถิ่นตนเอง

8. กิจกรรมการเรียนรู้

- 8.1 ครูนำตัวอย่างดินที่มีลักษณะและสีต่าง ๆ มาให้ดู
- 8.2 ครูถามคำถามว่า ดินเกิดจากอะไร
- 8.3 นักเรียนตอบคำถาม ครูเขียนคำตอบบนกระดาน
- 8.4 นักเรียนเข้ากลุ่ม 4 คน ครูให้นักเรียนดูส่วนประกอบของดินจากตัวอย่าง กลุ่มละ 1 – 2 ตัวอย่าง
- 8.5 นักเรียนในกลุ่มร่วมกันสังเกตอย่างละเอียด โดยใช้แว่นขยาย อภิปราย และบันทึกสิ่งที่พบในดิน
- 8.6 ตัวแทนกลุ่มออกมาสรุปว่าในดินมีอะไรบ้าง
- 8.7 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่า ดินมีส่วนประกอบย่อย ๆ อะไรบ้าง แล้วส่วนประกอบเหล่านั้นเมื่อมาแบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ๆ จะได้กี่กลุ่ม (สองกลุ่มคือ ซากพืชซากสัตว์และเศษหินแร่)
- 8.8 นักเรียน ครู อภิปรายและสรุปว่าดินเกิดจากอะไร มีส่วนประกอบอะไรบ้าง
- 8.9 ครูนำตัวอย่างดินร่วน ดินทราย ดินเหนียว มาให้ดูและถามว่า
 - ดินแต่ละชนิดคือดินอะไร
 - ดินชนิดใดมีอนุภาคทรายปนอยู่มากที่สุด ดินชนิดใดมีอนุภาคทรายปนอยู่น้อยที่สุด
 - ขนาดเม็ดดินแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
- 8.10 นักเรียนเขียนชื่อพืชที่เหมาะสมต่อการปลูกในดินชนิดต่างๆ โดยค้นคว้าเพิ่มเติมจากเอกสารหนังสือ
- 8.11 นักเรียนเขียนสรุปเป็นผังมโนทัศน์กำเนิดดิน และชนิดดินที่เหมาะสมสำหรับการปลูกพืช
- 8.12 นักเรียนทำแบบฝึกปฏิบัติจำนวน 10 ข้อ
- 8.13 สนทนาด้วยเทคนิคคำถาม R – C – A เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา (แสดงออกหรือสะท้อนความรู้สึกหรือการกระทำของตนเองที่แสดงว่า เข้าใจและใส่ใจผู้อื่น)

คำถามเพื่อการสะท้อน (R)

 - ในขณะที่นักเรียนร่วมกันกับเพื่อน เช่น วิเคราะห์ดิน เขียนแผนผัง เรื่องกำเนิดดิน นักเรียนรู้สึกว่ามีปัญหาระหว่างเพื่อนหรือไม่
 - ปัญหานั้นเป็นอย่างไรบ้าง

คำถามเพื่อการเชื่อมโยง (C)

 - นักเรียนเคยมีปัญหาระหว่างเพื่อนในการพูดกันไม่รู้เรื่อง ไม่พอใจคำพูดของเพื่อน หรือโกรธกันบ้างหรือไม่ เป็นเพราะอะไร
 - นักเรียนเคยสังเกตไหมว่า ขณะทำงานพูดคุยแสดงความคิดเห็น เพื่อนๆมีความรู้สึกอย่างไร เช่น เวลาพูดตำหนิ หรือไม่ฟังเพื่อน เพื่อนเขามีความรู้สึกอย่างไร เคยสังเกตไหม

- ถ้าเป็นนักเรียนเองจะรู้สึกเหมือนที่เพื่อนรู้สึกหรือไม่

คำถามเพื่อการปรับใช้ (A)

- ในโอกาสต่อไปนักเรียนจะมีวิธีการอย่างไรจึงจะรู้ว่าเพื่อนไม่พอใจหรือน้อยใจ เสียใจ จากคำพูดหรือการกระทำของเรา

- ถ้ารู้ว่าเพื่อนน้อยใจ เสียใจ จากคำพูดหรือการกระทำของเรา นักเรียนจะปฏิบัติต่อเพื่อนอย่างไรที่แสดงว่าเราเห็นใจเพื่อน

9. สื่อการเรียนรู้

- 9.1 ตัวอย่างดิน
- 9.2 แวนชยาย
- 9.3 หนังสือเรียน/เอกสาร
- 9.4 คำถาม R – C – A

10. การวัดและการประเมินผล

- 10.1 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 10.1.1 สังเกตจากการตอบคำถามของนักเรียน
 - 10.1.2 สังเกตจากการร่วมกิจกรรมกลุ่ม
- 10.2 การประเมินเมื่อสิ้นสุดกิจกรรมการเรียนรู้

แบบฝึกปฏิบัติชนิดเติมคำ 10 ข้อ

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายวิชา ภาษาต่างประเทศ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง การปฏิบัติตามคำสั่ง คำแนะนำ

เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

- ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟัง และอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

2. สาระ/ตัวชี้วัด

- ปฏิบัติตามคำสั่งและแนะนำ (Instructions) ง่ายๆ ที่ฟังหรืออ่านได้

3. สาระสำคัญ

มีการใช้คำแนะนำและการปฏิบัติตามคำสั่งอย่างถูกต้องจะช่วยให้การสื่อสารภาษาอังกฤษได้ดี

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

4.1 นักเรียนสามารถปฏิบัติตามคำสั่ง คำแนะนำ อย่างง่าย ที่ฟังหรืออ่านได้

4.2 นักเรียนสามารถปฏิบัติตาม คำสั่ง คำแนะนำ โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

5. สาระการเรียนรู้

- คำสั่ง , คำแนะนำ

6. องค์ประกอบทักษะชีวิต

- เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น : ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น

7. บูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักความพอประมาณ

นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่ง คำแนะนำ ได้อย่างเหมาะสมและไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

หลักความมีเหตุผล

นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนภาษาต่างประเทศในการฝึกปฏิบัติตามคำสั่ง คำแนะนำ สามารถฝึกหัดตัวเองให้อยู่ได้ในสังคมโลกอนาคต

หลักการมีภูมิคุ้มกัน

นักเรียนสามารถใช้ภาษาสากลในการสื่อสาร ทำให้เกิดความมั่นใจในการเรียนและการใช้ชีวิตในสังคมมากขึ้น

เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ในการใช้ภาษาสากลในการปฏิบัติตนตามคำสั่ง คำแนะนำต่างๆได้

เงื่อนไขคุณธรรม

นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียร อดทน ฝึกฝนตนเองในการฝึกพูด ฝึกสนทนาต่างๆด้วยภาษาที่สุภาพ

วัด / ด้าน	พอเพียงสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง			
	วัตถุ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ความรู้	-มีความรู้เรื่อง การออกคำสั่งและคำแนะนำ	-รู้จักพูดคุยกหาความรู้เรื่องการออกคำสั่งและคำแนะนำและทำงานร่วมกับผู้อื่น	-รู้จักพูดคุยกหาความรู้เรื่องการออกคำสั่งและคำแนะนำและทำงานร่วมกับผู้อื่น	- มีความรู้ในการออกคำสั่งและคำแนะนำอย่างสุภาพ
ทักษะ	- ฝึกปฏิบัติตนตามคำสั่ง, คำแนะนำ	-ฝึกปฏิบัติตามคำสั่ง, คำแนะนำ โดยรู้จักรับฟังคำสั่งแนะนำของผู้อื่น	-มีทักษะในการฝึกพูด ฝึกสนทนาเกี่ยวกับการออกคำสั่งและคำแนะนำ	- ฝึกปฏิบัติตนเองด้วยความขยันหมั่นเพียร อดทน
ค่านิยม	ระดมความคิดเพื่อสร้างความตระหนักเรื่อง การรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา	- ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น	- เห็นคุณค่าในการฝึกพูด ฝึกสนทนาเกี่ยวกับการออกคำสั่งและคำแนะนำ	- นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียร อดทน ฝึกฝนตนเองในการฝึกพูด ฝึกสนทนาต่างๆด้วยภาษาที่สุภาพ

8. กิจกรรมการเรียนรู้

8.1 ครูและนักเรียนร่วมสนทนาเกี่ยวกับคำสั่ง, คำแนะนำ

8.2 ครูใช้คำสั่ง คำแนะนำ ระดับชั้นเรียนแก่นักเรียน

8.3 นักเรียนฝึกออกคำสั่งและให้คำแนะนำกับเพื่อนจนคล่อง

8.4 นักเรียนฝึกปฏิบัติตามคำสั่ง, คำแนะนำ โดยรู้จักรับฟังคำสั่งแนะนำของผู้อื่น

8.5 นักเรียนรวมกลุ่ม 5 คน สร้างประโยคคำสั่ง, คำแนะนำ

8.6 สนทนาด้วยเทคนิคคำถาม R – C – A เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต การรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเราและกล้ายืนยันความคิดตนเอง

คำถามเพื่อการสะท้อน (R)

- นักเรียนรู้สึกอย่างไร ถ้ามีใครมาออกคำสั่งให้เราทำบางอย่างโดยไม่เกรงใจเรา

คำถามเพื่อการเชื่อมโยง (C)

- นักเรียนเคยเห็นคนที่ไม่เกรงใจผู้อื่น และใช้คำสั่งกับผู้อื่นโดยไม่คำนึงถึงสิทธิส่วนบุคคลหรือไม่

- นักเรียนเคยออกคำสั่งกับคนอื่นด้วยคำพูด/กิริยาที่แสดงว่าเป็นผู้มีอำนาจหรือตำแหน่งที่สูงกว่า

คำถามเพื่อการปรับใช้ (A)

- จากประสบการณ์ที่นักเรียนเห็นการกระทำเหล่านั้น ในการดำเนินชีวิตของนักเรียน ต่อไปจะทำตนอย่างไรในสถานการณ์ที่ไม่เหมาะสมนั้น

- หากมีผู้มาออกคำสั่งให้นักเรียนกระทำ (บังคับ) ในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง นักเรียนจะตัดสินใจทำอย่างไร

9. สื่อการเรียนรู้

- แลปประโยคคำสั่ง, คำแนะนำ

10. การประเมินผล

10.1 ประเมินผลการปฏิบัติตามคำสั่ง คำแนะนำ

10.2 ผลงานการเขียนประโยค คำสั่ง คำแนะนำ

10.3 พฤติกรรมการปฏิบัติตามสิทธิของตนเอง

11. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- กิจกรรมสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสอนรายวิชาอื่นได้

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายวิชา ศิลปะ(ทัศนศิลป์)

ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง ทัศนธาตุเรื่องสีวรรณะ สีอุ่น-สีเย็น

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

- ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์วิพากษ์ วิจารณ์ คุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึกความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน

2. สาระ/ตัวชี้วัด

- เลือกใช้วรรณะสีเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกในการสร้างงานทัศนศิลป์

3. สาระสำคัญ

วรรณะสีอุ่นและวรรณะสีเย็นสามารถถ่ายทอดความรู้สึกในการสร้างงานทัศนศิลป์แตกต่างกัน

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 4.1 อธิบายทัศนธาตุเรื่องสีและวงจรสีธรรมชาติ
- 4.2 วาดภาพด้วยวรรณะสีที่กำหนดได้
- 4.3 มีความรักชื่นชม ภาคภูมิใจเห็นคุณค่าในงานศิลปะ

5. สาระการเรียนรู้

- 5.1 ทัศนธาตุเรื่องสี สีขั้นที่ 1 – 2 และ 3
- 5.2 วงจรสีธรรมชาติ
- 5.3 วรรณะสีอุ่น วรรณะสีเย็น

6. องค์ประกอบทักษะชีวิต : การคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์

- แสดงผลงานที่เกิดจากการคิดจินตนาการและความคิดเชื่อมโยง สร้างผลงานที่เกิดจาก จินตนาการและความคิด

7. บูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักความพอประมาณ

นักเรียนรู้จักเลือกซื้อหรือเลือกใช้สีจากธรรมชาติแทนสีเคมี โดยใช้สีพอประมาณกับปริมาณงานของตนเองและแบ่งปันเพื่อนๆได้

หลักความมีเหตุผล

นักเรียนมีเหตุผลในการพิจารณาเลือกใช้สีใดๆ เช่น สีจากธรรมชาติหรือสีเคมี ในการปฏิบัติงานเพื่อสร้างผลงานที่มีคุณค่าทางจิตใจของตนเอง

หลักการมีภูมิคุ้มกัน

นักเรียนมีการวางแผนทำงานก่อนปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงหลักประหยัดและความคุ้มค่า เพื่อให้ผลงานออกมามีคุณภาพ มีความคุ้มค่า และเป็นไปตามแผนที่วางไว้

เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ในการเลือกใช้สีที่อยู่รอบๆตัว

เงื่อนไขคุณธรรม

นักเรียนมีความประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย มีวินัยในตนเอง ในการสร้างผลงานด้วยตนเอง

วัด / ด้าน	พอเพียงสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง			
	วัตถุประสงค์	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ความรู้	-มีความรู้สามารถอธิบายทัศนธาตุ เรื่องสีและวงจรสีธรรมชาติ	-รู้จักหาความรู้เรื่องทัศนธาตุเรื่องสีและวงจรสีธรรมชาติจากผู้อื่น ทำงานร่วมกับผู้อื่น	-มีความรู้ที่มาของเรื่องสีและวงจรสีธรรมชาติ	- มีความรู้ในความประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือยในการสร้างผลงานด้วยตนเอง
ทักษะ	- วางแผนในการวาดภาพระบายสีได้ - มีทักษะในการวาดภาพด้วยวรรณะสีที่กำหนดได้	-เรียนรู้กระบวนการทำงานด้วยการทำงานร่วมกับผู้อื่น	-มีทักษะในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ จากงานที่ตัวเองลงมือทำ	เกิดความรัก ชื่นชม ภาคภูมิใจเห็นคุณค่าในผลงานศิลปะ
ค่านิยม	- ตระหนักและเห็นคุณค่าของการวาดภาพด้วยสีธรรมชาติ	- ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น	- เห็นคุณค่าของการทำงานด้วยสิ่งที่มีอยู่ในชุมชนหรือท้องถิ่นของตนเอง	เกิดความรัก ชื่นชม ภาคภูมิใจเห็นคุณค่าในผลงานศิลปะที่ตนเองสร้างขึ้น จากวัสดุธรรมชาติในท้องถิ่น

8. กิจกรรมการเรียนรู้

8.1 อธิบายสร้างความเข้าใจเรื่องวงจรสีธรรมชาติ 12 สี พร้อมยกตัวอย่างและให้วิเคราะห์สีแต่ละชั้นจากวงจรสีธรรมชาติ

8.2 อธิบายและให้ผู้เรียนฝึกเทียบสีตามวรรณะของสี สีตรงกันข้าม สีใกล้เคียง สีอุ่น – สีเย็น

8.3 ฝึกระบายสีตามวรรณะของสีในภาพที่นักเรียนวาดขึ้นหรือเลือกหามาก็ได้ โดยครูเป็นผู้สาธิตและอธิบายประกอบตามขั้นตอนของวงจรสี

8.4 นำผลงานการระบายสีมาแสดงให้เพื่อน ๆ ดู พร้อมกับอธิบายหรือชี้แจงให้เพื่อน ๆ ได้เข้าใจความรู้สึกและจินตนาการของตนเองจากภาพระบายสี

8.6 สนทนาด้วยเทคนิคคำถาม R – C – A เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต การจัดการกับอารมณ์และความเครียด

คำถามเพื่อการสะท้อน (R)

- มีใครระบายสีไม่เสร็จบ้าง

- ขณะที่ครูสาธิตและทำตาม นักเรียนมีความรู้สึกกังวลหรือทุกข์ใจหรือสงสัย หรือไม่บ้างหรือเปล่า

- แล้วนักเรียนทำอย่างไรให้หายกังวลและทำให้ระบายสีสำเร็จ

คำถามเพื่อการเชื่อมโยง (C)

- ที่ผ่านมามีเพื่อนมาทำให้ภาพของนักเรียนเลอะเทอะบ้างไหม

- มีเพื่อน ๆ มากวนใจหรือแกล้งเราก่อนกำลังทำงานบ้างไหม

- นักเรียนทำอย่างไรกับเพื่อนบ้าง

คำถามเพื่อการปรับใช้ (A)

- ในการทำงานครั้งต่อไปถ้ามีเพื่อนแกล้งหรือกวนใจ นักเรียนอยากบอกหรือพูดอะไรกับเพื่อน ๆ คนนั้นด้วยความเป็นมิตรไม่ให้โกรธกัน

- ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนที่ชอบกวนเพื่อน หรืออาจไม่ตั้งใจกวนเพื่อน อยากอธิบายหรือบอกเพื่อนใหม่ ว่านักเรียนคิดอะไร หรือรู้สึกอย่างไร อยากปรับปรุงตัวเองอย่างไรบ้าง

9. ชิ้นงานที่ควรปรากฏ

- ภาพระบายสีวรรณะอุ่น – เย็น ในวงจรสีธรรมชาติของผู้เรียน

10. สื่อการเรียนรู้

10.1 ครูสาธิตพร้อมอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติงาน “วงจรสีธรรมชาติ”

10.2 ภาพผลงานตัวอย่างที่สำเร็จแล้ว

10.3 สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ศิลปะ

11. การประเมินผล

11.1 ประเมินจากผลงานการปฏิบัติกิจกรรม “วงจรสีธรรมชาติ”

11.2 สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ฝึกทักษะปฏิบัติเป็นกลุ่ม

11.3 สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล

12. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 12.1 การเสนอแนะแหล่งเรียนรู้ในการฝึกปฏิบัติ ประกอบการทำงาน
- 12.2 การจัดกิจกรรมต้องเน้นกระบวนการให้ผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด
- 12.3 แนะนำแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะ เพื่อการศึกษา ค้นคว้า ด้วยตนเองได้ต่อไป

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 รายวิชา การงานอาชีพและเทคโนโลยี
 เรื่อง การประดิษฐ์ดอกตะขาบ

ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4
 เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

- ง 1.1 เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม เพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

2. สาระ/ตัวชี้วัด

- การดำรงชีวิตและครอบครัว
- อธิบายเหตุผลในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย

3. สาระสำคัญ

การทำงานต้องอาศัยทักษะกระบวนการทำงานจนเกิดความชำนาญผลงานที่ผลิตออกมาบรรลุเป้าหมายและได้รับการยอมรับ

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ประดิษฐ์ดอกตะขาบได้สวยงาม

5. สาระการเรียนรู้

- การประดิษฐ์ดอกตะขาบ

6. องค์ประกอบทักษะชีวิต

- การสื่อสารเชิงบวก การพูดให้กำลังใจผู้อื่น
- การแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ความชื่นชม และการกระทำที่ดีงามให้ผู้อื่นรับรู้

7. บูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักความพอประมาณ

นักเรียนสามารถประดิษฐ์ดอกไม้โดยใช้วัสดุที่มีในท้องถิ่น และนำมาใช้ประโยชน์ในการตกแต่งบ้าน/ห้องเรียนตนเอง หรือจำหน่ายเพื่อหารายได้พิเศษได้

หลักความมีเหตุผล

นักเรียนมีเหตุผลในการพิจารณาทำให้ทราบว่า การทำงานต้องอาศัยทักษะกระบวนการทำงานที่เป็นขั้นตอน ฝึกปฏิบัติมากจนเกิดความชำนาญ ผลงานที่ผลิตออกมาจึงจะบรรลุเป้าหมายและได้รับการยอมรับ

หลักการมีภูมิคุ้มกัน

- เห็นคุณค่าของวัสดุในท้องถิ่น สามารถเลือกนำมาใช้ทำให้เกิดประโยชน์ และสร้างให้มูลค่าเพิ่ม
- นักเรียนมีการวางแผนการทำงาน มีขั้นตอนในการผลิตที่ชัดเจน และมีน้ำใจในการทำงาน ทำให้งานสำเร็จด้วยดีและสามารถทำงานกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ในการประดิษฐ์ดอกตะขาบ สามารถนำวัสดุในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

เงื่อนไขคุณธรรม

นักเรียนมีความประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย มีน้ำใจต่อผู้อื่น

วัด / ด้าน	พอเพียงสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง			
	วัตถุ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ความรู้	-มีความรู้ในการประดิษฐ์ดอกตะขาบ	-รู้จักหาความรู้เรื่อง การประดิษฐ์ดอกตะขาบจากผู้อื่น ทำงานร่วมกับผู้อื่น	-มีความรู้ที่มาของแหล่งผลิตดอกตะขาบ	- มีความรู้ในความประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย ในการประดิษฐ์ดอกไม้
ทักษะ	- วางแผนในการประดิษฐ์ดอกไม้ - มีทักษะในการเลือกประดิษฐ์ดอกไม้ที่มีสวยงาม และมีประโยชน์	-เรียนรู้กระบวนการประดิษฐ์ดอกไม้ และการเลือกซื้อเลือกใช้วัสดุ การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ การทำบัญชีรายรับรายจ่าย ฯลฯ ร่วมกับเพื่อนๆ	-มีทักษะในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ จากวัสดุที่เตรียมมา และจากการลงมือปฏิบัติจริง	- ปฏิบัติงานอย่างมีสมาธิ ตั้งใจทำงาน - มีมารยาท และน้ำใจที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
ค่านิยม	- ตระหนักและเห็นคุณค่าของการประดิษฐ์สิ่งของด้วยตนเอง	- ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น	- เห็นคุณค่าของวัสดุในท้องถิ่นในการนำมาประดิษฐ์สิ่งของด้วยตนเอง	- เกิดความภาคภูมิใจในสิ่งของที่ผลิตด้วยตนเอง และนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

8. กิจกรรมการเรียนรู้

8.1 ครูนำดอกตะขาบตัวอย่างให้นักเรียนดูและร่วมกันสนทนาถึงเรื่อง การประดิษฐ์ดอกตะขาบ ตามประสบการณ์ที่นักเรียนเคยพบเห็น

8.2 นักเรียนสังเกตการสาธิตการประดิษฐ์ดอกตะขาบของครูและซักถามข้อสงสัย

8.3 นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง การประดิษฐ์ดอกตะขาบ

8.4 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 - 4 คน เลือกประธาน เลขานุการ และสมาชิกเพื่อดำเนินการวางแผนและปฏิบัติงานตามใบงานเรื่อง การถักลายคดกริช ที่แจกให้

8.5 นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลการอภิปรายตามใบงานเรื่อง การประดิษฐ์ดอกตะขาบ

8.6 ร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับในครั้งนี้อย่างสรุปผลการทำงาน ทั้งด้านพฤติกรรม การทำงาน ลักษณะนิสัยและคุณธรรมในการทำงาน ข้อดี เพื่อเป็นแนวทางในการทำงานครั้งต่อไป

8.7 สนทนาด้วยเทคนิคคำถาม R - C - A เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต การสื่อสารเชิงบวก การพูดให้กำลังใจผู้อื่น

คำถามเพื่อการสะท้อน (R)

- นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรที่ประดิษฐ์ดอกตะขาบได้สำเร็จ
- สังเกตไหมว่าขณะกำลังปักก้านขึ้นดอกตะขาบทุกคนเป็นอย่างไร (นั่ง มีสมาธิ ซ้ำ ๆ ตั้งใจ จดจ่อ...)
- ถ้ามีเพื่อน ๆ มาคิดว่า ดอกตะขาบที่นักเรียนประดิษฐ์ว่าไม่สวยเลย ห่วยสุด

นักเรียนจะมีความรู้สึกอย่างไร

คำถามเพื่อการเชื่อมโยง (C)

- ที่ผ่านมานักเรียนเคยถูกเพื่อนติด้วยคำพูดแบบนี้บ้างหรือไม่ นักเรียนจะทำอย่างไรต่อเพื่อนคนๆ นั้น
- ถ้าเป็นไปได้หากย้อนกลับเวลาได้ นักเรียนอยากเปลี่ยนคำพูดนั้นมาให้กำลังใจหรือให้เพื่อนมีความรู้สึกดี ๆ ว่าเป็นอย่างไร

คำถามเพื่อการปรับใช้ (A)

- ต่อไปจะพูดถึงผลงานของเพื่อนโดยการถนอมน้ำใจให้กำลังใจหรือพูดว่าอย่างไรบ้าง

9. สื่อการเรียนรู้การสอน

- 10.1 ดอกตะขาบตัวอย่าง
- 10.2 เส้นก ก รร ไกร
- 10.3 ใบงานเรื่องการประดิษฐ์ดอกตะขาบ
- 10.4 ใบความรู้เรื่อง การประดิษฐ์ดอกตะขาบ

10. การวัดผลและประเมินผล

11.1 ตรวจผลงาน

11.2 สังเกตพฤติกรรม

เครื่องมือ

- แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน
- แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม

เกณฑ์การวัดผล

4 = ดีมาก	หรือ	ได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป
3 = ดี	หรือ	ได้คะแนนร้อยละ 70-79
2 = ปานกลาง	หรือ	ได้คะแนนร้อยละ 60-69
1 = น้อย	หรือ	ได้คะแนนร้อยละ 50 - 59
0 = ปรับปรุง	หรือ	ได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50 ลงมา

เกณฑ์การตัดสิน

จากการวัดผลนักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมโดยผ่านเกณฑ์ในระดับ 2 ขึ้นไป หรือ ได้คะแนนจากการวัดผลร้อยละ 60 ขึ้นไป

11. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

12.1 ครูแนะนำให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

12.2 ให้ประดิษฐ์ดอกตะขาบจากวัสดุอื่นๆ เช่น หลอดกาแฟ ใบตอง, เส้นกระดาษที่ใช้ผลไม้กันน้ำ

หน้าหลัก | แผนที่เขตพื้นที่ | การบริการงาน | การบริหารเงินงบประมาณ | การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล | เพิ่มเต็ม

ข่าวจัดซื้อ - จัดจ้าง

Chalyaphum Primary Education Service Area Office 1

- ประกาศจ้างโรงเรียนบ้านหนองบัวเหนือ รับผิดชอบดูแลรับผิดชอบจัดซื้อไปป์ซีดีรวมในส่วนซ่อมแซมห้องเรียนที่อาคารโรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ
- ประกาศจ้างโรงเรียนบ้านหนองบัวเหนือ เรื่อง ขาดวัสดุสิ้นเปลืองเพื่อซ่อมแซมเครื่องปรับอากาศที่มีไว้ใช้งาน อาคารเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1
- ประกาศจ้างโรงเรียนวัดดอนสวรรค์อโศก รับผิดชอบดูแลซ่อมแซมเครื่องปรับอากาศที่มีไว้ใช้งาน อาคารเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1
- โรงเรียนบ้านหนองบัวเหนือ ประกาศขายที่ดินแปลงที่ 1 ตำบลหนองบัว อ.เมือง จ.ชัยภูมิ 36000 ตารางวา

อ่านทั้งหมด ...

เผยแพร่ผลงานวิชาการ

Chalyaphum Primary Education Service Area Office 1

ชื่อ นางอรธศา ทวีวัฒนพงษ์
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ
เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ

ชื่อ นางอรธศา ทวีวัฒนพงษ์
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ
เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ

อ่านทั้งหมด ...

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

แผนที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

เผยแพร่ผลงานวิชาการ

ชื่อ นางอรธศา ทวีวัฒนพงษ์
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ
เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ

ชื่อ นางอรธศา ทวีวัฒนพงษ์
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ
เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1
ถ.สนามบิน ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ชัยภูมิ 36000
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 044-811652

เปิดใช้งาน Windows
ฟรี! กดตั้งค่า เพื่อเปิดใช้งาน Windows

Sunthornwattana School HOME MY SCHOOL ITA ONLINE DOWNLOAD งานประกันคุณภาพ เริ่มใช้บัตร เพิ่มเดิม Q

โรงเรียนสุนทรวัฒนา
SUNTHORNWATTANA SCHOOL

เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

Sunthornwattana School HOME MY SCHOOL ITA ONLINE DOWNLOAD งานประกันคุณภาพ เพิ่มเดิม Q

นางอรรธยา ทวีวัฒนพงษ์

Sunthornwattana School HOME MY SCHOOL ITA ONLINE DOWNLOAD งานประกันคุณภาพ เพิ่มเดิม Q

ชื่อเรื่อง	การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะของครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา
ผู้วิจัย	นางอรรธยา ทวีวัฒนพงษ์
สถานศึกษา	โรงเรียนสุนทรวัฒนา
ปีที่พิมพ์	2563
ชื่อเรื่อง	การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา
ผู้วิจัย	นางอรรธยา ทวีวัฒนพงษ์
โรงเรียน	โรงเรียนสุนทรวัฒนา
ปีที่พิมพ์	2564

ครูพันธุ์ใหม่ดอทคอม
www.krupunmai.com

เว็บไซต์เผยแพร่ผลงานวิชาการสำหรับครู อาจารย์

บ้านนี้ > ประเมินวิทยฐานะครู > วิทยะแพร่ผลงานวิชาการ > อื่นสหศทในโลบ > สุภาพลธิธิมีสุบ > นำย้าครูพันธุ์ใหม่ดอทคอม

KRUPUNMAI SHARE

ชื่อเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา
ผู้วิจัย นางอรอรอยา ทวีวัฒนพงษ์
โรงเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา
ปีที่พิมพ์ 2564

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขุภุมิ เขต 1 โดยใช้การประเมินตามรูปแบบซีบีซี (CIPP Model) ซึ่งเป็นแนวคิดของ สตีฟเฟลมบีม (Stufflebeam) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินด้านบริบทของโครงการ 2) ประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ 3) ประเมินด้านกระบวนการของโครงการ 4) ประเมินด้านผลผลิตของโครงการ โดยแบ่งการประเมินเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 4.1) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้อิงศครู 4.2) การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4.3) การพัฒนาทักษะชีวิต และ 4.4) ความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 4 คน ครู จำนวน 33 คน นักเรียน จำนวน 461 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการประเมิน

ผลการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขุภุมิ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านบริบท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านบริบท ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานตามโครงการจากผู้บริหารโรงเรียนเป็นอย่างดี รองลงมาคือ สภาวะแวดล้อมของโรงเรียนมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินโครงการ และวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนสอดคล้องกับวิธีการดำเนินงาน ตามลำดับ

ด้านปัจจัยเบื้องต้น ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ปัญหาที่เกิดจากการดำเนินงานได้รับการแก้ไขจากผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี รองลงมาคือ เน้นให้ผู้รับผิดชอบและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนและการดำเนินงานตามโครงการ และระบบการบริหารภายในโรงเรียนเอื้ออำนวยต่อการดำเนินโครงการ ตามลำดับ

ด้านกระบวนการ ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การดำเนินกิจกรรมโครงการตามแผนและขั้นตอน การดำเนินการที่กำหนดไว้ในโครงการ รองลงมาคือ เผยแพร่ผลการดำเนินงานให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องชุมชน และผู้ปกครองนักเรียนได้ทราบ และมีการพัฒนาครูและบุคลากรในโครงการอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ

ด้านผลผลิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน และด้านหลักสูตรและ การจัดการเรียนรู้อิงศครู รรยละเอียด ดังนี้

- 4.1 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้อิงศครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีหลักสูตรการเรียนรู้อิงศครูตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามลำดับ
- 4.2 ด้านการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สอนการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งสามท่วง สองเงื่อนไขมาใช้ในการเรียนการสอนในกระบวนการเรียนรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 4.3 ด้านการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ ด้านการวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
- 4.4 ด้านความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อผลการดำเนินโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ โครงการเน้นให้ครูนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน

★★★★★ 5/5 - (1 vote)

KRUPUNMAI SHARE

เล่นเกมมือถือบนเครื่อง PC ด้วย Google Play Games รุ่นเบต้า

ดาวน์โหลด >

การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

แบบตอบรับ การเผยแพร่ผลงาน

ชื่อเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา

ผู้วิจัย นางอรรชยา ทวีวัฒน์พงษ์

โรงเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา

ปีที่พิมพ์ 2564

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 1 โดยใช้การประเมินตามรูปแบบซีพี (CIPP Model) ซึ่งเป็นแนวคิดของสตีฟเฟลมิง (Stufflebeam) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินด้านบริบทของโครงการ 2) ประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ 3) ประเมินด้านกระบวนการของโครงการ 4) ประเมินด้านผลผลิตของโครงการ โดยแบ่งการประเมินเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 4.1) ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู 4.2) การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4.3) การพัฒนาทักษะชีวิต และ 4.4) ความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 4 คน ครู จำนวน 33 คน นักเรียน จำนวน 461 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการประเมิน

ผลการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านบริบท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านบริบท ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านโครงการจากผู้บริหารโรงเรียนเป็นอย่างดี รองลงมาคือ สภาวะแวดล้อมของโรงเรียนมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินโครงการ และวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนสอดคล้องกับวิธีการดำเนินงาน ตามลำดับ
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ วิทยุหาที่เกิดจากการดำเนินงานได้รับการแก้ไขจากผู้บริหารและที่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี รองลงมาคือ เน้นให้ผู้รับผิดชอบและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนและการดำเนินงานตามโครงการ และระบบการบริหารภายในโรงเรียนเอื้ออำนวยต่อการดำเนินโครงการ ตามลำดับ
3. ด้านกระบวนการ ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การดำเนินกิจกรรมโครงการตามแผนและขั้นตอนการดำเนินการที่กำหนดไว้ในโครงการ รองลงมาคือ มีการพัฒนาครูและบุคลากรในโครงการอย่างต่อเนื่องและประมวญคณะกรรมการดำเนินงานเป็นระยะ ตามลำดับ
4. ด้านผลผลิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน และด้านหลักสูตรและ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สรรพรายละเอียด ดังนี้
 - 4.1 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และจัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ตามลำดับ
 - 4.2 ด้านการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งมอบงานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งสามห่วง สองเงื่อนไขมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนการเรียนรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 4.3 ด้านการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่น ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
 - 4.4 ด้านความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อผลการดำเนินโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ โครงการเน้นให้ครูนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน

เปิดใช้งาน Windows ไปที่ การตั้งค่า เพื่อเปิดใช้งาน Windows

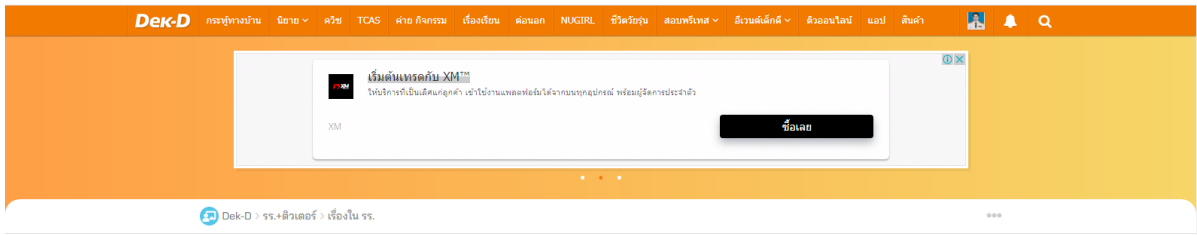
- รายการหลัก
- ▶ หน้าแรก
 - ▶ ข่าว/บทความ
 - ▶ สมุดเยี่ยม
 - ▶ กระดานสนทนา
 - ▶ เริ่มลิ้งค์
 - ▶ ผู้จัดทำเว็บไซต์
 - ▶ ข้อมูลบุคคล
 - ▶ ภาพกิจกรรม
 - ▶ ผู้เข้าชม

สมาชิก

- ▶ เข้าสู่ระบบ
- ▶ ติดต่อผู้ให้บริการ
- ▶ รวมเพื่อนร่วมทาง
- ▶ เว็บบอร์ด
- ▶ เว็บไชต์ สจร.
- ▶ กระทรวงศึกษาธิการ
- ▶ เครื่องมือวิทยาศาสตร์
- ▶ Kot360
- ▶ ตัวสอบ GED
- ▶ ตัวสอบ SAT
- ▶ จดทะเบียนบริษัท
- ▶ ผู้เข้าใหม่
- ▶ BestKru
- ▶ เกมส์
- ▶ แหล่งรวมเกมส์
- ▶ แหล่งรวมเกมส์
- ▶ สฟป.มกราคม

รู้จัก ไคเอสแอลอี

การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวิไลนา

ชื่อเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวิไลนา
 ผู้วิจัย นางอรุณยา ทวีวัฒนพงษ์
 โรงเรียน โรงเรียนสุนทรวิไลนา
 ปีที่พิมพ์ 2564

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวิไลนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายัญมิ เขต 1 โดยใช้การประเมินตามรูปแบบซีบีซี (CIPP Model) ซึ่งเป็นแนวคิดของ สตีฟเฟลม (Stufflebeam) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินด้านบริบทของโครงการ 2) ประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ 3) ประเมินด้านกระบวนการของโครงการ 4) ประเมินด้านผลผลิตของโครงการ โดยแบ่งการประเมินเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 4.1) ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู 4.2) การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4.3) การพัฒนาทักษะชีวิต และ 4.4) ความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 4 คน ครู จำนวน 33 คน นักเรียน จำนวน 461 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการประเมิน

ผลการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสุนทรวิไลนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายัญมิ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยจากไปหาลดลง 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านบริบท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านบริบท ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานตามโครงการจากผู้บริหารโรงเรียนเป็นอย่างดี รองลงมาคือ วิทยากรและบุคลากรในโรงเรียนมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินโครงการ และวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ตาม ตามลำดับ
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ปัญหาที่เกิดจากการดำเนินการได้รับการแก้ไขจากผู้บริหารและที่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี รองลงมาคือ เน้นให้ผู้รับผิดชอบและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนและการดำเนินงานตามโครงการ และระบบการบริหารภายในโรงเรียนเอื้ออำนวยต่อการดำเนินโครงการ ตามลำดับ
3. ด้านกระบวนการ ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การดำเนินการกิจกรรมโครงการตามแผนและขั้นตอน การดำเนินการที่กำหนดไว้ในโครงการ รองลงมาคือ เผยแพร่ผลการดำเนินงานให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ปกครองนักเรียนได้ทราบ และมีการพัฒนาครูและบุคลากรในโครงการอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ
4. ด้านผลผลิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน และด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สรุปรายละเอียด ดังนี้
 - 4.1 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีหลักสูตรการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามลำดับ
 - 4.2 ด้านการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งมอบการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งสามห่วง สองเงื่อนไขใช้ประกอบการในการบูรณาการการเรียนรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 4.3 ด้านการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ ด้านการวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

+ สมัคร XM ใหม่

A. Taveewattanapong หน้าแรก ผลงาน 🔍

การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะของครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา

ชื่อเรื่อง	การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะของครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา
ผู้วิจัย	นางอรอรญา ทวีวัฒนพงษ์
สถานศึกษา	โรงเรียนสุนทรวัฒนา
ปีที่พิมพ์	2563

A. Taveewattanapong หน้าแรก ผลงาน 🔍

การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
โรงเรียนสุนทรวัฒนา

ชื่อเรื่อง	การประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โรงเรียนสุนทรวัฒนา
ผู้วิจัย	นางอรอรญา ทวีวัฒนพงษ์
โรงเรียน	โรงเรียนสุนทรวัฒนา
ปีที่พิมพ์	2564

ภาคผนวก ช
ภาพกิจกรรม

การอบรมเชิงปฏิบัติการ
 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

 เรียนเชิญคณะครูทุกท่าน
เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ
การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 วันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2564
 เวลา 08.30 น. เป็นต้นไป
 ณ หอประชุมโรงเรียนสุนทรวัฒนา

 ผศ.ดร.ชวนพิศ รักษาพวก
 อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

การอบรมเชิงปฏิบัติการ
การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมศาสตร์พระราชา

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
กิจกรรมการปลูกผักไร้ดิน

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมตลาดเหลือกินเหลือใช้

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมบัญชีรายรับ - รายจ่าย เพื่ออนาคต / การออมทรัพย์

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมขยะสร้างค่า ลดปัญหาสิ่งแวดล้อม

ประวัติผู้ประเมิน

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางอรรธยา ทวีวัฒนพงษ์
วัน เดือน ปี เกิด	25 ตุลาคม พ.ศ. 2513
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 23/1 หมู่ที่ 7 ตำบลในเมือง อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ 36000
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2535 ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกฟิสิกส์ จากสถาบันการศึกษาวิทยาลัยครูนครราชสีมา พ.ศ. 2550 ปริญญานิติศาสตรบัณฑิต (น.บ.) จากสถาบันการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2554 ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จากสถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
ประวัติการรับราชการ	29 มี.ย. 2535 อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนท่ามะปรางวิทยา จังหวัดสระบุรี 28 พ.ย. 2537 อาจารย์ 1 โรงเรียนกุดตุ้มวิทยา จังหวัดชัยภูมิ 1 ต.ค. 2540 อาจารย์ 1 โรงเรียนเมืองพญาแลวิทยา จังหวัดชัยภูมิ 22 เม.ย. 2554 รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ 10 มี.ย. 2565 รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ
ตำแหน่งงานปัจจุบัน	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ